

Jaarstukken 2025

Jaarverslag & jaarrekening

**gemeente
vaals**

Inhoudsopgave

Aanbieding jaarstukken 2025	5
Deel 1 Strategische koers.....	7
Deel 2 Programmaverantwoording.....	13
Programma Mens & Voorzieningen	14
Programma Wonen & Verkeer	18
Programma Werk & Economie	22
Programma Bestuur & Dienstverlening	28
Deel 3 Financiële verantwoording	33
Financiële resultaten 2025 en financiële positie	34
Leeswijzer bij de financiële verantwoording en programma's	49
Programma Mens & Voorzieningen	50
Programma Wonen & Verkeer	54
Programma Werk & Economie	60
Programma Bestuur & Dienstverlening	62
Deel 4 Verplichte paragrafen	67
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	68
Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing.....	77
Paragraaf Lokale Heffingen	86
Paragraaf Financiering.....	93
Paragraaf Verbonden partijen.....	97
Paragraaf Grondbeleid	118
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	126
Paragraaf Wet Open Overheid	134
Deel 5 Jaarrekening 2025.....	135
Baten, lasten en toelichting 2025.....	136
Balans en toelichting op de balans	137
Toelichting op de balans	142
Rechtmatigheidsverantwoording 2025	157
Overzicht meerjarige contracten	160
Informatie Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ..	162
Overzicht structurele en incidentele baten en lasten	164
Staat van reserves en voorzieningen 2025	165
Accountantsverklaring	166
Verplichte beleidsindicatoren BBV	167
SiSa Bijlage Jaarrekening 2025	168
Bijlage Taakvelden BBV – Jaarrekening 2025.....	173

Aanbieding jaarstukken 2025

Geachte leden van de Gemeenteraad

Voor u ligt de Jaarrekening 2025, het laatste volle jaar van de bestuursperiode 2022-2026. De Jaarrekening 2025 sluit af met een fors positief resultaat. Deels veroorzaakt door eenmalige, niet voorziene meevallers, maar deels ook door het (gedeeltelijk) niet uitvoeren van in de begroting vastgesteld beleid. Onderuitputting is een indicatie voor het spanningsveld tussen ambities en uitvoeringskracht. Afgaande op de omvang van de onderuitputting zijn ambities en uitvoeringskracht uit het lood. Deze constatering zou, met het oog op de begroting 2027, moeten leiden tot een herprioritering van de ambities of een versterking van de uitvoeringskracht.

De ambities van de gemeente Vaals reiken ver. In het sociaal domein lopen we voorop met onze preventieve aanpak en maatwerk, over de hele linie leidend tot significant lagere aantallen en budgetten dan gemiddeld in Nederland. In het ruimtelijk domein koppelen we concrete ingrepen in Vallisveld, in de stijl van Nationale Programma's, aan maatregelen op macroniveau, gebaseerd op de Agenda brede leefbaarheid, om de huidige woningvoorraad te transformeren en andere woondoelelgroepen te faciliteren. Met de gebiedsgerichte aanpak verknopen we ruimtelijke en sociale leefbaarheidsdoelen en komen we ook meer en meer tot een functionele integratie van beide domeinen. Die integraliteit zien we bijvoorbeeld ook terug in de aanpak van de vrijetijdseconomie, waarbij het nagestreefde evenwicht tussen kwaliteit voor onze bezoekers en leefbaarheid van onze inwoners onder andere (mede) gerealiseerd wordt door de aanpak van de verkeersdruk in het buitengebied en evenementen voor bezoekers én inwoners.

Dat we daarmee inhoudelijk op de goede weg zijn blijkt uit de bijdragen die Vaals ontvangt in het kader van de Regiodeal en de Dorpendeal/gebiedsgerichte aanpak. Ook het feit dat de gemeenteraad zich unaniem achter de begroting geschaard heeft, zien wij als bewijs dat de ingezette koers de juiste is. En als bewijs dat de inspanningen rond de nieuwe bestuurscultuur beklijven. Het denken in termen van partnerschap in de gemeenteraad, heeft in 2025 ook steeds meer inhoud en vorm gekregen bij gemeente en maatschappelijke partners. Naast de logische strategische partner Krijtland Wonen, zijn nauwe banden aangeknoopt met het onderwijsveld, met Envida, met de provincie Limburg. Alles vanuit het besef dat wij wel veel kunnen willen, maar dat het handelingsperspectief en uitvoeringskracht veelal elders liggen.

Een jaarrekening kijkt primair terug, maar is ook een gelegenheid om met schuin oog richting toekomst te kijken. Het kabinet Jetten belooft een impuls te geven aan het woondossier, met meer ruimte voor transformatie, meer nieuwbouw en verregaande deregulering en uniformering. Deze doelstellingen liggen in het verlengde van de gemeentelijke ambities. De sociale agenda van het kabinet laat een ander beeld zien. De ingrijpende Hervormingsagenda jeugd en de aangekondigde hervorming van de Wmo zijn de zoveelste structuurwijziging binnen het sociaal domein, waarbij het nog maar de vraag is of de voordelen opwegen tegen de nadelen, die vooral in de uitvoering tot uiting zullen komen. Deze externe, maar wel bepalende factoren leiden van zichzelf al tot onzekerheden, nog los van de consequenties van de huidige geopolitieke onrust.

Ondanks alle onzekerheden zien wij ook in deze jaarrekening meer dan voldoende aanknopingspunten om met vertrouwen naar de toekomst te kijken. We zijn financieel stabiel, kunnen tegenvallers opvangen, staan vooraan voor wat betreft beleidsmatige innovatie op voor Vaals belangrijke dossiers en varen een stabiele en breed gedragen koers.

Het College hoopt op een vruchtbare discussie met u over de jaarrekening 2025.

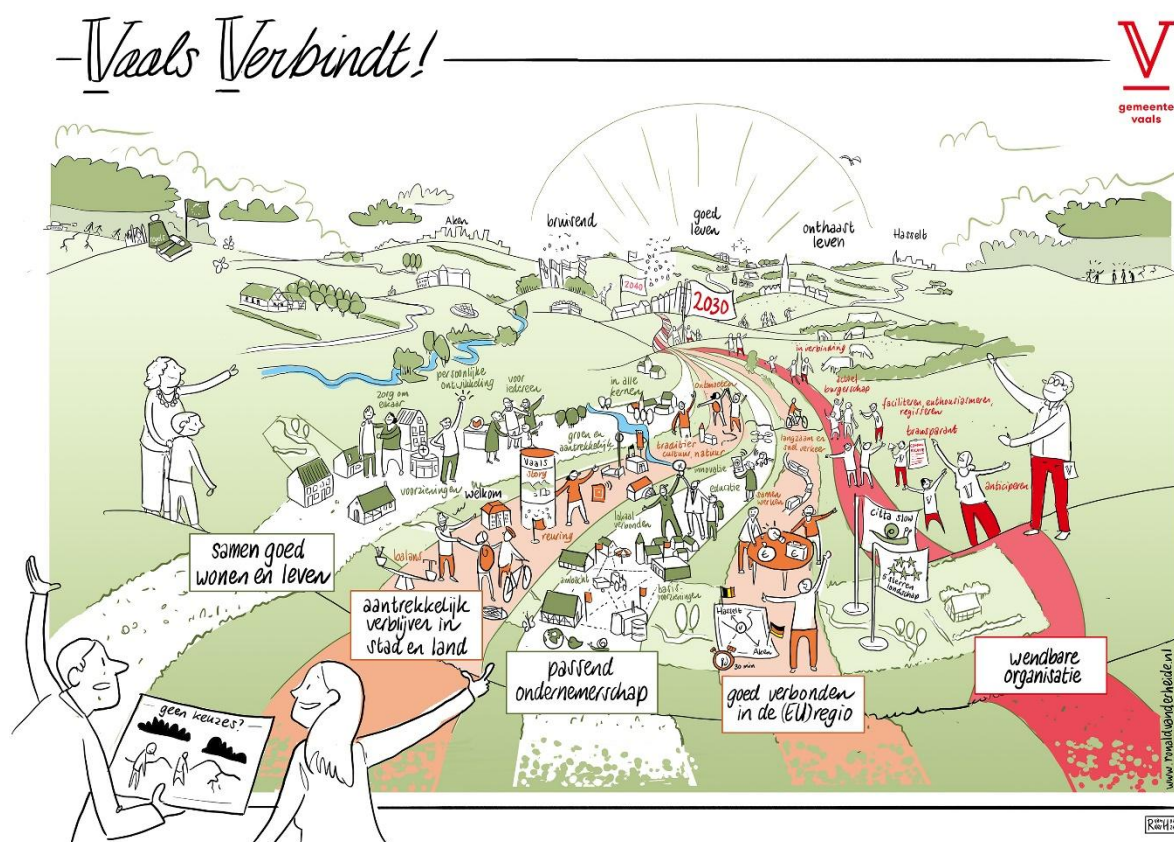
Deel 1

Strategische koers

Strategische koers Gemeente Vaals 2025-2030

De Strategische koers Gemeente Vaals 2025-2030 vormt de basis voor de gemaakte keuzes in de begroting van 2025 en hierna. De koers helpt de gemeente gericht vooruit te kijken en richting te geven aan toekomstige ontwikkelingen. In diverse gemeentelijke en regionale strategische documenten wordt een toekomstbeeld geschetst, terwijl de gemeente Vaals zowel op korte als op lange termijn voor verschillende uitdagingen staat. De koers bestaat uit de visuele weergave hieronder en is gebaseerd op een analyse van bestaande strategische stukken. De Transitievisie “Vaals Verbind(t)” blijft daarbij leidend; de strategische koers vervangt deze niet, maar brengt de belangrijkste vijf lijnen overzichtelijk samen. De vijf paden leiden naar het uiteindelijke doel van de strategische koers:

"In 2030 is de gemeente Vaals een landschap waarin mensen in verbinding staan en elkaar naar nieuwe hoogten tillen, goed en onthaast leven."

Voortgang in 2025

In 2025 hebben de paden op verschillende manieren invulling gekregen - we geven hiertoe enkele voorbeelden:

Pad 1 – Samen goed wonen en leven

In 2025 zijn belangrijke stappen gezet om de leefkwaliteit te verbeteren. Zo zijn in Vallisveld de eerste zorgwoningen gerealiseerd. Hiermee krijgt de nieuwe woonzorgzone steeds meer vorm en wordt het mogelijk dat inwoners in de toekomst langer thuis kunnen blijven wonen.

Pad 2 – Aantrekkelijk verblijven in stad en land

Op dit pad zijn vele acties ondernomen, waaronder de uitbreiding van het fietsknooppuntennetwerk en de realisatie van nieuwe wandelroutes zoals de Archeo-route. Ook het evenement "*Vino Vaals*" droeg bij aan dit pad door inwoners en bezoekers actief het landschap te laten beleven, en sloot tegelijkertijd aan op pad 3.

Pad 3 – Passend ondernemerschap

Pad 3 is in 2025 verder versterkt met de vaststelling van de "Agenda Centrumaanpak", gericht op een vitaal en toekomstbestendig centrum. Dit sluit aan bij de koers waarin bijvoorbeeld lokale ambachten en een sterk kerngebied centraal staan.

Pad 4 – Goed verbonden in de (EU)regio

Op dit pad is voortgang geboekt met onder andere de invoering van 30 km/u-zones in het buitengebied. Daarnaast zijn de contacten met buitenlandse buurgemeenten verder verstevigt, onder meer via de uitwisseling van artiesten bij evenementen en het project "Grensstraat".

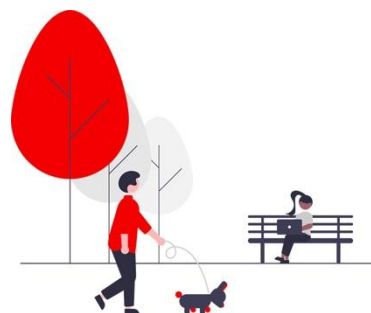
Pad 5 – Wendbare organisatie

Diverse participatietrajecten hebben bijgedragen aan een betere verbinding tussen inwoners en overheid.

De vijf paden staan niet los van elkaar: ontwikkelingen grijpen in elkaar en versterken elkaar. Zo droeg de eerste editie van "*Vino Vaals*" bijvoorbeeld niet alleen bij aan recreatie en beleving (pad 2), maar ook aan het versterken van lokale ambachten en economie (pad 3). Deze verwevenheid van doelen en acties is kenmerkend voor onze integrale werkwijze, waarbij we vanuit één strategisch geheel werken aan een toekomstbestendig Vaals.

Agenda Brede Leefbaarheid

Brede leefbaarheid gaat niet alleen om de aantrekkelijkheid van een gebied om er te wonen, maar ook om werk, onderwijs, gezondheid, sporten, veiligheid en elkaar te ontmoeten. Het gaat daarbij niet alleen over de fysieke aspecten van een leefomgeving, maar ook over de sociale aspecten. Verschillende grote vraagstukken bedreigen het niveau van brede leefbaarheid in Vaals en onze omgeving: klimaat, woningnood, polarisatie, armoede, kansenongelijkheid.

De agenda brede leefbaarheid

De agenda brede leefbaarheid is in juli 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Tevens is het veerkrachtonderzoek in 2025 opgestart en in Q1 2026 afgerond. Naar aanleiding 2025 ingezette sporen, zijn (in relatie tot de agenda) de navolgende acties uitgezet:

1. Vallisveld: De gemeente, de provincie Limburg, Krijtland Wonen en Envida hebben in 2025 de samenwerkingsovereenkomst voor Vallisveld voorbereid, die in het eerste kwartaal van 2026 door alle partijen is ondertekend. Op basis van deze samenwerkingsovereenkomst volgt een gebiedsgericht uitvoeringsprogramma met daarin gerichte interventies rondom thema's als armoede, gezondheid, opvoeding en onderwijs. Deze SOK biedt de mogelijkheid voor andere (potentiële) samenwerkingspartners om zich aan de gemeenschappelijke uitdagingen te verbinden door middel van deelallianties. De deelalliantie kan zich richten op een specifiek thema waarvoor de netwerkpartners specifieke kennis en expertise hebben, zoals armoede of onderwijs

2. Pilot Maastrichterlaan e.o.: in 2025 zijn we gestart met een integrale aanpak rondom particuliere verhuur, leegstaande panden, toezicht en handhaving, verduurzaming en sociale ondersteuning. Het doel van de pilot is inzicht te verkrijgen de situatie en de ontwikkelingen van het gebied rondom de Maastrichterlaan, het terugdringen van leegstand (eigenaren activeren met o.a. meldplicht) en particuliere woningen te verbeteren en verduurzamen (voor het behouden van betaalbare en gezonde woonruimte).

3. Leefomgeving/ Openbare ruimte: We versterken een veilige, goed onderhouden en uitnodigende openbare ruimte met ruimte voor ontmoeting en beweging. Zo is het vergroeningsplan van Bureau Verbeek voor het centrum in 2025 door de raad vastgesteld. De uitvoering hiervan vindt in 2026 plaats. Tevens werken we in 2026 toe naar een strategisch afsprakenkader met Krijtland Wonen over de inrichting, het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte. Hiervoor ontwikkelen we onder meer een kanskaart als basis voor bundeling van inrichting, beheer en onderhoud, efficiëntere uitvoering en een evenwichtige kostenverdeling.

Doel: Kansrijk, sociaal, duurzaam, groen, gezond en veilig Vallisveld

Aan de slag met:

Participatief actieonderzoek / activeren bewoners	✓		
Aansluiting zoeken bij elementaire behoeften inwoners	✓	input	input
Faciliteren van ontmoeting en activiteiten binnen en buiten gebouwen	✓	input	input
Faciliteren sport- en beweegfaciliteiten in openbare ruimte	✓		input
20 zorgwoningen in de hoogbouwflats		✓	input
Toewerken naar 10-minuten zorg		✓	input
Aantrekken Wijkverbinder	✓	input	input
Terugdringen van achterstanden (inkomen, gezondheid, taal) & vergroten veiligheid			✓

Integrale toekomstvisie met uitvoeringsprogramma 2035

Wat gaan we 'echt' en wanneer doen?

De **participatie** in, en met de wijk heeft in 2025 een vervolg gekregen. In samenwerking tussen de betrokken inwoners (de koplopers) en de wijkverbinder zijn tal van activiteiten georganiseerd. Voorbeelden zijn het maandelijks bewonersontbijt, de RD-4 taxi, een drukbezochte Paasactiviteit, zomeractiviteiten, een succesvolle Syrische cultuurdag, etc. Daarnaast zijn inwoners actief aan de slag gegaan met het verbeteren van de communicatie. Dit betreft zowel de communicatie van bewoners onderling als tussen bewoners en organisaties (Krijtland Wonen, Envida, Gemeente Vaals). In dit kader zijn digitale tv-schermen geplaatst in alle flats die het laatste nieuws uit Vaals en Vallisveld delen en is een informatiebord geplaatst bij Aan de Noot. Ook de digitale communicatie via sociale media breidt zich steeds verder uit. Er is veel aandacht voor het schoonhouden van de omgeving middels schoonmaakdagen waar vuil wordt geprikt, het plaatsen van containertuintjes en het vergroten van de bewustwording middels flyers. Het aantal betrokken inwoners groeit en de samenwerking tussen de koplopers en de wijkverbinder loopt naar wens. Het succes van de participatie heeft als gevolg dat de bestaande ontmoetingsruimte te klein is geworden. De gemeenteraad heeft daarom besloten bij de dragen aan de realisatie en de exploitatie van het nieuwe **Huis van de Wijk**.

Mede om de ontmoeting en participatie "buiten" te ondersteunen, zijn het afgelopen jaar de **wandelpaden** in het Bloemendalpark vernieuwd. Daarnaast is er een beweegroute door de wijk aangelegd. Ook heeft de gemeenteraad besloten tot vernieuwing van het **prieeltje** in dit park.

In 2025 zijn de voorbereidingen gestart om in de loop van 2026 te komen tot een **wijkpoli** in de wijk.

Een poli van waaruit de zorg verleend kan worden. Deze verlening van zorg zal o.a. ook plaats gaan vinden in de **zorgwoningen** waarvan de eerste vijf in 2025 in Vallisveld zijn gerealiseerd.

Met een drukbezochte Open Dag blijft de belangstelling voor de zorgwoningen groot. De eerste zorgwoningen zijn inmiddels bewoond.

De tot nu toe succesvolle samenwerking tussen Envida, Krijtland Wonen en de gemeente Vaals is niet onopgemerkt gebleven. De **provincie Limburg** sluit aan bij de samenwerking vanuit een **gebiedsgerichte aanpak Vallisveld**, om gezamenlijk toe te werken naar een verdere verbetering van de wijk. Eind 2025 is toegewerkt naar een samenwerkingsovereenkomst (SOK) die op 24 februari 2026 is ondertekend.

Met deze SOK hebben we een mooie basis om de komende jaren verdere stappen vooruit te zetten.

Deel 2

Programmaverantwoording

Programma Mens & Voorzieningen

De samenwerking met inwoners, aansluiten op de leefwereld van onze inwoners en een faciliterende rol van de gemeente, zijn speerpunten in het beleid van de gemeente Vaals in het algemeen en specifiek in het sociaal domein en de afdeling maatschappij. Het programma Mens en Voorzieningen heeft daarmee vooral betrekking op de programmalijs "samen goed wonen en leven", toegelicht in de hierboven opgenomen strategische visie.

Binnen het programma Mens en Voorzieningen starten we vanuit de leefwereld van de inwoner. Die gedachte is sterk verankerd en komt tot uitdrukking in het innovatieve en integrale toegangsteam WijVaals waarvan zowel beweegmakelaars, Wmo-consulenten, jeugdconsulenten, maatschappelijk werker, vroegsignalering en zorg en veiligheid deel uitmaken.

In 2025 beoogden we nog meer te doen van waar we goed in zijn, namelijk aansluiten op de leefwereld van de inwoner. In die leefwereld zagen we een aantal uitdagingen voor het jaar 2025. Naast een aantal relevante ontwikkelingen, lichten we deze uitdagingen in deze programmaverantwoording nader toe.

Uitvoeringsplan sociaal domein

In 2024 is het uitvoeringsplan sociaal domein vastgesteld met een looptijd tot 2025. Daarin is helder opgenomen welke stappen we binnen het sociaal domein te zetten hebben om tot een veerkrachtige inwoner te komen. De acties in dit uitvoeringsplan leiden tot een sterke sociale basis, een integrale aanpak, verbinding en een sterk lokaal team. Er wordt integraal en domein-overstijgend gewerkt.

In 2025 hebben we het uitvoeringsplan geëvalueerd en zijn we aan de hand van die evaluatie aan de slag gegaan met een nieuw uitvoeringsplan. Op alle onderdelen van het uitvoeringsplan zijn vorderingen gemaakt die een heldere basis bieden naar 2026.

MijnVaals-dag

De planbijeenkomst MijnVaals is gestoeld op een zware vorm van inwonersparticipatie volgens de Nieuwe Route: Community Processing. Tijdens deze bijeenkomst zijn plannen gemaakt over wat inwoners missen, zien, en wensen in de gemeente. De inwoners beslissen samen welke plannen akkoord zijn en wie de kartrekker is van deze plannen. Een groot deel van de initiatieven wordt uitgevoerd of zijn nog actueel. Zo zijn de tekenlessen voor kinderen wekelijks druk bezocht, staat de dagtocht voor inwoners die mindervaliden zijn gepland, en is het project "positief zelfbeeld" zo voortvarend dat de initiatiefnemers ook regionaal een draagvlak willen creëren. Er zijn ook initiatieven die nog in de overleg- en ontwerpfasen zitten zoals het project "bankje 't Heemet", de samenwerking van verenigingen rondom een activiteitenkalender, en het "tuinproject" van de Robbedoes.

WijVaals

Het uitvoeringsteam WijVaals is doorontwikkeld in 2025 door het aanbieden van trainingen op regievoeren, waarmee afschaling naar het voorliggend veld wordt bevorderd. Daarnaast dient de gemeente op grond van Rijksbeleid aan de slag te gaan met de hervormingsagenda jeugd. Die hervormingsagenda heeft invloed op de werkwijze in het hele sociaal domein. Deze acties zijn opgenomen in het uitvoeringsplan sociaal domein en worden verder opgepakt.

Dat een integraal toegangsteam nog steeds uniek is in de regio, is bevestigd door het team dat aan de slag is met het regionaal implementeren van de doorbraakmethode. Vaals voldoet met de huidige werkwijze al aan de regionale plannen.

Gezond, veilig en kansrijk opgroeien

Gezond, veilig en kansrijk opgroeien voor alle kinderen in onze gemeente, dat is het doel. Jongeren zijn van essentieel belang voor de toekomst van onze gemeente. Daartoe zetten we in op het versterken van het normale opvoeden en opgroeien en op het versterken van de (beschermende) factoren die gelijke kansen creëren. Daar waar kansen ongelijk zijn, zetten we met gerichte programma's integraal in op het vergroten van kansgelijkheid.

Bijzondere aandachtsgebieden

In reële zin kennen we de komende jaren ook zeker uitdagingen. De betaalbaarheid van veel voorzieningen staat onder druk, door onder andere de vergrijzing. De kosten van jeugdzorg lopen al jaren stevig op en er gaat veel aandacht uit naar onderwijsachterstandenbeleid waarmee we zoveel mogelijk gelijke kansen bieden voor de jongeren in onze gemeente. Deze thema's en hun gevolgen worden hieronder nader beschreven.

De uitdagingen en ambities kregen in 2025 onder meer invulling door te werken aan de volgende speerpunten:

1. Onderwijsachterstandenbeleid
2. Jeugdzorg
3. Toegankelijk houden voorziening huishoudelijke hulp
4. Cultuur
5. Gemeenschapsvoorziening Suisse

Onderwijsachterstandenbeleid

In 2025 voerden we samen met partners de "Lokale Educatieve Agenda" uit langs zes actielijnen op het gebied van het verminderen van onderwijsachterstanden en het vergroten van gelijke kansen. Binnen deze actielijnen zijn in 2025 alle geplande activiteiten uitgevoerd. De onderlinge samenwerking tussen de partners is in 2025 verder versterkt door het vormen van een Brugteam.

Daarnaast is de Rijke Schooldag in onderzoek en is de gemeente Vaals in 2025 aangesloten bij het Jeugd Educatie Fonds.

Het aantal doelgroep-peuters voor voor- en vroegschoolse educatie bedroeg op peildatum 1-1-2025 43 peuters tussen twee en vier jaar. De gemeente Vaals zet dit programma breder in dan de wettelijke doelgroep van 2,5 tot 4 jaar om dreigende achterstanden gericht aan te pakken. Het bereik is goed; geïndiceerde peuters nemen in merendeel deel aan het vve-programma op een geaccrediteerde zaal, de overige peuters gaan in merendeel naar de peuteropvang. In 2025 zijn de indicatiecriteria bijgesteld in Zuid-Limburgs verband; hiermee zet de regio gezamenlijk in op versterken van gelijke kansen vanaf de eerste ontwikkelfasen.

Na een periode van stilstand is begin maart 2025 met hernieuwde energie gestart met het heropzetten van de jeugd- en jongerenactiviteiten door jongerenwerk (inhuur) en de buurtsportcoach:

- Chill Klas: voor kinderen van 10 t/m 14 jaar, gericht op spelenderwijs leren en gezamenlijke activiteiten, gemiddeld 18-20 deelnemers.
- Chill Avonden: eveneens voor kinderen van 10 t/m 14 jaar, met nadruk op recreatie en sociale ontmoeting; gemiddeld 20-25 deelnemers.

Op individuele basis zijn nog circa 9 jongeren begeleid door de jongerenwerker van Trajekt op basis van de methodiek "in beeld", dit betreft jongeren tussen 12 en 27 jaar.

In samenwerking met bureau leerplicht-voortijdig schoolverlaten wordt de samenwerking gezocht om leerlingen die dreigen uit te vallen in het onderwijs te ondersteunen naar school of werk dat past bij de talenten.

Jeugdzorg

In 2025 is ingezet op het zetten van stappen in lijn met de hervormingsagenda jeugd. De grootste lokale opgave hierin betreft de vorming van stevige lokale teams, die borgen dat de beweging naar eigen kracht, samenredzaamheid en preventie en vroege signalering gemaakt wordt. Hoewel aangestuurd vanuit de hervormingsagenda jeugd, betreft dit een brede sociaal domein-opgave aangezien knelpunten in gezinnen op andere domeinen vaak leiden tot vragen rondom opvoeden en opgroeien en tot jeugdhulp.

In 2025 zien we een forse afname in de reguliere kosten van jeugdhulp, met name binnen de zware verblijfsvormen, maar ook binnen ambulant. Dit hangt ook samen met een daling (-20%) in de geëscaleerde jeugdzorg vanuit het gedwongen kader waarvoor gecertificeerde instellingen zoals bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg voor aan zet zijn. Deze ontwikkeling betekent dat in de reguliere jeugdzorg ongeveer een half miljoen euro minder is

uitgegeven t.o.v. 2024. Daarentegen zien we wel een toename in de kosten van buitencontractuele plaatsingen buiten onze eigen jeugdhulpregio (woonplaatsbeginsel) vanwege enkele jeugdigen die al langer bekend zijn met zware problematiek. In 2025 is hier enkele keren zeer kostbare 24/7 begeleiding ingezet. Aanvullend is 2025 wel het eerste jaar dat het uniek aantal jeugdigen in zorg weer is toegenomen (6% t.o.v. 2024) sinds jaarlijkse dalingen vanaf 2020. Ondanks dit effect zien we dat de kosten met circa 300k tot 400k lager liggen in 2025 waarbij vermeld moet worden dat het risico groot blijft en gemeente Vaals met name financieel hard geraakt wordt door enkele zeer kostbare jeugdcasussen met betrekking tot de kwetsbaarste jeugdigen, met excessieve kosten tot circa 500.000 euro voor een enkele jeugdige.

Vanaf 2025 werkt de gemeente met een kinderpsycholoog ingezet als voorliggende voorziening, ten behoeve van voorbereiding op hervormingsmaatregelen jeugd en doorontwikkeling van de sociale basis, de beweging van zorg naar welzijn, het voorkomen van zwaardere zorg, de wachtlijsten in de ggz verminderen en sneller inzet van de juiste ondersteuning. Deze inzet heeft in het eerste pilotjaar mooie resultaten opgeleverd, zoals ongeveer 50 % van de aangemelde kinderen heeft na contact met de kinderpsycholoog geen verdere hulp meer nodig gehad. De berekende besparing die dit oplevert binnen de jeugdhulp is groter dan de gedane investering.

Toegankelijk houden voorziening huishoudelijke hulp

In 2025 kwam er een einde aan de bestaande raamovereenkomsten met aanbieders van huishoudelijke hulp. Gedurende 2025 is de voorziening daarom opnieuw aanbesteed. Deze aanbesteding is zo breed mogelijk in de markt gezet, om inschrijvingen te vergroten zonder de kwaliteit van de dienstverlening in het gedrang te brengen.

De aanbesteding huishoudelijke hulp heeft geleid tot de gunning aan twee extra aanbieders. De combinatie van vrijgekomen capaciteit bij de bestaande aanbieders plus de capaciteit van de nieuwe aanbieders heeft de wachtlijst teruggebracht van 40 inwoners naar ongeveer 20 inwoners. Er staan geen inwoners op de lijst waaraan prioriteit is verleend door medische redenen. Het hebben van een wachtlijst is een trend waarvan verwacht wordt dat deze vooralsnog gaat aanhouden. Door de toenemende vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt, neemt het verschil tussen vraag en aanbod verder toe.

Inwoners met een indicatie voor hulp bij het huishouden kunnen naast "Zorg in Natura" ook kiezen voor een Persoonsgebonden Budget om de ondersteuning zelf in te kopen. Inwoners zijn toch minder snel geneigd om voor deze ondersteuningsvariant te kiezen omdat op de particuliere markt de ondersteuning ook schaars is en omdat het krijgen van een pgb veel administratieve handelingen meebrengt die vanuit de Wmo2015 verplicht zijn.

De mogelijke herinvoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage voor huishoudelijke hulp moet nog door de Eerste en Tweede Kamer behandeld worden. De beoogde invoering vanaf 1-1-2027 lijkt daardoor niet meer haalbaar. Het voorgenomen plan is nog actueel in het huidige kabinet en is daarnaast uitgebreid naar een mogelijke volledige afschaffing van huishoudelijk hulp als Wmo-maatwerkvoorziening per 1-1-2029. Deze ontwikkelingen worden nauw gevolgd.

Cultuur

Met het vaststellen van de cultuurvisie is de voorgestelde koers om de verbindende kracht van cultuur breed te benutten, bekrachtigd. Door middel van cultuur kan kansgelijkheid worden vergroot, kunnen verbindingen worden gelegd en bruggen worden gebouwd. In de cultuurvisie is ook aandacht voor complexe thema's als eenzaamheid, het ontbreken van sociale cohesie en het inzetten van kunst en cultuur als beleving in het centrum.

Inmiddels worden gesprekken gevoerd met initiatiefnemers van culturele hubs en zijn er mogelijkheden om de verbindende kracht van kunst en cultuur in de kernen te benutten. Omdat de cultuurvisie later is vastgesteld dan aanvankelijk gepland, bevinden deze initiatieven zich nog in een opstartende fase.

Gemeenschapsvoorziening Suisse

Hoewel, na aankoop in 2024, de gemeenteraad in mei 2025 heeft besloten om de Suisse in de toekomst om te vormen tot centrale gemeenschappelijke voorziening voor de kern Vaals, zal er in deze raadsperiode geen besluit meer worden genomen m.b.t. de noodzakelijke investeringen en de vorm van beheer. Consequentie is dat de huidige gebruikers van de voorzieningen voormalig Vanhouten-gebouw aan de Beemderlaan en de Auw Sjoëël langer in de betreffende locaties moeten blijven. Daarnaast wordt gewerkt aan een (nieuw) raadsvoorstel, waarbij diverse varianten rondom inrichting van het gebouw en vormen van beheer in beeld worden gebracht. Voor 2026 is een huurder gevonden, die de exploitatie van de horeca op de huidige wijze voortzet.

Anders dan in de begroting 2025 opgenomen zal de mogelijke verbouwing van de Suisse en de overgang van gebruikers van andere locaties naar de Suisse niet in 2026 plaatsvinden, maar op een later tijdstip. In de begroting 2025 is rekening gehouden met investeringen in de Suisse vanaf 2026 en het afstoten van gebouwen als de Auw Sjoëël en het Vereinschoes vanaf 2027. Duidelijk is dat deze verkopen zullen opschuiven en dat er voor de tussentijd mogelijk nog niet geraamde financiële consequenties bij de Suisse ontstaan.

Programma Wonen & Verkeer

We willen onze gemeente graag toekomstgericht ontwikkelen. Dat wil zeggen dat we de kwaliteiten van Vaals - *samen goed wonen en leven, aantrekkelijk verblijven in stad en land, goed verbonden in de (eu)regio & passend ondernemerschap* willen versterken, zodat dit de brede leefbaarheid van onze inwoners vergroot.

Dit brengt ons tot de volgende thema's die 2025 binnen het programma Wonen & Verkeer prioriteit hebben gekregen:

1. Natuur, landschap en biodiversiteit;
2. Gezonde mobiliteit;
3. Meerjareninvesteringsplan
4. Beheer en onderhoud civiele kunstwerken
5. Restauratie Heiligenmuur Holset
6. Transformatie woningvoorraad

Natuur, landschap en biodiversiteit

In 2025 is uitvoering gegeven aan de projectenbundel Natuur en Landschap, gericht op het behoud en de versterking van de landschappelijke en ecologische kwaliteit van het Heuvelland. De gemeenteraad heeft de projectenbundel in september 2025 vastgesteld.

Voortgang 2025

- De projectenbundel is vastgesteld en vormt het kader voor de meerjarige uitvoering.
- De subsidieverordening Kleine Landschapselementen is in 2025 uitgewerkt en in februari 2026 door de raad vastgesteld. De uitvoering start 1 juli 2026.
- Voor het project Grachterweg (in samenwerking met Bocage) is de planvorming afgerond; de uitvoering heeft plaatsgevonden in maart 2025.
- Cursusprogramma hoogstamboomgaarden:
De eerste cursus, bestaande uit 2 theorieavonden en 2 praktijkdagen in het veld, is inmiddels afgerond en was zeer succesvol met meer dan 20 inwoners die deelnamen. Derhalve wensen wij dit voort te zetten.

Doorloop 2026

- Landschapsfonds (gemeentelijke projecten)
In het voorjaar zijn uitgevoerd:
Herstel bermbeplanting Munnixweg-Rott, Herplant bomen sportpark Lemiers, Zichtlijnen Meelenbroekerweg en plaatsing insectenhôtels per kern (afrondding in maart 2026).
Voorbereiding voor uitvoering in Q3-Q4 2026: Hoogstamfruitbomen Camerig, Haag en solitaire bomen Reutersweg, Infoborden bramenkoepels en landschapselementen.
- Flexibele aanplantvoorziening
In Q1 2026 zijn op diverse locaties wegbermen versterkt met solitaire bomen en struweel.
- Cursusprogramma hoogstamboomgaarden (voortzetting)
Inhoudelijke voorbereiding is gestart; inschrijving opent in Q3, uitvoering start in Q4 2026.
- Project Vlinderrijke akkerlanden
Er wordt een uitvoeringspartij gezocht. Omdat nog geen uitvoerende partij is gevonden, kan de opzet worden aangepast. In Q2-Q3 2026 wordt onderzocht of vlinderrijke akkerranden te combineren zijn met een kwalitatieve opwaardering van gemeentelijke bermstroken uit de herinrichting Mergelland Oost.
- Project waterpoel Holset
Loopt door in 2026. Voor de twee bestaande amfibieënpoolen bij de Heiligenmuur in Holset is in Q1 2026 een actueel beheerplan opgesteld. Dit plan beschrijft beheer en onderhoud dat enerzijds de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van de poelen borgt, en anderzijds verblijfplaatsen en leefgebied beschermt van bijzondere soorten zoals de Vroedmeesterpad en Alpenwatersalamander.

Gezonde mobiliteit

Naar aanleiding van motie M2321 (november 2023) wordt gewerkt aan het verbeteren van fietsverbindingen tussen de kernen. Wegens provinciale bedenkingen over halfverharding is in 2025 nadere uitwerking gedaan en vindt in 2026 aanvullend ecologisch onderzoek plaats door Bureau Verbeek langs circa 3,9 km veldwegen. (Oude Akerweg, Oude Trichterweg, Rindergats, Leunweg/Witte Reinsweg, Reutersweg), gericht op Hazelworm en Levendbarende hagedis. Veldrondes lopen tot week 32 (2026). De resultaten van het onderzoek worden eind augustus 2026 opgeleverd.

De onderzoeksresultaten zijn randvoorwaardelijk het verdere proces. Het kredietvoorstel gaat daardoor in Q4 2026 terug naar de raad voor besluitvorming. Vervolgstappen (planuitwerking, eventuele vergunningen en fasering van uitvoering) worden hierop aangesloten

Meerjareninvesteringsplan

Op 16 december 2024 heeft de raad het MIP Openbare Ruimte en de Afkoppelstrategie vastgesteld. Project 1 'Waterbuffer Noord en omgeving' in het MIP omvat het St. Jozefplein, Kolmondstraat, Koning Hendrikstraat en Ir. Em. Melottestraat. Het project realiseert vertraagde en gescheiden afvoer naar de Selzerbeek, vermindert wateroverlast en overstorten en combineert reconstructie van onder- en bovenbouw (incl. groen) om hinder te beperken en de levensduur te verlengen. Het pakt een kritisch overstortknelpunt aan via extra waterberging, afkoppeling en een gescheiden stelsel, wat de waterkwaliteit verbetert en bijdraagt aan het halen van de KRW doelen.

In 2025 is de voorbereiding van project 1 gestart (onderzoek naar techniek, kosten, beheer en ruimtelijke kwaliteit). Uit dit onderzoek blijkt dat aanvullend krediet nodig is om de bestekken af te ronden en de aanbesteding te starten. Het raadsvoorstel hiertoe wordt in Q2 2026 aan de raad voorgelegd.

Beheer en onderhoud civiele kunstwerken

Conform het beheerplan is de vervanging van de houten bruggen aan de Randweg in 2025 afgerond. De werkzaamheden zijn binnen het beschikbare budget uitgevoerd, waarmee de functionaliteit en duurzaamheid van deze kunstwerken zijn geborgd.

Voor het viaduct aan de Gemmenicherweg is de aanbesteding in 2025 in de markt gezet en naar aanleiding van vragen in de nota van inlichtingen wordt aanvullend onderzoek uitgevoerd, waarna de aanbesteding kan worden afgerond. Als uit de inschrijvingen blijkt dat de kosten het beschikbare budget overschrijden, wordt de raad nader geïnformeerd. Bij regulier verloop start de uitvoering in Q4 2026.

Restauratie Heiligenmuur Holset

In het kerkdorp Holset is een burgerinitiatief ontstaan vanuit de lokale gemeenschap voor het opwaarderen van de Lambertusgrot en Mariagrot, inclusief de bijbehorende historische Heiligenmuur en de aangrenzende waterpoel. Vanuit de lokale gemeenschap is sterk behoefte aan het opwaarderen.

Deze locatie, gelegen midden in de dorpskern (aan de ene zijde van de weg de Lambertusbron met amfibieënpool, aan de andere zijde de Heiligenmuur met een eigen poel) en grenzend aan de kerkelijke tuin, is eigendom van de gemeente en heeft zowel historische als sociale betekenis. De genoemde Vroedmeesterpad (Programma Wonen & Verkeer) verbindt deze elementen door gebruik te maken van beide poelen als leefgebied en van de Heiligenmuur als overwinteringsverblijfplaats.

In eerste instantie werd gerekend op een substantiële bijdrage uit het Provinciaal Leefbaarheidsfonds voor het burgerinitiatief restauratie Heiligenmuur Holset. In het najaar liet de Provincie echter weten dat een bijdrage niet haalbaar is. De raad heeft besloten de kosten (raming € 120.000) voor eigen rekening te nemen.

De restauratie bevat:

- het wegwerken van achterstallig groenbeheer;
- bouwtechnisch onderhoud aan de muur;
- onderhoud aan smeedijzeren hekwerken;
- schildering van de heilige figuur.

In Q1 2026 is het groenonderhoud uitgevoerd. Momenteel worden de werkopdracht en de planning van de vervolgvactiteiten voorbereid.

Transformatie woningvoorraad

Eén van de belangrijkste ambities in de Agenda Brede Leefbaarheid betreft de Transformatie van de Woningmarkt/-voorraad. Enerzijds zijn er in Vaals in verhouding teveel huurwoningen t.o.v. koopwoningen en tevens teveel goedkope woningen t.o.v. midden- en dure woningen. Anderzijds zien we op bepaalde plekken een te hoge concentratie van dezelfde (homogene) woningtypen. Bijvoorbeeld in de wijk Vallisveld is sprake van dit laatste. Dit leidt tot verlies aan veerkracht van een dergelijke wijk, waardoor de bewoners niet meer in staat zijn om op eigen kracht en in onderlinge samenhang te kunnen zorgen voor leefbaarheid, waardoor de sociaal-maatschappelijke problematiek en de overlast toeneemt.

In Vallisveld werken we samen met Krijtland Wonen, Envida en andere partners aan het versterken van de veerkracht. Maar zonder een substantiële transformatie van het woningaanbod in deze wijk zullen we nooit een stevige verbetering van de veerkracht bereiken. Gemeente en Krijtland zullen Strategische Afspraken gaan maken over deze transformatie.

Het verbeteren van het evenwicht op de woningmarkt/-voorraad kunnen we voor een deel zelf sturen middels onze strategische ontwikkellocaties. Al enige tijd is onze strategische ontwikkeling gericht op het versterken van de mix aan diverse woontypen en doelgroepen, conform onderstaande (inmiddels bekende) tabel:

Locatie	Starters	Gezinnen	Senioren	Laag/Mid.	Midden	Mid./Hoog
Von Clermontpark	x	x	x		x	X
Vijlen Zuid-Oost	v	v	v		v	v
Pastoerswei			v		v	
Esso-locatie	v		v	v		
Grenslanthal	v			v		
Hekkert-terrein		v				v
Selzerbeekgebied		v				v
Studentenhuisvesting	v			v		
Lemiers						

In 2025 hebben we op dit gebied goede stappen gezet als het gaat om het bereiken van meer evenwicht in het aanbod. Met de realisatie van het project Von Clermontpark worden 27 koopappartementen (middensegment), 16 grondgebonden koopwoningen voor jongeren en 6 bouwkavels (midden- en hoogsegment) toegevoegd. Oplevering medio 2026. Met de 3^e fase in Vijlen Zuid Oost worden 19 koopwoningen toegevoegd, zowel voor starters, gezinnen als ook senioren, als ook nog eens 3 bouwkavels voor het midden/hoge segment. Oplevering eind 2026. In het project Pastoerswei worden 18 levensloopbestendige grondgebonden (senioren-)woningen toegevoegd in het middensegment. Opgeleverd in het voorjaar van 2026. Bij de Esso-locatie worden daarentegen 37 huurappartementen gebouwd voor de 'bovenkant' van de sociale huur. Ook deze worden medio 2026 opgeleverd. Hiermee is het aandeel koopwoningen verbeterd t.o.v. het aandeel huurwoningen, maar vooral ook het aandeel midden-/duurdere segment verbeterd t.o.v. het goedkopere segment. (Zie ook de paragraaf Grondbeleid).

De Transformatie-opgave zal in 2026 verder vertaling krijgen naar een Woningbouwprogrammering (gereed medio 2026).

Programma Werk & Economie

Het programma Werk en Economie is op meerdere manieren verbonden aan de strategische visie van de gemeente. Dit programma gaat over de beoogde economische ontwikkelingen in de gemeente, het aantrekkelijk verblijven van toeristen, maar ook over het bieden van financiële ondersteuning aan onze inwoners die dat even niet meer zelf kunnen. Het programma doorkruist toekomstpad 'Samen goed wonen en leven' vanuit de financiële ondersteuning, het pad 'aantrekkelijk verblijven in stad en land' en het pad 'passend ondernemerschap'.

Vanuit het programma Werk en Economie zetten we in op het op de juiste manier inspelen van de economische kracht van onze gemeente. De vrijetijdseconomie is hierin een belangrijke pijler. Het vijfsterrenlandschap trekt vele bezoekers en recreanten aan. Met de ontwikkeling van de 'agenda vrijetijdseconomie Vaals' willen we een impuls geven aan het prettig verblijven in de gemeente en zetten we in op het aantrekken van kwaliteitsbezoekers. Dit past in pad twee, "aantrekkelijk verblijven in stad en land". Bij de ontwikkeling en uitvoering van de agenda vrijetijdseconomie is de samenwerking met inwoners, stichtingen en ondernemers cruciaal. De wisselwerking tussen de gemeentelijke organisatie en de buitenwereld, zoals aangegeven in pad vijf "wendbare organisatie", is ook in dit proces essentieel.

Naast de vrijetijdseconomie is de (eu)regionale kenniseconomie belangrijk voor de gemeente Vaals. In het kader van pad drie "passend ondernemerschap" en pad vier "goed verbonden in de EU-regio" nemen we een actieve rol in om economische kansen die passen bij de gemeente Vaals te grijpen. Door stevig aangehaakt te blijven bij het proces waarmee het uitvoeringsprogramma van NOVEX tot stand komt, kunnen we inspelen op kansen in de regio om ons op economisch vlak (werkgelegenheid) verder te ontwikkelen.

Als gemeente blijven we de inwoner ondersteunen die het niet lukt om zelf financieel rond te komen en zetten we in op begeleiding naar en ondersteuning in werk waar dat nodig is. Het past binnen de strategische visie om ook de inwoner zonder werk en dagelijkse routine aangehaakt te houden in de maatschappij en maatschappelijke ontwikkelingen. Daartoe maken we gebruik van de mogelijkheden die de Participatiewet ons biedt. Dit past binnen de doelstellingen genoemd in het eerste pad "goed wonen en leven". Het gaat er immers om dat inwoners zonder werk zich betrokken voelen en naar eigen kunnen, een bijdrage kunnen leveren aan de gemeente Vaals.

Wij proberen zoveel mogelijk onze krachten te bundelen met allerlei partners (huisartsen, verenigingen, SZMH, de Kredietbank Limburg, Krijtland Wonen en de basisscholen) om zo inwoners te bereiken en te ondersteunen. Dit doen we door het netwerk zoveel mogelijk te betrekken, als een oplossing voor een inwoner nodig is. Daarnaast is het belangrijk om vroegtijdig financiële zorgen en problemen te signaleren, hulp aan te bieden bij betalingsachterstanden en als nodig schuldhelpverlening in te zetten. Voorliggende voorzieningen als de financiële werkplaats spelen hierin een belangrijke rol, omdat zij laagdrempelig in staat zijn de inwoner verder te helpen. Maar armoede is meer dan alleen een financieel probleem. Armoede gaat vaak gepaard met sociale uitsluiting en levert (chronisch) stress op, wat slecht is voor de gezondheid en veel invloed heeft op de andere leefgebieden waarmee de inwoner te maken krijgt, zoals digitale vaardigheden, het beheersen van de taal en de opvoeding van kinderen. Intern zetten we in op de integrale aanpak tussen verschillende disciplines door binnen jeugd niet alleen na te gaan wat de jeugdige nodig heeft, maar ook waarin het gezin ondersteuning nodig heeft.

Om de integrale aanpak aan inwoners te versterken is het belangrijk dat de vrijwilligers en partners elkaar goed weten te bereiken. In 2025 zijn twee netwerkbijeenkomsten met netwerkpartners en vrijwilligers die inwoners helpen met armoede en schulden georganiseerd. De Werkplaats Financiën is versterkt met twee vrijwilligers. Ter voorbereiding op het nieuwe armoede en schuldenbeleid is onderzoeksbureau Kwizz gestart met de uitvoering van een armoedemonitor. Een integrale aanpak in de reïntegratieketen is eveneens terug te vinden in de koersnota Nieuw Sociaal Ontwikkelbedrijf (SOB).

Binnen dit programma zijn er een aantal ontwikkelingen waarop de gemeente in 2025 ingezet heeft om zo de gemeente Vaals een impuls te geven. Ook ten aanzien van schuldhulpverlening en de Participatiewet zijn er ontwikkelingen die in 2025 impact gehad hebben. Deze ontwikkelingen lichten we hierna verder toe:

1. Commerciële plint Koningin Julianaplein
2. Kwaliteitsimpuls en vergroening Centrum Vaals
3. Toerisme en economie
4. Centrumaanpak
5. Evenementenbeleid
6. Schuldhulpverlening
7. Participatiewet

Commerciële plint Kon. Julianaplein

Na de start van de bouwwerkzaamheden in het najaar van 2024 kwam de ontwikkeling al weer snel tot stilstand. Financiële problemen noopten FestiVaals uiteindelijk om de ingezette planning eerst tijdelijk te staken en, zoals begin 2026 bleek, uiteindelijk definitief te staken nadat het faillissement werd uitgesproken. Op 5 maart jongstleden heeft de directie van Jongen Project Ontwikkeling (JPO) in een gesprek ten gemeentehuize aangegeven pas vanaf medio april vrij te zijn om weer over het project te beschikken, waarna door hen met volle inzet naar een invulling zal worden gezocht. JPO denkt aan een combinatie van maatschappelijke en commerciële activiteiten, opdat de levendigheid van het plein wordt verbeterd.

Kwaliteitsimpuls en vergroening Centrum Vaals

De gemeente werkt samen met Bureau Verbeek aan een samenhangend plan voor de kwaliteitsimpuls en vergroening van het gehele centrum van Vaals. Er is gekozen om de focus in eerste instantie te leggen op het Koningin Julianaplein en omgeving.

Om draagvlak voor de ontwikkelde plannen te creëren werd een participatie-expositie georganiseerd. De input die hierbij is opgehaald is meegenomen in het definitieve ontwerp. De prioriteit ging hierbij uit naar de ontwikkeling van het Koningin Julianaplein. Uit de reacties tijdens de participatie-sessies bleek er brede steun voor vergroening, meer schaduw en zitplekken, met daarbij veel aandacht voor het behoud van de markt, evenementen en bereikbaarheid. Ook biodiversiteit, onderhoud en de eenheid zijn vaak benoemd. En ondernemers onderstreepten het belang van de ontwikkeling van de Maastrichterlaan.

Bureau Verbeek kreeg einde van het jaar de opdracht om het plan voor het Koningin Julianaplein concreet uit te werken. Daarnaast wordt, samen met ondernemers en Bureau Verbeek, gewerkt aan een concreet plan voor de Maastrichterlaan. Het plan voor de vergroening van het Koningin Julianaplein is 23 februari 2026 vastgesteld. Het plan past binnen het financiële kader binnen de afspraken zoals opgenomen in de begroting 2026.

Toerisme en economie

In Maart 2025 is de agenda "Grenzeloos Gastvrij" vastgesteld. Met het toegekende werkbudget van €100.000 zijn in 2025 diverse acties uitgevoerd. Zo is het fietsroutenetwerk uitgebreid en verbeterd: er zijn routes toegevoegd en een aantal routes zijn omgelegd om de veiligheid te verhogen. In 2025 is ook het "Interregproject Cycling2Connect" gestart, waarmee in de Euregio fietsroutes worden verbonden en fietsvriendelijk toerisme wordt gestimuleerd. Dit project loopt tot 2029. Daarnaast is een nieuwe archeo-wandelroute gerealiseerd tussen de twee archeo-speerpunten die de gemeente rijk is. Met deze wandelroute kunnen bezoekers en inwoners de geschiedenis van Vaals met een interactieve app beleven.

Citybranding werd door inwoners en ondernemers als prioriteit benoemd en dit wordt ook in de jaren na 2025 verder uitgewerkt. Met citybranding profileert de gemeente haar identiteit, kwaliteiten en aantrekkingskracht, met als doel zowel inwoners, ondernemers als bezoekers beter te verbinden aan Vaals. In 2025 is de opdracht voor de uitwerking van citybranding verstrekt aan "C for Charlie" uit Vaals. Dit bureau werkt eind 2025 en begin 2026 aan een concreet brandingsconcept voor Vaals met actieprogramma, waarbij de focus ligt op het verbinden van bestaande verhalen via een overkoepelende mythe rondom het landschap. Storytelling, beleving en het versterken van trots onder eigen inwoners en ondernemers staat centraal. Bij het opstellen van dit programma werden inwoners, ondernemers en andere stakeholders actief betrokken, onder meer via denktankbijeenkomsten.

In de agenda "Grenzeloos Gastvrij" zijn ook doelen vastgesteld rondom landschap. Deze krijgen o.a. via het in 2025 vastgestelde landschapsfonds vorm. De bescherming van het landschap wordt ook verder uitgewerkt in samenwerking met Staatsbosbeheer: in 2025 heeft het eerste verkenning rondom de zonering in het Vijlenerbos plaatsgevonden door middel van een belevingsonderzoek onder bezoekers. Om ook agrariërs tegemoet te komen en hen perspectief te bieden, is het Kamperen bij de Boer beleid verruimd, conform de actie vastgesteld in de agenda "Grenzeloos Gastvrij" (van 20 naar 25 plekken en van 7 naar 10 locaties).

Buiten de uitvoering van de actiepunten in de agenda, is het wandelknooppuntennetwerk Knopen-Lopen opgeleverd.

Aantal overnachtingen 2025: 639.376 (vergelijk 2024: 622.917). Dit is een stijging van 3%.

Centrumaanpak

In de eerste helft van 2025 is, in samenspraak met de lokale ondernemers, een Agenda Centrumaanpak opgesteld, dat in juni 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld. Na vaststelling is gestart met het meer in contact zijn en zichtbaar zijn voor de betrokken partners/ondernemers/vastgoedeigenaren en het delen van visie en doelen vanuit de Agenda Centrumaanpak. Vervolg hierop is dat in de eerste helft van 2026 gewerkt wordt aan een concreet brancheringsplan. Dit plan dient een belangrijke basis te zijn voor het versterken van de winkelstructuur en het gericht sturen op een passende mix van functies. Deze ambities worden ondersteund door een aantal stimuleringsregelingen op het gebied van verhuizing van bestaande ondernemingen naar het centrum, nieuwvestiging in het centrum, transformatie van commerciële panden naar woningen in het aanloopgebied en gevelverbetering in het centrum en aanloopgebied. Medio 2026 moeten de regelingen worden vastgesteld.

Daarnaast hebben we in samenspraak met de partners diverse kleine zichtbare verbeteringen in de openbare ruimte kunnen realiseren. Zo zijn bij een leegstaand winkelpand raamstickers aangebracht om de uitstraling van de winkelstraat te verbeteren en leegstand minder zichtbaar te maken. We zijn voornemens om dit te herhalen bij panden die langdurig kampen met leegstand. Als onderdeel van 'Warme Winter in Vaals' zijn kerstelementen ingezet. Deze hebben bijgedragen aan een warmere en uitnodigende sfeer in de kern, wat zowel door ondernemers als bezoekers positief werd ontvangen. Daarnaast is een groene doorsteek naar het Von Clermontpark gerealiseerd. Deze nieuwe verbinding maakt de looproute tussen het centrum en het park aantrekkelijker en draagt bij aan een logischere en groenere structuur binnen de kern. Verder is aan het einde van het jaar opdracht gegeven tot het

herbeplanten van de middenberm in het centrum. Hiermee is een eerste zichtbare kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte bereikt, die bijdraagt aan een verzorgde en groener ogende uitstraling. Ondernemers en pandeigenaren geven aan de toegenomen aandacht voor het centrum te waarderen. De intensievere samenwerking en het directe contact zorgen voor betere afstemming en een groter gevoel van betrokkenheid bij de ontwikkeling van het centrum. Daarmee is in 2025 een stevige basis gelegd voor verdere uitvoering van de Agenda Centrumaanpak in de komende jaren.

Evenementenbeleid

In 2025 is met het budget Intensivering Evenementen ingezet op een sterk en gevarieerd evenementenaanbod om de leefbaarheid, het toerisme, de economie en de cultuur in Vaals te versterken. Het doel was om op verschillende momenten in het jaar meer bezoekers te trekken, te laten zien wat Vaals te bieden heeft en de verbondenheid tussen de kernen te vergroten.

In het voorjaar vond in samenwerking met de Europese Unie de Europa-dag plaats, een tweedaags evenement op het Drielandenpunt en in het centrum van Vaals. Het trok ongeveer

2.000 bezoekers en zorgde voor een bruisende sfeer. Ondernemers zagen een duidelijke toename in aanloop en bezoekers waardeerden vooral de toegankelijkheid en sfeer van de activiteiten. Ook de eerste editie van VinoVaals, gefinancierd vanuit de Agenda Grenzeloos Gastvrij, vond plaats. Dit eendaagse wijnfeest trok circa 1.500 bezoekers, zette lokale wijngaarden en streekproducten in de schijnwerpers en droeg bij aan een sterkere lokale identiteit en een positief toeristisch profiel van Vaals. Deelnemers en bezoekers waren zeer positief over de kwaliteit van het evenement en spraken de wens uit dat het jaarlijks terugkeert. Horecaondernemers in het centrum gaven bovendien aan dat veel bezoekers van het evenement bij hen binnenstapten, wat zorgde voor extra levendigheid en omzet.

Ook vertrouwde evenementen kregen een nieuwe impuls. De Üllemarkt werd uitgebreid met een podiumprogramma (helaas verregende het evenement) en tijdens het Koelfeest keerde de Koelmarkt terug. Hiermee werd het evenement toegankelijk voor een breder publiek en de samenwerking tussen inwoners en stichtingen werd versterkt. De Vaalse Zomerfeesten trokken opnieuw veel belangstelling, met dagelijks circa 700 bezoekers uit Vaals en omgeving.

Het jaar werd afgesloten met "Warme Winter Vaals" en de "Volser Advents Treff". Nieuwe kerstobjecten, aanvullende verlichting, versierde etalages en de eerste Curling Cup zorgden voor extra sfeer in het centrum. Ondernemers waardeerden de organisatie en promotie met een 8+. Bezoekers- en omzetcijfers bleven gelijk of stegen ten opzichte van 2024, en inwoners en bezoekers gaven aan de warme, uitnodigende sfeer in alle kernen te waarderen.

Het evenementen aanbod van afgelopen jaar geeft concreet invulling aan de strategische koers en de Agenda Vrijtijdseconomie: het versterken van sociale cohesie, het aantrekkelijker maken van de omgeving voor bezoekers, het stimuleren van lokaal ondernemerschap en het ondersteunen van initiatieven vanuit de gemeenschap. Evenementen blijken bovendien cruciaal voor het behouden en versterken van de (be)leefbaarheid in Vaals. Ze brengen mensen samen, vergroten trots en herkenning en zorgen voor sterke verbindingen tussen inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen.

De gemeente heeft in 2025 bewust een grotere regierol vervuld om nieuwe initiatieven mogelijk te maken en bestaande evenementen te versterken. Dit was nodig om een stevig fundament te leggen, maar is niet bedoeld als blijvende werkwijze. De ambitie is een jaarlijks, deels wisselend, evenementenprogramma dat gedragen wordt door inwoners, verenigingen en ondernemers. Een programma waar inwoners zich betrokken en trots bij voelen en waar bezoekers graag voor naar Vaals komen. In 2026 wordt bekeken op welke onderdelen het Evenementenbeleid aanpassing behoeft, zodat de rolverdeling tussen gemeente en gemeenschap beter aansluit bij deze ambitie.

Schuldhelpverlening

In 2025 heeft is de toeloop naar financiële hulp bij zowel de voorliggende voorzieningen als de Kredietbank Limburg toegenomen. Dit heeft zich geuit in wachtlijsten voor onder andere de financiële werkplaats die zijn opgelost door het aantrekken van meer vrijwilligers. Bij de cijfers van de Kredietbank zien we meer intaketractanten (40 tov 35) en schuldhelpverleningstractanten (28 tov

20). Deze toeloop kan worden verklaard door de toenemende kosten van levensonderhoud die inwoners met lage inkomens harder raken in combinatie met blijvende inzet op verlaging van de drempel voor tijdige hulpverlening. De aan de gemeente Vaals gekoppelde consulent van de Kredietbank Limburg is veelal op locatie aanwezig en laagdrempelig bereikbaar voor inwoners. De CBS indexcijfers huishoudens met problematische schulden in Vaals laten de laatste 2 jaren een dalende lijn zien. Dit geldt niet voor het aantal gezinnen dat op of onder de armoedegrens leeft.

CBS data aantal huishoudens met problematische schulden	2021	2022	2023	2024	2025
HH met problematische schulden	410	420	460	440	410

Het aantal signalen dat de gemeente heeft ontvangen van de vijf wettelijke netwerkpartners op gebied van energie, water, wonen en zorg in de vroegsignalering laat een stijgende lijn zien. Van 478 meldingen in 2023, naar 517 in 2024 en naar 547 in 2025. Dit betekent dat de gemeente steeds meer mogelijkheden heeft om hulpverlening aan te bieden voordat schulden problematisch worden.

Participatiewet

In 2025 is het aantal uitkeringsgerechtigden gedaald ten opzichte van eerdere jaren. Landelijk zien we dat het aantal bijstandsgerechtigden toeneemt t.a.v. eerdere jaren wat betekent dat de gemeente Vaals de landelijke trend positief doorkruist. Vanuit de gemeente Vaals zetten we vanuit ons toegangsmodel steeds vaker in op re-integratie en activering wat steeds vaker leidt tot positieve effecten binnen ons uitkeringsbestand. De komende periode willen we verkennen of hier nog meer mogelijkheden liggen vanuit onze lokale benadering.

Vanuit het toegangsmodel van de gemeente Vaals zetten we naast de Wmo en Jeugdwet ook steeds vaker in op onderdelen van de participatiewet waarbij we zien dat deze integrale benadering steeds vaker op casusniveau succesvol is. Verder versterken we het netwerk door steeds nauwer samen te werken met diverse partijen die ondersteuning bieden op het gebied van (vrijwilligers)werk, opleiding en stage. De komende periode zullen we verkennen hoe we de inzet van lokale initiatieven en mogelijkheden, verder kunnen maximaliseren middels de uitbreiding van lokaal beleid op de participatiewet. We zien wel op casusniveau dat deze aanpak bij meerdere inwoners (meer dan 10) heeft geleid tot (her)activering binnen de Participatiewet en zelfs bij enkele gevallen tot uitstroom uit een (langdurige) bijstandsdossier.

Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor een bredere en complexere doelgroep. Tegelijkertijd zijn de maatschappelijke en arbeidsmarktontwikkelingen ingrijpend veranderd. De huidige infrastructuur van de re-integratieketen sluit onvoldoende aan bij deze realiteit. Daarom is een nieuwe visie op de re-integratieketen opgesteld en door de gemeenteraden van Maastricht en de Heuvellandgemeenten vastgesteld. De Koersnota "Toekomstig sociaal ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland". Het beoogde doel is een meer mensgerichte benadering, minder schakels in de re-integratieketen door samenvoeging van Annex, Podium en MTB en een versterkte werkgeversbenadering. Onderdeel van die ontwikkelingen is de toeloop van inwoners met en Wajong-uitkering naar de Participatiewet en de afbouw van de SW-populatie. Deze ontwikkelingen zien we momenteel nog niet terug in de cijfers Naast de regionale ontwikkelingen is het van belang om vooral ook lokaal door te ontwikkelen.

Onderstaand een overzicht van het aantal actieve uitkeringsdossiers, dat is gestegen van 237 in 2023, naar 248 in 2024 en gedaald naar 236 in 2025.

Aantallen actieve uitkeringsdossiers per 31-12	2021	2022	2023	2024	2025
WWB – participatie wet	267	265	237	248	236
IOAW	14	12	11	10	6
IOAZ	2	2	1	1	1
BBZ	2	1	1	1	1
Studietoeslag				1	2
Totaal	285	280	250	261	246

Programma Bestuur & Dienstverlening

Voor een gemeente is het gezien de hoeveelheid van belangen, en de mate waarop diverse partijen deze uiteenlopende belangen behartigen, steeds belangrijker om gevoel te krijgen bij maatschappelijke behoeften. Een manier hiertoe is het 'Van buiten naar binnen denken'. Voor een gemeente betekent dit op de juiste wijze en op het juiste moment in contact treden met belanghebbenden. Dit geldt niet alleen bij formele trajecten zoals een aanvraag voor een omgevingsvergunning maar ook bij ontwikkelingen waar de gemeente zelf initiatiefnemer is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de inrichting van de openbare ruimte, het participatief opstellen van nieuw parkeerbeleid, de huisvesting van verenigingen binnen het beschikbaar maatschappelijk vastgoed. Op deze manier worden de diverse belangen goed in beeld gebracht en kan er draagvlak worden gecreëerd voor een te nemen besluit.

Het is van belang om voor iedere ontwikkeling een passende manier van communicatie te hanteren. Daarom is de gemeente actief aan de slag met de op 16 december 2024 door de gemeenteraad vastgestelde Participatievisie. In lijn met deze Participatievisie probeert zij op een gestructureerde wijze gevoel te krijgen bij wat er speelt in onze samenleving en hier passend beleid voor te maken. Daarom worden medewerkers geacht actief na te denken over de vraag wie zij betrekken bij maatschappelijke trajecten en hoe zij dat doen. Belangrijk hierbij is dat dit niet alleen maar gaat over digitale dienstverlening maar ook fysiek met elkaar het gesprek aan kunnen gaan. Voorbeelden hiervan zijn het informatiepunt 'Digitale Overheid' maar ook straathoeksessies, inspraakavonden of één op één gesprekken.

Deze nieuwe manier van werken is niet van vandaag op morgen gerealiseerd. Vanuit het principe van de 'lerende organisatie' met als inhoudelijk uitgangspunt de koers zoals eerder geschetst passen wij ons aan naar nieuwe maatschappelijke behoeften. Dit geldt voor zowel de ambtelijke organisatie als ook voor de bestuurders. Door middel van burgerparticipatie en actief burgerschap kunnen zij een goed gevoel krijgen bij wat er leeft in onze gemeenschap en hier adequaat op reageren. Deze nieuwe manier van werken vraagt dus van de gehele gemeentelijke organisatie dat zij participeert in de samenleving.

Bij deze nieuwe manier van werken zoeken we overigens niet alleen intensieve samenwerking met onze inwoners. Daar waar kansen en ontwikkelingen op andere plekken in de regio (en daarbuiten) spelen, zoeken we actief de samenwerking op. Een sprekend voorbeeld daarvan is veiligheid, een beleidsterrein waarop we actief samenwerken met de andere Heuvellandgemeenten omdat de opgaven en knelpunten voor alle gemeenten in principe gelijklopend zijn.

De uitdagingen die op ons af komen kunnen wij veelal niet op de gemeentelijke schaal oplossen. Het is daarom belangrijk om een sterke positie in te nemen in, en bij te dragen aan de regionale samenwerking. Zowel op Maastricht-Heuvelland niveau alsook op de Zuid-Limburgse schaal.

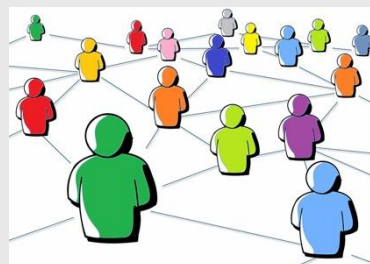
De uitdagingen en ambities kregen in 2025 onder meer invulling door te werken aan de volgende speerpunten:

1. Samenwerking
2. Dienstverlening
3. Openbare orde en Veiligheid
4. Communicatie

Samenwerking

Ontwikkelingen vanuit Rijk en provincie vragen om sterke regionale samenwerking. Zo werkt ook Vaals mee aan het ten uitvoer brengen van de Agenda Zuid Limburg en neemt de gemeente actief deel aan trajecten die hier uitvoering aan geven.

In dit kader behoort Vaals samen met 9 andere gemeenten (Maastricht, Sittard Geleen, Stein, Eijsden Margraten, Valkenburg aan de Geul, Gulpen Wittem, Meerssen, Beekdaelen en Beek) tot de regio Westelijk Zuid Limburg binnen de Regiodeal.

Voor een structurele en slagvaardige aanpak van de regionale samenwerking is in 2025 de stichting Samenwerking Zuid Limburg opgericht. Deze stichting fungeert als vliegwiel voor integrale samenwerking, biedt continuïteit en richt zich op gezamenlijke thema's zoals mobiliteit, energie en het landelijk gebied. De stichting heeft onder andere als doel de positie van de regio richting provincie en Rijk te versterken en ondersteuning te bieden bij het optimaal benutten van koppelkansen en externe middelen.

Alle deelnemende gemeenten leveren een bijdrage van €1 per inwoner aan de stichting. De bijdrage van de gemeente Vaals is vanaf de begroting 2026 structureel opgenomen.

Binnen het samenwerkingsverband Lijn 50 is in 2025 de (voor-)laatste hand gelegd aan de gezamenlijke Omgevingsvisie. Begin 2026 was deze zover dat het ontwerp, na vaststelling door de 3 colleges, begin maart ter inzage is gelegd voor inspraak. In de loop van 2026 zullen de gemeenteraden richting besluitvorming kunnen gaan.

Dienstverlening

Het Klantcontactcentrum is niet alleen vaak het "gezicht" van de gemeente voor onze inwoners, maar doordat ze in direct contact met onze inwoners staan, ook de "oren en ogen" van onze organisatie. Uit die veelvuldige en laagdrempelige contacten komt het beeld naar voren dat we gemeentebreed ruim voldoende scoren op het gebied van dienstverlening. Dat beeld komt overeen met de resultaten van cliënt-ervaringsonderzoeken zoals die jaarlijks plaats vinden binnen het sociaal domein. Het afgelopen jaar zijn we gestart met de voorbereidingen van een project om de ervaringen van inwoners met onze gemeentebrede dienstverlening regelmatig en zo objectief mogelijk te monitoren. Doel van deze monitoring is om daar waar nodig en mogelijk verbeteringen in onze dienstverlening door te voeren. Het project zal in het tweede kwartaal 2026 van start gaan met een pilotfase bij team Welkom van het Klantcontactcentrum, waarna het gefaseerd uitgerold zal worden over andere organisatieonderdelen.

In de teams Burgerzaken en Welkom binnen het Klantcontactcentrum maken we gebruik van c.q. hebben we toegang tot privacygevoelige informatie. Het afgelopen jaar zijn procesmatige, organisatorische en fysieke maatregelen genomen om het risico van een informatielek zo klein mogelijk te maken. In dit pakket past ook de aanwezigheid van beveiliging tijdens de vrije inloop in de avonduren.

Een essentieel onderdeel van adequate dienstverlening is participatie, gericht op het ophalen van input en creëren van draagvlak. Het afgelopen jaar hebben we daar een aantal sprekende voorbeelden van gezien: de vergroening van het centrum, de parkeer- en verkeerssituatie in de Tentstraat en de toekomst van de gemeenschapsvoorziening in Lemiers. Idealiter proberen we zo vaak en zo breed mogelijk te participeren, maar de waarheid gebiedt om te stellen dat elk participatieproces een enorme hoeveelheid tijd en energie vergt en dat keuzes over wanneer participeren we wel en wanneer niet, onontkoombaar zijn, zeker voor een relatief kleine organisatie als de onze.

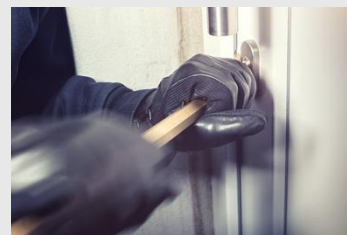
Openbare orde en Veiligheid

Regionale samenwerking

De gemeente Vaals heeft actief deelgenomen aan de versterking van de regionale samenwerking, met als doel een betere informatiepositie, meer uniformiteit in de aanpak en een stevigere sturing vanuit de Driehoek. In 2025 is verder uitvoering gegeven aan het Integraal Veiligheidsplan Heuvelland (IVP 2024–2027).

Kernresultaten 2025:

- 85% van alle acties uitgevoerd, 15% gestart.
- Jeugd & Veiligheid: campagne *Veilig Uitgaan* verder uitgerold en IOB (integraal ondermijningsbeeld jeugd) afgerond.
- Zorg & Veiligheid: start implementatie AVE-model (aanpak voorkomen escalatie) en versterkte samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis.
- Ondermijning: ACTI-team voerde diverse succesvolle controles uit in Vaals.
- Fysieke veiligheid: doorontwikkeling crisis- en rampenorganisatie en lancering nieuwe crisis-app.

De Driehoek (overleg Gemeente-Politie-Openbaar Ministerie) gaf opdracht voor de (door)ontwikkeling van een eenduidig, integraal intelligencebeeld (verzamelen van en sturen op/met data). In het kader van deze data-gestuurde aanpak is het thema 'drugs' voor Vaals een nadrukkelijk geprioriteerd aandachtgebied.

Enkele cijfers uit 2025:

Meldingen per VNG-categorie (top 10)

- Mishandeling: 74 meldingen
- Verkeersongevallen: 72 meldingen
- Maatschappelijke integriteit – overig: 70 meldingen
- Burengerucht/ relatieproblemen: 47 meldingen
- Geluidsoverlast: 45 meldingen
- Overlast door verward of overspannen persoon: 43 meldingen
- Diefstal van motorvoertuigen: 39 meldingen
- Vernieling of beschadiging van goederen: 32 meldingen
- Overige vermogensdelicten: 30 meldingen
- Drugs- of drankoverlast: 28 meldingen

Verskil in meldingen per buurt (2025 t.o.v. 2024)

De procentuele verandering per buurt over het hele jaar:

- Wolfhaag: +67%
- Verspreide huizen Cottessen e.o.: +49%
- Mamelis: +8%
- Holset: +5%
- Raren: +2%
- Lemiers: –7%
- Vaals (kern): –12%

Duiding:

- Wolfhaag (+67%) en Cottessen e.o. (+49%) Dit zijn buurten met lage absolute aantallen meldingen. Een paar extra meldingen kunnen daardoor leiden tot hoge percentages. ► *Bestuurlijke betekenis:* geen directe zorg, wel monitoren of het om toeval, seizoensinvloeden of specifieke incidenten gaat.
- Mamelis (+8%), Holset (+5%), Raren (+2%) Dit zijn lichte stijgingen die passen binnen normale jaarlijkse variatie. ► *Bestuurlijke betekenis:* stabiel beeld.
- Lemiers (–7%) en Vaals kern (–12%) Dit zijn dalingen in buurten waar doorgaans meer meldingen voorkomen. ► *Bestuurlijke betekenis:* positief signaal, mogelijk effect van inzet of veranderend meldgedrag.

Conclusie per buurt:

De procentuele verschillen zijn niet zorgwekkend. Ze wijzen vooral op natuurlijke variatie in meldgedrag en aantallen. Er is geen buurt die een structureel afwijkend of zorgwekkend patroon laat zien.

Verskil in meldingen per hoofdcategorie (2025 t.o.v. 2024)

De procentuele verandering per veiligheidsdomein:

- Jeugd en veiligheid: +43%

- Interne veiligheid: -2%
- Fysieke veiligheid: -5%
- Veilig woon- en leefomgeving: -6%
- Overig: -38%

Duiding:

- Jeugd en veiligheid: +43% Dit is de enige categorie met een substantiële stijging. ► *Interpretatie:* dit kan wijzen op meer meldingen rond jeugdgroepen, overlast, schoolomgeving of kwetsbare jongeren. ► *Bestuurlijke betekenis:* aandachtspunt en relevant in relatie tot het prioritaire thema drugs.
- Interne veiligheid (-2%), Fysieke veiligheid (-5%), Veilig wonen en leefomgeving (-6%) Dit zijn lichte dalingen die passen binnen normale schommelingen. ► *Bestuurlijke betekenis:* stabiel veiligheidsbeeld.
- Overig (-38%) en Bedrijvigheid en veiligheid (-41%) Dit zijn forse dalingen, maar deze categorieën bevatten vaak kleine aantallen en zijn gevoelig voor uitschieters. ► *Bestuurlijke betekenis:* geen punt van zorg, eerder een normalisatie.

Conclusie per hoofdcategorie:

Het veiligheidsbeeld is stabiel tot licht verbeterd met uitzondering van de stijging bij *Jeugd en veiligheid*

Dat leidt tot de overkoepelende conclusie dat dit op zich geen schokkende cijfers zijn. Er is echter wel nog veel winst te behalen in het verbeteren van onderlinge informatiedeling, zodanig dat bijvoorbeeld wijkagenten meer focus kunnen aanbrengen. Dit wordt opgepakt als actiepoint in de Driehoek.

Strategisch beleidsadviseur openbare orde en veiligheid

De gezamenlijke strategisch beleidsadviseur heeft in 2025 bijgedragen aan de versterking van de regionale samenwerking binnen de Driehoek Heuvelland. De functie leverde ondersteuning bij beleidsontwikkeling, juridische advisering en de coördinatie van politiecapaciteit. Daarnaast werd de verbinding met lokale OOV-teams versterkt en zijn driehoekopdrachten projectmatig opgepakt.

Regisseur ondermijningstafel

De functie van regisseur ondermijningstafel is op dit moment vacant. Er wordt actief gezocht naar een geschikte kandidaat om deze rol in te vullen.

Zorg en Veiligheid

In 2025 heeft Vaals zichtbare stappen gezet in het versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid. Door inzet van interventiemiddelen, betere casusregie, verbeterde samenwerking met ketenpartners en inzetten op toezicht en communicatie, is de gemeente beter in staat complexe problematiek vroegtijdig te signaleren en integraal aan te pakken. In 2025 is in de gemeente Vaals ook meerdere PGA en CenA (PGA= persoonsgerichte aanpak, CenA=consult en advies) casuïstiek opgepakt (9 stuks totaal) binnen de integrale zorg- en veiligheidsaanpak. Dit betrof inwoners met complexe, vaak meervoudige problematiek waarbij zowel zorg- als veiligheidsaspecten speelden.

Limburgse Norm

In 2025 heeft Vaals belangrijke stappen gezet in de implementatie van de Limburgse Norm, gericht op het vergroten van bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid.

Intern is bijvoorbeeld de jaarlijkse organisatiedag in het teken gesteld van het thema "ondermijning". Op deze organisatiedag namen alle medewerkers van de gemeente Vaals deel aan workshops gebaseerd op de thema's uit de Limburgse Norm. Op basis van de evaluatie is een gemeente breed opleidingsplan opgesteld, gericht op bewustwording en handelingsbekwaamheid rondom ondermijning i.s.m. het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC).

ACT! Interventieteam

In 2025 heeft het ACT! Interventieteam in de gemeente Vaals diverse 56 adressen gecontroleerd, waaronder garageboxen, loodsen, woningen, horeca en twee vakantieparken. De controles leverden de volgende bevindingen op:

Horecazaak met meerdere ernstige overtredingen:

- spoedeisende bestuursdwang wegens een brandgevaarlijke situatie
- tewerkstelling van een vreemdeling zonder vergunning (NLA legde het bedrijf tijdelijk stil),
- controles door belastingdienst i.v.m. zwartwerken.

Drugsbevindingen:

- een handelshoeveelheid drugs aangetroffen in een woning (opgewerkt tot RIEC-casus)
- een koolstoffilter met positief signaal van een drugshond in een garagebox,
- meerdere gevallen van gebruikershoeveelheden softdrugs in woningen.

Handel in afwijkende sportsupplementen waarbij stoffen werden aangetroffen die niet overeenkwamen met het etiket; de NVWA is een vervolgonderzoek gestart.

Informatiepositie Vaals:

Voor Vaals zijn 11 intelligencebeelden opgesteld in 2025, waarvan 2 casussen zijn opgewerkt tot integrale RIEC-trajecten. Onderzoek naar een subject dossier is vanuit Vaals aangedragen voor integrale opvolging via het RIEC.

Conclusie is dat de aanpak via een intergemeentelijk ACT!-team zeer effectief is en de bestuurlijke handhaving op dit gebied versterkt. De pilot loopt door in 2026. De pilot wordt met rijksmiddelen gefinancierd. Omdat deze middelen met ingang van 1 januari 2027 wegvallen is de financierbaarheid op dit moment nog een punt van grote zorg. Want alle betrokken partners delen de overtuiging dat het effect van de werkwijze van het ACT-team niet kan worden gemist bij de aanpak van de (ondermijnende) criminaliteit binnen de gemeenten van het Heuvelland.

Communicatie

Pers

In 2025 hebben we gericht ingezet op het versterken van de relatie met de pers door het organiseren van structurele persgesprekken. Deze gesprekken kregen een vaste plek binnen de cyclus van de commissievergaderingen en zijn gedurende het jaar consequent uitgevoerd. De ervaringen daarmee zijn positief doordat onze zichtbaarheid in de media is gegroeid doordat we proactief media voorzien van informatie die vanuit het bestuur van belang is. Hierdoor ontstaat meer gelegenheid om context te bieden en, waar mogelijk, richting te geven aan de informatievoorziening aan inwoners. Dit ondersteunt een transparantere en beter gebalanceerde beeldvorming over het gemeentelijk handelen en dient het algemeen belang.

Visie op communicatie

Het communicatieplan is eind 2025 door het college vastgesteld. In dit plan is vastgelegd dat de gemeentelijke communicatie zich nadrukkelijk richt op het bieden van heldere en toegankelijke informatie, het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en het versterken van het communicatiebewustzijn binnen de organisatie. Deze uitgangspunten sluiten aan bij de visie *Vaals Verbind(t)* en het Cittaslow-gedachtengoed, die richting geven aan de manier waarop wij communiceren en samenwerken. Parallel aan het communicatieplan is gewerkt aan de implementatie van de schrijfwijzer. Het centrale uitgangspunt daarbij is dat elke brief of e-mail als een visitekaartje van de organisatie wordt gezien. De schrijfwijzer is ontwikkeld om de kwaliteit en duidelijkheid van schriftelijke communicatie te verbeteren, met een nadrukkelijke focus op toegankelijker en consistentere formuleren. Hiermee vormt de schrijfwijzer een belangrijk instrument in het verder vergroten van het communicatiebewustzijn binnen de organisatie. Voor de totstandkoming ervan heeft een projectgroep, bestaande uit medewerkers uit verschillende sectoren, intensief samengewerkt.

Deel 3

Financiële verantwoording

Financiële resultaten 2025 en financiële positie

Onderstaand wordt nader inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Vaals middels de volgende volgorde:

- A) Rekeningresultaat 2025
- B) Analyse rekeningresultaat 2025:
 - 1. Bijstellingen 2025
 - 2. Mutaties per programma
 - 3. Realisatie dekkingsplan
 - 4. Consequenties geraamde "p.m."-posten
 - 5. Rekeningresultaat vóór en na reserveringen
- C) Reserves en voorzieningen
- D) Reserves en Voorzieningen
- E) Besluitvorming jaarstukken

A. Rekeningresultaat 2025

Het meest in het oog springend in een jaarrekening is vanzelfsprekend het resultaat. Wordt het jaar afgesloten met een overschot of met een tekort? **Het jaar 2025 laat een positief resultaat zien van € 2.231.000.**

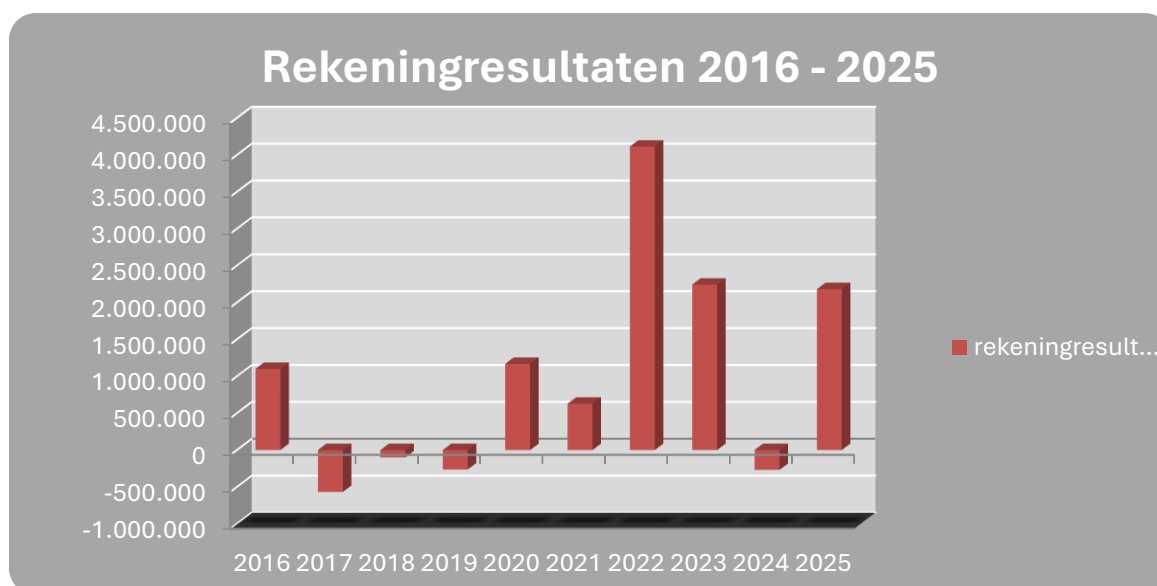
Het rekeningresultaat is het uiteindelijke verschil tussen baten en lasten. De primaire begroting 2025 toonde een voordelig saldo van € 29.000. In de loop van 2025 is dat oorspronkelijke resultaat bijgesteld. Uit onderstaande tabel blijkt dat na de laatste begrotingswijziging in december een positief resultaat werd geraamd van € 1.056.000. Het resultaat blijkt

€ 1.175.000 hoger te liggen dan in december werd verwacht.

Dit komt tot uitdrukking in onderstaand schema waarin de begrotingsbijstellingen in de volgorde van de genomen raadsbesluiten worden getoond.

Rekeningresultaat 2025		Bedrag
Primaire begroting 2025 (november 2024) inclusief amendementen	+	29.000
Padel-banen Rb 30 september 2024	-/-	29.000
Begrotingswijziging WOZL Rb 14 april 2025	+	24.000
Voorjaarsnota Rb 30 juni 2025	+	198.000
Raadsbesluiten Rv 17 maart 2025	-/-	12.000
Raadsbesluiten Rv juni 2025	-/-	70.000
Voorjaarsnota Rb 30 juni 2025	-/-	-18.000
Najaarsnota Rb 15 december december 2025	+	1.009.000
Raadsbesluit Rv 15 december 2025	-/-	75.000
Totaal gewijzigde begroting 2025	+	1.056.000
Effecten bij het opmaken van de jaarrekening 2025	+	1.175.000
Rekeningresultaat 2025	+	2.231.000

Deze eindstand noemen we het resultaat voor resultaatbestemming. In onderdeel E 'besluitvorming jaarstukken' wordt nader ingegaan op de resultaatbestemming. Hierin wordt voorgesteld om diverse (verplichte) reserveringen te doen, waardoor na resultaatbestemming per saldo € 1.443.000 (= resultaat ad € 2.231.000 -/- resultaatbestemming € 788.000) zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Deze grafiek toont de rekeningresultaten (voor resultaatbestemming) van de afgelopen 10 jaren. In de volgende onderdelen volgt een verdere analyse van het rekeningresultaat 2025.

B. Analyse rekeningresultaat 2025

De raad heeft ten behoeve van begrotingsjaar 2025 alle wijzigingen tot en met de decembervergadering geaccordeerd. Enerzijds zal dan ook de totstandkoming van het verschil tussen het positieve saldo van € 1.056.000 van de bijgestelde begroting 2025 en het positieve saldo van € 2.231.000 na het laatste raadsbesluit met financiële consequenties worden geanalyseerd (onderdeel A in de tabel in onderdeel B.1). Anderzijds zullen ook de verschillen van € 1.175.000 bij het opmaken van de jaarrekening 2025 geanalyseerd worden (onderdeel B in de tabel in onderdeel B.1).

In dat onderdeel wordt verder ingegaan op de afwijkingen per programma, de mate van realisatie van het dekkingsplan 2025 en de effecten van de oorspronkelijk in de begroting 2025 opgenomen p.m.-posten. Deze uitgebreide analyse heeft voornamelijk tot doel inzicht te krijgen in de leereffecten (in financieel opzicht) voor de volgende jaren.

B.1 Bijstellingen 2025

In de volgende tabel wordt een inzicht gegeven in de wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2025, die hebben geleid tot het uiteindelijke rekeningresultaat 2025. Deze bijstellingen zijn voor een deel reeds door de Raad geautoriseerd (deel A) en voor een deel gebleken bij het opmaken van de jaarrekening (deel B). Een '-' teken voor de lasten betekent een nadeel → hogere lasten. Bij de baten betekent een '+' een lagere opbrengst.

Analyse rekeningresultaat 2025		
	Effecten 2025	Saldo 2025
Resultaat primaire begroting		29.000
A. Geautoriseerde bijstellingen (a.d.h.v. raadsvergaderingen 2025)		
<u>Raadsbesluiten november 2024 t/m december</u>		
Pad el-banen Rb 30 september 2024	- 29.000	
Begrotingswijziging WOZL Rb 14 april 2025	24.000	
Voorjaarsnota Rb 30 juni 2025	198.000	
Raadsbesluiten Rv 17 maart 2025	- 12.000	
Raadsbesluiten Rv juni 2025	- 70.000	
Voorjaarsnota Rb 30 juni 2025	- 18.000	
Najaarsnota Rb 15 december december 2025	1.009.000	
Raadsbesluit Rv 15 december 2025	- 75.000	
Totaal begrotingswijzigingen		<u>+ 1.027.000</u>
Begroet jaarresultaat 2025 na		+ 1.056.000

Analyse rekeningresultaat 2025		Effecten 2025	Saldo 2025
B. Nog niet geautoriseerde bijstellingen in verband met het opmaken van de jaarstukken 2025	Lasten	Baten	
Transport Begroot jaarresultaat na			+ 1.056.000
Voordeel Fraïche	25.000		
Voordeel preventie Jeugd	84.000		
Nadeel Jeugd	-54.000		
Voordeel onderwijs	27.000		
Voordeel Maatschappelijke ondersteuning	100.000		
Voordeel huurinkomsten woningen Rijksweg Lemiers		13.000	
Voordeel Innovatie Sociaal Domein	68.000		
Voordeel Gezondheidsbeleid	49.000		
Voordeel Cultureel Verenigingsleven	141.000		
Voordeel Kunst en Vorming	19.000		
Voordeel Sport	39.000		
Voordeel Wet betaalbare huur	17.000		
Nadeel Bestemmingsplannen	-126.000		
Voordeel Vallisveld	115.000		
Voordeel Wandelpaden	50.000		
Voordeel Centrumaanpak	56.000		
Voordeel Project Leegstand	60.000		
Voordeel Leadersubsidie Retentievijver Cartopology	23.000		
Voordeel Openbaar Groen	15.000		
Voordeel Gemeentelijke begraafplaats		13.000	
Voordeel Milieubeleid	51.000		
Voordeel Duurzaamheid	151.000		
Voordeel afvalverwijdering		18.000	
Nadeel Rioleringen en pompgemalen	-150.000	-61.000	
Voordeel Openbare Verlichting	47.000		
Nadeel Parkeren		-26.000	
Nadeel Gesubsidieerde arbeid	-27.000		
Voordeel Sociaal Ontwikkelbedrijf	90.000		
Nadeel Participatiewet uitkeringen	-166.000		
Nadeel uitvoeringskosten Participatiewet	-32.000		
Voordeel Toeristisch recreatief beleid	16.000		
Voordeel Toeristenbelasting		61.000	
Voordeel Verkiezingen	44.000		
Nadeel Juridisch ondersteuning	-36.000		
Voordeel Wet open Overheid	10.000		
Voordeel Samenwerking	14.000		
Voordeel Centrale Balie		18.000	
Voordeel Leges vergunningverlening		49.000	
Voordeel Veiligheidsplanen APV	10.000		
Voordeel Brandweer	35.000		
Voordeel Anti-discriminatievoorziening	18.000		
Voordeel Gemeentefonds		385.000	
Voordeel Belastingen	37.000		
Nadeel Systeem en gebruikersondersteuning	-35.000		
Voordeel Communicatie en Voorlichting	19.000		
Nadeel Salarissen	-233.000		
Voordeel Energielasten	38.000		
Voordeel Kapitaallasten	83.000		
Overige voordelen -en nadelen	13.000		
Totaal bijstelling begrotingsjaar 2025	705.000	470.000	+1.175.000
Rekeningresultaat 2025 is positief			+2.231.000

Na verwerking van het laatste raadsbesluit met financiële consequenties in 2025 was het begrote resultaat € 1.056.000 **positief**. De opmerkelijkste verschillen (positief en negatief) die leiden tot het hogere resultaat van € 2.231.000 **positief** worden op hoofdlijn als volgt toegelicht.

Jongerencentrum Fraïche (voordeel € 25.000)

In de perspectiefnota 2024 is voor het jongerencentrum een jaarlijkse budgetverhoging opgenomen van € 25.000 voor de toekomst van Fraïche. Dit hogere budget is in 2025 niet nodig geweest.

Preventie/ Uitvoeringskosten Jeugd (voordeel € 84.000)

Dit voordeel ontstaat doordat:

- De op dit budget begrote kinderpsycholoog wordt gedekt uit de subsidieregeling IZA (voordeel € 37.000).
- Op Traject een vordering is ontstaan omdat Traject niet aan alle contractuele verplichtingen inzake jeugd- en jongerenwerk heeft voldaan waardoor een deel van de voorschotten wordt teruggevorderd (voordeel € 47.000).

Voorstel is om dit voordeel van € 84.000 vast te houden in de reserve overloop voor besteding in 2026. Ten laste van dit budget zal de benodigde dienstverlening voor het jeugd- en jongerenwerk in 2026 deels worden bekostigd.

ZIN Jeugd (nadeel € 54.000)

De kosten van reguliere jeugdzorg is in 2025 gedaald terwijl het uniek aantal jeugdigen in zorg weer is toegenomen (6% t.o.v. 2024) sinds jaarlijkse dalingen vanaf 2020. Daarnaast zien we een toename in de kosten van buitencontractuele plaatsingen. Dit betreft enkele jeugdigen met een zware problematiek. Deze ontwikkelingen leiden per saldo tot een nadeel ten opzichte van de begroting van € 54.000.

Onderwijs (voordeel € 27.000)

Dit voordeel bestaat uit een lager beroep op leerlingenvervoer dan begroot (€ 10.000). Verder een voordeel brede school van per saldo € 17.000 voornamelijk vanwege lagere beheerskosten dan geraamd.

Maatschappelijke ondersteuning (voordeel € 100.000)

Dit voordeel kan in hoofdlijn als volgt worden toegelicht:

WMO- preventie (voordeel € 27.000). Het voordeel ontstaat voornamelijk vanuit het project eenzaamheid (€ 15.000) waarvan de kosten worden gedekt door de subsidie van het Gezond Leven akkoord en een bedrag van € 9.000 in het budget voor betaling van de mantelzorgcomplimenten. De mantelzorgcomplimenten worden begroot op het mogelijke aantal aanvragen. Deze inschatting kan in de praktijk afwijken.

Uitvoering WMO (voordeel € 15.000). Dit voordeel ontstaat doordat de kosten voor de medische advisering en software lager zijn dan begroot door een lager aantal dossiers.

WMO-vervoer (voordeel € 31.000). Het positieve verschil is te verklaren door de verwerking van het jaarresultaat van Omnibuzz van het boekjaar 2025. Dit voordeel ontstaat door een besparing van indirecte kosten en overheadkosten van de gemeenschappelijke regeling en door een toename van de eigen bijdrage die klanten voor het vervoer betalen. In totaal een voordeel van € 31.000.

Inburgering (voordeel € 32.000). Een deel van de uitvoeringskosten kon alsnog ten laste van de specifieke subsidieregeling voor inburgering worden gebracht, waardoor een voordeel van € 32.000 is behaald.

Huurinkomsten woningen rijksweg Lemiers (voordeel € 13.000)

De inkomsten die voortvloeien uit de tijdelijke huurcontracten van de panden aan de rijksweg Lemiers leiden tot dit voordeel. Deze huurinkomsten kunnen fluctueren vanwege het tijdelijk karakter van de huurcontracten.

Innovatie Sociaal Domein (voordeel € 68.000)

Het voordeel van € 68.000 is ontstaan door het verschuiven van enkele initiatieven in verband met de gebiedsgerichte aanpak naar 2026 die in 2025 nog niet konden worden uitgevoerd. Het voorstel is om dit budget voor een bedrag van € 65.000 in te zetten voor de gebiedsgerichte aanpak in 2026 via de reserve overloop.

Gezondheidsbeleid (voordeel € 49.000)

De kosten in dit beleidsveld vallen grotendeels lager uit dan begroot omdat deze ten laste van de subsidie voor het Gezond leven akkoord (GALA) konden worden gebracht. De grotere voordelen door GALA zijn de kosten van gezond in de stad (€ 13.000), van het beweegbeleid (voordeel € 10.000) en schoolfruit (voordeel € 10.000).

Verder blijkt uit de jaarrekening 2025 van GGD een voordeel waardoor een voordeel van € 8.000 is verwerkt in de cijfers en blijken de door de GGD doorberekende kosten voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma € 6.000 lager uit te vallen dan begroot.

Cultureel verenigingsleven (voordeel € 141.000)

In dit budget zijn onder meer de subsidies aan de verenigingen en de baten en lasten van de multifunctionele locaties begroot. Een voordeel van € 50.000 ontstaat in het budget voor het opstellen van nieuw subsidiebeleid. Daarnaast een voordeel in het accommodatiebeleid (resterend budget € 62.000). Deze budgetten zijn in 2025 niet besteed. Beide budgetten zijn na 2026 niet meer begroot.

Subsidiebeleid. Het incidentele budget van € 50.000 is verbonden aan het opstellen van nieuwe subsidieregels.

Voorstel is dit incidentele budget van € 50.000 via de reserve via de overloop over te hevelen naar 2026 zodat dit bedrag beschikbaar is voor de (afronding) van de nieuwe subsidieverordening.

Accommodatiebeleid. Het restant van het budget voor accommodatiebeleid van € 62.000 is nauw verbonden aan de besluitvorming rondom Suisse. Deze besluitvorming is opgeschoven naar 2026 en vraagt om een nieuwe voorbereiding die mede is gebaseerd op nadere onderbouwingen. Derhalve verschuift de inzet van dit bedrag voor accommodatiebeleid ad € 62.000 ook naar 2026 en wordt het budget meegenomen in de reserve overloop.

Daarnaast zijn voor verklaring van het voordeel van € 141.000 nog enkele andere posten te noemen. Hoofdzakelijk bestaan de overige € 29.000 voordeel uit: Een geringer aantal aangevraagde subsidies met een voordeel van € 9.000. Dit heeft betrekking op muziekgezelschappen, toneelgezelschappen en sociaal culturele subsidies. Daarnaast enkele fluctuaties in de exploitatie van de locaties van per saldo € 17.000 overwegend een voordeel in de huren van de locaties.

Kunst en Vorming (voordeel € 19.000)

In dit product zijn de kosten voor de bibliotheek begroot waaronder ook de middelen voor de versterking van het bibliotheekwezen. De voor de versterking verkregen subsidie was toereikend voor het dekken van de kosten. Ten tijde van de najaarsnota werd ervan uitgegaan dat de subsidie niet toereikend zou zijn. Een hoger budget bleek achteraf niet nodig te zijn waardoor dit voordeel van € 19.000 voornamelijk is ontstaan.

Sport (voordeel € 39.000)

Dit voordeel ontstaat met name in het sport- en beweegbeleid doordat de kosten kunnen worden gedekt uit de specifieke uitkering voor het gezond en actief leven akkoord. Deze kosten zijn eerder niet bijgesteld omdat deze uitgaven structureel zijn, terwijl de subsidieregeling een incidentele bate betreft.

Wet betaalbare huur (voordeel € 17.000)

Gemeenten zijn bevoegd geworden om toezicht te houden op de maximale huurprijzen, huurverhogingen en de informatieplicht van de verhuurders aan de huurder. De middelen die via het gemeentefonds zijn toegekend voor 2025 kunnen pas in 2026 volledig worden ingezet voor het dekken van personele capaciteit binnen het pilotproject Maastrichterlaan e.o. In dit gebied is sprake van veel particuliere verhuur, langdurige leegstand en kwetsbare huishoudens. Voorstel is daarom dit budget via de reserve overloop over te hevelen naar 2026 om de aanpak in 2026 voort te zetten.

Bestemmingsplannen (nadeel € 126.000)

Voor de bestemmingsplannen Esso en Hekkert zijn in een eerder stadium verliesvoorzieningen gevormd. Bij het opstellen van de jaarrekening dient telkens te worden bepaald welke bedragen in de voorziening nodig zijn zodat de voorziening de juiste omvang heeft.

In aansluiting op de toelichting in de paragraaf grondbeleid betekent dit een verhoging van de verliesvoorziening van Hekkert met € 35.000 en een verhoging van de verliesvoorziening Esso met € 85.000. Daarmee is dit nadeel op dit product van € 126.000 grotendeels verklaard.

Vallisveld (voordeel € 115.000)

In 2025 is een bedrag van € 115.000 begroot voor de realisatie en exploitatie van het Huis van de Wijk. Het bijbehorende raadsbesluit dateert van december 2025. De verbouwing waarvoor het grootste deel van het budget ter beschikking werd gesteld, start in 2026.

Voorstel is daarom dit budget via de reserve overloop over te hevelen naar 2026.

Wandelpaden Bloemendalpark (voordeel € 50.000)

De gemeente heeft het groot onderhoud aan de wandelpaden in het Bloemendalpark bekostigd. Deze kosten zijn voor € 50.000 gesubsidieerd uit de regiodeal. Doordat de gemeente de volledige kosten zelf al had begroot, is de bate uit de regiodeal van € 50.000 nu een voordeel ten opzichte van de begroting 2025. Dit voordeel is in de amendementen A 2025-011 mede bestemd voor het realiseren van de bankjes en verlichting in het park. Volgens de amendementen bedraagt het benodigde budget in totaal € 75.000. Doordat in het jaarresultaat 2024 al een voordeel is opgenomen van € 25.000 vanwege het niet benutte transitievisie-budget, is nu het benodigde budget van € 75.000 voorhanden in de algemene reserve (zijnde het voordeel van € 50.000 uit de subsidie voor de regiodeal in 2025 en het voordeel van € 25.000 in de jaarrekening 2024).

Voorstel is het voor de bankjes en de verlichting benodigde budget om te zetten naar een investeringskrediet via de voorjaarsnota 2026 zodat de uitvoering kan plaatsvinden. Deze uitgave is een namelijk een investering volgens de verslagleggingsregels.

Centrumaanpak (voordeel € 56.000)

De gemeenteraad heeft in juli de Agenda Centrumaanpak geaccordeerd en daarmee voor de periode 2025–2030 en daarmee ook voor het jaar 2025 een volledig jaarbudget van € 100.000 beschikbaar gesteld.

Voor de volgende 2 onderdelen vinden de opgestarte werkzaamheden daardoor hoofdzakelijk plaats in 2026:

- Uitvoering brancheringsplan
- Vernieuwing beplanting middenberm Maastrichterlaan.

Voorstel is daarom het hiervoor benodigde budget van € 56.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2026.

Leegstand (voordeel € 60.000)

Het pilotproject aan de Maastrichterlaan en omgeving richt zich op het terugdringen van langdurige leegstand, het verbeteren van de woningkwaliteit en verduurzaming binnen de particuliere huursector. De uitvoering van dit project vindt in 2026 plaats. Het project bouwt voort op de eerder ontwikkelde leegstands aanpak en maakt deel uit van een integrale aanpak gericht op toezicht op woonkwaliteit en hulp aan kwetsbare huishoudens. Voorstel is daarom het resterende budget van € 60.000 over te hevelen naar 2026. Inclusief het restantbudget vanuit de wet betaalbare huur kan de uitvoering van het pilotproject hiermee onverminderd doorgang vinden.

Cofinanciering Retentievijver Cartopology (voordeel € 23.000)

Een Leader subsidie is door RVO (rijksdienst voor ondernemend Nederland) aan Cartopology toegekend voor onder meer de aanleg van een retentievijver. Deze subsidie wordt verleend onder de voorwaarde dat de gemeente hierin deelneemt als co-financier. Hiervoor is een bedrag van € 23.000 begroot. De uitvoering was echter nog niet gereed in 2025.

Voorstel is om dit budget via de reserve overloop vast te houden zodat de factuur van de cofinanciering in 2026 kan worden voldaan.

Openbaar Groen (voordeel € 15.000)

De voorbereidingen voor de gedeeltelijke renovatie van de plantvakken in de middenberm van de Maastrichterlaan zijn in 2025 afgerond, maar de uitvoering, kan parallel aan de uitgaven in de centrumaanpak pas plaatsvinden in 2026 waardoor het voorstel is om dit budget via de reserve overloop vast te houden voor uitvoering in 2026.

Gemeentelijke begraafplaats (voordeel € 13.000)

Hogere opbrengsten van leges. Dit komt merendeels door een hoger aantal in gebruik genomen graven dan geraamd.

Milieubeleid (voordeel € 51.000)

Het voordeel ontstaat door een positief resultaat in 2025 van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg van € 11.000 en een meevallende afrekening 2024.

Duurzaamheid voordeel € 151.000

Dit voordeel bestaat uit:

- Een bedrag van € 121.000 voor klimaatadaptatie dat nu vrijvalt uit de reserve overloop. Deze vrijval gebeurt omdat de bedragen in de reserve overloop volgens de verslagleggingsregels slechts incidenteel (maximaal 2 jaar) mogen worden vastgehouden. Na deze periode valt het nog niet bestede bedrag, in dit geval € 121.000, in het jaarrekeningresultaat vrij. Om realisatie van de duurzaamheidsdoelen mogelijk te maken, stellen we voor om het voordeel van € 121.000 in het jaarresultaat aan te wenden voor het instellen van de bestemmingsreserve klimaatadaptatie. Zodoende blijven de middelen behouden voor de oorspronkelijk beoogde bestemming zodat de noodzakelijke uitgaven van: monitoring en analyses van energie- en warmteverbruik, externe studies (warmteopgaven, alternatieve warmtevoorzieningen), voorbereiding en vergunningstrajecten voor PV-installaties, onderzoek naar batterijopslag en koppelkansen, externe capaciteit en technisch materiaal, hiermee kunnen worden gedekt.
- Verder is het voorstel om een incidenteel voordeel van € 30.000 voor warmtevisie (vanaf 2026 is dit budget niet meer begroot) toe te voegen aan de nieuwe bestemmingsreserve klimaatadaptatie zodat ook dit bedrag behouden blijft voor de gestelde doelen.

Afvalverwijdering (voordeel € 18.000):

Dit voordeel ontstaat voornamelijk door hogere baten van de afvalstoffenheffing dan begroot.

Riolen en pompgemalen (nadeel € 211.000)

Een nadelig verschil in de baten van de heffingen van € 61.000 ontstaat door het achterblijven van het waterverbruik.

In de lasten ontstaat een nadeel van € 16.000 met name in het onderhoud en werkzaamheden door derden. Dit betreft de werkzaamheden aan het stamriool die in hoofdzaak in 2024 hebben plaatsgevonden maar waarvan de oplevering in 2025 heeft plaatsgevonden. Daarnaast is een bedrag van € 134.000 toegevoegd aan de voorziening egalisatie rioolheffing. Een dergelijke toevoeging is een last die volgt uit de kostprijsberekening van de rioolheffing zoals opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen. In de begrotingscyclus van het komende begrotingsjaar 2027 zal zoals gebruikelijk een voorstel worden gedaan

met het oog op een gelijkmatig verloop van de tarieven. Bij de bepaling van de tarieven wordt de opgebouwde stand van de voorziening meegenomen.

Openbare verlichting (voordeel € 47.000)

Dit voordeel ontstaat doordat de vervanging van armaturen tot minder storingen leidt waardoor de onderhoudskosten van de openbare verlichting zijn gedaald. Dit is het gevolg van de omzetting van conventionele armaturen naar led armaturen.

Parkeren (nadeel € 26.000)

De parkeeropbrengsten openbare wegen en terreinen is iets minder gunstig dan geraamd.

Gesubsidieerde arbeid (nadeel € 27.000)

Dit nadeel is het gevolg van twee afzonderlijke afrekeningen van de gemeenschappelijke regeling WOZL. Jaarrekening WOZL (nadeel € 59.000). Uit de jaarrekening 2025 van WOZL blijkt dat het saldo van de incidentele baten en lasten € 3,716 miljoen negatief is. Dit negatieve saldo wordt volledig verklaard door een nieuwe verplichting vanuit de Commissie BBV om een voorziening te vormen voor medewerkers van de sociale werkvoorziening die gebruikmaken van de RVU-regeling (regeling vervroegd uitreden). Deze verplichting was vooraf niet te voorzien. Voor de gemeente Vaals betekent dit dat per einde boekjaar een bedrag van € 59.000 moet worden voldaan aan WOZL, als ons aandeel van deze nieuwe voorziening. Afrekening 2024 (voordeel € 32.000). In 2025 is alsnog een voordelig bedrag van € 32.000 door WOZL uitgekeerd. Deze had betrekking op het boekjaar 2024. Omdat deze afrekening pas binnenkwam nadat de jaarrekening 2024 was afgesloten, kon dit voordeel toen niet meer worden verwerkt in ons jaarresultaat 2024.

Sociaal Ontwikkelbedrijf (voordeel € 90.000)

De deelnemende gemeenten binnen het toekomstige Sociaal Ontwikkelbedrijf (hierna SOB te noemen) hebben gezamenlijk afgesproken dat de middelen die zij hiervoor ontvangen, worden gereserveerd om de toekomstige kosten van het SOB te kunnen dekken. Om deze kosten op een verantwoorde wijze op te vangen, is het noodzakelijk tijdig een buffer op te bouwen.

Het voorstel is daarom de reeds bestaande reserve Re-integratie te herbestemmen tot reserve Sociaal Ontwikkelbedrijf. De middelen die al in deze reserve aanwezig waren van € 224.000, blijven volledig beschikbaar voor dit doel. Daarnaast kunnen we € 90.000 extra middelen toevoegen die we van het Rijk ontvangen voor de vorming van het SOB.

Door deze bedragen van in totaal € 314.000 ontstaat een robuuste reserve die aansluit bij de financiële risico's en toekomstige investeringsbehoeften van het SOB.

De voorgestelde toevoeging van € 90.000 bestaat uit de volgende componenten:

a). Gesubsidieerde arbeid (totaal voordeel € 55.000). In de jaarrekening 2024 is een bedrag van € 55.000 gereserveerd voor de vorming van het sociaal ontwikkelbedrijf.

Voorstel is om dit bedrag aan de reserve SOB (voorganger van de reserve re-integratie) toe te voegen.

b). Beschut werk (voordeel € 23.000). De kostenplaats Beschut Werk sluit het jaar positief af, grotendeels te verklaren door een ontvangst uit het Gemeentefonds, specifiek bedoeld voor beschut werk. In 2025 is het budget door Podium 24 in mindere mate benut omdat onze deelnemers aan beschut werk voornamelijk via WOZL worden ingezet. Hierdoor ontstaat het positieve resultaat op de kostenplaats. Voorgesteld wordt om het overschot toe te voegen aan de Reserve SOB.

c). Groeibanen (voordeel € 12.000). Voor de uitvoering van de groeibanen werd een voorschot van 12.000 betaald aan Podium 24; het instrument groeibanen werden echter niet door podium 24 ingezet en zodoende werd het hele voorschot weer terugontvangen.

Hiermee is de bovengenoemde toevoeging aan de reserve SOB voor een bedrag van € 90.000 verklaard.

Uitkeringen Participatie (nadeel 166.000)

De eindafrekening van SZMH over 2025 bedraagt € 106.000. Voorafgaand was al sprake van een lichte overschrijding op de uitkeringslasten van € 58.000.

Uitvoeringskosten participatiewet (nadeel € 32.000)

Op basis van de eindafrekening 2025 van SZMH, blijkt een tekort van € 32.000 binnen de uitvoeringskosten van de Participatiewet.

Toerisme en recreatie vrije tijdseconomie (voordeel € 16.000)

De onderschrijding wordt voor € 15.000 veroorzaakt door vertraging in het project Datahub. De leverancier heeft het project met één jaar uitgesteld, waardoor de factuur voor 2025 vervalft. Hiermee is het voor 2025 geraamde budget incidenteel niet benut. Voor de komende jaren is budget geraamd, waardoor een reservering van het niet benutte budget niet nodig is.

Toeristenbelasting (voordeel € 61.000)

De ontvangsten toeristenbelasting is € 61.000 hoger dan begroot. Dit betreft correcties over eerdere jaren die waarvan de informatie recentelijk beschikbaar is gekomen. De voor de afronding van de jaarrekening benodigde laatste bijstellingsrapportage 2025 van BsGW is hierin verwerkt.

Verkiezingen (voordeel € 44.000)

De onderschrijving van € 44.000 op het budget verkiezingen komt doordat in de septembercirculaire extra middelen zijn toegekend voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen. Binnen de begroting worden voor verkiezingen echter al structureel middelen geraamd. Hierdoor werden deze aanvullende middelen niet besteed en komt het voordeel ten gunste van het resultaat.

Juridische ondersteuning (nadeel € 36.000)

De voornaamste oorzaak voor dit nadeel zijn de kosten die ontstaan uit diverse complexe dossiers. Voor deze casussen wordt de benodigde specifieke juridische kennis bij externe juridische specialisten ingewonnen en deze kosten zijn hoger uitgevallen dan vooraf ingeschat.

Wet open overheid (voordeel € 10.000)

In de begroting 2025 werd rekening gehouden met externe advisering voor dit onderwerp. Eigen medewerkers vervullen nu deze taak waardoor deze kosten niet zijn gemaakt en dit voordeel is ontstaan.

Samenwerking (voordeel € 14.000)

In 2025 is de stichting Samenwerking Zuid-Limburg opgericht voor de regio Westelijk Zuid-Limburg. Deze stichting vervangt de eerdere samenwerking binnen het Middengebied. De bijdrage voor de samenwerking Middengebied is daarom lager uitgevallen in 2025.

Centrale Balie (voordeel € 18.000)

Hogere legesopbrengsten dan geraamd leiden tot het voordeel van € 18.000. Het aantal aanvragen voor leges-plichtige producten en diensten fluctueert jaarlijks en is vooraf moeilijk in te schatten. Door deze fluctuaties is in 2025 een hogere opbrengst gerealiseerd dan geraamd.

Leges vergunningverlening (voordeel € 49.000)

In de laatste periode van 2025 zijn additionele baten gerealiseerd door een aantal leges van particulieren. De leges vergunningverleningen van particulieren fluctueren sterk en zijn op basis van ervaringscijfers begroot (ingeschat).

Veiligheidsplan en APV (voordeel € 10.000)

De afrekening van het Veiligheidshuis Maastricht over 2025 valt lager uit dan geraamd.

Brandweer (voordeel € 35.000)

De jaarrekening 2025 voor de gemeenschappelijke regeling is in de cijfers verwerkt waardoor een voordeel van Per saldo € 35.000 ontstaat.

Antidiscriminatie voorziening (voordeel € 18.000)

Een bedrag van € 10.000 voor aanvullende trainingen is niet besteed. Aan het einde van het jaar is tevens een aanvullende bijdrage van € 8.000 van de gemeente Maastricht ontvangen.

Gemeentefonds (voordeel € 385.000)

Het verschil ten opzichte van de septembercirculaire wordt veroorzaakt door mutaties in de decembercirculaire. Deze bestaan uit een aantal decentralisatie uitkeringen en taakmutaties, resulterend in een voordeel van € 93.000.

Daarnaast is in de decembercirculaire de verwachte negatieve bijstelling op de specifieke maatstaf "Huishoudens met een laag inkomen" door het Rijk niet verwerkt, wat leidt tot een aanvullend voordeel van € 253.000. Nadere duidelijkheid over de verdere verwerking hiervan wordt verwacht bij de meicirculaire. Tot slot is eind 2025 een na-verrekening over het jaar 2023 ontvangen ter hoogte van € 39.000. Gezamenlijk resulteren deze drie effecten in een totaal voordeel van € 385.000.

Belastingen (voordeel € 37.000)

Dit betref correcties over eerdere jaren die pas recent zijn afgerekend en een positief resultaat van de jaarrekening 2024 van BsGW; waardoor vooral de kosten lager uitvallen dan begroot. Tijdens het opstellen van de jaarrekening 2024 was hier nog geen zicht op, waardoor deze meevaller destijds niet kon worden meegenomen.

Systeem- /gebruikersondersteuning/ informatiebeveiliging (nadeel € 35.000)

Een hoger aantal licenties voor diverse applicaties alsmede gestegen kosten voor diverse devices (telefoons, laptops, I-pads) verklaren dit nadeel.

Communicatie en voorlichting (voordeel € 19.000)

Het voordeel is vooral te verklaren door het fluctuerende aantal wettelijke publicaties dat in 2025 lager lag dan in voorgaande jaren.

Salarissen (nadeel € 233.000)

Het nadeel is in hoofdzaak opgebouwd uit een saldo van drie voor- en nadelen.

Inhuur (voordeel € 66.000). Op de kosten van inhuur is een voordeel gerealiseerd van € 66.000. Dit voordeel is aan het einde van het boekjaar behaald omdat bleek dat inhuurkosten konden worden gedekt uit specifieke uitkeringen.

Compensatie verzekeringsclaim (voordeel € 88.000). Dit voordeel is ontstaan doordat een claim bij Centraal beheer als compensatie voor zieke medewerkers alsnog is toegekend.

Een nadeel van € 383.000 betreft twee voorzieningen. Bij de pensioenvoorziening voor wethouders is sprake van noodzakelijke verhogingen. Ten eerste als gevolg bijstellingen naar aanleiding van ontwikkeling pensioenaanspraken in 2025 (van € 438.000).

Een tweede aanvulling ten laste van het resultaat van dezelfde voorziening voor pensioenen wethouders was nodig in verband met de overgang van de pensioenaanspraken naar het ABP per 1 januari 2028. Hierdoor moet rekening gehouden worden met een dekkingsgraad van ABP per december 2025 was 123,5%. Hierdoor is een tweede aanvullende storting nodig geweest om de juiste omvang van de voorziening te bereiken.

Daarnaast is sprake van een afwikkeling van de voorziening beloningsbeleid (zie hiervoor de toelichting onder 4C ad € 55.000).

Het nadelige effect door deze verplichte mutaties van de voorzieningen bedraagt € 383.000 (€438.000 - € 55.000).

Energiekosten (voordeel € 38.000)

De afrekeningen van elektriciteit en gas zijn uiteindelijk nog gunstiger uitgevallen dan eerder kon worden ingeschat. Het grootste deel van dit voordeel zit in het elektriciteitsverbruik.

Kapitaallasten (voordeel € 83.000)

Een voordeel in kapitaallasten door een lager gerealiseerd rentepercentage dan begroot waardoor een voordeel van € 30.000 ontstaat en een lagere afschrijvingslast van € 53.000 doordat enkele kredieten nog niet in 2025 werden opgeleverd. Een specificatie is opgenomen in de investeringsoverzichten per programma.

B.2 Mutaties per programma

In dit onderdeel wordt belicht op welke wijze het rekeningresultaat 2025 tot stand is gekomen, gezien vanuit de afwijkingen per programma ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2025.

Rekeningresultaat 2025	Begroting 2025			Rekening 2025			Resultaat-afwijking	
(Bedragen * € 1.000)	Primair							
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Abs.	%
Mens & Voorzieningen	-13.733	2.825	-10.908	-13.776	3.255	-10.521	387	4%
Wonen & Verkeer	-8.931	5.465	-3.466	-10.198	6.275	-3.923	-457	-13%
Werk & Economie	-9.570	6.644	-2.926	-10.121	6.870	-3.251	-325	-11%
Bestuur &	-5.375	385	-4.990	-6.075	530	-5.545	-555	-11%
Subtotaal programma's	-37.609	15.319	-22.290	-40.170	16.930	-23.240	-950	-4%
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-1.741	29.276	27.535	-2.825	33.338	30.513	2.978	11%
Overhead	-5.246	30	-5.216	-5.351	309	-5.042	174	3%
Totaal	-44.596	44.625	29	-48.346	50.577	2.231	2.202	7593%

Voorgaand zijn de verschillen belicht tussen de oorspronkelijke ramingen in de begroting 2025 en de uiteindelijke realisatie in de jaarrekening 2025. Aangegeven is dat een deel van deze wijzigingen reeds door de gemeenteraad bij eerdere raadsbesluiten is geaccordeerd. In de financiële verordening gemeente Vaals 2025, welke 22 april 2025 door de Raad is vastgesteld, zijn bepalingen opgenomen omtrent het autoriseren van begrotingsoverschrijdingen.

De wijzigingen, die bij het opmaken van de jaarrekening naar voren komen, zijn per definitie nog niet door de Raad geautoriseerd. De volgende tabel gaat in op deze vergelijking.

Rekeningresultaat 2025 (Bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 na wijzigingen			Rekening 2025		
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-14.270	3.230	-11.040	-13.776	3.255	-10.521
Wonen & Verkeer	-10.230	6.002	-4.228	-10.198	6.275	-3.923
Werk & Economie	-10.045	6.863	-3.182	-10.121	6.870	-3.251
Bestuur & Dienstverlening	-5.582	394	-5.188	-6.075	530	-5.545
Subtotaal programma's	-40.127	16.489	-23.638	-40.170	16.930	-23.240
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-3.019	32.904	29.885	-2.825	33.338	30.513
Overhead	-5.396	205	-5.191	-5.351	309	-5.042
Totaal	-48.542	49.598	1.056	-48.346	50.577	2.231

Volgens de financiële verordening zijn de vooraf niet geautoriseerde overschrijdingen van de lasten, hoger dan € 15.000 per programma, in principe onrechtmatig.

Geconstateerd is dat in het programma Werk en Economie en Bestuur & Dienstverlening de overschrijding van de werkelijke totale lasten, afgezet tegen de laatst bijgestelde begroting, hoger zijn dan de genoemde marge van € 15.000. De lasten in Werk en Economie zijn met € 76.000 overschreden met name door de uitkeringen ingevolge de participatiewet. De lasten in Bestuur en Dienstverlening zijn met € 493.000 overschreden met name in het beleidsveld bestuur door een toevoeging aan de voorziening pensioen wethouders. Bovenstaande overschrijdingen worden daarom aan uw Raad ter autorisatie voorgelegd. Als de getrouwheid van de Jaarrekening in de rechtmatigheidsverantwoording afwijkt ten opzichte van de begroting maar door het College op een correcte wijze is verantwoord, betreft de accountant deze niet bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. In de rechtmatigheidsverantwoording is nu ook het begrotingscriterium verantwoord.

B.3 Realisatie dekkingsplan

In een dekkingsplan wordt aangegeven wat de dekking is van de beleidskeuzes waarover nog niet eerder is besloten of het worden de maatregelen aangegeven om de begroting sluitend te krijgen ten gevolge van die beleidskeuzes. In de integrale beleidsafwegingen voor de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 was voor dat doel een dekkingsplan niet noodzakelijk. Dit dekkingsplan is daardoor niet opgenomen in de begroting 2025 waardoor geen sprake is van de realisatie van dit dekkingsplan en een daartoe behorende toelichting.

B.4 Realisatie P.M.-posten

In de begroting 2025 is gewezen op een aantal zogenaamde p.m.-posten. Bij deze posten kon bij het opstellen van de begroting niet concreet worden aangegeven wat de financiële impact ervan zou zijn. Voor deze posten werd derhalve geen bedrag geraamd. Wat dat betreft hielden deze posten een zodanig risico in, dat bij het oordeel omtrent de financiële positie hiermee rekening moest worden gehouden. In het volgende overzicht blijkt in welke mate deze posten tot consequenties voor de jaarrekening 2025 hebben geleid. Hier wordt ingegaan op de p.m.-posten die voor begrotingsjaar 2025 verwacht werden.

In de begroting opgenomen PM-posten	Realisatie	Toelichting
Kleine financiële impact < € 25.000	Bedrag	2025
Het onderhoud aan bruggen/ kunstwerken en graffitiwrijving is vanaf de begroting 2017 PM geraamd omdat de omvang daarvan niet te bepalen is. Reparaties gebeuren op basis van visueel inspecteren en controleren. Een regelmatige jaarlijkse cyclus zit hier niet in. De afgelopen jaren schommelden de werkelijke uitgaven op dit onderdeel tussen de € 0 en € 7.000.	€ 3.640	Dit bedrag betreft de kosten voor een technische meting m.b.t. de stijfheid van de houten bruggen.
Gemeenten zijn op grond van art. 21 van de Wet Lijkbezorging verantwoordelijk voor de lijkbezorging van overledenen, indien niemand anders (nabestaanden) daarin voorziet. Of dit voorkomt, in welke mate en de daarmee gemoeide kosten, is vooraf niet te voorspellen. Vandaar dat deze post als PM-post staat geraamd.	€ 0	n.v.t.

Financiële impact tussen € 25.000 en € 100.000		
Uitgangspunt van de nieuwe Wet Open Overheid (Woo) is alle informatie geanonimiseerd openbaar te maken, die voor een burger op een makkelijke manier toegankelijk is. Wat betreft het deel van de Woo dat in werking is getreden opereren wij reeds in overeenstemming met de Woo. De ontwikkeling en implementatie van een applicatie die nodig is voor het landelijke platform Woo is nog gaande waardoor de lasten in komende jaren nog zullen veranderen.	€ 2.835	Dit bedrag betreft de kosten van extern advies zoals toegelicht in de paragraaf Woo.
Grote financiële impact > € 100.000		
Gelet op mogelijke additionele kosten in het kader van beheer openbare ruimte (zie beleidsbegroting – programma Wonen & Verkeer) zijn in december 2024 de beheersplannen vastgesteld en verwerkt in de begroting, zodat voor de begroting 2025 inmiddels geen sprake meer is van een PM post. Maar van een plan dat is verdeeld over diverse begrotingsposten.	Nv.t.	Deze begrotingsposten zijn verantwoord in de beleidsvelden Groen, Riolen en Pompgemalen en beleidsveld Infrastructuur zoals toegelicht in de programmaverantwoording.

C. Rekeningresultaat vóór en na reserveringen

De rekening 2025 sluit met een voordelig verschil tussen baten en lasten van € 2.231.000. Toch is dit resultaat niet puur het verschil tussen baten en lasten. Wat hierin meespeelt zijn de onttrekkingen, alsmede de toevoegingen aan reserves. Met andere woorden, het resultaat komt mede tot stand door deels de zogenaamde "gemeentelijke spaarpotten" aan te wenden en/of aan te vullen. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient het totale begrotings- en jaarrekeningresultaat echter zowel inclusief als exclusief de onttrekkingen aan reserves inzichtelijk te worden gemaakt. Uit onderstaand overzicht blijkt dat als wordt afgezien van onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves, sprake is van een exploitatiesaldo van € 2.271.000 positief. Onderstaand wordt gespecificeerd aangegeven hoe we vanuit dit resultaat tot het voordeel van € 2.231.000 zijn gekomen.

Analyse rekeningresultaat vóór en ná reserveringen (bedragen * € Rekening 2025)			
Programma-resultaten excl. reserveringen	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-13.776	3.255	-10.521
Wonen & Verkeer	-10.198	6.275	-3.923
Werk & Economie	-10.121	6.870	-3.251
Bestuur & Dienstverlening	-6.075	530	-5.545
Overhead	-5.351	309	-5.042
Totaal van de programma's	-45.521	17.239	-28.282
Financiering/Algemene dekkingsmiddelen	-840	31.393	30.553
Resultaat vóór reserveringen	-46.361	48.632	2.271
Reserveringen per programma	Toevoeginge	Onttrekkinge	
Mens & Voorzieningen			
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. MEE		21	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. transformatie jeugdhulp		18	
Toevoeging (vorming) reserve TGO	-200		
Toevoeging (vorming) reserve Tekorten Jeugdzorg	-515		
Wonen & Verkeer			
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. vorming voorziening		250	
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. omgevingswet		100	
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. wandelpaden		89	
Onttrekking aan reserve Masterplan		55	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. wandelpaden		185	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. omgevingswet		59	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. onderhoud groen		13	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. uitvoeringskosten		121	
Toevoeging aan reserve Masterplan	-518		
Toevoeging aan reserve Parkeerfonds	-12		
Werk & Economie			

Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. re-integratie		39	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. WOZL		55	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. project "Knopen lopen"		15	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. intensivering		30	
Bestuur & Dienstverlening			
Onttrekking reserve Ontwikkelfonds		114	
Onttrekking aan reserve overloop t.b.v. training raadsleden		11	
Overhead & financiering			
Onttrekking aan reverse overloop 2024 t.b.v. resultaat 2025		10	
Onttrekking aan algemene reserve resultaat 2024			
Toevoeging aan algemene reserve t.b.v. begroting 2023	250		
Mutaties tussen reserves/ voorzieningen			
Onttrekking algemene reserve t.b.v. voeding reserve overloop		385	
Onttrekking aan algemene reserve t.b.v. Masterplan		105	
Toevoeging reserve Masterplan (degeneratiekosten)	-105		
Toevoeging reserve overloop t.b.v. resultaatbestemming 2024	-385		
Totaal reserveringen	-1.985	1.945	-40
Resultaat ná reserveringen	-48.346	50.577	2.231

Toelichting bij bovenstaande tabel t.a.v. vorming/opheffing van reserves en voorzieningen:

Vorming van de reserve TGO (nadeel € 200.000)

De Tijdelijke Gemeentelijke Opvang TGO) in het voormalige Hotel Drielanden werd per 30 juni 2025 operationeel en is in de begroting 2026 meerjarig geraamd (jaarlijkse huurinkomsten van € 400.000 en jaarlijkse lasten van €400.000).

Het aan 2025 gerelateerde bedrag van € 200.000 (huurinkomsten) is gereserveerd voor het laatste ongunstige exploitatiejaar 2030. In dat laatste jaar zijn de huurontvangsten voor een halfjaar ook € 200.000 terwijl de lasten van € 400.000 het hele jaar doorlopen. In 2030 ontstaat daardoor een nadeel van € 200.000.

Vorming van de reserve Tekorten Jeugdzorg (nadeel € 515.000)

In de septembercirculaire 2025 heeft het demissionaire kabinet middelen toegekend voor de compensatie voor tekorten op jeugdzorg in 2023 en 2024. Het positieve effect voor gemeente Vaals bedraagt € 515.000. Voor deze middelen is de bestemmingsreserve "Compensatie incidentele tekorten jeugdzorg" gevormd naar aanleiding van de vaststelling van de najaarsnota 2025 met als doel incidentele tekorten zoals onvoorziene noodsituaties en zware jeugdzorgtrajecten te kunnen dekken.

Vorming van de voorziening Verliezen bestemmingsplannen (Hekkert) (nadeel € 285.000)

Ten behoeve van verwachte verliezen gerelateerd aan de grondexploitatie Hekkert-terrein is een verliesvoorziening gevormd van € 250.000 ten laste van de algemene reserve. Tijdens het jaarrekening proces is de voorziening verhoogd met € 35.000 ten laste van de exploitatie. De totale omvang van de voorziening bedraagt einde 2025 € 285.000.

Opheffen van de voorziening Bindingsbeleid (voordeel € 54.500)

Eind 2024 is in het kader van het bindingsbeleid een budget van € 500 per medewerker beschikbaar gesteld ten behoeve van persoonlijke ontwikkeling. Vanwege de late beschikbaarstelling in 2024 is hier beperkt gebruik van gemaakt. Om het beoogde doel alsnog te realiseren, is besloten dit budget in 2025 nog gedurende één jaar beschikbaar te houden. De hiervoor gevormde voorziening is per eind 2025 vrijgevallen. De vrijgevallen middelen zijn verrekend met de inzet voor het beoogde doel.

D. Reserves en voorzieningen

Voor een juist inzicht in de financiële positie is het van groot belang om de omvang van het eigen vermogen van de gemeente nader te beschouwen. Dit eigen vermogen wordt gevormd door de reserves. We onderscheiden daarbij de algemene reserve, die dienstdoet als zogenaamde "buffer" voor toekomstige incidentele tegenvallers enerzijds, en de bestemmingsreserves, gelden die opzijgezet zijn voor specifieke bestemmingen, anderzijds. Verder is het ook van belang om oog te hebben voor de omvang en vooral de toereikendheid van de diverse voorzieningen, waarmee toekomstige risico's en verplichtingen zoveel mogelijk dienen te worden afgedekt. In onderstaand overzicht wordt de omvang (en het verloop) van de diverse reserves en voorzieningen in 2025 ten opzichte van de begroting 2025 neergezet.

Verloop reserves / voorzieningen	Begroting 2025			Jaarrekening 2025			
(bedragen * € 1.000)	Begin 2025	Mutaties 2025	Eind 2025	Begin 2025	Resultaat-bestemming	Mutaties 2025	Eind 2025
Algemene reserve	5.994	-737	5.257	7.267	-270	-679	6.318
Bestemmingsreserves	3.123	1.530	4.653	2.928		989	3.916
Totaal reserves	9.117	794	9.911	10.195	-270	310	10.234
Voorzieningen	5.917	-693	5.224	7.936		365	8.302
Totaal reserves en voorzieningen	15.034	101	15.134	18.131	-270	675	18.536

De reserves en voorzieningenportefeuille neemt in 2025 met € 405.000 toe (negatief resultaat 2024 van - € 270.000 en mutaties in 2025 van € 675.000). De resultaatbestemming van deze jaarstukken is in bovenstaande saldi nog niet meegenomen. Onderstaand worden de mutaties in 2025 nader belicht.

Mutaties reserves/ voorzieningen 2025	Beginsaldo	Resultaat-bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Eindsaldo
Algemene reserve	7.267.000	-270.000	250.000	-928.900	6.318.100
Onttrekking t.b.v. incidentele middelen Omgevingswet				-99.900	
Onttrekking t.b.v. voeding reserve overloop				-385.000	
Onttrekking t.b.v. reserve masterplan (degeneratiekosten)				-105.000	
Onttrekking t.b.v. wandelpaden Bloemendalpark				-89.000	
Onttrekking t.b.v. vorming voorziening verliezen bestemmingsplannen Hekker				-250.000	
Toevoeging voeding algemene reserve			250.000		
Bestemmingsreserves	1.191.500		1.735.000	-746.300	2.180.200
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-185.000	
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-59.000	
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-55.000	
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-30.000	
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-18.000	
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-15.000	
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-13.000	
Onttrekking reserve overloop 2024 t.g.v. exploitatie				-10.000	
Onttrekking reserve overloop 2023 t.g.v. exploitatie				-121.000	
Onttrekking reserve overloop 2023 t.g.v. exploitatie				-38.900	
Onttrekking reserve overloop 2023 t.g.v. exploitatie				-21.000	
Onttrekking reserve overloop 2023 t.g.v. exploitatie				-11.000	
Onttrekking reserve Masterplan				-55.400	
Onttrekking reserve Ontwikkelfonds				-114.000	
Toevoeging reserve overloop 2024			385.000		
Toevoeging reserve Parkeerfonds			12.000		
Toevoeging reserve Masterplan			623.000		

Toevoeging (vorming) reserve TGO			200.000		
Toevoeging (vorming) reserve Tekorten Jeugdzorg			515.000		
Voorzieningen	7.936.500		1.850.600	-1.485.200	8.301.900
Onttrekking t.b.v. onderhoud gemeentelijke gebouwen				-364.700	
Onttrekking voorziening riolering				-1.400	
Onttrekking voorziening pensioenen gewezen wethouder				-61.400	
Onttrekking voorziening voormalig personeel				-10.200	
Onttrekking voorziening bindingsbeleid				-54.500	
Onttrekking voorziening kwaliteitsfonds				-19.000	
Onttrekking voorziening woningbouwinitiatieven				-40.000	
Onttrekking voorziening achterstand groot onderhoud wegen				-823.400	
Onttrekking voorziening wegeninfrastructuur				-60.600	
Onttrekking voorziening egalisatie afvalstofheffing				-50.000	
Toevoeging voorziening pensioenen gewezen wethouder			498.400		
Toevoeging voorziening gemeentelijke gebouwen volgens MJOP			301.600		
Toevoeging voeding voorziening wegeninfrastructuur			283.500		
Toevoeging voeding voorziening verliezen bestemmingsplannen Hekert			285.000		
Toevoeging voeding voorziening verliezen bestemmingsplannen Esso			85.000		
Toevoeging voorziening dubieuze debiteuren			32.300		
Toevoeging egalisatie rioolheffing			136.300		
Toevoeging egalisatie afvalstofheffing			184.900		
Toevoeging voorziening kwaliteitsfonds			900		
Toevoeging voorziening verlofsparen			42.700		

Bij de meeste onttrekkingen- en toevoegingen gaat het veelal om reeds jaren geleden ingezet beleid, waartoe in eerdere jaren is besloten (zoals bijvoorbeeld incidentele kosten omgevingswet, de toevoeging aan de algemene reserve e.d.). Alle mutaties in de reserves zijn op grond van een raadsbesluit uitgevoerd.

E. Besluitvorming Jaarrekening 2025

Met het vaststellen van de Jaarstukken 2025 verleent de gemeenteraad het College van Burgemeester en Wethouders decharge over het gevoerde beleid van 2025. Daarnaast wordt de raad gevraagd in te stemmen met de bestemming van het positieve jaarrekeningresultaat van € 2.231.000.

Voorgesteld wordt:

1. Het positieve jaarrekeningresultaat 2025 van € 2.231.000 toe te voegen aan de algemene reserve;
 2. Een bedrag van € 547.000 van de algemene reserve toe te voegen aan de reserve overloop, zijnde niet in 2025 ingezette budgetten waarvan de overtuiging bestaat dat deze budgetten in 2026 ingezet zullen worden voor het uitvoeren van deze activiteiten.
 3. Een bedrag van € 151.000 van de algemene reserve toe te voegen aan de reserve klimaatadaptatie.
 4. De reeds bestaande reserve Re-integratie ad € 224.000 te herbestemmen tot reserve Sociaal Ontwikkelbedrijf.
 5. Een bedrag van € 90.000 van de algemene reserve toe te voegen aan de reserve SOB.
- Na resultaatbestemming zal per saldo € 1.443.000 worden toegevoegd aan de algemene reserve (= resultaat ad € 2.231.000 - / - resultaatbestemming € 788.000).
- Schematisch als volgt weer te geven:

Niet bestede, te reserveren budgetten jaarrekening 2025		Bedrag
<u>Via reserve overloop overhevelen van de volgende budgetten naar 2026</u>		
1.	Preventie/ Uitvoeringskosten Jeugd	84.000
2.	Innovatiebudget Sociaal Domein	65.000
3.	Subsidiebeleid en Accommodatiebeleid	112.000
4.	Wet betaalbare huur	17.000
5.	Huis van de wijk	115.000
6.	Centrumaanpak	56.000
7.	Leegstand	60.000
8.	Cofinanciering retentievijver Cartopology	23.000
9.	Middenberm groenaanleg	15.000
Totaal voorstellen Reserve Overloop		547.000
<u>Reservemutaties</u>		
10.	Voordeel Duurzaamheid naar Klimaatadaptatie	30.000
11.	Toevoeging aan reserve Klimaatadaptatie	121.000
12.	Toevoeging aan de reserve SOB	90.000
Saldo voorgestelde reserve mutaties		241.000
Totaal Voorstellen resultaatbestemming		788.000

Na resultaatbestemming zal per saldo € 1.443.000 worden toegevoegd aan de algemene reserve (= resultaat ad € 2.231.000 -/- resultaatbestemming € 788.000).

Leeswijzer bij de financiële verantwoording en programma's

Dit deel van de Jaarstukken 2025 bevat de financiële toelichtingen per programma.

Zowel de lasten als baten in een jaarrekening moeten afzonderlijk zichtbaar zijn (mogen niet worden gesaldeerd).

De financiële verantwoording in dit deel laat dat zien.

Waardoor:

- Eerst worden de lasten en vervolgens worden de baten per beleidsveld toegelicht.
- De regels waarvan de lasten en baten bij elkaar opgeteld € 0 bedragen, zijn op die manier eerst in de lasten en vervolgens in de baten zichtbaar. Dit wordt ook "budgettair neutraal" genoemd. Ofwel die post heeft geen invloed op het jaarresultaat.
- Dit is bijvoorbeeld het geval als de kosten 1:1 worden gedekt uit een (eerder) ontvangen subsidie of vergoeding.
- Kosten die worden gedekt middels een onttrekking uit een reserve hebben geen invloed op het resultaat.
- De salarislasteren worden in de kolom realisatie verdeeld op basis van een inschatting van de ingezette capaciteit. Hierdoor worden op het ene beleidsveld meer en op het andere beleidsveld minder salarislasteren verantwoord dan begroot. In totaliteit heeft dit geen invloed op de gerealiseerde salarislasteren.

Programma Mens & Voorzieningen

Bedragen x € 1.000				
	Realisatie	Raming 2025 (begroting)	Raming 2025 (na wijzigingen)	Realisatie
	2024			2025
Lasten:				
Leefbaarheid buurten & wijken	-62	-66	-65	-58
Jeugd & Jongeren	-4.072	-3.513	-3.539	-3.555
Onderwijs	-934	-946	-953	-916
Ouderenzorg	-17	-18	-18	-17
Maatschappelijke ondersteuning	-7.077	-5.727	-5.978	-5.603
Gezondheidszorg	-987	-1.093	-1.195	-1.112
Vrijwilligers	-64	-69	-67	-46
Cultureel verenigingsleven	-680	-768	-839	-709
Kunst & vorming	-378	-439	-512	-637
Sport	-1.028	-1.094	-1.104	-1.123
Totaal lasten:	-15.299	-13.733	-14.270	-13.776
Baten:				
Leefbaarheid buurten & wijken	-	-	-	-
Jeugd & Jongeren	28	3	3	32
Onderwijs	288	253	269	283
Ouderenzorg	-	-	-	-
Maatschappelijke ondersteuning	3.543	2.104	2.404	2.178
Gezondheidszorg	303	267	356	328
Vrijwilligers	3	3	3	3
Cultureel verenigingsleven	131	126	126	141
Kunst & vorming	42	8	8	152
Sport	68	61	61	138
Totaal baten:	4.406	2.825	3.230	3.255
Saldo programma:	-8.029	-10.144	-11.292	-10.893

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Leefbaarheid Buurten en Wijken

De lasten en baten verlopen nagenoeg zonder afwijking ten opzichte van de begroting.

Jeugd en jongeren

Hogere lasten dan begroot van per saldo € 16.000, hoofdzakelijk te verklaren door een saldo van:

- € 54.000 hogere lasten voor de zorg in natura jeugd zoals is verwoord de integrale financiële verklaring.
- € 84.000 lagere lasten vanwege een niet geleverde dienst in het jongerenwerk van € 47.000 (verklaard onder B) en lagere lasten van € 37.000 vanwege een lastenbesparing doordat de kinderpsycholoog kon worden gedekt uit een tijdelijke specifieke subsidieregeling voor het integraal zorg-akkoord IZA.
Dit overschot is echter nodig om de dienstverlening voor 2026 deels te bekostigen. In onderdeel E is daarom het voorstel opgenomen om het hiervoor benodigde budget van € 84.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2026.
- € 42.000 Hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten van € 29.000 door de terugontvangen bedragen voor de kosten van inzet van een tweetal medewerkers.

Onderwijs

Lagere lasten dan begroot voor in totaal € 37.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 17.000 lagere lasten brede school voornamelijk vanwege lagere beheerskosten dan geraamd.
- € 10.000 lagere lasten in verband met een lager beroep op leerlingenvervoer dan begroot.
- € 6.000 lagere lasten door een lagere vraag naar dagelijks onderhoud dan begroot.
- € 4.000 lagere kapitaallasten doordat het rentepercentage lager was dan geraamd.

Hogere baten dan begroot van:

- € 14.000 hoofdzakelijk te verklaren door hogere huuropbrengsten voor de brede school.

Ouderenzorg

De lasten en baten verlopen nagenoeg zonder afwijking ten opzichte van de begroting.

Maatschappelijke ondersteuning

Lagere lasten dan begroot voor in totaal € 375.000. Hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 547.000 lagere lasten door opvang van vluchtelingen Oekraïne. Deze lasten waren lager dan begroot doordat minder opvangplekken werden gerealiseerd. Doordat alle gemaakte kosten worden gedekt door de specifieke subsidie, dalen ook de baten voor eenzelfde bedrag.
- € 211.000 hogere lasten voor de tijdelijke gemeentelijke opvang van asielzoekers in het voormalige hotel Drielanden. De kosten voor de opstart van de locatie werden volledig gedekt door baten.
- € 68.000 lagere lasten in het product voor innovatie sociaal domein ontstaan door het verschuiven van enkele initiatieven in verband met de gebiedsgerichte aanpak naar 2026 die in 2025 nog niet konden worden uitgevoerd. Het voorstel is om dit budget voor een bedrag van € 65.000 in te zetten voor de gebiedsgerichte aanpak in 2026 (zie onderdeel E met het voorstel dit budget over te hevelen naar 2026).
- € 45.000 lagere lasten doordat minder inburgeringstrajecten zijn gerealiseerd (waardoor eveneens minder baten vanuit de specifieke uitkering zie de toelichting van de baten).
- € 27.000 lagere lasten Wmo preventie. Het voordeel ontstaat voornamelijk vanuit het project eenzaamheid (€ 15.000) waarvan de kosten worden gedekt door de subsidie van het Gezond Leven akkoord en een bedrag van € 9.000 in het budget voor betaling van de mantelzorgcomplimenten. De mantelzorgcomplimenten worden begroot op het mogelijke aantal aanvragen. Deze inschatting kan in de praktijk afwijken.
- € 24.000 hogere lasten voor met name Wmo zorg in natura waar tegenover we een toename in de ontvangst van eigen bijdragen zien (zie baten).
- € 15.000 lagere lasten Wmo vervoer die de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz in rekening brengt. Dit voordeel ontstaat door een besparing van indirecte kosten en overheadkosten van de gemeenschappelijke regeling.
- € 15.000 lagere lasten. Dit voordeel in de uitvoeringskosten Wmo ontstaat doordat de kosten voor de medische advisering en software-ondersteuning lager zijn door een lager aantal dossiers.
- € 10.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Lagere baten dan begroot van € 226.000 met name te verklaren door:

- € 546.000 lagere baten vanwege noodopvang van Oekraïense vluchtelingen. Dit nadeel betreft lagere subsidiebatens doordat ook de kosten voor hetzelfde bedrag lager zijn (zie ook de lasten).
- € 211.000 hogere baten voor de opvang van asielzoekers in voormalig hotel Drielanden door ontvangst van een specifieke uitkering. Door ontvangst van een specifieke uitkering werden de kosten grotendeels gedekt. Door een bijdrage van de veiligheidsregio werden de overige kosten.
- € 77.000 lagere baten doordat € 45.000 minder inburgeringstrajecten zijn gerealiseerd. Daarnaast bleek ook een deel van de uitvoeringskosten van € 32.000 ten laste van de specifieke subsidieregeling voor inburgering te kunnen worden gebracht.
- € 16.000 hogere baten Wmo vervoer. Door een hoger beroep op Wmo vervoer stijgen de baten (eigen bijdragen).
- € 15.000 hogere baten eigen bijdragen Wmo. Door de gestegen zorgvragen Wmo, stijgen ook de baten door de ontvangst van eigen bijdragen.
- € 13.000 hogere baten die voortvloeien uit de tijdelijke huurcontracten van de panden aan de rijksweg Lemiers die leiden tot dit voordeel. Deze huurinkomsten kunnen fluctueren vanwege het tijdelijk karakter van de huurcontracten.

Preventieve gezondheidszorg

Lagere lasten dan begroot van € 83.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 16.000 lagere lasten GGD voornamelijk door een gunstig jaarresultaat 2025 van € 8.000 en lagere kosten voor het rijksvaccinatieprogramma van € 6.000. GGD voert dit vaccinatieprogramma uit voor de gemeenten.
- € 33.000 lagere lasten dan begroot omdat deze ten laste van het budget voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) konden worden gebracht en niet ten laste van het jaarresultaat komen. De grotere voordelen door GALA zijn de kosten van gezond in de stad (€ 13.000), van het beweegbeleid (voordeel € 10.000) en schoolfruit (voordeel € 10.000).
- € 12.000 lagere kosten GALA dan begroot. Dit is het in 2025 niet bestede GALA budget dat mag worden gereserveerd voor besteding in 2026 (zie baten). Zoals gebruikelijk worden deze gelden gereserveerd voor inzet in een volgend jaar. Het gespaarde bedrag is zodoende een aanvulling op het lager vastgestelde budget 2026. De GALA regeling is budgettair neutraal waardoor lagere baten een gevolg zijn van de lagere lasten.
- € 16.000 lagere lasten door het Integraal zorgakkoord (verder IZA). Dit is het in 2025 niet bestede budget voor het Integraal Zorg-Akkoord. Zoals gebruikelijk worden deze gelden gereserveerd voor inzet in een volgend jaar. Deze IZA regeling verloopt budgettair neutraal, waardoor genoemde lagere lasten eveneens leiden tot lagere baten (zie ook toelichting baten).
- € 6.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Lagere baten dan begroot van € 28.000 hoofdzakelijke te verklaren door:

- € 16.000 lagere baten IZA. Dit betreft de reservering van de bespaarde gelden voor uitgave in 2026.
- € 12.000 lagere baten GALA. Dit betreft de reservering van de bespaarde gelden voor uitgave in 2026.

Vrijwilligers

Lagere lasten dan begroot van € 21.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 17.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

De baten verlopen nagenoeg conform begroting.

Cultureel Verenigingsleven

Lagere lasten dan begroot van € 130.000 met name door:

- € 50.000 lagere lasten doordat het budget voor subsidiebeleid niet is benut zoals toegelicht in onderdeel B analyse rekeningresultaat. Dit bedrag is opgenomen in de beslispunten voor de jaarrekening 2025 (onderdeel E).
- € 62.000 lagere lasten doordat het budget voor subsidiebeleid niet is benut zoals toegelicht in onderdeel B analyse rekeningresultaat. Dit bedrag is opgenomen in de beslispunten voor de jaarrekening 2025 (onderdeel E).
- € 16.000 lagere kapitaallasten hoofdzakelijk vanwege een lager gerealiseerd rentepercentage.
- € 9.000 lagere kosten door een geringer aantal aangevraagde subsidies. Dit subsidiebedrag heeft betrekking op muziekgezelschappen, toneelgezelschappen en sociaal culturele subsidies.
- € 9.000 hogere lasten door een hogere vraag naar dagelijks onderhoud dan begroot.
- € 7.000 hogere energiekosten. Dit betreft met name een hogere elektriciteitsverbruik.
- € 3.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten van € 15.000 voornamelijk door hogere huurbaten.

Kunst en vorming

Hogere lasten dan begroot van € 125.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 137.000 hogere lasten vanwege de versterking van het bibliotheekwerk gedekt door een specifieke subsidie waardoor deze uitgave budgetneutraal is.
- € 17.000 lagere lasten vanwege de uitvoering van het project voor versterking van het bibliotheekwerk. Ten tijde van de najaarsnota werd ervan uitgegaan dat de subsidie niet toereikend zou zijn. Een hoger budget bleek achteraf niet nodig te zijn waardoor dit voordeel van € 17.000 is ontstaan.
- € 6.000 hogere lasten door een hogere vraag naar dagelijks onderhoud bij de Kopermolen dan begroot.
- € 4.000 lagere lasten een door andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot van € 144.000 met name te verklaren door:

- € 137.000 hogere baten voor de versterking van het bibliotheekwerk. Met deze baten worden de kosten voor de versterking gedekt uit de specifieke uitkering.
- € 4.000 lagere lasten door een afrekening van het voltooide project laaggeletterdheid dat eerder is uitgevoerd in samenwerking met de bibliotheek.

Sport

Hogere lasten dan begroot van € 19.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 85.000 hogere lasten ten gevolge van een brandschade in een van de gebouwen.
- € 44.000 lagere lasten in het sport- en beweegbeleid doordat de kosten kunnen worden gedekt uit de specifieke uitkering voor het gezond en actief leven akkoord (zie GALA in het beleidsveld preventieve gezondheidszorg). Deze kosten zijn eerder niet bijgesteld omdat deze uitgaven structureel zijn, terwijl de subsidieregeling een incidentele bate betreft
- € 8.000 hogere lasten door een hogere vraag naar dagelijks onderhoud voor de sportcomplexen gebouwen sport dan begroot.
- € 10.000 lagere salarislasten vanwege een andere verdeling van de inzet van medewerkers.

Hogere baten dan begroot van € 77.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 82.000 hogere baten als gevolg van een uitkering van de verzekering in verband met de in lasten vermelde brandschade.
- € 5.000 lagere baten betreffende de specifieke uitkering stimulering sport en het vervallen van een vergoeding voor de zonnepanelen.

Investeringsprojecten programma Mens & Voorzieningen

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet	Huidige stand van zaken			
			Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	Restant Gereed
Sporthal Grenslandhal	2022	2022		16.000	10.704	5.296 2025*
Watertappunten	2023	2023		18.000	13.346	4.654 2025

*Budget en besteding specifiek voor de Grenslandhal (vanwege verkoopdoelstelling)

Verloop Jeugd en WMO

Jeugd	2022	2023	2024	2025
Aantal unieke jeugdigen	151	144	138	148
Aantal ingezette jeugdarrangementen**	288	257	265	290
Percentage inzet via alternatieve route	43%	45%	48%	45%

**Vanwege wijzigingen in de wijze van inkoop van maatwerkvoorzieningen is dit niet 1 op 1 te vergelijken omdat deze inhoudelijk niet gelijk zijn. Sommige producten worden toegevoegd of juist uit de arrangementen gehaald. Zoals crisis.

Wmo	2022	2023	2024	2025
Aantal Wmo meldingen + klantgesprekken	1.105	1.147	1.189	1.201
Aantal unieke cliënten Wmo Huishoudelijke hulp	382	364	396	392
Aantal unieke cliënten Wmo Begeleiding	148	128	142	145
Aantal unieke cliënten overige Wmo-voorzieningen	305	311	317	332

*Vanwege een overgang naar een nieuwe applicatie met nieuwe werkprocessen is deze situatie niet meer 100% vergelijkbaar.

Programma Wonen & Verkeer

Bedragen x € 1.000				
	Realisatie	Raming 2025 (begroting)	Raming 2025 (na wijzigingen)	Realisatie
	2024			2025
Lasten:				
Volkshuisvesting	-108	-41	-77	-44
Woningbouw	-52	-74	-73	-153
Monumentenzorg	-24	-19	-19	-17
Ruimtelijke ordening	-1.068	-1.079	-1.607	-1.828
Buitengebied	-41	-53	-349	-321
Openbaar groen	-1.423	-1.389	-1.463	-1.494
Algemene begraafplaats	-18	-21	-21	-15
Milieu	-475	-817	-879	-610
Afval	-1.746	-1.782	-1.785	-1.813
Riolen	-1.277	-1.092	-1.114	-1.211
Infrastructuur	-4.680	-1.676	-1.846	-1.692
Verkeer	-284	-310	-405	-375
Parkeren	-658	-578	-592	-625
Totaal lasten:	-11.854	-8.931	-10.230	-10.198
Baten:				
Volkshuisvesting	-	-	33	24
Woningbouw	8	-	-	76
Monumentenzorg	2	2	2	2
Ruimtelijke ordening	604	2	53	335
Buitengebied	-	-	-	52
Openbaar groen	9	14	14	13
Algemene begraafplaats	15	6	6	13
Milieu	253	516	516	409
Afval	2.420	2.463	2.463	2.523
Riolen	1.641	1.597	1.615	1.547
Infrastructuur	201	51	606	584
Verkeer	6	7	7	0
Parkeren	699	807	687	697
Totaal baten:	5.858	5.465	6.002	6.275
Saldo programma:	-5.996	-3.466	-4.228	-3.923

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Volkshuisvesting

Lagere lasten dan begroot van € 33.000. Voornamelijk te verklaren door:

- € 25.000 lagere lasten in verband met de wet betaalbare huur waarvan de middelen via het gemeentefonds zijn toegekend. Dit budget voor 2025 kan pas in 2026 volledig worden ingezet voor het dekken van personele capaciteit binnen het pilotproject Maastrichterlaan e.o. In dit gebied is sprake van veel particuliere verhuur, langdurige leegstand en kwetsbare huishoudens. Voorstel is daarom het benodigde bedrag van € 17.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2026 om de aanpak in 2026 voort te zetten.
- € 13.000 lagere lasten met name door een lager elektriciteitsverbruik voor de Jos Francotteweg 3 dan geraamd.
- € 6.000 hogere salarislasteren vanwege een andere verdeling van de inzet van medewerkers.

Lagere baten dan begroot van € 9.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 8.000 lagere huurinkomsten Jos Francotteweg 3 vanwege beëindigen van het huurcontract met een tweetal huurders.

Woningbouw

Hogere lasten dan begroot van € 80.000. Voornamelijk te verklaren door:

- € 68.000 hogere lasten voor het project versnelling woningbouw. Dit kosten van dit project worden gedekt door een subsidie waardoor het project budgetneutraal verloopt.

- € 12.000 hogere lasten door exploitatie van de panden Koperstraat en de loods aan de sneeuwberglaan. Grotendeels zijn dit hogere energielasten.

Hogere baten dan begroot van € 76.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 67.000 hogere baten die voor de versnelling woningbouw zijn toegekend.
- € 8.000 hogere huurontvangsten van € 8.000 voor bovengenoemde panden

Monumentenzorg

De baten en lasten zijn vrijwel geheel conform begroting gerealiseerd.

Ruimtelijke ordening

Hogere lasten dan begroot van in totaal € 221.000 ontstaan voornamelijk door:

- € 166.000 hogere kosten voor het project Vallisveld. Dit project is budgetneutraal in 2025 doordat de gemaakte kosten volledig worden gedekt door de hiervoor ontvangen baten vanuit de regiodeal. Voor een groot deel zijn deze gelden aangewend voor het aandeel van Krijtland Wonen in het project.
- € 125.000 hogere lasten voornamelijk doordat de voor de bestemmingsplannen Esso en Hekkert zijn verhoogd in aansluiting op de toelichting in de paragraaf grondbeleid. Voor Hekkert bedraagt de verhoging € 35.000 terwijl de verliesvoorziening Esso met € 85.000 is verhoogd.
- € 26.000 hogere lasten met betrekking tot de bestemmingsplannen vanwege lagere kapitaallasten doordat de werkelijke rente lager was dan de begrote rente.
€ 60.000 lagere lasten aan het project leegstand. Het pilotproject aan de Maastrichterlaan en omgeving richt zich op het terugdringen van langdurige leegstand, het verbeteren van de woningkwaliteit en verduurzaming binnen de particuliere huursector. De uitvoering van dit project vindt in 2026 plaats. Het project bouwt voort op de eerder ontwikkelde leegstands aanpak en maakt deel uit van een integrale aanpak gericht op toezicht op woonkwaliteit en hulp aan kwetsbare huishoudens. In onderdeel E is daarom het voorstel opgenomen om het hiervoor benodigde budget van € 60.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2026. Inclusief het restantbudget vanuit de wet betaalbare huur kan de uitvoering van het pilotproject hiermee onverminderd doorgang vinden.
- € 56.000 lagere lasten centrumaanpak. De gemeenteraad heeft in juli de Agenda Centrumaanpak geaccordeerd en daarmee voor de periode 2025–2030 en daarmee ook voor het jaar 2025 een volledig jaarbudget van € 100.000 beschikbaar gesteld. Voor de volgende 2 onderdelen vinden de opgestarte werkzaamheden daardoor hoofdzakelijk plaats in 2026:
 - Uitvoering brancheringsplan
 - Vernieuwing beplanting middenberm Maastrichterlaan.
 In onderdeel E is daarom het voorstel opgenomen om het hiervoor benodigde budget van € 56.000 via de reserve overloop over te hevelen naar 2026.
- € 55.000 lagere kosten voor het omgevingsplan. De incidentele kosten van het omgevingsplan worden gedekt door een bijdrage uit de algemene reserve. Doordat sprake is van een fasering van de aanbesteding blijven deze middelen in de reserve voor uitgave in 2026. In programma bestuur en dienstverlening is door de lagere last de bate ten laste van de algemene reserve daardoor € 55.000 lager (nadeel voor hetzelfde bedrag). In totaliteit is daardoor de verantwoording voor de omgevingswet budgettair neutraal.
- € 127.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet. Op de andere beleidsvelden in dit programma zijn er overschotten en is sprake van een andere verdeling van de personele inzet. In dit beleidsveld wordt onder meer de projectleiding in verband met de reconstructies als gevolg van het meerjarig investeringsplan verantwoord.

Hogere baten dan begroot van € 282.000 hoofdzakelijk als volgt te verklaren:

- € 283.000 hogere baten voor het project Vallisveld zijn € 115.000 hoger dan de kosten in 2025. De verbouwing van het huis van de wijk waarvoor een bedrag van € 115.000 van het budget ter beschikking werd gesteld, start in 2026. De overheveling van het budget naar 2026 is als voorstel opgenomen in onderdeel E waar de besluitvorming van de jaarrekening 2025 is opgenomen.

Buitengebied

Lagere lasten dan begroot van € 28.000 ontstaan door:

- € 23.000 lagere lasten doordat de gemeente Vaals de cofinanciering voor de aanleg van een project nog niet heeft uitgekeerd. Het project door Cartopology voor onder meer de aanleg van een retentievijver was nog niet gereed in 2025 en is verschoven naar 2026. De overheveling van het benodigde budget van € 15.000 naar 2026 is als voorstel opgenomen in onderdeel E.

Hogere baten dan begroot van € 52.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 50.000 hogere baten door een bijdrage uit de regiodeal voor wandelpaden in Bloemendalpark. De gemeente heeft het groot onderhoud aan de wandelpaden in het Bloemendalpark bekostigd. Deze kosten zijn voor € 50.000 gesubsidieerd uit de regiodeal. Doordat de gemeente de volledige kosten zelf al had begroot, is de bate uit de regiodeal van € 50.000 nu een voordeel ten opzichte van de begroting 2025. Dit voordeel is in de amendementen A 2025-011 mede bestemd voor het realiseren van de bankjes en verlichting in het park. Volgens de amendementen bedraagt het benodigde budget in totaal € 75.000. Doordat in het jaarresultaat 2024 al een voordeel is opgenomen van € 25.000 vanwege het niet benutte transitievisie-budget van 2024, is nu het benodigde budget van € 75.000 voorhanden in de algemene reserve (zijnde het voordeel van € 50.000 uit de subsidie voor de

regiodeal in 2025 en het voordeel van € 25.000 in de jaarrekening 2024). Voorstel is het voor de bankjes en de verlichting benodigde budget om te zetten naar een investeringskrediet via de voorjaarsnota 2026 zodat de uitvoering kan plaatsvinden. Deze uitgave is een namelijk een investering volgens de verslagleggingsregels.

Openbaar groen

Hogere lasten dan begroot van € 31.000 die voornamelijk ontstaan door:

- € 15.000 lagere lasten vanwege het doorschuiven van gedeeltelijke renovatie van de plantvakken in de middenberm van de Maastrichterlaan naar 2026. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2025 afgerond. De uitvoering van de renovatie kan parallel aan de uitgaven in de centrumaanpak pas plaatsvinden in 2026 waardoor het voorstel is om dit budget via de reserve overloop vast te houden voor uitvoering in 2026 (zie onderdeel E).
- € 8.000 hogere lasten in verband met de aankoop van perceel grond.
- € 37.000 hogere salarislasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

De baten zijn vrijwel geheel in overeenstemming met de begroting gerealiseerd.

Algemene begraafplaats

Lagere lasten dan begroot van € 6.000. Vanwege het ontbreken begravingen voor onbemiddelden en lagere kosten onderhoud computerapparatuur zijn de lasten lager dan begroot.

Hogere baten dan begroot van € 7.000. Door ingebruikname van meerdere graven zijn de opbrengsten hoger dan begroot.

Milieu

Lagere lasten dan begroot van € 269.000 in hoofdzaak door:

- € 107.000 lagere lasten vanwege de (nog niet afgeronde) uitvoering van projecten die volledig gedekt worden door baten in de vorm van specifieke uitkeringen. Daardoor zijn deze projecten budgettair neutraal in de jaarstukken zijn verwerkt.

Het betreft de volgende projecten:

- € 156.000 hogere kosten voor de start van het Nationaal programma lokale warmtetransitie. Voor dit project wordt in de huidige voorbereidingsfase externe expertise ingehuurd zodat in 2027 het programma warmtetransitie kan worden vastgesteld waarna de uitvoeringsprogramma 's van start kunnen gaan (gasvrij klaar maken van wijken/ isolatieprojecten en voorbereiding voor het in werking zetten van alternatieve duurzame warmtevoorzieningen zoals warmtepompen).
- € 126.000 lagere kosten voor het nationale isolatieprogramma. Met dit budget is het isoleren van woningen al gestart gegaan voor 600 woningen. Dit wordt uitgevoerd door Sobolt. De 2^e en 3^e tranche worden nog aanbesteed.
- € 65.000 lagere kosten voor de aanpak van de energie-armoede. Dit budget betreft witgoedactie waarvan de uitvoering is verschoven naar 2026.
- € 44.000 lagere lasten voor Energiek Heuvelland. Dit is een project voor het aanjagen van verduurzaming van het woningbestand met lage energie-labels dat voor 50% door de Provincie en voor 50% door enkele gemeenten wordt gefinancierd. In 2025 is invulling van de VVE balie voortgezet. Deze ondersteunt de Vereniging van eigenaren (VVE) bij het vinden van de weg om verduurzaming te kunnen realiseren. Het project krijgt zijn vervolg in 2026 onder meer door het organiseren van de cursussen voor VVE.
- € 14.000 lagere lasten voor het project Energiek Vaals. In dit project worden de kosten voor 50% door de gemeente en 50 % door de provincie gedragen via een subsidie. Met de middelen zijn cursussen gegeven voor opleiding tot energievoorbereider i.s.m. Rescoop. Het project duurzaam Vaals is verlengd tot en met september 2027 waardoor de resterende middelen binnen die gestelde termijn aangewend gaan worden.
- € 61.000 lagere lasten in verband met het decken van de kosten voor capaciteit die wordt ingezet voor het klimaat- en Energiebeleid (CDOKE). Met het Cdoke budget kan mogelijk een uitbreiding van capaciteit voor duurzaamheidsdoelen worden gerealiseerd. In het budget is in 2025 al een deel van de eigen personele inzet en inhuur van expertise verantwoord.
- € 75.000 lagere kosten voor geluidswerende maatregelen verkeerslawaa. Dit project is voorbereid in 2025, waardoor de start in 2026 kan plaatsvinden.
- € 81.000 lagere salarislasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 51.000 lagere lasten voor de omgevingsdienst vanwege het gunstige jaarresultaat 2025 en een gunstige afrekening 2024.
- € 30.000 lagere lasten in verband met het budget voor warmtevisie. Conform toelichting onder B bij duurzaamheid wordt dit restant toegevoegd aan de reserve klimaatadaptatie.

Lagere baten van € 107.000. Dit zijn de baten die de dekking vormen van bovengenoemde gesubsidieerde projecten. Doordat voor enkele projecten nog een lagere dekking nodig is in deze fase, zijn ook de baten lager.

Afval

Hogere lasten dan begroot van € 28.000 hoofdzakelijk door:

- € 8.000 lagere lasten. Oninbare afvalstoffenheffing zijn begroot als kostenbedrag van € 8.000. Deze last is niet gerealiseerd (waardoor de heffing een voordeel laat zien ten opzichte van de begroting).
- € 51.000 hogere lasten van afvalstoffenheffing waartegenover we € 50.000 hogere opbrengsten zien (Ze baten).
- € 15.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot van € 60.000 in hoofdzaak als volgt te verklaren:

- € 10.000 hogere baten door een hogere ontvangst van heffingen. Met name door meer ledigingen dan begroot. Daarnaast enkele nakomende baten voorgaande jaren.
- € 50.000 hogere baten door vergoedingen voor ingezameld papier, metalen en glas (marktafhankelijke vergoedingen).

Riolen

Hogere lasten dan begroot van € 97.000 met name door:

- € 16.000 hogere lasten. De werkzaamheden aan het stamriool hebben in hoofdzaak in 2024 plaatsgevonden. De oplevering heeft echter in 2025 hebben waardoor deze hogere lasten zijn ontstaan.
- € 134.000 hogere lasten vanwege een toevoeging aan de voorziening egalisatie voor de rioolheffing die volgt uit de kostendekkendheidsberekening van de heffing.
- € 16.000 voor lagere kapitaallasten. Door een lager gerealiseerd rentepercentage zijn de rentekosten lager dan begroot.
- € 14.000 voor lagere energielasten. Met name door een lager elektriciteitsverbruik zijn kosten lager dan begroot.
- € 21.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 26.000 hogere lasten met name door de storting in de voorziening voor egalisatie van de rioolheffing.

Lagere baten van € 68.000 hoofdzakelijk te verklaren door een lager waterverbruik per verbruikseenheid dan begroot.

Infrastructuur

Lagere lasten dan begroot van € 154.000 in hoofdzaak als volgt te verklaren:

- € 46.000 lagere lasten voor openbare verlichting doordat de vervangen armaturen tot minder storingen leiden en daardoor ook de onderhoudskosten van de openbare verlichting zijn gedaald. Dit is het gevolg van de omzetting van conventionele armaturen naar led armaturen.
- € 45.000 lagere lasten op klein onderhoud wegen, onderhoud veldwegen deels vanwege een tekort aan capaciteit bij aannemers om opdrachten uit te voeren.
- € 29.000 lagere kapitaallasten vanwege een lager rentepercentage dan begroot.
- € 45.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 11.000 hogere lasten vanwege een hoger verbruik van elektriciteit dan begroot voor de openbare verlichting.

Lagere baten dan begroot van € 22.000. Dit is hoofdzakelijk te verklaren door lagere vergoedingen van derden. In dit geval betreft het de opbrengst voor herstelwerkzaamheden Valliverte die voor € 20.000 is begroot, maar nog niet is gerealiseerd. De financiële afwikkeling is verbonden aan overdracht van het eigendom. Deze overdracht heeft nog niet plaatsgevonden. De overdracht vindt plaats in 2026 waarna de afwikkeling kan plaatsvinden.

Verkeer

Lagere lasten dan begroot van € 30.000 met name te verklaren door:

- € 21.000 lagere kapitaallasten met name vanwege het meenemen in de begroting van een krediet voor verkeersveiligheid dat daardoor nog niet heeft geleid tot afschrijving.
- € 19.000 lagere kosten voor verkeersveiligheid (belijningen)
- € 11.000 hogere kosten voor gladheidsbestrijding (weersafhankelijk).

Lagere baten dan begroot van € 7.000.

Parkeren

Hogere lasten dan begroot van € 33.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 20.000 hogere lasten vanwege een schade aan een Priss bebording (deze bebording geeft het aantal beschikbare plekken aan).
- € 9.000 lagere kapitaallasten vanwege een lager gerealiseerd rentepercentage dan begroot.
- € 12.000 hogere kosten door een hoger elektriciteitsverbruik van de parkeerautomaten.
- € 5.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot van € 10.000.

- € 18.000 lagere baten blijven met name de naheffingen van de parkeeropbrengst openbare wegen achter bij de raming zoals toegelicht in de onder B opgenomen analyse van het rekeningresultaat.
- € 9.000 hogere parkeeropbrengsten parkeergarage.
- € 20.000 hogere opbrengsten vanwege een uitkering van de verzekering voor de in de lasten genoemde schade.

Investeringsprojecten programma Wonen & Verkeer

Lopende investeringen	Oorspr. planjaar van uitvoering	Gevoteerd krediet	Huidige stand van zaken		Lopende investeringen	Oorspr. Plan jaar van uitvoering
			Raadsbesluit	Bedrag	Gerealiseerd	
Groenstructuurplan	2010 – 2024	Rb. 17.07.09	475.000	175.000	300.000	n.t.b.**
Verbeteren sfeer en kwaliteit openbare verblijfsruimte 2026	2026	Begr. 2026	250.000	0	250.000	2026
Verbeteren sfeer en kwaliteit openbare verblijfsruimte 2027	2027	Begr. 2026	500.000	0	500.000	2027
Verbeteren sfeer en kwaliteit openbare verblijfsruimte 2028	2028	Begr. 2026	500.000	0	500.000	2028
Verbeteren sfeer en kwaliteit openbare verblijfsruimte 2029	2029	Begr. 2026	500.000	0	500.000	2029
Verbeteren sfeer en kwaliteit openbare verblijfsruimte 2030	2030	Begr. 2026	250.000	0	250.000	2030
Rehabilitatie wegennetwerk	2015 – 2019	Begr. 2015	1.175.000	1.047.369	127.631	2025 afrekening volgt in 2026
Verbet. Beloopbaarheid Clermontplein	2025	Begr. 2025	750.000	927	749.073	2025*
Relinen riolering Viergrenzenweg	2020	Begr. 2018	250.000	0	250.000	2025*
Verkeersveilig-/leefbaarheid Vijlen e.o.	2023	Rb 12.12.2022	358.400	14.700	343.700	2025*
Afwatering rotonde randweg	2023	Begr. 2021	145.000	0	145.000	2025*
Ontwikkeling plangebied Aken	2022	Jaarrek. 2022	11.000	10.640	360	n.t.b.***
Ontwikkeling Selzerbeek gebied	2022	Jaarrek. 2022	250.000	173.666	76.334	n.t.b.***
Zonnepanelen gebouwen	2018 – 2019	Rb 25.06.2018	275.388	0	275.388	2025*
BP Vijlen Zuid Oost 3 ^e fase	2023	Rb 08.11.2022	346.000	-1.639.116	-1.985.116	2025*
Nieuw parkeerbeleid (PRISS)	2016 / 2017	Rb. 27.06.2016	50.000	15.000	35.000	n.t.b.
Vorbereidingskrediet verkeerspanel	2019	Begr. 2019	100.000	20.196	79.804	2025*
Aanschaf Goupil G4 2025	2025	Begr. 2022	40.000	38.817	1.183	2025*
Aanschaf Heetwater Unit 2025	2025	Begr. 2022	40.000	21.677	18.323	2025*
Aanschaf voertuig buitendienst	2025	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2025*
Aanschaf voertuig buitendienst	2026	Begr. 2022	40.000	0	40.000	2026
Aanschaf voertuig buitendienst	2026	Begr. 2022	50.000	0	50.000	2026
Mercedes Sprinter Kanton Vijlen	2026	Begr. 2026	60.000	0	60.000	2026
Aanschaf voertuig buitendienst	2027	Begr. 2023	50.000	0	50.000	2027
Aanschaf voertuig buitendienst	2027	Begr. 2023	50.000	0	50.000	2027
Vervanging Lichtarmaturen	2023	Rb 10.07.2023	465.000	472.347	-7.347	2025
Uitvoeringszaal Suisse	2025	Begr. 2025	2.575.000	708.494	1.866.506	2026
Muziek oefenruimte Fraiche	2026	Begr. 2026	80.000	0	80.000	2026
Veldwegen 2024	2024	Begr. 2025	105.000	0	105.000	2025*
Waterbuffer Noord eo Fase 1	2025	Rb 16.12.2024	1.650.000	51.612	1.598.388	2025**
Wegreconstructie Hilleslagerweg Prioriteit 1	2025	Rb 16.12.2024	1.047.500	61.391	986.109	2025**
Wegreconstructie Schepenbankstraat Prioriteit 2	2025	Rb 16.12.2024	348.500	0	348.500	2026**

Herstraten Tyrellsestraat	2025	Begr. 2025	90.000	0	90.000	2025*
Relinen riolering Von Clermontpark	2025	Najaarsnota 2024	124.000	138.442	-14.442	2025
Voetpad Schurberigseweg	2025	Rb 16.12.2024	35.000	33.579	1.421	2025
Groot Onderhoud Bruggen	2025	Rb 16.12.2024	450.000	291.039	158.961	2026
Parkeerinstallatie Parkeergarage	2024	Begr. 2025	100.000	97.837	2.163	2025*
Cameravolgsysteem	2025	Begr. 2025	150.000	66.932	83.068	2025
Urnenmuur	2026	Rb. 23.02.2026	100.000	0	100.000	2026
Afkoppelen Selzerbeeklaan en Irmgardstraat deel 1 voorbereidingskrediet Fase 2	2026	Rb 16.12.2024	170.000	0	170.000	2026**
Afkoppelen Selzerbeeklaan en Irmgardstraat deel 1 Fase 2	2028	Rb 16.12.2024	1.576.000	0	1.576.000	2028**
Afkoppelen Selzerbeeklaan deel 2 voorbereidingskrediet Fase 3	2026	Rb 16.12.2024	150.000	0	150.000	2026**
Afkoppelen Selzerbeeklaan deel 2 Fase 3	2028	Rb 16.12.2024	950.000	0	950.000	2028**
Afkoppelen Aan de Noot voorbereidingskrediet Fase 4	2028	Rb 16.12.2024	150.000	0	150.000	2028**
Afkoppelen Aan de Noot Fase 4	2029	Rb 16.12.2024	500.000	0	500.000	2029**
Vervanging riool Oude Trichterweg en Past. Schleidenstraat voorbereidingskrediet Fase 5	2030	Rb 16.12.2024	176.000	0	176.000	2030**
Vervanging riool Oude Trichterweg en Past. Schleidenstraat Fase 5	2031	Rb 16.12.2024	1.088.000	0	1.088.000	2031**
Reconstructie Ceresstraat voorbereidingskrediet Fase 6	2031	Rb 16.12.2024	176.000	0	176.000	2031**
Reconstructie Ceresstraat Fase 6	2032	Rb 16.12.2024	1.810.000	0	1.810.000	2032**
Wegreconstructie Aan de Weverij Prioriteit 3	2027	Rb 16.12.2024	357.000	0	357.000	2027**
Wegreconstructie Eenbesweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	115.500	0	115.500	2028**
Wegreconstructie Wolfskersweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	135.500	0	135.500	2028**
Wegreconstructie Akkerroosweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	92.500	0	92.500	2028**
Wegreconstructie Bergvlierweg Prioriteit 4	2028	Rb 16.12.2024	70.500	0	70.500	2028**
Wegreconstructie Morettistraat Prioriteit 5	2029	Rb 16.12.2024	198.750	0	198.750	2029**

* Betreft een lopend krediet.

** Deze kredieten vormen een onderdeel van het meerjarig investeringsplan. In 2024 is dit plan verder uitgewerkt en zijn de uitvoeringsjaren conform besluitvorming boven weergegeven. A.d.h.v. uitkomst voorbereidingskrediet kunnen bedragen bijgesteld worden.

*** Budget en besteding specifiek voor ontwikkelingen plangebieden Aken respectievelijk Selzerbeek zijn na vaststelling jaarstukken 2023 herzien.

Programma Werk & Economie

Bedragen x € 1.000				
	Realisatie	Raming 2025 (begroting)	Raming 2025 (na wijzigingen)	Realisatie
	2024			2025
Lasten:				
Inkomenszorg	-9.108	-8.979	-9.248	-9.381
Economie	-231	-157	-217	-142
Toerisme	-252	-257	-372	-348
Evenementen	-197	-177	-208	-250
Totaal lasten:	-9.788	-9.570	-10.045	-10.121
Baten:				
Inkomenszorg	5.062	4.778	4.930	4.933
Economie	119	63	130	65
Toerisme	1.597	1.803	1.803	1.855
Evenementen	0	0	0	17
Totaal baten:	6.778	6.644	6.863	6.870
Saldo programma:	-3.010	-2.926	-3.182	-3.251

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Inkomenszorg

Hogere lasten dan begroot van in totaal € 133.000 in hoofdzaak te verklaren door:

- € 27.000 hogere lasten voor de Gemeenschappelijke regeling WOZL. Dit betreft een saldo van twee bedragen. Een hogere last van € 59.000 door het vormen van een voorziening voor medewerkers van de sociale werkvoorziening die gebruikmaken van de RVU-(regeling vervroegd uittreden). Deze verplichting was vooraf niet te voorzien. Het aandeel van Vaals in deze nieuwe regeling bedraagt € 59.000 voorziening. Daarnaast is een lagere last ontstaan van € 32.000 zijnde een afrekening 2024 die in 2025 alsnog door WOZL is uitgekeerd nadat de jaarrekening 2024 was afgesloten.
- € 55.000 lagere lasten voor Vaals werkt. Door een vrijval in 2025 van een reservering ten behoeve van de vorming van het sociaal ontwikkelbedrijf die in de jaarrekening 2024 is opgenomen, nemen de lasten af met dit bedrag.
- € 23.000 lagere lasten voor beschut werk. De kostenplaats Beschut Werk sluit het jaar positief af, grotendeels te verklaren door een ontvangst uit het Gemeentefonds, specifiek bedoeld voor beschut werk. In 2025 is het budget door Podium 24 in mindere mate benut omdat onze deelnemers aan beschut werk voornamelijk via WOZL worden ingezet. Hierdoor ontstaat het positieve resultaat op de kostenplaats.
- € 12.000 lagere lasten groeibanen. Voor de uitvoering van de groeibanen werd een voorschot van 12.000 betaald aan Podium 24; het instrument groeibanen werden echter niet door podium 24 ingezet en zodoende werd het hele voorschot weer terugontvangen.
- € 166.000 hogere lasten uitkeringen participatiewet gebaseerd op de eindafrekening van SZMH.
- € 32.000 hogere lasten voor de uitvoering van de participatiewet door SZMH gebaseerd op de eindafrekening SZMH.

De baten verlopen nagenoeg conform begroting.

Economie

Lagere lasten dan begroot van € 75.000 hoofdzakelijke te verklaren door:

- € 50.000 lagere lasten in verband met het glasvezelproject door Delta. De lasten van de projectleider die hier zijn begrooten lopen parallel met de fasering van het project waardoor de lagere lasten ontstaan.
- € 10.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.
- € 15.000 lagere lasten die zijn ontstaan door een lager verbruik van elektriciteit van de markten en het vervallen van de bijdrage aan het starterscentrum.

Lagere baten dan begroot van € 65.000 met name door:

- € 50.000 lagere baten in het glasvezelproject van Delta. Door de lagere lasten is ook de dekking van het project niet geboekt.
- € 15.000 lagere baten op het product markten (marktgeden).

Toerisme

- Lagere lasten dan begroot van € 24.000 voornamelijk de verklaren door de vertraging in het project Datahub waardoor het voor 2025 geraamde budget incidenteel niet benut. Voor de komende jaren is budget geraamd, waardoor een reservering van het niet benutte budget niet nodig is.
- Hogere baten dan begroot van € 52.000 voornamelijk te verklaren door de hogere opbrengsten Toeristenbelasting.

Evenementen

Hogere lasten dan begroot van € 42.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 29.000 hogere lasten door een hoger verbruik van elektriciteit.
- € 23.000 hogere lasten vanwege intensivering van de evenementen.
- € 11.000 lagere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot door € 17.000 opbrengst van evenementen.

Verloop van de uitkeringsdossiers en uitstroom, minimaregelingen

Aantallen actieve uitkeringsdossiers per 31-12	2021	2022	2023	2024	2025
WWB – participatie wet	267	265	237	248	236
IOAW	14	12	11	10	6
IOAZ	2	2	1	1	1
BBZ	2	1	1	1	1
Studietoelage				1	2
Totaal	285	280	250	261	246

Bron: dashboard PW SZMH t/m November 2025

Uitstroom	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal uitstroom, onderverdeeld in:					73
Handhaving					6
Persoonlijke uitstroom					40
Scholing (beïnvloedbaar)					1
Voorliggende voorzieningen					11
Werk (beïnvloedbaar)					15
% aanvaarding werk					21%
% doorstroom naar scholing					1%
Plaatsingen incl. LKS door Podium					24
Trajecten Annex					30

Minimaregelingen Vaals	2021	2022	2023	2024	2025
Bijzondere bijstand (huishoudens)	176	169	159	140	128
Individuele inkomensvoet (huishoudens)	158	162	157	151	143
Gemeentelijke regelingen:					
Gebruikmaking collectieve Zorgverzekering (huishoudens)					91
Premie aanvullende ziektekostenverzekering (huishoudens)	183	168	171	169	161
Schoollasten (huishoudens)	21	15	22	16	16
Participatieregeling kinderen en volwassenen (huishoudens)	256	242	218	210	165
Jeugdsportfonds (unieke kinderen)	91	77	67	68	68
Jeugdcultuurfonds (unieke kinderen)	19	13	14	8	7
Leergeld (unieke kinderen)	54	54	67	130	136
Kledingpakket (unieke kinderen)					130
Babyspullen (unieke kinderen)					< 10
Peuterspeelzaalregeling (huishoudens)	2	3	1	0	<10
Individuele studietoelage (huishoudens)					< 10
Kledingbank (personen)					< 10
Voedselbank (gezinnen)					< 10

Bron: SoZa MH en voor 2025 armoedemonitor Kwiz 2025

Werkloosheidspercentages	2021	2022	2023	2024	2025
Vaals – Werkloosheid (% van de beroepsbevolking, 15–75 jaar; jaargemiddelde)	5.8%	4.5%	4.6%	4.5%	n.n.b.
Nederland – Werkloosheid (% van de beroepsbevolking, 15–75 jaar;	3.2%	2,90%	2.9%	3%	n.n.b.

*(per 1-1-2024) Bron: [waarmaaktjagemeente.nl](https://www.waarmaaktjagemeente.nl): De werkloosheidspercentages zijn gebaseerd op jaargemiddelden van het CBS zoals ontsloten via [www.Waar staat je gemeente](https://www.waarmaaktjagemeente.nl). Voor gemeenten zijn alleen jaargemiddelden beschikbaar. Landelijke maandcijfers (seizoen-gecorrigeerd) kunnen hiervan afwijken en zijn niet één-op-één vergelijkbaar.

Programma Bestuur & Dienstverlening

Jaarrekening BESTUUR en DIENSTVERLENING		Bedragen x € 1.000		
	Realisatie	Raming 2025 (begroting)	Raming 2025 (na wijzigingen)	Realisatie
Lasten:	2024			2025
Bestuur	-2.187	-1.775	-2.058	-2.522
Samenwerking	-14	-20	-20	-6
Dienstverlening	-2.077	-2.203	-2.157	-2.215
Openbare orde en veiligheid	-1.272	-1.377	-1.347	-1.332
Financiering	-3.704	-1.741	-3.019	-2.825
Overhead	-5.315	-5.246	-5.396	-5.351
Totaal lasten:	-14.569	-12.362	-13.997	-14.251
Baten:				
Bestuur	44	52	52	49
Samenwerking	-	-	-	-
Dienstverlening	572	333	342	423
Openbare orde en veiligheid	28	0	0	58
Financiering	33.335	29.276	32.904	33.338
Overhead	219	30	205	309
Totaal baten:	34.198	29.691	33.503	34.177
Saldo programma:	19.629	17.329	19.506	19.926

Toelichting realisatie versus raming na wijzigingen

Bestuur

Hogere lasten dan begroot voor € 464.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 44.000 lagere lasten die we zien in het budget voor verkiezingen ontstaat doordat in de septembercircularisatie extra middelen zijn toegekend voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen. Deze aanvullende middelen waren echter niet nodig.
- € 44.000 hogere lasten vanwege het inwinnen van externe juridische expertise. Voor diverse complexe casussen wordt de benodigde specifieke juridische kennis bij externe juridische specialisten ingewonnen en deze kosten zijn hoger uitgevallen dan geraamd
- € 10.000 lagere lasten in verband met externe advisering voor de Wet Open Overheid. Eigen medewerkers vervullen nu deze taak waardoor deze kosten niet meer gemaakt zijn en dit voordeel ontstaan is.
- € 437.000 hogere lasten vanwege aanpassing van de voorziening pensioen wethouders zoals verklaard bij de reserves voorzieningen (een toevoeging van € 498.000 minus een onttrekking van € 61.000).
- € 45.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

De baten verlopen nagenoeg conform begroting.

Samenwerking

Lagere lasten dan begroot van € 14.000. In 2025 is de stichting Samenwerking Zuid-Limburg opgericht voor de regio Westelijk Zuid-Limburg. Deze stichting vervangt de eerdere samenwerking binnen het Middengebied. De bijdrage voor de samenwerking Middengebied is daarom lager uitgevallen in 2025.

Dienstverlening

Hogere lasten dan begroot van € 58.000. Voornamelijk te verklaren door:

- € 16.000 hogere lasten. Door de hogere leges opbrengsten zoals bij de baten leges centrale baten toegelicht ontstaan ook hogere lasten. Hoofdzakelijk hogere afdrachten aan het rijk en hogere materiaalkosten.
- € 39.000 hogere lasten vanwege een andere verdeling van de personele inzet.

Hogere baten dan begroot van € 81.000 voornamelijk te verklaren door.

- € 32.000 hogere baten voor Leges centrale balie. Het aantal aanvragen voor leges-plichtige producten en diensten fluctueert jaarlijks en is vooraf moeilijk in te schatten. Door deze fluctuaties is in 2025 een hogere opbrengst gerealiseerd dan geraamd.
- € 49.000 hogere baten voor leges vergunningverlening. In de laatste periode van 2025 zijn additionele baten gerealiseerd door een aantal leges van particulieren. De leges

vergunningverleningen van particulieren fluctueren sterk en zijn op basis van ervaringscijfers begroot (ingeschat).

Openbare orde en Veiligheid

Lagere lasten dan begroot van € 15.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 10.000 lagere lasten voor de anti-discriminatievoorziening. Een aanvullend budget voor trainingen is niet benut.

Hogere baten dan begroot van € 58.000 voornamelijk te verklaren door:

- € 35.000 lagere baten voor de Brandweer. De jaarrekening 2025 voor de gemeenschappelijke regeling is in de cijfers verwerkt waardoor deze lagere baten ontstaan.
- € 8.000 hogere baten doordat voor de anti-discriminatievoorziening een aanvullende bijdrage van (POK middelen) van de gemeente Maastricht ontvangen.
- € 9.000 hogere baten door de ontvangst van piketvergoedingen voor inzet van medewerkers van de gemeente Vaals.

Financiering

De grootste onderdelen van de post 'financiering' vormen de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen (zie paragraaf lokale heffingen) en de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (zie deel 1 van deze jaarstukken). Onderstaand volgt een toelichting op de ontwikkelingen van de algemene uitkering in het afgelopen jaar.

De algemene uitkering uit het gemeentefonds vormt de voornaamste inkomstenbron voor de gemeente. Ongeveer 60% van alle kosten worden hieruit gefinancierd. De oorspronkelijk voor 2027 geplande nieuwe financieringssystematiek (het gemeentefonds is niet meer direct gekoppeld aan de rijksuitgaven) is in de meicirculaire 2024 vervroegd naar 2024. Uitgangspunt is hierbij dat het fonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. De indexatie wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. De bbp-groei (zowel voor volume als prijs) is daarbij gebaseerd op de CEP-raming van het CPB. In verband met het vervroegen van de gewijzigde bbp-indexatie van 2027 naar 2024 dalen het volume- en het prijsdeel voor de jaren 2024 tot en met 2029. Voor 2024 werd dit (incidenteel) volledig gecompenseerd en voor 2025 deels. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 vindt (incidentele) compensatie plaats.

Met ingang van het uitkeringsjaar 2023 wordt door het Ministerie van BZK een nieuw verdeelmodel gehanteerd voor de berekening van de Algemene Uitkering (AU). Hoofddoel voor dit nieuw verdeelstelsel was om het eenvoudig en uitlegbaar te maken en beter te laten aansluiten bij de noodzakelijke kosten die gemeenten maken (dat was vooral nodig in het sociaal domein). In het nieuwe verdeelmodel is daarnaast sprake van een 'Suppletie uitkering nieuw verdeel model' op basis van een ingroei-pad dat is gebaseerd op een bedrag per inwoner. Door het nieuwe verdeelmodel is er landelijk sprake van voor- en nadeel gemeenten. Doordat Vaals in de nieuwe verdeelsystematiek als 'voordeelgemeente' wordt gekwalificeerd wordt dit voordeel gecorrigeerd met een negatieve suppletie uitkering.

Algemene uitkering gemeentefonds	Raming 2025 (begroting)	Raming 2025 na wijzigingen	Verschil	Realisatie 2025	Verschil
Basisuitkering:					
Basisbedrag algemene uitkering	26.377.832	28.109.527	1.731.695	28.140.593	31.067
Korting algemene uitkering i.v.m. belastingcapaciteit	-1.399.292	-1.480.565	81.273	-1.471.002	9.563
Suppletie uitkering nieuw verdeelmodel	-1.167.699	-1.167.699	-	-1.167.699	-
Algemene uitkering:	23.810.841	25.461.263	1.650.422	25.501.892	40.629
Integratie- en decentralisatie uitkeringen:	1.865.708	2.141.264	275.556	2.190.041	48.777
Stelpost BTW Compensatiefonds (BCF)	323.000	-	-323.000	-	-
Gemeentelijke stelpost (huishoudens met laag inkomen)	-	-	-	256.100	256.100
Afrekening voorgaande jaren	-	420.022	420.022	459.330	39.308
Uitkeringsfactor (gerelateerd aan accres gemeentefonds)	1,457	1,486	0,029	1,486	-
Totaal algemene uitkering gemeentefonds 2025	25.999.549	28.022.549	2.023.000	28.407.363	384.814

De ramingen van de algemene uitkering in de begroting 2025 waren gebaseerd op de septembercirculaire 2024. Op basis van het inzicht op dat moment was een totale omvang van de algemene uitkering van € 26.000.000 geraamd.

De algemene uitkering is zoals gebruikelijk bijgesteld in de mei- en de septembercirculaire met per saldo € 1.600.000 (meeropbrengst) en met afrekeningen voorgaande jaren met per saldo €420.000 meeropbrengst tot een totale uitkering van € 28.023.000.

Het daadwerkelijk ontvangen bedrag over 2025 bedraagt € 28.407.000. Dat betekent dat de uitkering gemeentefonds voor het jaar 2025 na de septembercirculaire is toegenomen met € 385.000. Dit wordt met name veroorzaakt door het positieve verschil aan inkomsten tussen septembercirculaire en decembercirculaire van € 90.000. Dit bedrag is gebaseerd op een drietal nieuwe decentralisatie-uitkeringen en taakmutaties (met als grootste Wet versterking regie volkshuisvesting). Daarnaast is de verwachte (negatieve) bijstelling voor een specifieke maatstaf (huishoudens met laag inkomen) door het Rijk niet doorgevoerd. Derhalve is voor de berekening van de decembercirculaire een positieve stelpost van € 256.000 opgenomen om met de laatste betaalspecificatie van het Rijk voor 2025 te kunnen aansluiten. Het is nog onzeker of de middelen niet door het Rijk weer teruggevorderd worden middels een na-verrekening. Verwacht wordt dat met de meicirculaire hierover duidelijkheid komt. Einde 2025 is nog een na-verrekening voor 2023 ter hoogte van € 39.000 ontvangen. Dit leidt tot het totale voordeel van € 385.000.

Algemene uitkering. De algemene uitkering gemeentefonds valt in werkelijkheid € 297.000 hoger uit dan begroot na wijzigingen. Dit komt met name door de gemeentelijke stelpost voor de maatstaf huishoudens met laag inkomen (toegelicht in de voorgaande alinea) ter hoogte van €256.000. Daarnaast is in de decembercirculaire de taakmutatie voor de wet Versterking regie huisvesting aan de algemene uitkering toegevoegd met een effect van € 41.000.

Specifieke uitkeringen. De hogere opbrengst dan begroot na wijzigingen van de specifieke uitkeringen is grotendeels het gevolg van een drietal nieuwe decentralisatie-uitkeringen uit de decembercirculaire:

1. Meerkosten Oekraïne sociaal domein:	€ 23.500
2. Implementatie plateau 2:	€ 13.300
3. Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp:	€ 10.600.

Afrekening voorgaande jaren. De afrekening voorgaande jaren van € 459.000 (positief) valt uiteen in 2024 (€ 458.000 voordeel) en 2023 (€ 900 voordeel).

Omdat diverse maatstaven, die de omvang van de algemene uitkering bepalen, pas in een later stadium definitief worden vastgesteld door het CBS, kunnen na afloop van het boekjaar nog afrekeningen volgen. Deze posten kunnen vooraf niet worden voorzien.

Overhead

Lagere lasten dan begroot van € 45.000 hoofdzakelijk te verklaren door:

- € 35.000 hogere lasten vanwege een hoger aantal licenties voor divers applicaties alsmede gestegen kosten voor diverse devices (telefoons, laptops, I-pads) verklaren dit nadeel.
- € 19.000 lagere lasten voor communicatie en voorlichting vanwege een aantal wettelijke publicaties dat in 2025 lager lag dan voorgaande jaren.
- € 17.000 hogere kosten in verband schoonmaak van het gemeentehuis.

Hogere baten van € 104.000 dan begroot van te verklaren door:

- € 98.000 hogere baten vanwege ontvangsten van centraal beheer in verband met WIA-verzekering die zijn aangewend ter dekking van de personele lasten.

Investeringsprojecten programma Bestuur & Dienstverlening

Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering	Gevoteerd krediet		Huidige stand van zaken	Lopende investeringen	Oorspr. plan jaar van uitvoering
		Raadsbesluit	Bedrag			
Inbraak- en Toegangsbeveiliging	2025	Najaarsnota 2025	61.000	79.726	-18.726	2025

	Jan 2022 – dec 2022	Jan 2023 – dec 2023	Jan 2024 – dec 2024	Jan 2025 – dec 2025
Aantal omgevingsvergunningen	85	87	67	86
Waarvan aantal geconstateerde afwijkingen	8	16	4	3
Waarvan aantal stilleggingen	4	4	4	2
Aantal controles op Rijksmonumenten en cultuurhistorische bebouwing	7	43	34	28
Waarvan aantal handhavend opgetreden	3	6	4	1
Waarvan aantal stilleggingen	1	2	1	1
Aantal controles bouw- en woningtoezicht	7	25	39	-
Waarvan handhavend (waarschuwingbrief)	4	14	3	-
Aantal meldingen/klachten	56	64	29	41
Afgehandelde meldingen/klachten	33	36	26	39

Deel 4

Verplichte paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Deel 1 – Kaders

1.1 Inhoud paragraaf

De bedrijfsvoering betreft het hele spectrum van taken die nodig zijn om de gemeentelijke dienstverlening en het extern opereren mogelijk te maken. Hieronder vallen de onderdelen management & organisatie, planning & control, personeelszaken, informatisering & automatisering, huisvesting en sinds 2023 rechtmatigheid.

1.2 Beleidskaders

Beleidskaders BEDRIJFSVOERING

Lopend beleid

De zelfstandige gemeente Vaals levert vanuit nabijheid bij de burger en diens omgeving een substantiële meerwaarde aan de kwaliteit van leven. Dat doet de gemeente door vanuit de kennis van en aandacht voor de context, het specifieke van de situatie, te handelen.

De manier waarop gemeentebestuur en organisatie hieraan invulling geven wordt bepaald door van buitenaf naar processen te kijken en zich voortdurend af te vragen wat een inwoner nodig heeft en van de gemeente mag verwachten. De context bepaalt of en zo ja welke interventies (via de gemeente) gewenst zijn en wat een inwoner nodig heeft. Hierbij kan (lokaal) maatwerk leidend zijn.

In principe zijn er twee manieren van organiseren, die passen bij de aard van de processen:

- systeemgedreven: van binnen naar buiten, managen van processen, procedures en regels, vooral bij standaardproducten, per definitie geen maatwerk gewenst
- contextgedreven: van buiten naar binnen, minder regels, vooral kaders, creativiteit faciliteren, per definitie maatwerk gewenst.

Een zelfstandig Vaals, dat in staat is om meerwaarde te leveren aan de kwaliteit van leven, moet de kwaliteiten in bestuur en organisatie hebben, om de burgers de voordelen van de kleinschaligheid te laten voelen. Dat betekent ook dat we keuzes moeten maken, ons concentreren op zaken die er toe doen en geen onnodige energie verspillen en risico's lopen op zaken die anderen beter kunnen. Vanuit onze **bedrijfsvoeringfilosofie** vullen we dit als volgt in:

Diensten en processen, waarbij de context van groot belang is, vormen de 'corebusiness' van de gemeente Vaals en blijven per definitie lokaal.

De gemeente kan dit, vanuit kleinschaligheid/nabijheid bij de inwoner, beter dan elke andere instantie. Voor deze processen profiteren we van het schaalniveau Vaals. Op deze processen maakt de gemeente het verschil en levert de kwaliteit, die vooral wordt ingegeven door het verrichten van de juiste ondersteuning vanuit de kennis van en aandacht voor de situatie en de omgeving van de inwoner.

Naarmate de processen steeds minder context- en vooral systeemgedreven zijn, wordt de samenwerking met andere overheden of wel de zoektocht naar schaalvergroting, op afstand plaatsen en uitbesteden, groter. In deze processen spelen factoren als vakdeskundigheid en efficiency een grote rol.

De organisatie-inrichting en de daarbij geldende uitgangspunten rondom verantwoordelijkheden en dergelijke zijn geregeld in de **Organisatieverordening** Gemeente Vaals.

De verantwoordelijkheden, bevoegdheden, mandaten en dergelijke zijn vastgelegd in het **Mandaatbesluit** Gemeente Vaals 2024. De specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden van budgethouders en budgetbeheerders zijn vastgelegd in de **Budgetregeling** Gemeente Vaals.

Het gemeentelijk **personeelsbeleid** is vastgelegd in de cao Gemeenten en het Personeelshandboek gemeente Vaals. De gemeentelijke zorgtaken op het gebied van de Arboretgeving zijn vastgelegd in de Arboret en in onze nota Arborebeleid en getoetst met de Risico Inventarisatie- en Evaluatie van 2024.

In 2013 heeft de Raad de **I&A visie** vastgesteld. Het uitgangspunt van deze visie, gebaseerd op door de Raad vastgestelde kaders, is dat de gemeente Vaals haar burgers centraal stelt: de dynamiek in de huidige samenleving vraagt dat wij op elke vraag, op elk door de burger gewenst moment via elk kanaal een antwoord hebben. Het uitgangspunt van deze visie is nog steeds actueel. Vanuit dit uitgangspunt wordt onze (digitale) dienstverlening doorontwikkeld.

Het beleid inzake communicatie en voorlichting is vastgelegd in het **Communicatieplan**. Actualisatie van het plan heeft in 2025 plaatsgevonden. Het communicatieplan beschrijft hoe de gemeente haar communicatie professionaliseert: van het versterken van het imago en het gebruik van begrijpelijke taal, tot het vergroten van communicatiebewustzijn binnen de organisatie. Deze combinatie bepaalt de koers voor de langere termijn: een communicatiestrategie die inspeelt op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, maar die altijd geworteld blijft in de kernwaarden van Vaals – verbinding, authenticiteit, rust, kwaliteit, inclusiviteit en grenzeloosheid.

De huisvesting van de gemeentelijke organisatie en diensten is gebaseerd op het **Huisvestingsplan 2011**. Dit huisvestingsplan is dynamisch waarbij de feitelijke huisvesting bij behoefte wordt aangepast als dit in het belang van de dienstverlening en de organisatie is.

Het beleid rondom het gemeentelijk proces van inkopen (waaronder ook aanbesteden) is vastgelegd in het **Inkoop- en aanbestedingsbeleid**. In dit beleid zijn ook aspecten van duurzaamheid, cittaslow en SocialReturn opgenomen. Actualisatie van de drempelbedragen heeft in 2025 plaatsgevonden.

De onderdelen van de financiële functie hebben hun beslag gekregen in de volgende regelingen:

- Treasurystatuut 2024
- Nota Reserves en Voorzieningen 2025
- Nota Risicomanagement
- Nota Activabeleid 2025
- Verordeningen inzake de financiële functie ex artikel 212 (2023), 213 en 213a Gemeentewet (in 2023 op actualiteit beoordeeld)

Realisatie 2025

In 2025 zijn geactualiseerd:

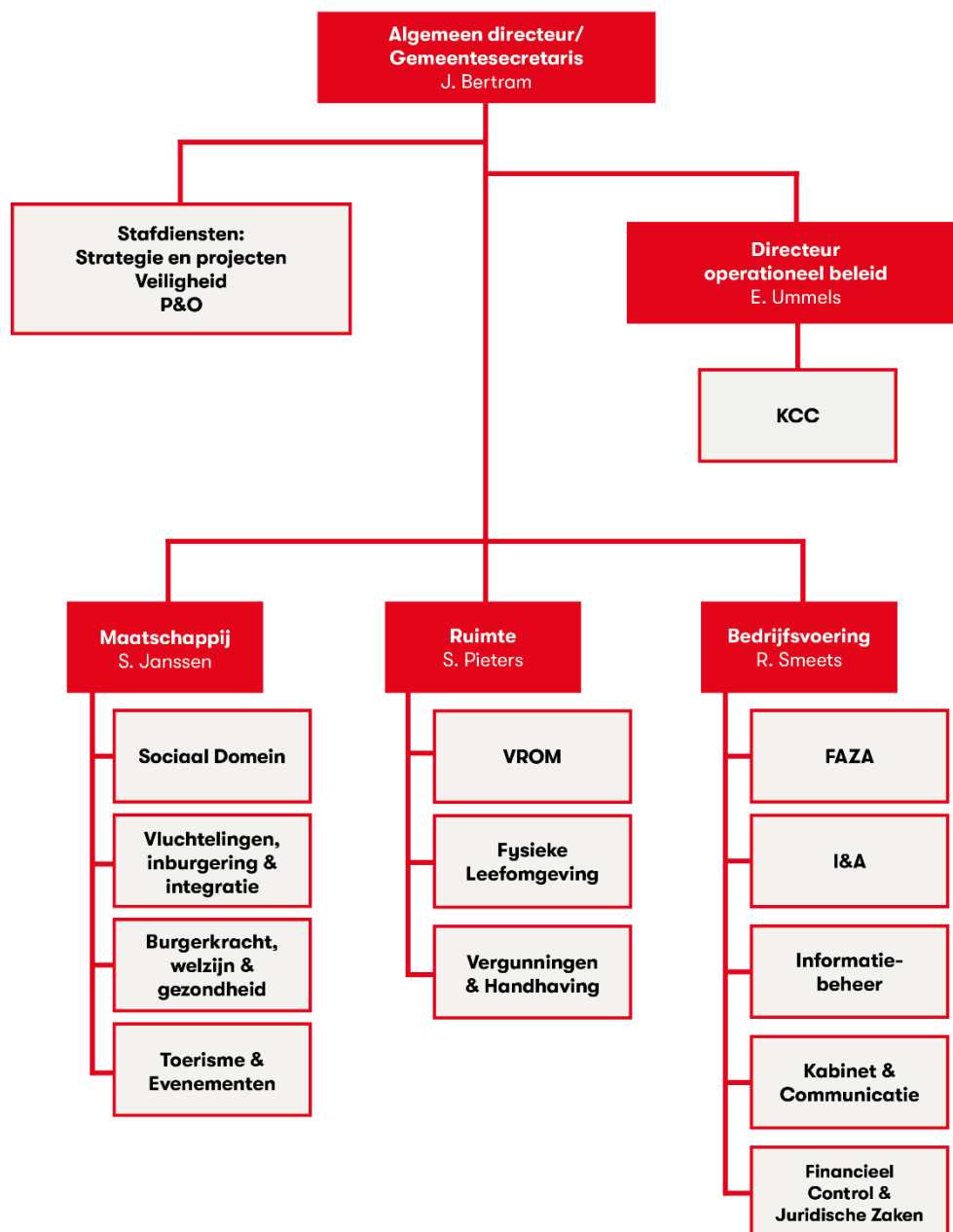
- * Nota Activabeleid
- * Nota Reserves en Voorzieningen
- * Nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid
- * Het communicatieplan

Een onderzoek op basis van verordening 213a heeft in 2025 niet plaatsgevonden.

1.3 Personele kaders

In ons bedrijfsvoeringsmodel sturen we op een integrale benadering van elk beleidsveld of opgave. De medewerker van de gemeente Vaals moet in staat zijn een vraag vanuit diverse invalshoeken te kunnen bekijken. Bij de insteek past eigenlijk geen organisatie-plaatje waarin lijntjes en hokjes zijn getekend. Toch is die structuur natuurlijk wel aangebracht, anders is het niet mogelijk een organisatie te sturen. We werken met de volgende organisatiestructuur.

Organogram Gemeente Vaals

SALARISLASTEN

Eind 2025 heeft de ambtelijke organisatie een toegestane formatie van 105,8 fte. Deze formatie wordt ingevuld door 113 medewerkers. Samen met de inhuur en het bestuur vertegenwoordigt dit een totale last van 11,7 miljoen euro.

Onderstaande tabel geeft de totale lasten weer.

Salarislasten	Begroting 2025	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025
Bestuur (raad, griffie, college)	€ 918.278	€ 918.278	€ 1.057.509
Ambtelijke organisatie	€ 9.797.153	€ 9.797.153	€ 8.905.428
Overige personele budgetten + inhuur	€ 926.620	€ 1.154.317	€ 1.785.773
Totale salarislasten	€ 11.642.051	€ 11.869.748	€ 11.748.710

Het voordeel op de salarislasten bedraagt € 157.000 en is met name veroorzaakt door salarislasten toe te rekenen aan ontvangen specifieke uitkeringen.

De samenstelling van het personeelsbestand ziet er eind 2025 als volgt uit:

Personeelsbestand gemeente Vaals	2025		2024	
	Medewerkers	Fte's	Medewerkers	Fte's
Directie en MT leden	5	5	5	5
Stafdiensten	14	14,3	14	13,8
Maatschappij	23	19,9	23	19,9
Openbare ruimte	21	21	21	21
Ruimte	12	12,4	12	12,4
KCC	12	8,6	12	8,6
Bedrijfsvoering	26	24,6	26	24,6
TOTAAL ORGANISATIE VAALS	113	105,8	113	105,3

De formatie is in 2025 binnen de stafdienst toegenomen met 0,5 fte. Dit betreft een invulling voor taken binnen team personeelszaken die voorheen door externe inhuur werden uitgevoerd.

PERSONEELSBESTAND – samenstelling

In 2025 zijn 12 medewerkers in dienst gekomen bij de gemeente Vaals en 11 medewerkers zijn uit dienst getreden. Van de medewerkers die in dienst zijn gekomen was 1 medewerker eerder ingehuurd, de anderen kwamen van buiten.

Er zijn 11 medewerkers vanwege (vervroegde)pensionering dan wel loopbaanmogelijkheden elders uit dienst gegaan.

Leeftijd	2025	2024	Schaal	2025	2024	Omvang Betrekking	2025	2024
< 24	1%	2%	1 t/m 3	0%	0%	0,0- 0,39	2%	0%
25-35	23%	19%	4 t/m 6	11%	13%	0,4-0,59	5%	8%
35-45	20%	37%	7 t/m 9	51%	53%	0,6-0,79	16%	16%
45-55	22%	17%	10 t/m 13	36%	32%	0,8-0,99	17%	12%
55-59	12%	9%	14	2%	2%	Fulltime	55%	62%
>59	22%	16%				>Fulltime	5%	2%

In de opbouw van het personeelsbestand zie je wat betreft de leeftijd een aantal veranderingen. De vergrijzing neemt toe. 56 % van de medewerkers is ouder dan 45 jaar, terwijl dat vorig jaar nog 42% was. Deze tendens zal zich de komende jaren versterkt doorzetten.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt zal deze tendens moeilijk te beïnvloeden zijn maar is naast het beleid om jongere te werven (wat ook lijkt te lukken omdat het aandeel 25/35-jarigen is toegenomen van 19% naar 23%) ook een beleid in gang gezet om de oudere categorie medewerkers zowel mentaal als fysiek fit te blijven houden (bindings- en beloningsbeleid) en zal ook gekeken worden hoe de aanwezige talenten binnen de organisatie optimaal benut kunnen worden (Strategische Personeelsplanning).

In de verdeling van de salarisschalen en de omvang van het dienstverband zijn geen grote veranderingen. Er is een kleine verandering te constateren welke ook een maatschappelijke tendens is namelijk; het aantal fulltime dienstverbanden dat verandert in een 0,8fte dienstverband door parttime werkers of pensioenregelingen.

Deel 2 – Doelstellingen en activiteiten

In dit deel wordt per onderdeel in beeld gebracht wat we per speerpunt willen gaan bereiken in de komende periode en wat we daarvoor gaan doen. Tevens wordt aangegeven wanneer een en ander qua tijdspad te verwachten is en, indien mogelijk, hoe het bereikte resultaat meetbaar gemaakt kan worden.

2.1 Management & Organisatie

Het voornaamste inrichtingsprincipe is dat '**de inhoud centraal**' staat. Daarnaast wordt voor een belangrijk deel gewerkt op basis van **integraal management en integrale verantwoordelijkheid**.

De strategisch/tactische aansturing van de organisatie geschiedt door het managementteam. Het managementteam draagt de ambtelijke verantwoordelijkheid voor de realisatie van de producten en taken van de organisatie. De aansturing van de organisatie vindt plaats op basis van onderlinge afstemming en minder vanuit een vaste structuur. Een MT-lid is niet enkel belast met functioneel leidinggevende taken, maar ook voor een belangrijk deel met inhoud op het betreffende vakgebied.

De organisatie zal blijvend de komende jaren een verdere **transitie** ondergaan. Dit past ook nadrukkelijk bij de transitievisie Vaals Verbindt. Vanuit de kracht van de participatie van de samenleving wordt een verdere transitie ingezet in de manier van werken. We kijken heel bewust naar samenwerking met andere partners. De organisatie moet dynamisch en veerkrachtig meebewegen met wat gevraagd wordt. Een stevige doelstelling die past bij een gemeente met ambitie.

De organisatie moet blijvend worden meegenomen in de veranderende rol en positie van de gemeente. De wereld om ons heen is aan blijvende verandering onderhevig, daarmee ook de rol en positie van gemeenten. Dit vraagt een vorm van continue mee-veranderen; een organisatie is daardoor nooit af. De aanpak die daarbij gekozen wordt, sluit aan bij de wijze waarop de gemeente ook de burgers wil benaderen. Daarbij gaat het om aandacht voor het individu. Dat wil zeggen dat vooral vanuit de individuele omstandigheden gekeken wordt naar ontwikkelmogelijkheden. Ingezet wordt op het beter benutten van de sterke kwaliteiten van eenieder. Ondanks de geringe omvang van de organisatie en daarmee de hoeveelheid aan 'eenmans-functies' zal getracht worden mensen blijvend meer het werk te laten doen waar ze goed in zijn en dat ze graag doen, waar ze **talenten** voor hebben. Dat betekent dat mensen flexibeler inzetbaar worden en soms los van bepaalde functies taken vervullen.

2.2 Planning & Control

De gemeentelijke beleidscyclus wordt gefaciliteerd door een samenstel van Planning & Control-documenten die Raad, College en management tijdig voorzien van relevante en goed navolgbare sturingsinformatie. In 2025 zijn verdere stappen gezet om de kwaliteit, leesbaarheid en toegankelijkheid van deze documenten te verbeteren.

Alle reguliere P&C-producten zijn in 2025 uitgebracht in een vernieuwde vormgeving. De nieuwe opmaak draagt bij aan een heldere presentatie, een moderne uitstraling en een vermindering van doublures, waardoor de documenten overzichtelijker en efficiënter te lezen zijn. Hiermee wordt aangesloten bij de bredere doelstelling om P&C-informatie overzichtelijker, toegankelijker en uniformer te presenteren. Zo is tijdens het begrotingsproces 2026 in het najaar van 2025 een visuele doelenboom geïntroduceerd als onderdeel van de vernieuwde vormgeving. Deze structuur maakt de relatie tussen strategische doelen, subdoelen en bijbehorende acties inzichtelijk, zodat het voorgenomen beleid voor Raad en inwoners duidelijker wordt gepresenteerd.

Als vervolgstap in de modernisering is in 2025 de aanbesteding voor een P&C softwareprogramma afgerond. Planning is deze software vanaf de Voorjaarsnota 2026 in te zetten voor de totstandkoming van rapportages, ter vervanging van de tot dusver gehanteerde werkwijze op basis van Word-documenten. Met de introductie van het softwareprogramma ontstaat de mogelijkheid om processen te standaardiseren, workflows te verbeteren en rapportages digitaal te genereren. Naast verbeteringen in het interne proces biedt de software tevens een web-gebaseerde presentatieomgeving voor de Raad en inwoners, waarmee begrotings- en verantwoordingsinformatie op een toegankelijke en gebruiksvriendelijke wijze kan worden geraadpleegd.

Daarnaast zijn voorbereidende stappen gezet richting de implementatie van een nieuw financieel pakket als volgende fase in de modernisering van de financiële informatievoorziening.

De volgende nota's zijn in 2025 vanuit Planning & Control geactualiseerd en vastgesteld:

- Nota Activabeleid
- Nota Reserves & Voorzieningen

2.3 Personeelszaken

In 2025 is in overleg met de ondernemingsraad een hernieuwd **personeelshandboek** vastgesteld. In het handboek zijn een aantal oude regelingen geactualiseerd en zijn een aantal nieuwe regelingen toegevoegd.

In het kader van het **binden en belonen van medewerkers** is beleid ontwikkeld op het gebied van het vitaal houden en ontwikkelen van de medewerk(st)ers in dienst van de gemeente Vaals. Ook is een budget vastgesteld waardoor medewerk(st)ers in de gelegenheid worden gesteld om kosten die ze maken in het kader van het bevorderen van hun vitaliteit en hun persoonlijke ontwikkeling te declareren bij de werkgever. In 2025 is er een vitaliteitsweek georganiseerd waarin activiteiten plaatsvonden om medewerk(st)ers te helpen. Sinds 2025 is er een **Maatwerk Generatie regeling**. Het doel van deze regeling is om ervaren medewerkers voor de gemeente Vaals te behouden. Deze regeling levert een bijdrage aan de duurzame inzetbaarheid van medewerk(st)ers die 58 jaar en ouder zijn. Voor de een betekent dit meer flexibiliteit in de werkzaamheden voor de ander is dat minder uren werken of een flexibele vorm van pensionering. Het **aanname(onboarding-) proces** dat geldt voor iedere medewerker die nieuw in dienst komt is in kaart gebracht en acties zijn in gang gezet. Doel hiervan is alle formele zaken voor de medewerk(st)ers in kaart en voorbereid te hebben zodat nieuwe medewerkers efficiënt kunnen starten en zich welkom voelen bij de gemeente Vaals.

Samen met de leden van het managementteam is in 2025 een start gemaakt met **Strategische Personeelsplanning**. MT leden zijn er zich van bewust dat er in de toekomst veel verloop gaat ontstaan vanwege het feit dat steeds meer medewerkers de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Met behulp van strategische personeelsplanning is een start gemaakt om te kijken hoe we dit verloop kunnen gaan opvangen.

2.4 Informatisering & Automatisering

ICT is een onmisbare component in de huidige bedrijfsvoering voor lokale overheden. Het basisuitgangspunt van de visie Informatievoorziening & Automatisering is dat de gemeente Vaals haar **burgers centraal** stelt: de dynamiek in de huidige samenleving vraagt dat wij op elke vraag, op elk door de burger gewenst moment en via elk kanaal een antwoord hebben. Om dit mogelijk te maken werken wij met **Virtual Desktop Infrastructure (VDI)**. Ook in 2025 hebben we geïnvesteerd in de **optimalisatie en actualisatie** van onze technische infrastructuur. Meer en meer kiezen we voor ontzorging op ICT-gebied en nemen we diensten af als **cloudoplossing**. Zoals de het bijhouden van de diverse geo-gerelateerde basisregistraties (BAG/BGT/BRK/WKPB) ondergebracht bij het Gegevenshuis in Landgraaf. De huidige visie Informatievoorziening & Automatisering beschrijft nog steeds onze ambities. Tevens zijn de door de Gemeenteraad vastgestelde kaders die als basis hebben gediend voor de huidige visie nog steeds actueel:

- Het inzetten van ICT om de gemeentelijke dienstverlening en bereikbaarheid te optimaliseren;
- Het innovatieve en creatieve karakter van de ICT-architectuur moet behouden en gestimuleerd worden;
- Het vinden van een oplossing voor de toenemende kwetsbaarheid;
- Uniformiteit in het opslaan, bewerken en archiveren van de informatievoorziening.

De ambitie van de afdeling ICT is om de gemeentelijke ICT en informatievoorziening zo te organiseren, dat deze ondersteuning biedt voor een moderne, efficiënte, betrouwbare en integere bedrijfsvoering en dienstverlening aan inwoners en ondernemers. Team ICT is adviserend, ondersteunend en neemt graag een aanjagende rol aan bij het realiseren van de digitale ambities van onze gemeente.

De beveiliging van bedrijfsinformatie speelt een steeds grotere rol. Voor het beveiligen van informatie en dataprocessen passen we de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) toe. Eind 2025 hebben we verantwoording afgelegd over onze informatiebeveiliging door middel van de ENSIA-zelfevaluatie (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) en audit. De IT-beveiliging wordt door een gerenommeerde security specialist nog steeds 24/7 bewaakt. De bevindingen worden, waar nodig en mogelijk, meegenomen in de optimalisatie van de IT-beveiliging welke in 2026 verder worden opgepakt.

De complexiteit van het ICT-beheer neemt jaarlijks toe. Om de focus te houden op de specifieke gemeentelijke IT-taken gelieerd aan o.a. de omgevingswet, informatie-/dataveiligheid en het sociaal domein worden momenteel enkele basis IT-taken (monitoring, update- en patchmanagement) uitgevoerd door een externe IT-dienstverlener waarbij we intern de regie houden. Verder kiest de gemeente Vaals steeds vaker voor Cloud based software en SaaS-oplossingen (afnemen van een dienst en dus niet in eigen beheer) om de afhankelijk van de eigen IT-omgeving te verkleinen en de flexibiliteit te vergroten.

Er zijn nieuwe technieken bijgekomen, die de ICT-veiligheid verhogen. Het "hybride" werken (combinatie van kantoor-en thuiswerken) blijft, naast dataveiligheid een belangrijke rol spelen bij het maken van keuzes m.b.t. de IT-omgeving van de gemeente Vaals.

In het voorjaar van 2025 heeft de archiefinspecteur een inspectie uitgevoerd op het informatie- en archiefbeheer van de gemeente Vaals. Hieruit is geconcludeerd dat de organisatie op het gebied van informatie- en archiefbeheer nog steeds vorderingen maakt en het college voldoet aan de archiefwettelijke zorgplicht. Maar op onderdelen moeten nog stappen gemaakt worden om te voldoen aan alle eisen van de wet- en regelgeving.

Om gecontroleerd de doorontwikkeling te maken richting digitaal werken en een beter informatiebeheer zijn de aanbevelingen van de archiefinspecteur vertaald naar concrete acties in het uitvoeringsplan "Uitvoering doorontwikkeling 2025 Informatiebeheer". Het uitvoeringsplan vormt de basis waarmee de organisatie aan de slag gaat.

Na een lange en zorgvuldige voorbereiding heeft de gemeenteraad op 30 juni 2025 ingestemd met het toetreden tot de gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg per 1 januari 2026. Door toetreding kan de gemeente onder meer gebruik maken van het e-depot van het Historisch Centrum Limburg om digitale dossiers permanent te bewaren. De overgebrachte fysieke dossiers in de gemeentelijke archiefbewaarplaats verhuizen naar een archiefdepot van het HCL.

De gemeente Vaals neemt inmiddels zes jaar deel aan de gemeenschappelijke regeling Het Gegevenshuis in Landgraaf voor het beheer van onze geo-data. Het Gegevenshuis werkt daarbij intensief samen met verschillende partners, waaronder gemeenten, BsGW en de Provincie Limburg. Deze samenwerking draagt bij aan het streven naar betrouwbare en goed georganiseerde gegevens.

Daarnaast zijn in 2025 de eerste stappen gezet richting verdere professionalisering van het BRO-proces (Basisregistratie Ondergrond). Tijdens een door de gemeente Vaals georganiseerde bijeenkomst met het ministerie, de Provincie, TNO en collega-gemeenten zijn ervaringen uitgewisseld en praktische vervolgspraken gemaakt om het proces te verbeteren. In 2026 wordt het BRO-proces verder ingebed in onze organisatie en wordt een BRO-coördinator aangewezen, zodat we voldoen aan de ENSIA-normen van het ministerie.

Ook blijven we in gesprek met onze softwareleverancier PinkRoccade om het databeheer verder te versterken. Vanuit Vaals worden regelmatig regionale sessies georganiseerd, bijvoorbeeld over de leegstandsapplicatie.

In 2025 hebben veel ontwikkelingen plaatsgevonden op het gebied van gegevens- en databeheer. Tegelijkertijd constateren we dat deze werkzaamheden veel tijd vragen. Hierdoor moeten we continu keuzes maken binnen de beschikbare capaciteit.

Wat betreft privacy blijkt dat, ondanks de strenge beveiligingsmaatregelen van onze IT-afdeling, ook in Vaals elk jaar een aantal incidenten op het gebied van privacy plaatsvinden. Veelal is terug te leiden naar menselijk handelen. Derhalve zal het privacyteam blijvend inzetten op bewustwording. Maar denk ook aan de gebruikelijke beveiligingsmaatregelen zoals encryptie en Two-factor authentication.

Kijkende naar het **contractbeheer** en de inkoop van I&A wordt ingezet op een hoge kwaliteit, acceptabele kosten en partnerschappen met onze leveranciers. Hierbij wordt de inkoopnota van de onze organisatie als leidraad aangehouden. Ook worden contracten met leveranciers (partners), waar mogelijk, niet meer afgesloten voor periodes van 3 tot 5 jaar maar korter, zodat snel 'op -en afgeschaald' kan worden. Hierdoor verhogen wij onze flexibiliteit en wendbaarheid.

2.5 Huisvesting

Het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) is in 2025 geactualiseerd middels een zogenaamde desk-actualisatie. Bij de volgende actualisatie, uiterlijk binnen drie jaar, vindt opnieuw een fysieke inspectie van de gebouwen plaats.

De gemeente Vaals zet met het geactualiseerde MJOP stevig in op verantwoord en toekomstgericht vastgoedbeheer. Door gericht te investeren in bepaalde gebouwen en voor oudere panden een realistisch instandhoudingsplan te hanteren, kiest de gemeente voor een pragmatische balans tussen veiligheid, duurzaamheid en kostenbeheersing. De recente evaluatie van het onderhoudsplan en het aankomende accommodatiebeleid moeten richting geven aan welke gebouwen behouden blijven, worden vernieuwd of mogelijk worden afgestoten.

In 2025 zijn de volgende maatregelen uitgevoerd: De parkeerinstallatie in de parkeergarage is vervangen, in het gemeentehuis is het alarmsysteem en de toegangscontrole vervangen. De gemeentewerf heeft een upgrade gekregen, hier zijn de kantoren en de kantine gerenoveerd.

Na een brand is de kantine van Rood-Groen opnieuw opgebouwd. Ook zijn kleedlokalen gerenoveerd. Zaal oud Lemiers en de Suisse zijn zodanig aangepast dat de locaties verder geëxploiteerd kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan een digitaal toegangssysteem en een verbetering van de alarminstallatie.

2.6 Gegevensbescherming (Privacy)

In 2025 heeft de Gemeente Vaals verdere stappen gezet om de bescherming van persoonsgegevens te versterken. Het privacybeleid is geactualiseerd en afgestemd op ontwikkelingen in wet- en regelgeving. De Functionaris Gegevensbescherming hield toezicht op de naleving van de AVG, terwijl de Privacy Officer ondersteuning bood bij vraagstukken rond gegevensverwerking.

Medewerkers zijn via voorlichtingsmomenten (bijvoorbeeld tijdens de zogenaamde periodieke lunchcafés) blijvend bewust gemaakt van zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. Het register van verwerkingsactiviteiten en verwerkersovereenkomsten is bijgewerkt.

Bij de aanbesteding/aanschaf van nieuwe software of diensten is privacy en dataveiligheid een essentieel onderdeel van de uitraag. Er wordt bijvoorbeeld getoetst of de leverancier in kwestie over de juiste certificeringen beschikt. Daarnaast wordt bij de uitraag dieper ingegaan op de manier van opslaan en verwerken van gegevens.

Meldingen van datalekken zijn conform procedure onderzocht en opgevolgd met passende verbetermaatregelen. Door vergaande technische en organisatorische maatregelen zijn het aantal datalekken ook dit jaar weer tot een minimum beperkt gebleven. Daarnaast zijn diverse technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen genomen in het kader van de BIO 2. Bijvoorbeeld door verbeterde logging en monitoring (het technisch bijhouden van verdachte gebeurtenissen op het netwerk).

De gemeente blijft in 2026 inzetten op verdere professionalisering van privacybeheer en het versterken van veilige gegevensverwerking.

2.7 Rechtmatigheid

In de rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties (exclusief SISA-regelingen) het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Voor de complete rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar de bijlage Rechtsmatigheidsverantwoording in deel 5 van deze jaarrekening.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 15 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 927.000. De grondslag

voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 1.037.342 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Begrotingscriterium € 330.940,- maar zijn volledig acceptabel.
- Voorwaardencriterium € 1.037.342 aan fouten en onduidelijkheden.
- Misbruik – en oneigenlijk gebruik criterium; geen bevindingen.

De fouten en onduidelijkheden worden hieronder toegelicht.

Begrotingscriterium

Binnen de rechtmatigheidsverantwoording zijn afwijkingen geconstateerd op programma 3 en programma 4. Het betreft:

- Programma 3: € 76.048
- Programma 4: € 254.892

Voor programma 3 betreft de afwijking een overschrijding op de uitkeringen. Aangezien dit een *open-einde-regeling* betreft, wordt deze overschrijding als acceptabel beschouwd. De uitgaven zijn niet vooraf volledig beïnvloedbaar en vallen binnen de kaders van de geldende regelgeving.

Voor programma 4 is de afwijking ontstaan door de aanpassing van de voorziening voor de pensioenen van wethouders. Hierbij is aangesloten bij de stellige uitspraak van de Commissie BBV inzake de verwerking van de voorziening pensioenen wethouders in het kader van de Wet toekomst pensioenen (WTP). Wanneer gemeenten deze uitspraak volgen, verandert de aard van de voorziening niet en is op dit punt geen afzonderlijke besluitvorming door de raad vereist. Omdat de overschrijding voortvloeit uit hogere regelgeving, wordt deze als acceptabel aangemerkt.

Voorwaardencriterium

Vanuit de reguliere controle op inkoop & aanbestedingen zijn dossiers onrechtmatig bevonden.

Voor wat betreft de aanbestedingen is er een bedrag van € 1.037.342 aan onrechtmatigheden geconstateerd.

Dit is op te splitsen in € 561.613 waarvan de oorsprong van de fout in een eerder jaar is ontstaan. Omdat deze foute aanbesteding niet meer hersteld kon worden, blijven de jaarlijkse kosten vanuit dit contract als fout aangemerkt zolang het contract aanhoudt.

Inzake Europese aanbestedingen en € 60.635 inzake afwijkingen in het kader van de interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. De Europese aanbestedingen hebben te maken met uitbreidingen van contracten waardoor de aanbestedingsgrens voor de duur van 4 jaar wordt overschreden.

Het restant betreft opdrachten waarvan de documentatie of niet voorhanden zodat het traject van aanbesteding niet kon worden aangetoond of trajecten waarvan wel is vastgelegd om een en ander uit te voeren zonder aanbestedingstraject maar waarvan geen formeel afwijkingsbesluit is opgesteld.

M&O criterium

De gemeente heeft geen overkoepelend M&O Beleid. In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

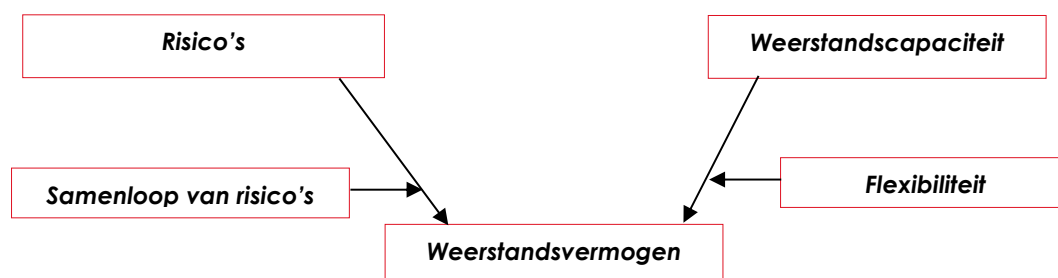
Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

1. Inhoud paragraaf

In deel 4 van deze jaarrekening is al uitgebreid ingegaan op de effecten van deze begroting voor de financiële positie van de gemeente Vaals. Een van de belangrijkste aspecten voor het oordeel omtrent deze financiële positie betreft het zogenaamde "weerstandsvermogen". Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin een gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het gehele beleid omgegooid moet worden. In andere bewoordingen: de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is.

Het weerstandsvermogen bestaat uit twee belangrijke onderdelen, namelijk de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit in relatie tot deze risico's.

In onderstaande figuur komt de samenhang tussen de verschillende onderdelen tot uiting.

In de praktijk bestaat er niet een precieze eenduidige definitie van de weerstandscapaciteit. De 'ruimte' in de begroting is hierbij een relatief grijs gebied. Op een aantal punten komen de verschillende meningen echter wel overeen. Het eigen vermogen van een gemeente vormt veruit de belangrijkste buffer tegen optredende risico's. Het eigen vermogen van de gemeente Vaals bestaat met name uit de algemene reserve. Daarnaast kan de gemeente na een onvoorzien incident de algemene reserve weer op peil brengen door bijvoorbeeld de belastingopbrengsten op te voeren. Deze maatregel heeft echter pas effect in het jaar daaropvolgend. De onbenutte belastingcapaciteit wordt daarom ook wel gezien als het dynamische deel van de weerstandscapaciteit.

De paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is en welke risico's de gemeente loopt. Om financiële tegenvallers te kunnen opvangen, moet de gemeente beschikken over weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is in artikel 11 van het BBV gedefinieerd:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

1. De weerstandscapaciteit zijnde een samenstel van middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en;
2. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Het minimaal aan te houden weerstandsvermogen is afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid.

2. Beleidskaders

Zoals reeds hierboven aangegeven bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen enerzijds de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden en anderzijds de mate waarin de risico's zijn afgedekt. Het beleid inzake het weerstandsvermogen richt zich dan ook op deze tweedeling.

Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is met name de omvang en de aanwendbaarheid van de beschikbare reserves bepalend. Het beleidskader voor het instellen, aanhouden en inzetten van reserves en voorzieningen is vastgelegd in de *Nota Reserves en Voorzieningen 2021*, die door de raad is vastgesteld in december 2020. In december 2025 heeft de raad de herziene *Nota Reserves en Voorzieningen 2026* vastgesteld. Deze gewijzigde nota is per 1 januari 2026 in werking getreden.

In de Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement zijn de doelstellingen van dit vigerende beleid vastgelegd en luiden als volgt:

- Inzicht krijgen in de risico's die de gemeente loopt. Op basis van dit inzicht kunnen risico's eventueel worden afgedekt;
- Ervoor zorgen dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid;
- Verder stimuleren van het risicobewustzijn (van medewerkers) in de organisatie en het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van de risico's;
- Beoordelen van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit inclusief bepaling van de weerstandsfactor.

De benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeente vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's inclusief de kans van optreden en financiële gevolgen.

3. Risico's

3.1 Algemeen

Bij de aard van de mogelijke risico's kan het bijvoorbeeld gaan om (bedrijfs)economische risico's, maar een gemeente kan ook te maken krijgen met juridische of milieutechnische risico's. Bij het maken van een goede risico-inschatting zijn twee aspecten van belang: wat is de kans dat een risico zich voordoet, en welke orde van schade kan ontstaan als dat gebeurt. Alle risico's moeten daarnaast ook in hun totaliteit worden bekeken: wat is met andere woorden het risicoprofiel voor de gemeente? Veel kleinere risico's samen kunnen bijvoorbeeld een schadebeeld opleveren dat vergelijkbaar is aan één groot risico. De kansen op verschillende soorten tegenvallers kunnen ook nog eens afhankelijk van elkaar zijn. Zo kan bijvoorbeeld een terugval van de economische groei leiden tot een lagere algemene uitkering, hogere rente en meer beroep op bijstands-uitgaven.

3.2 Risicoanalyse

Het weerstandsvermogen moet worden afgezet tegen de aanwezige risico's. Het BBV moedigt gemeenten aan tot het systematisch inventariseren en 'waarderen' van de aanwezige risico's. Wij onderkennen de volgende risico's:

- Financiële risico's: hierbij kan gedacht worden aan risico's voortvloeiend uit eigen beleid of het beleid van de rijksoverheid, samenwerking met andere gemeenten of instanties.
- Risico's op eigendommen: dit betreft zowel risico's door vervreemding of beschadiging van gemeentelijke eigendommen, maar ook de risico's die voortvloeien uit het ontbreken van onderhouds- en/of beheersplannen en risico's rondom het grondbeleid.
- Risico's die samenhangen met de interne bedrijfsvoering: hiermee wordt bedoeld risico's vanuit de informatievoorziening, de administratieve organisatie en de interne controle. Gevolgen kunnen dan liggen in de sfeer van de uitvoering van regelgeving etc.

De rapportagemomenten aan de gemeenteraad zijn als volgt:

- Jaarrekening: inventarisatie risicoprofiel, beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.
- Begroting: actualisatie risicoprofiel, beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.
- Tussentijds in raadsvoorstellen bij projecten waar relevante risico's worden gelopen.

3.3 Risicoprofiel Gemeente Vaals

Voor de kans van optreden van een risico hanteert de gemeente een driedeling: Laag, Midden en Hoog. Een exacte kans inschatting is meestal niet te maken, maar hiermee wordt een indicatie verkregen op basis van een reële inschatting.

Risico's relevant voor de weerstandscapaciteit dienen van materiële betekenis te zijn voor het balanstotaal of de financiële positie. Wij rekenen met een ondergrens van € 5.000 als minimale tegenvaller. Risico's waarvan de financiële tegenvaller lager dan € 5.000 wordt geschat, achten we object van reguliere bedrijfsvoering. Deze risico's dienen in principe binnen de productenramingen te worden opgevangen. Voor de begroting 2024 kijken we, zoals afgesproken in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, alleen naar de belangrijkste risico's.

Tabel 1 Samenvatting geïnventariseerde risico's

Nr.	Risico	Kans	Rekenbedrag 2025	Bedrag in jaarrekening 2025	Toelichting	Doorkijk naar 2026 Rekenbedrag
INCIDENTELE RISICO'S:						
1.	Grondexploitatie	Hoog	€ 250.000	€ 285.000	Risico heeft zich in 2025 voorgedaan	€ 125.000
2.	Bijdragen tekorten gemeenschappelijke regelingen	Laag	€ 125.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 250.000
3.	Vreemdelingen	Hoog	€ 250.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 125.000
4.	Energieproblematiek	Midden	€ 62.500	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 31.250
Subtotaal Incidenteel			€ 687.500	€ 285.000		€ 531.250
Totaal geïnventariseerde incidentele risico's			€ 687.500	€ 285.000		€ 531.250
STRUCTURELE RISICO'S:						
5.	Maatschappelijke/landelijke ontwikkelingen Jeugdwet en WMO	Hoog	€ 350.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 350.000
6.	ICT-risico's	Laag	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 12.500
7.	Renterisico	Laag	€ 25.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 25.000
8.	Afname uitkering gemeentefonds	Midden	€ 250.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 250.000
9.	Vennootschapsbelasting	Laag	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 12.500
10.	Indexatie salarissen	Laag	€ 62.500	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 62.500
11.	Energietransitie	Hoog	€ 200.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 200.000
12.	Handhaving	Midden	€ 50.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 100.000
13.	Omgevingswet	Hoog	€ 100.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 100.000
14.	Kapellervoetpad	Laag	€ 12.500	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 12.500
15.	Planschade	Hoog	€ 200.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 200.000
16.	Overige risico's	Midden	€ 150.000	€ -	Risico heeft zich in 2025 niet voorgedaan	€ 150.000
Subtotaal Structureel			€ 1.425.000	€ -		€ 1.475.000
Totaal geïnventariseerde structurele risico's			€ 1.425.000			€ 1.475.000
Totaal geïnventariseerde risico's			€ 2.112.500	€ 285.000		€ 2.006.250

Voor de doorkijk naar 2026 zijn de risico's geactualiseerd.

Toelichting van de opgenomen risico's waar het bedrag of de kans dat het ingeschatte risico zich voordoet veranderd is, of als een risico zich in 2025 voorgedaan heeft. Daarom zijn de risico's 6, 9, 11 en 14 tot en met 16 niet toegelicht.

1. Grondexploitatie

Vaals kent een aantal grote grondprojecten, zoals Von Clermontpark en het voormalig Esso-tankstation. De grootte van de projecten brengt door hun uniek karakter en complexiteit een zekere mate van (aanvullend) risico met zich mee, zeker in de huidige economische tijd. Er blijft een risico bestaan dat voor ogen zijnde ontwikkelingen niet in die mate van de grond komen als gedacht. Incidenteel leidt dit tot een restant boekwaarde die niet kan worden terugverdiend. In de risicoparagraaf kijken we eerst naar de risico's van projecten waarvoor al concrete afspraken gelden. Voor de lopende grondexploitaties zijn inmiddels met de ontwikkelaars afspraken gemaakt. Hierdoor vallen een aantal mogelijke risico's onder de verantwoordelijkheid van de betreffende ontwikkelaar. Daarom is de kans dat het risico zich voordoet in de begrotingscyclus 2026 verlaagd van 100% naar 50%. De projecten die nog zullen volgen in de komende jaren (bijvoorbeeld Selzerbeek) zijn nog te premature om mogelijke risico's op dit moment te kunnen inschatten. Het risico in verband met mogelijke verliezen bij het realiseren van grondexploitaties heeft zich in 2025 voorgedaan, veroorzaakt door de neerwaartse bijstelling van de boekwaarde voor het Hekkert terrein met €285.000. Hiervoor is een (verlies-)voorziening gevormd.

De totale omvang van de grondexploitaties is in de loop van 2025 fors afgenomen. Dit komt vooral door de verkoop van gronden in het Von Clermontpark en Vijlen Zuid Oost. Daarom blijft de kans dat het risico zich voordoet voorsnog gehandhaafd. In de begrotingscyclus 2027 zal dit opnieuw beoordeeld worden. Voor een uitgebreide prognose omtrent de lopende grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

2. Bijdragen in tekorten van en ontwikkelingen bij Gemeenschappelijke Regelingen (GR's)

De gemeente loopt altijd een risico bij de GR's, in het geval van financiële tekorten bij GR's. Omdat de gemeente Vaals een kleine speler is bij de GR's, kunnen besluiten door de overige gemeenten van invloed zijn. Daarnaast bestaat ook een structureel risico, in het geval ontwikkelingen zich voordoen bij een GR die leiden tot structureel hogere bijdragen door de gemeenten. Vaals zal zich in de meeste gevallen moeten neerleggen bij een besluit door de meerderheid (c.q. grote gemeenten). We schatten dit risico gemiddeld in hebben derhalve de kans dat het risico zich voordoet in de begrotingscyclus 2026 verhoogd van 25% naar 50%.

3. Vreemdelingen

De inhoud van dit risico is in een eerdere begroting uitgebreid met het risico rondom het huisvesten van statushouders, omdat destijds extra reële risico's werden voorzien op basis van de algemene woningtekorten en de mogelijkheid van verscherpt provinciaal toezicht bij het ontstaan van achterstanden in de taakstelling. Om die reden zijn zowel het risicobedrag als de kans op optreden van het risico verhoogd. In de daaropvolgende periode heeft de provincie het toezicht op de gemeente echter verlaagd, aangezien de gemeente in staat is geweest de bestaande achterstand aanzienlijk terug te dringen.

Daarnaast is in de afgelopen jaren steeds duidelijker geworden dat er sprake is van een landelijke opstopping in de asielketen. Dit heeft geleid tot aanvullende reële risico's met betrekking tot de kosten die samenhangen met de toestroom van vluchtelingen naar Nederland. Op grond van de Spreidingswet worden asielzoekers over alle gemeenten verdeeld. Derhalve is in de begrotingscyclus 2025 het risicobedrag met € 50.000 verhoogd tot in totaal € 250.000.

In Vaals is vanaf de zomer van 2025 een tijdelijke gemeentelijke opvang (TGO) geopend onder beheer van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg voor 200 asielzoekers. Met deze capaciteit voldoet de gemeente ruimschoots aan de verplichtingen voortvloeiend uit de Spreidingswet. Hierdoor is de kans dat dit risico zich voordoet in de begrotingscyclus 2026 substantieel verlaagd (van 100% naar 25%).

In 2025 is echter opnieuw een achterstand ontstaan in het huisvesten van statushouders. Deze achterstand wordt voornamelijk veroorzaakt door de zeer krappe woningmarkt, waardoor de beschikbaarheid van passende woonruimte beperkt is en door een beperkte capaciteit binnen de doorstroomblocaties. Hierdoor is in 2025 een achterstand voor het huisvesten van 25 statushouders ontstaan.

Dit risico was in voorgaande jaren afgenomen, maar heeft zich in 2025 opnieuw gemanifesteerd. Hierdoor bestaat wederom de mogelijkheid dat de provincie aanvullende maatregelen treft, waaronder het toepassen van verscherpt toezicht op de realisatie van de taakstelling.

Voor de doorkijk naar 2026 wordt de kans op dit risico daarom verhoogd naar 50%. In de begrotingscyclus 2027 zal het risico opnieuw worden beoordeeld, waarbij – afhankelijk van de ontwikkelingen in de woningmarkt, de regionale opgave en de landelijke regelgeving – zowel de kans als de financiële impact kan worden bijgesteld.

4. Energieproblematiek

Het begrote risico ten aanzien van energieproblematiek heeft zich in 2025 niet voorgedaan. Dit risico heeft betrekking op hulp voor huishoudens bij een hoge energierekening. Voor

gemeente Vaals betreft dit ongeveer 700 huishoudens (door lage inkomens en/of slechte isolatie). Een dergelijke ontwikkeling kan aanleiding geven tot een verhoogd beroep op minimaregelingen en bijzondere bijstand.

De kans dat het risico zich voordoet is voor de begroting 2026 naar beneden bijgesteld (van 50% naar 25%) aangezien de gemeente additionele middelen van het Rijk ontvangt voor bijvoorbeeld Nationaal isolatieprogramma (SPUK).

Hoewel de situatie zich in 2025 niet heeft voorgedaan, kunnen geopolitieke ontwikkelingen en hun effecten op energiemarkten van invloed zijn op dit risico. Het risico zal daarom in de begrotingscyclus 2027 opnieuw worden beoordeeld, waarbij de kans en de financiële impact indien nodig worden geactualiseerd.

5. Maatschappelijke/landelijke ontwikkelingen Jeugdwet en Wmo

Ten aanzien van de Jeugdwet blijft landelijk een stijging zichtbaar in de inzet van zwaardere jeugdzorg. Met name verblijfstrajecten brengen substantiële kosten met zich mee, waardoor de gemeente een reëel risico loopt op incidentele budgetoverschrijdingen. Dit risico heeft zich in 2024 voorgedaan, veroorzaakt door een klein aantal jeugdigen dat was aangewezen op de zwaarste vorm van jeugdzorg (klinische jeugdzorg in een gesloten inrichting). Aangezien een groot deel van de jeugdigen in verblijf door de rechter onder toezicht wordt geplaatst, is de instroom in dergelijke verblijfsvoorzieningen niet door de gemeente te beïnvloeden. In de praktijk wordt een aanzienlijk deel van de kosten veroorzaakt door een beperkt aantal jeugdigen. De ontwikkelingen binnen zowel de Wmo als de Jeugdwet worden voortdurend gemonitord, waarbij preventieve maatregelen de afgelopen jaren tot positieve resultaten hebben geleid. Desondanks blijft sprake van open-einde regelingen, waardoor de mogelijkheid van kostbare indicaties aanwezig blijft. Om deze reden is in de voorgaande begrotingen zowel de kans op het optreden van dit risico verhoogd als ook het bedrag. Gelet op de complexiteit van de casuïstiek en de beperkte beïnvloedbaarheid van de instroom blijft deze kans gehandhaafd op 100%.

In het recente regeerakkoord is aangekondigd dat onderdelen van de Wmo-ondersteuning mogelijk worden herzien. De precieze uitwerking hiervan is op dit moment nog niet bekend, waardoor de financiële gevolgen voor gemeenten nog niet kunnen worden ingeschat. Deze ontwikkelingen kunnen in de toekomst van invloed zijn op de risico-inschatting, maar hebben geen directe effecten gehad in 2025.

Hoewel het risico zich in 2025 niet heeft voorgedaan, wordt het – gelet op de aard en omvang van mogelijke individuele trajecten – onverminderd als substantieel beschouwd. Derhalve blijft het risicobedrag (€350.000) en de kans (100%) ongewijzigd gehandhaafd.

7. Renterisico

In 2025 hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan die het renterisico voor de gemeente hebben vergroot. In de eerste helft van het jaar ontwikkelde de rente op de geld- en kapitaalmarkt zich stabiel tot licht dalend, mede doordat de Europese Centrale Bank (ECB) in 2024 en begin 2025 meerdere renteverlagingen heeft doorgevoerd. Hiermee werd de neerwaartse rentetrend voortgezet na de periode waarin de rente, na historisch lage niveaus, was gestegen naar een meer genormaliseerd niveau. In september 2025 heeft de ECB voor de tweede opeenvolgende beleidsvergadering de beleidsrentes ongewijzigd gelaten, waarmee de renteverlagingscyclus die in juni 2024 is gestart, werd afgesloten. Sindsdien zijn de marktomstandigheden minder stabiel geworden. De inflatie is in 2026 opnieuw opgelopen, onder meer als gevolg van hogere olie- en gasprijzen. Deze geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor opwaartse druk op de inflatie, waardoor financiële markten de kans op een toekomstige rentestijging hoger inschatten dan eerder het geval was.

Hoewel de ECB alleen tot renteverhoging overgaat wanneer sprake is van structureel hogere inflatie, vormen de recente prijsstijgingen een risico dat inflatie langer hoog blijft. Eventuele stijgingen van de rentepercentages kunnen gevolgen hebben voor de budgettaire ruimte van gemeenten, zowel bij vlottende financiering als bij nieuw aan te trekken langlopende leningen.

Door de onzekerheden in de energie- en grondstoffenmarkten wordt het renterisico in de begrotingscyclus 2027 opnieuw beoordeeld en, indien de marktomstandigheden daartoe aanleiding geven, geactualiseerd.

8. Afname uitkering gemeentefonds

Sinds 2023 is de financieringssysteem van het gemeentefonds gewijzigd. Het gemeentefonds is niet langer gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven ("trap-op-trap-af"), waardoor de omvang van het fonds niet automatisch meebeweegt met veranderingen in de rijksbegroting. De jaarlijkse actualisaties via de circulaire blijven bestaan. Gemeenten hebben, zoals altijd het geval was, geen invloed op de hoogte van het gemeentefonds of op wijzigingen in de verdeel- en bekostigingssystematiek. Hierdoor blijven gemeenten afhankelijk van landelijke besluitvorming en periodieke aanpassingen die door het Rijk worden vastgesteld. In februari 2026 is het nieuwe kabinet aangetreden. Dit betreft een minderheidskabinet, waardoor landelijke besluitvorming afhankelijk is van wisselende parlementaire meerderheden. Deze politieke situatie vergroot de onzekerheid over de toekomstige koers, bijvoorbeeld rond mogelijke beleidswijzigingen binnen het sociaal domein (zoals Wmo-aanpassingen), waarvan de impact voor gemeenten nog niet kan worden ingeschat. Daarnaast bestaat al langere tijd het risico dat het Rijk aanvullende besparingen doorvoert. In de afgelopen jaren zijn taken van het rijk naar de gemeenten overgeheveld waar geen volledige compensatie uit het gemeentefonds tegenover stond. Het risico bestaat dat deze trend zich in de komende jaren voortzet. Gelet op deze ontwikkelingen en de verwachte aanpassingen in de verdeling van het gemeentefonds (op onderdelen) vanaf 2027, hanteren wij een relatief hoog risicobedrag (€ 500.000), mede gezien de mogelijke

gevolgen die een verlaging van het gemeentefonds kan hebben op het opstellen van een sluitende begroting.

De kans dat het risico zich voordoet wordt als gemiddeld ingeschat en wordt, evenals het bedrag, ongewijzigd gehandhaafd.

10. Indexatie salarissen

Voor de jaren 2025–2028 is structureel rekening gehouden met een gemiddelde salarisindexatie van 2,5%. Deze veronderstelling is gebaseerd op de huidige economische verwachtingen en de beschikbare informatie over loonontwikkelingen in de sector. De huidige CAO loopt tot en met januari 2027, waardoor voor de doorkijk naar 2026 geen aanpassing van het risico of de financiële impact noodzakelijk wordt geacht. In de begrotingscyclus voor 2027 zal de salarisontwikkeling opnieuw worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld op basis van de dan beschikbare informatie.

12. Handhaving

De consequenties van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (Wkb) die gelijk met de Omgevingswet ingevoerd zal worden, worden steeds duidelijker. Leek het in eerste instantie nog erop dat deze wet voor een taakverschuiving van openbaar naar privaat toezicht zou zorgen (en daardoor wellicht wat ruimte in capaciteit zou opleveren), nu is al duidelijk dat het zeker voor de komende jaren een taakverzwaring zal gaan betekenen. De nu al onvoldoende capaciteit op handhaving/bouw- en woningtoezicht én de invoering van de Omgevingswet, die zal leiden tot meer regelvrijheid en dus de noodzaak voor meer handhaving en toezicht aan de achterkant, levert een reëel risico op. Derhalve is de kans dat het risico zich voordoet voor de uitkijk naar 2026 in de begrotingscyclus 2026 verhoogd van 50% naar 100%.

13. Omgevingswet

De invoering van de omgevingswet heeft het karakter van een decentralisatie waarbij de dereguleringsopgave volledig bij de lagere overheid wordt gelegd. Daardoor moeten gedecentraliseerde taken en instrumenten worden geïmplementeerd worden in het lokaal beleid en gelijktijdig moeten nut, zin en noodzaak van die taken en instrumenten beoordeeld en besloten worden. De omgevingswet kent nieuwe instrumenten, waaronder de omgevingsvisie en het omgevingsplan, waaraan wordt gewerkt. Het omgevingsplan bevat alle gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving. Voor 2030 moeten gemeenten een nieuw omgevingsplan gemaakt hebben dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet. De omzetting van het tijdelijke naar het volwaardige omgevingsplan is een enorme klus die meerdere jaren in beslag zal nemen, vandaar ook de in de wet opgenomen termijn van 2030. Ook de ondersteuning daarvan door ICT is in dit risico begrepen. Derhalve blijft de kans dat het risico zich voordoet gehandhaafd op 100%.

4. Weerstandscapaciteit

In principe is een weerstandscapaciteit die alle gesignaleerde risico's volledig (voor 100%) afdekt, toereikend. Aan deze analyse kleven echter ook enkele kanttekeningen. De belangrijkste daarvan zijn:

- Niet alle risico's zullen zich tegelijkertijd en in volle omvang voordoen (neiging tot een neerwaartse correctie is aanwezig);
- de waardering en mogelijke kosten van risico's zijn niet objectief meetbaar (andere inschattingen leiden tot andere beelden);
- het aanspreken van de beschikbare weerstandscapaciteit heeft op termijn consequenties (flexibiliteit van de begroting).

Ter afdekking van de risico's is het nodig te beschikken over voldoende veerkracht in de vorm van structurele dan wel incidentele weerstandscapaciteit.

De **structurele weerstandscapaciteit** wordt afgeleid uit de posten "vrij te besteden budgetruimte" en "onvoorziene uitgaven", alsmede de onbenutte belastingcapaciteit. De beide eerste posten zijn geraamd in de begroting en de meerjarenraming. De regel is dat onbenutte belastingcapaciteit alleen aanwezig is als de lokale tarieven, uitgedrukt in een percentage van de waarde (zie de paragraaf lokale heffingen), lager liggen dan het zogenaamde artikel 12 tarief, dat voor 2025 0,1595 % bedraagt. In de begroting 2025 is de onbenutte belastingcapaciteit berekend op € 0. Dit is echter niet het geval voor de jaarrekening. De onbenutte belastingcapaciteit (OZB) is berekend op € 114.000. De gemeente Vaals heeft echter de mogelijkheid om een hoger tarief te vragen dan het artikel 12 tarief, dus deze onbenutte belastingcapaciteit is geen maximumbedrag.

Indien ruimte bestaat om belastingen en heffingen te verhogen, betekent dit een mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Het verschil tussen de fictieve opbrengsten bij maximale belastingtarieven en de geraamde opbrengsten is dan de onbenutte belastingcapaciteit. In onze gemeente komt hiervoor uitsluitend de onroerendezaakbelasting (OZB) in aanmerking, daar voor de overige heffingen (rioolrechten en afvalstoffenheffing) kostendekkende tarieven worden gehanteerd.

Het jaarresultaat 2025 bedraagt € 2.231.000 (positief) en wordt tot de weerstandscapaciteit gerekend. De besluitvorming omtrent de reserve overloop 2025 is nog niet in het saldo van de jaarrekening 2025 verwerkt.

Onderstaand wordt de **structurele weerstandscapaciteit** voor 2025 in beeld gebracht:

	2025
Rekeningsaldo	€ 2.231.000
Restant stelpost voor onvoorziene uitgaven	€ 0
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	€ 114.000
Totale structurele weerstandscapaciteit	€ 2.345.000

De **incidentele weerstandscapaciteit** heeft een statisch karakter en is niet toe te schrijven aan enig begrotingsjaar. Deze weerstandscapaciteit wordt afgeleid uit de omvang van de algemene reserve (de buffer), het vrij aanwendbaar deel van de bestemmingsreserves en de stille reserves. Met ingang van 2020 mag het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves niet meer gebruikt worden voor de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Met deze gewijzigde regelgeving is bij het actualiseren van de nota reserves en voorzieningen rekening gehouden. Diverse bestemmingsreserves zijn opgeheven en de omvang daarvan is overgeheveld naar de algemene reserve.

De *algemene reserve* is in principe volledig beschikbaar tenzij de raad reeds een gedeelte hiervan geormerkt heeft zonder dit af te zonderen in een bestemmingsreserve. De algemene reserve bedraagt per 31 december 2025 € 6.318.000. Voor de komende jaren is € 643.000 reeds door de Raad bestemd middels raadsbesluiten. Daarnaast heeft de raad besloten tot toevoeging van € 500.000 aan de algemene reserve. Het te verwachten saldo van € 6.175.000 wordt tot de incidentele weerstandscapaciteit gerekend. Daarnaast wordt de definitieve bestemming van het positieve jaarresultaat door de raad vastgesteld met de jaarrekening, en is derhalve (nog) niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Van *stille reserves* is sprake indien de reële marktwaarde van de activa (bezittingen) de boekwaarde daarvan overstijgt. In principe dragen de stille reserves bij aan de weerstandscapaciteit. Tot de stille reserves behoren (courante) gebouwen, gronden en deelnemingen. Enkele stille reserves die denkbaar zijn betreffen het gemeentehuis en de Auw Sjoël. Gezien het ontbrekende inzicht hierin (stille reserves mogen alleen meegenomen worden op basis van een officiële taxatie), is bij de vaststelling van de weerstandscapaciteit op dit moment, **stille reserves op nihil gesteld**.

Onderstaand wordt de **incidentele weerstandscapaciteit** voor 2025 in beeld gebracht:

	2025
Vrij aanwendbaar deel Algemene Reserve	€ 6.175.000
Stille reserves	€ 0
Totale incidentele weerstandscapaciteit	€ 6.175.000

5. Conclusies

De totale weerstandscapaciteit per 31 december 2025 bedraagt € 8.520.000 (in 2024: € 7.208.000). De totale weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de structurele weerstandscapaciteit en de incidentele weerstandscapaciteit.

De structurele weerstandscapaciteit is beduidend hoger dan voorgaand jaar (+ € 2.481.000), met name door het positieve jaarresultaat 2025 ten opzichte van het negatieve jaarresultaat 2024.

De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 6.175.000 ten opzichte van € 7.344.000 in 2024. De daling komt met name door de geplande onttrekkingen aan de algemene reserve voor de komende jaren.

De risico-inschatting valt in de tabel in twee groepen uiteen. Enerzijds betreffen dit de gerealiseerde bedragen welke zijn verwerkt in de jaarrekening, incidenteel € 285.000 (doorkijk 2026 € 531.250) en structureel nihil (doorkijk 2026 € 1.475.000). Met de berekende risicobedragen voor de doorkijk respectievelijk € 531.250 en € 1.475.000 berekenen we de weerstandscapaciteit.

In het algemeen kan worden geconcludeerd dat de gemeente Vaals per 31 december 2025 over een uitstekend weerstandsvermogen beschikt. De ratio voor de jaarrekening 2025 bedraagt 4,2 (€ 8.520.000 / € 2.006.250). Bij de begroting 2025 werd uitgegaan van een ratio van 2,3. Het verschil kan met name door het positieve jaarresultaat 2025 verklaard worden.

Ratio weerstandscapaciteit = beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit

Ratio	Beoordeling
> 3,0	Uitstekende weerstandscapaciteit
2,0 – 3,0	Ruim voldoende weerstandscapaciteit
1,0 – 2,0	Voldoende weerstandscapaciteit
< 1,0	Onvoldoende weerstandscapaciteit

De gemeente Vaals hanteert als maximale ratio 3,0 en minimale ratio 1,0. Indien de ratio in enig jaar kleiner is dan de minimale norm, kan de continuïteit van de dienstverlening in gevaar komen. Een ratio kleiner dan 1,0 geeft aan dat de gemeente over te weinig middelen beschikt om de onderkende risico's te dragen. De gemeente is dus kwetsbaar. Bij een ratio van 1,0 is precies genoeg weerstandscapaciteit aanwezig om de onderkende risico's af te dekken. Als de ratio meer dan 3,0 is, heeft de gemeente meer dan twee keer zoveel geld voorradig als benodigd voor risico's die het heeft ingeschat.

Uit de tabel blijkt dat in totaliteit de weerstandscapaciteit van Vaals ruim uitstekend is en ten opzichte van de jaarrekening 2024 verbeterd is (+ 0,4), met name door een verbetering van de structurele weerstandscapaciteit door het positieve jaarrekeningresultaat.

6. Financiële kengetallen

In juli 2015 is een regeling opgenomen in het BBV dat onderstaande kengetallen worden berekend en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van gemeenten. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente. De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie van de medeoverheid is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces.

De **netto schuldquote** geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

De **solvabiliteitsratio** geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balans totaal.

De ratio **grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De ratio **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Dit kengetal geeft aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.

De **belastingcapaciteit** geeft inzicht hoe de belastingdruk in de provincie of gemeenten zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2024	2025	2025
1a. Netto schuldquote	22,1	31,8	14,0
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	22,1	31,6	14,0
2. Solvabiliteitsratio	21,5	27,1	27,3
3. Grondexploitatie	8,8	13,2	1,2
4. Structurele exploitatieruimte	-8,2	0,1	5,2
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	105,7	101,0	101,7

Er worden door de Provincie geen conclusies getrokken op basis van deze kengetallen. Voor het toekennen van de toezichts-vorm (repressief of preventief toezicht) blijven het structureel en reëel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting en de tijdige inzending van de begroting en jaarstukken de bepalende criteria, zoals opgenomen is in artikel 203 van de gemeentewet.

De netto schuldquote is voor 2025 duidelijk lager dan de begroting 2025. Dit komt met name door hogere vorderingen en hogere baten dan begroot. Ten opzichte van de jaarrekening 2024 zijn in 2025 met name de vaste en vlottende (kortlopende) schulden lager en de vorderingen hoger.

De solvabiliteitsratio, die de financiële weerbaarheid van de gemeente weergeeft, ligt op het niveau van de begroting 2025 en is 5,8 % hoger dan in 2024. De verbetering van de ratio wordt voornamelijk verklaard door de stijging van het eigen vermogen met € 2,5 miljoen, voortvloeiend uit het positieve jaarrekeningresultaat 2025.

Het kengetal grondexploitatie is gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025. De daling ten opzichte van 2024 wordt met name veroorzaakt door lagere voorraden. Hoewel de baten in 2025 hoger zijn dan begroot, weegt de lagere voorraadpositie zwaarder, waardoor het kengetal per saldo lager uitkomt dan begroot.

De structurele exploitatieruimte is duidelijk hoger dan begroot en ook ten opzichte van de jaarrekening 2024. De stijging is het gevolg van het duidelijk hogere jaarresultaat dan verwacht in de begroting. In 2024 was het resultaat negatief.

Bij het analyseren van de gemeentelijke belastingcapaciteit blijkt dat ten opzichte van het landelijke gemiddelde de gemeente Vaals haar belastingcapaciteit meer dan volledig benut (zoals ook in 2024). Dit betekent dat het genereren van eigen inkomsten door het heffen van belastingen op een niveau zit dat hoger ligt dan het landelijke gemiddelde.

Paragraaf Lokale Heffingen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf heeft betrekking op zowel heffingen waarvan de besteding is gebonden aan een bepaalde specifieke taak van de gemeente en waarvan de besteding ongebonden is.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van:

- Rechtsgronden gemeentelijke belastingen;
- Gevoerde gemeentelijke beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- De gehanteerde tarieven en opbrengsten 2025;
- Resultaat kostendekkendheid gebonden heffingen;
- Overzicht lokale lastendruk;
- Overzicht kwijtschelding.

2. Beleidskaders

Rechtsgronden gemeentelijke belastingen

De gemeentelijke belastingen 2025 zijn geheven op grond van onderstaande verordeningen en op basis van de vermelde heffingsgrondslagen.

I. Ongebonden heffingen

Soort belasting	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende-zaakbelastingen	16 december 2024	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Toeristenbelasting	16 december 2024	Per persoon (vanaf 6 jaar) per overnachting gesplitst naar camping / kampeerboerderij / groepsaccommodaties en overige verblijven
Forensenbelasting	16 december 2024	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Reclamebelasting	16 december 2024	Vast bedrag per vestiging waar sprake is van een reclameaanduiding
Hondenbelasting	16 december 2024	Een vast tarief per hond

II. Gebonden heffingen

Soort belasting	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Rioolheffing	16 december 2024	<i>Eigenaarsheffing</i> Tarief is een percentage van de WOZ-waarde Verschillende tarieven voor woningen en niet-woningen <i>Gebruikersheffing</i> Tarief gedifferentieerd naar hoeveelheid waterverbruik
Afvalstoffenheffing	16 december 2024	Vast tarief voor één persoons- of meerpersoonshuishouden Aantal ledigingen (volume-frequentie)
Marktgeld	16 december 2024	Per strekkende meter
Leges	16 december 2024	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Parkeerbelasting	12 december 2016 laatst gewijzigd 14 december 2020	Afzonderlijke tarieventabel

Gemeentelijk beleid lokale heffingen

BsGW voert voor de gemeente Vaals de gemeentelijke heffingen en WOZ-werkzaamheden uit. De organisatie, bestaande uit 30 deelnemers, werkt vanuit het principe van een optimale prijs-prestatieverhouding. Per 2025 wordt de kostenverdeelmethode herzien. De productstructuur wordt vereenvoudigd tot drie hoofdproducten: Waarderen, Heffen en Invorderen. Alleen direct toerekenbare kosten worden aan deze producten gekoppeld; overige kosten worden verdeeld via Klantzaken en Overhead en Ontwikkeling. Hierbij wordt jaarlijks gewerkt met geactualiseerde productie-eenheden (t-2). Binnen het hoofdproduct Heffen vallen o.a. afvalstoffenheffing, hondenbelasting, OZB en rioolheffing. Daarnaast kent BsGW enkele subproducten voor belastingsoorten met een hogere complexiteit. Voor de gemeente Vaals leidt met name de toeristenbelasting en forensenbelasting tot een hogere bijdrage, omdat deze als bewerkelijk worden geclassificeerd. De raad is hierover eerder geïnformeerd bij de ontwerpbegroting van BsGW.

De bestuursinformatiebrief over het vierde kwartaal van 2025 laat zien dat BsGW vooralsnog een positief exploitatieresultaat over 2025 verwacht van € 4.520.000. Het Dagelijks Bestuur stelt voor om € 192.000 van dit resultaat toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Het positieve resultaat is in belangrijke mate toe te schrijven aan de daling van het aantal ingediende bezwaarschriften. Vooral de kostenpost voor proceskostenvergoedingen aan zogenoemde no cure no pay-bureaus is aanzienlijk afgenomen. De door de wetgever genomen maatregelen op dit vlak blijken daarmee effectief. Het definitieve exploitatieresultaat wordt vastgesteld bij de besluitvorming over de jaarrekening 2025.

De gemeentelijke gebonden heffingen (afvalstoffen- en rioolheffing) worden geheven om kosten op een bepaald terrein (o.a. afvalverwijdering en -verwerking of de kosten van rioleringen) te kunnen dekken. Zowel voor de afvalstoffenheffing als voor de rioolheffing zijn in 2024 100% kostendeckende tarieven gehanteerd. In hoofdstuk vier van deze paragraaf wordt de realisatie van deze kostendeckendheid in kaart gebracht.

De gemeentelijke ongebonden heffingen hoeven niet direct in relatie te worden gebracht met de te maken kosten voor een specifieke gemeentelijke taak. Deze heffingen (met name de onroerende zaakbelastingen) worden dan ook aangemerkt als algemeen dekkingsmiddel.

3. Gehanteerde tarieven en opbrengsten 2025

Hieronder wordt per belastingsoort het fiscale resultaat van 2025 weergegeven.

Onroerende Zaakbelastingen

	2025	Opbrengst	Totaal
Eigenaar 2025	Woningen	€ 1.864.171	
	Niet-Woningen	€ 384.384	
			€ 2.248.555
Gebruiker 2025	Niet-Woningen		
Opbrengst 2025		€ 263.496	
			€ 263.496
Opbrengst oude jaren			€ -10.491
Vermindering/oninbaar			€ -17.290
Totale opbrengst na vermindering etc			€ 2.484.270
Geraamde initiele begroting 2025		€ 2.402.203	
Bijstelling begroting 2025		€ 101.842	
Totale geraamde begrote opbrengst 2025			€ 2.504.045
Resultaat			€ -19.775

Bij de opstelling van de najaarsnota is gebleken dat de geraamde WOZ-waarde hoger uitviel dan eerder was voorzien bij de prognose voor de tariefbepaling 2025. Om die reden is de begrote opbrengst in de najaarsnota met ruim € 100.000 verhoogd. Achteraf blijkt deze bijstelling, mede door diverse waardeverminderingen over zowel 2025 als eerdere jaren, enigszins te hoog te zijn geweest. Desondanks wordt de opbrengst ten opzichte van de initiële begroting ruimschoots gerealiseerd.

Forensenbelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2025	€ 30.870
Vermindering/oninbaar	€ -261
Opbrengst oude jaren	€ 2.824
Totale opbrengst na vermindering	€ 33.434
Geraamde opbrengst begroting 2025	€ 25.900
Resultaat	€ 7.534

Het positieve resultaat is hoofdzakelijk het gevolg van een stijging van de totale WOZ-waarde en een toename van het aantal woningen dat in de heffing van de forensenbelasting wordt betrokken.

Reclamebelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2025	€ 31.133
Vermindering/oninbaar	€ -4.133
Oude Jaren	€ 167
Totale opbrengst na vermindering	€ 27.167
Geraamde opbrengst begroting 2025	€ 30.000
Resultaat	€ -2.833

Bij het hierboven vermelde resultaat is nog geen rekening gehouden met de perceptiekosten en het uit te keren bedrag aan de ondernemersvereniging SOV. Het negatieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door het aantal verminderingen en de daaruit voortvloeiende daling van het aantal belastingplichtigen. Eind 2025 is in samenspraak tussen de gemeente, de SOV en BsGW een project gestart om de bestanden te optimaliseren, waarbij een toename van het aantal belastingplichtigen mogelijk wordt geacht.

Toeristenbelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2025	€ 1.793.100
Vermindering / oninbaar	€ -53.630
Oude Jaren	€ 86.322
Totale opbrengst na vermindering	€ 1.825.792
Geraamde opbrengst begroting 2025	€ 1.803.000
Resultaat	€ 22.792

Het positieve financiële resultaat wordt verklaard door aanvullende opbrengsten die betrekking hebben op voorgaande jaren. Voor BsGW eindigt het belastingjaar niet op 31 december van het betreffende jaar; de belastingheffing is een doorlopend proces. Hierdoor worden in sommige gevallen aanslagbiljetten op een later moment opgelegd, hetgeen leidt tot opbrengsten die alsnog aan eerdere belastingjaren kunnen worden toegerekend. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de aanslagen over de vaste standplaatsen op campings.

Jaar	2021	2022	2023	2024	2025
Overnachtingen	619.303	680.515	639.862	622.917	639.376*

*Conform actuele opgave overnachtingen door BsGW begin maart 2026 en inschatting vaste campingplaatsen.

Hondenbelasting

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2025	€ 39.955
Vermindering / oninbaar	€ -2.103
Oude Jaren	€ -457
Totale opbrengst na vermindering	€ 37.395
Geraamde opbrengst begroting 2025	€ 35.000
Resultaat	€ 2.395

De begrote opbrengst wordt gehaald.

Rioolheffing

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2025	€ 1.574.021
Vermindering / oninbaar	€ -36.912
Oude jaren	€ -6.345
Totale opbrengst na vermindering	€ 1.530.764
Geraamde opbrengst initiële begroting 2025	€ 1.596.759
Bijstelling begroting 2025	€ 2.919
Totale geraamde begrote opbrengst 2025	€ 1.599.678
Resultaat	€ -68.914

Het negatieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling in het verbruik van kubieke meters water ten opzichte van de begroting.

Afvalstoffenheffing

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2025	€ 2.397.148
Vermindering / oninbaar	€ -78.567
Oude jaren	€ 4.234
Totale opbrengst na vermindering	€ 2.322.814
Geraamde opbrengst begroting 2025	€ 2.313.022
Resultaat	€ 9.792

De geraamde opbrengst wordt ruimschoots gerealiseerd, inclusief een beperkte aanvullende opbrengst afkomstig uit voorgaande jaren.

Marktgelden

Omschrijving	Totaal
Opbrengst 2025	€ 42.023
Geraamde opbrengst begroting 2025	€ 54.054
Resultaat	€ -12.031

De lagere opbrengst ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door de afname van het aantal marktkooplieden – strekkende meters die ingenomen worden.

Leges

Soort leges	Begroting	Bijgestelde begroting	Opbrengst	Resultaat
Leges Omgevingsvergunningen	€ 230.000	€ 155.000	€ 203.657	€ 48.657
Leges Centrale Balie	€ 102.750	€ 186.750	€ 219.002	€ 32.252
Totale opbrengst	€ 332.750	€ 341.750	€ 422.659	€ 80.909

De meeropbrengst bij de centrale balie wordt voornamelijk verklaard door hogere inkomsten uit leges voor huwelijken, rijbewijzen, naturalisatie en overige diensten. Daarnaast is de oorspronkelijk begrote opbrengst voor leges omgevingsvergunningen neerwaarts bijgesteld. Het uiteindelijk gerealiseerde bedrag aan leges ligt hoger dan aanvankelijk verwacht, waardoor – ten opzichte van de bijgestelde begroting – alsnog een positieve meeropbrengst wordt gerealiseerd.

4. Resultaat kostendekkendheid tarieven

Zoals hiervoor vermeld mag de begrote opbrengst van de gebonden heffingen niet meer dan 100% van de begrote kosten bedragen. Voor 2025 is dat ook op realisatieniveau niet aan de orde. Hieronder volgt voor de desbetreffende belastingsoorten een beknopte uitwerking.

Belastingsoort	Jaarrekening (totaal)	
Marktgeld	Kosten	Inkomsten
	€ 44.366	€ 42.023
Leges	Kosten	Inkomsten
	€ 658.574	€ 571.705

Kostprijs Afvalstoffenheffing

	Omschrijving onderdeel	Bedrag 2025
A	Directe kosten taakveld:	€ 1.454.146
B	Inkomsten taakveld	€ -201.107
C = A - B	Netto kosten taakveld	€ 1.253.039
	<u>Extracomptabele toerekening:</u>	
D	Perceptiekosten	€ 38.393
E	Toe te rekenen kosten van taakveld Verkeer en Vervoer	€ 184.987
F	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	€ 118.251
G	Dividend Rd4	€ - 12.462
H	Toe te rekenen kwijschelding taakveld inkomensregelingen	€ 310.453
I	Compensabele BTW	€ 294.833
J	Storting Voorziening	€ 134.298
K = C t.m. J	Totale kosten	€ 2.322.815
L	Opbrengst heffingen	€ -2.322.815

Kostprijs Rioolheffing

Omschrijving onderdeel		Bedrag 2025
A	Directe kosten taakveld:	€ 832.524
B	Inkomsten taakveld	€ -8.094
C = A - B	Netto kosten taakveld	€ 824.430
	<u>Extracomptabele toerekening:</u>	
D	Perceptiekosten	€ 40.575
E	Onkruidbestrijding	€ 69.093
F	Toe te rekenen kosten buitendienst	€ 201.804
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	€ 67.663
H	Rentekosten reserves/ voorzieningen	
I	Toe te rekenen kwijtschelding taakveld inkomensregelingen	€ 17.266
J	Compensabele BTW van investeringen + exploitatie	€ 141.502
K	Storting Voorziening	
L = C t.m. K	Totale kosten	€ 1.539.218
M	Opbrengst heffingen	€ 1.539.218

5. Overzicht lokale lastendruk

Bij de vergelijking tussen de verschillende gemeenten is de lastendruk 2025 in de gemeente Vaals vergeleken met de tarieven van de omliggende gemeenten over 2025 zoals deze in de "Coelo Atlas lokale lasten 2025" zijn opgenomen.

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk eigenaar obv. Coelo Atlas lokale lasten 2025		
Gemeente	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Vaals	€ 1.146	€ 1.229
Simpelveld	€ 1.145	€ 1.183
Meerssen	€ 1.300	€ 1.409
Valkenburg a/d Geul	€ 956	€ 1.201
Voerendaal	€ 1.231	€ 1.281
Eijsden – Margraten	€ 1.072	€ 1.214
Gulpen – Wittem	€ 1.092	€ 1.226
Gemiddeld Limburg	€ 966	€ 1.036

Vergelijking gemeentelijke belastingdruk gebruiker (huurder) obv. Coelo Atlas lokale lasten 2025		
Gemeente	Eenpersoonshuishouden	Meerpersoonshuishouden
Vaals	€ 440	€ 523
Simpelveld	€ 629	€ 667
Meerssen	€ 505	€ 613
Valkenburg a/d Geul	€ 392	€ 638
Voerendaal	€ 679	€ 729
Eijsden – Margraten	€ 267	€ 409
Gulpen – Wittem	€ 262	€ 397
Gemiddeld Limburg	€ 367	€ 436

6. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

In de gemeente Vaals kan kwijtschelding worden aangevraagd voor de onroerende zaakbelastingen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Voor de overige belastingen wordt geen kwijtschelding verleend. Beoordeling van de kwijtscheldingsverzoeken vindt plaats op basis van de Leidraad Invordering van de BsGW. Alle deelnemers van BsGW hanteren een kwijtscheldingsnorm van 100% van de bijstandsuitkering. In de praktijk betekent dit dat in principe iedere inwoner met een inkomen op bijstandsniveau kwijtschelding

ontvangt, mits er geen vermogen is. Onder vermogen wordt verstaan spaargeld/auto/huis enz. In onderstaand schema een overzicht van het verloop van de verleende kwijtscheldingen over de laatste 5 jaar.

Belastingjaar	Realisatie	Begroot	Resultaat
2025	€ 242.325		
2025 oude jaren	€ 85.394		
2025 Totaal	€ 327.719	€ 312.000	€ -15.719
2024	€ 276.705		
2023	€ 278.433		
2022	€ 290.559		
2021	€ 246.337		

De aanslagen Diftar 2025 zijn achteraf opgelegd (februari 2026) zodat de kwijtscheldingsbedragen hiervan nog niet zijn verwerkt.

Paragraaf Financiering

1. Inhoud paragraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze van financiering van beleid en het beheersen van de financiële risico's die met financiering gelopen worden. Dit taakveld wordt aangeduid met de naam treasuryfunctie. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complex wordende geld- en kapitaalmarkt. Aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn budgettaire consequenties verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over, en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

2. Beleidskaders

Het beleid van Vaals ten aanzien van de treasuryfunctie is vastgelegd in de beleidsnota:

* Actualisatie Treasurystatuut 2024 (rb. 16.12.2024)

Dit Treasurystatuut is een afgeleide van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), welke per 1 januari 2001 is ingesteld. In dit statuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Een belangrijk punt uit het statuut is, dat het verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van gelden alleen is toegestaan uit hoofde van een publieke taak. Daarnaast mag het uitzetten van gelden niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico.

Aan de gemeenteraad behoort specifiek de besluitvorming toe van het vaststellen van de treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten. Daarnaast het bewaken van de voortgang, de evaluatie en de verantwoording van de treasuryactiviteiten via het vaststellen van de begroting en de jaarrekening. De uitvoering van het treasurybeleid is gemandateerd aan het college c.q. gedelegeerd aan het hoofd sector bedrijfsvoering.

3. Algemene ontwikkelingen

De renteontwikkeling voor **kortlopende geldleningen**.

In de meerjarenbegroting 2025 is uitgegaan van een rentepercentage van 3 % voor kortlopende geldleningen (geldmarkt). Voor het financieringstekort vallende binnen de kasgeldlimiet werd gerekend op een rentepercentage van 3,5 %.

In 2025 zijn er echter geen kasgeldleningen aangetrokken.

De renteontwikkeling voor **langlopende geldleningen**.

In de meerjarenbegroting 2025 is uitgegaan van een rentepercentage van 4 % voor langlopende geldleningen (kapitaalmarkt). Bij het opstellen van deze paragraaf (medio maart 2026) schommelt het rentepercentage voor een lening met een looptijd van 20 jaar tussen de 3,40 % en de 3,50 %.

Rentetoerekening aan taakvelden

Met ingang van 1 januari 2017 is het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aangepast. Een van de aanpassingen betreft het toerekenen van rente (als onderdeel van de kapitaallasten) aan taakvelden. Er mag in principe niet meer rente toegerekend worden dan het verschil tussen de verschuldigde rente voor korte en lange financiering en de rentebaten, waarbij wordt aangegeven dat over eigen vermogen en voorzieningen geen rente wordt berekend. Daarnaast moet de toerekening van de rente aan taakvelden plaatsvinden via het taakveld treasury.

Bij het opstellen van de begroting 2025 is het rentepercentage voor toerekening van de rente voor het jaar 2025 berekend op 1,35 % (na afronding). Voor het samenstellen van de jaarrekening is een nacalculatie uitgevoerd. De nacalculatie voor 2025 kwam uit op 0,55% (-0,8 %). Het vorenstaande leidt tot onderstaand renteschema.

Renteschema 2025		
a) Externe rentelasten over de korte en lange financiering		391.766
b) Externe rentebaten		-/- 197.647
Totaal door te rekenen externe rente		194.119
c1) Toegerekende rente grondexploitatie	-/- 60.086	
c2) Toegerekende rente projectfinanciering	0	
		-/- 60.086
Saldo door te rekenen externe rente		134.033
d1) Rente over eigen vermogen		0
d2) Rente over voorzieningen		0
De aan taakvelden toe te rekenen rente		134.033
e) De werkelijk toegerekende rente		-/- 134.454
f) Renteresultaat op het taakveld treasury		-/- 421

4. Treasurybeheer

Risicobeheer

Het risicobeheer geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie en is het kernonderdeel van een treasuryparagraaf. Onder risico's wordt onder meer het renterisico op de vlottende schuld en het renterisico op de vaste schuld verstaan.

Renterisico voor de vlottende schuld

De werkelijke netto vlottende schuld wordt getoetst aan de toegestane omvang van de kasgeldlimiet. Deze toets vindt per kwartaal plaats. Indien de werkelijke omvang van de vlottende schuld lager is dan de toegestane kasgeldlimiet, is er sprake van ruimte. Indien de werkelijke omvang hoger is dan de wettelijke toegestane omvang, is er sprake van overschrijding. *Overschrijding is toegestaan voor een periode van drie kwartalen. Na deze periode moet een plan worden opgesteld om tot consolidatie (kort geld omzetten in lang geld) over te gaan.*

Toegestane kasgeldlimiet	2024	2025
Omvang van de jaarbegroting (exploitatie) op 1 januari	€ 42.793.000	€ 44.496.000
Kasgeldlimiet (vastgesteld percentage bij ministeriële regeling)	8,50%	8,50%
Berekende kasgeldlimiet (percentage van de omvang jaarbegroting)	€ 3.637.000	€ 3.782.000
<u>Vlottende schulden:</u>		
Omvang vlottende schuld (in rekening courant) per 31 december	€ 0	€ 0
Opgenomen "kort-geld" (leningen met een looptijd korter dan 1 jaar)	€ 0	€ 0
Totaal vlottende schuld:	€ 0	€ 0
<u>Vlottende middelen:</u>		
Tegoeden in rekening courant per 31 december	€ 8.996.000	€ 9.894.000
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal vlottende middelen:	€ 8.996.000	€ 9.894.000
Toets kasgeldlimiet:		
Totaal vlottende schuld	€ 0	€ 0
Totaal vlottende middelen	€ 8.996.000	€ 9.894.000
Toegestane kasgeldlimiet (zie boven)	€ 3.637.000	€ 3.782.000
Ruimte (+) of overschrijding (-/-) per 31 december:	€ 12.600.000	€ 13.700.000

Uit bovenstaande berekening blijkt een overschrijding van de kasgeldlimiet per 31 december 2025. De toetsing in alle kwartalen in 2025 lieten een overschrijding van de toegestane kasgeldlimiet zien. Derhalve was het in 2025 niet noodzakelijk om tot consolidatie (kort geld omzetten in lang geld) over te gaan.

Renterisico van de vaste schuld

De *renterisiconorm* is bestemd om het renterisico op de vaste schuld inzichtelijk te maken. De opbouw van de leningenportefeuille dient zodanig te zijn dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassingen en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Voorkomen moet worden dat in enig jaar een onevenredig groot deel van de leningenportefeuille geherfinancierd moet worden of op basis van de lening-voorwaarden wordt beïnvloed door een herziening van de rente.

Rente risiconorm en renterisico's van de vaste schuld begroting – jaarrekening 2025			
	Begroting 2025	Realisatie 2025	Realisatie 2024
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)	0	0	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	€ 2.000.000	0	0
3b. Nieuw aangetrokken vaste schuld u/g	0	0	0
4. Netto aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)	€ 2.000.000	0	0
5. Betaalde aflossingen	€ 1.600.000	€ 1.640.000	€ 1.640.000
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€ 1.600.000	0	0
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ 1.600.000	0	0
Rente risiconorm			
8a. Stand van de vaste schuld	0	0	0
8b. Begrotings- c.q. rekeningtotaal	€ 44.496.000	€ 48.346.000	€ 51.510.000
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%
10. Rente risiconorm	€ 8.899.000	€ 9.669.200	€ 10.302.000
Toets rente risiconorm			
10. Rente risiconorm	€ 8.899.000	€ 9.669.200	€ 10.302.000
7. Renterisico op vaste schuld	€ 1.600.000	0	0
11. Ruimte (+) / overschrijding (-) (10 – 7)	€ 7.299.000	€ 9.669.200	€ 10.302.000

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, blijft het renterisico op de vaste schuld binnen de renterisiconorm. De voornaamste verklaring voor de afwijking tussen de begroting en de realisatie 2025 is, dat bij het opstellen van de begroting 2025 ervan uitgegaan werd, dat een langlopende lening van € 2.000.000 moest worden afgesloten, terwijl in werkelijkheid geen lening is afgesloten.

EMU-saldo

Het EMU-saldo over de jaarrekening 2025 bedraagt € 6.950.000

5. Overige ontwikkelingen

Schatkistbankieren

Op 26 november 2013 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren aangenomen. Dit houdt in dat vanaf 16 december 2013 de decentrale overheden verplicht zijn hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Het is toegestaan een relatief klein bedrag, het zogenaamde drempelbedrag buiten de schatkist aan te houden. Voor de gemeente Vaals bedraagt het drempelbedrag € 1.000.000. Het tegoed bij de schatkist per 31 december 2025 was € 9.640.859,02.

6. Conclusie

In 2025 is het treasurybeleid uitgevoerd binnen de gestelde kaders in het treasurystatuut en de voor 2025 opgestelde treasuryparagraaf.

Paragraaf Verbonden partijen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf behandelt de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente participeert en waarop zij bestuurlijke invloed kan uitoefenen: de zogenaamde verbonden partijen. Verbonden partijen zijn organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente invloed kan uitoefenen op de organisatie, bijvoorbeeld door het hebben van een zetel in het bestuur of stemrecht. Financieel belang verwijst naar het feit dat de gemeente-middelen ter beschikking heeft gesteld aan de organisatie, welke zij kan verliezen in het geval van faillissement of waarvoor de gemeente financieel aansprakelijk kan worden gesteld als de verbonden partij in financiële problemen verkeert.

Naast bestuurlijk en financieel belang is het kenmerkend voor een verbonden partij dat zij een publiek belang behartigt. Indien een verbonden partij ophoudt te bestaan of failliet gaat, is de gemeente verplicht een nieuwe instelling te zoeken die dezelfde activiteiten en doelstellingen voortzet.

Verbonden partijen kunnen bestaan uit gemeenschappelijke regelingen of deelnemingen zoals vennootschappen, stichtingen of verenigingen. Naast de verbonden partijen heeft de gemeente ook relaties met andere derden maar deze vallen niet onder de reikwijdte van deze paragraaf.

2. Beleidskaders

Met de invoering van het dualisme ligt het besluit om deel te nemen in een deelneming niet langer bij de gemeenteraad maar is het een bestuurlijke taak voor het college. De raad stelt echter in deze paragraaf de kaders (visie) vast waarbinnen het college deze taak uitvoert. Deze kaders zijn af te leiden uit de criteria die de raad heeft vastgesteld voor samenwerking.

De raad streeft naar een pragmatische benadering van samenwerking waarbij het aangaan van samenwerkingsverbanden alleen wordt overwogen als de volgende doelen haalbaar zijn:

- Een verhoging van de kwaliteit/deskundigheid.
- Een verbetering van de effectiviteit.
- Een verlaging van de kosten (schaalvoordeel).

Daarnaast stelt de raad de volgende specifieke randvoorwaarden voor deelname aan verbonden partijen:

- Deelname aan een verbonden partij is alleen toegestaan als hiermee een publieke (wettelijke) taak wordt uitgevoerd.
- Deelname in een privaatrechtelijke rechtsvorm is alleen toegestaan als is onderzocht en gemotiveerd waarom uitvoering van de beleidsdoelen niet in een publieke rechtsvorm mogelijk is.

Vanuit haar kader stellende en controlerende taak dient de raad te waarborgen dat het beleid van de verbonden partijen in lijn is met de doelstellingen die in de gemeentelijke programma's zijn vastgesteld.

De gemeente Vaals heeft geen aparte nota over verbonden partijen maar geeft haar visie hierop weer in deze paragraaf. Uit het Verdiepingsonderzoek van de Provincie Limburg blijkt dat Vaals voldoende voldoet aan de voorschriften die gelden voor de paragraaf verbonden partijen.

Overzicht verbonden partijen:

De gemeente Vaals participeert in de volgende verbonden partijen met behorende bijdragen.

Gemeenschappelijke Regelingen (GR)				
	Naam verbonden partij	Rekening 2024	Begroot 2025 incl. wijzigingen	Rekening 2025
1.	Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD; Veilig Thuis; JGZ; Producten)	€ 693.000	€ 739.000	€ 724.000
2.	Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg	€ 83.000	€ 85.000	€ 90.000
3.	Omnibuzz	€ 307.000	€ 282.700	€ 282.700
4.	Regionale samenwerking leerplicht en RMC	€ 69.000	€ 88.000	€ 83.000
5.	Regionale samenwerking leerlingenvervoer	€ 214.300	€ 205.000	€ 203.000
6.	Reinigingsdiensten Rd4	€ 1.404.000	€ 1.502.000	€ 1.502.000
7.	RUD Zuid-Limburg	€ 114.000	€ 174.000	€ 152.000
8.	Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht - Heuvellandgemeenten	€ 1.336.000	€ 1.406.000	€ 1.378.000
9.	Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)	€ 1.645.000	€ 1.547.000	€ 1.547.000
10.	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	€ 218.000	€ 346.000	€ 275.000
11.	Subsidiëring AntiDiscriminatieVoorziening Limburg	€ 6.700	€ 16.000	€ 6.684
12.	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 1.084.000	€ 1.136.000	€ 1.135.000
13.	Het Gegevenshuis	€ 139.000	€ 144.000	€ 144.000
Vennootschappen en coöperaties				
14.	Enexis Holding NV	-	-	-
15.	CSV Amsterdam BV	-	-	-
16.	Rd4 NV	-	-	-
17.	WML	-	-	-

De bij "bestuurlijk belang" aangegeven wethouders betreft de stand per 31-12-2025.

In onderstaand overzicht volgt verdere informatie aangaande de verbonden partijen:

NAAM	1. Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD)				
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam				
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Als publieke gezondheidsdienst zet de GGD zich in voor een gezonde, veilige en veerkrachtige samenleving. Bijzondere aandacht gaat uit naar inwoners in een kwetsbare positie om gezondheidsverschillen te verkleinen en gelijke kansen te bevorderen. Met preventie, signalering en deskundige advisering werkt de GGD aan het versterken van gezondheid en welzijn van jong tot oud. Zo draagt de organisatie bij aan een samenleving waarin iedereen volwaardig en actief kan meedoen.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Jaegers.				
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een jaarlijkse bijdrage van €724.400 voor 2025, verdeeld als volgt: GGD €190.100, Veilig Thuis €154.300, JGZ €335.000, en aanvullende producten €45.000. Deze bijdrage is gebaseerd op een verdeelsleutel voor de basisproducten, waarbij de besluitvorming plaatsvindt via het algemeen bestuur. Aanvullende (niet-basis) producten worden afzonderlijk en op contractbasis ingekocht.				
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024	2025
	eigen vermogen	€ 149	€ 1.107	€ 2.586	€ 4.265
	vreemd vermogen	€ 36.191	€ 35.553	€ 27.269	€ 25.092
FINANCIËEL RESULTAAT		2022	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€-1.697	€ 1.098	€ 1.479	€ 2.165
RISICO'S	De deelname van de gemeente Vaals aan GGD Zuid Limburg brengt financiële en organisatorische risico's met zich mee. In 2025 blijft vooral de beperkte financiële weerbaarheid van de GGD een belangrijk aandachtspunt. Het weerstandsvermogen is onvoldoende om tegenvallers zelfstandig op te vangen. Hierdoor bestaat het risico dat bij onverwachte ontwikkelingen een beroep moet worden gedaan op de deelnemende gemeenten. Dit risico wordt versterkt doordat een deel van het positieve resultaat over 2025 voortkomt uit incidentele rijksmiddelen en projectopbrengsten. Deze inkomsten zijn niet structureel en bieden geen zekerheid voor de komende jaren. Daarnaast spelen risico's in de bedrijfsvoering een rol. De GGD werkt met grote hoeveelheden gevoelige persoonsgegevens en is sterk afhankelijk van digitale systemen. Door verdere digitalisering en de invoering van nieuwe cliëntregistraties neemt het risico op verstoringen, datalekken en cyberincidenten toe. Ook de arbeidsmarkt vormt een blijvende onzekerheid. Schaarste aan gespecialiseerd personeel leidt tot hogere kosten voor externe inhuur en zet druk op de continuïteit van de dienstverlening. Dit is met name zichtbaar bij infectieziektebestrijding, forensische geneeskunde en Veilig Thuis. Bij Veilig Thuis blijft bovendien sprake van hoge werkdruk en wachtlijsten. Dit vraagt om tijdelijke maatregelen die financiële en maatschappelijke risico's met zich meebrengen.				
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft GGD Zuid Limburg verder gewerkt aan de uitvoering van het regionaal gezondheidsbeleid voor de periode 2025 tot en met 2030. De inzet was gericht op het versterken van preventie en het terugdringen van gezondheidsverschillen binnen de regio. Daarbij is de samenwerking tussen				

	gemeenten, zorgorganisaties en maatschappelijke partners verder verdiept. Regionale initiatieven zijn nadrukkelijker onderdeel geworden van de dagelijkse uitvoering, waardoor de samenhang tussen beleid en praktijk is toegenomen en de rol van de GGD als verbindende regionale organisatie duidelijker zichtbaar is. Tegelijkertijd is in 2025 aandacht besteed aan de verdere inrichting van de organisatie. De GGD heeft gewerkt aan verbeteringen in haar processen en ondersteuning, met als doel de continuïteit van de dienstverlening beter te borgen. De inzet op digitalisering en informatievoorziening was hier onderdeel van. Ook is de crisorganisatie verder aangevuld en aangescherpt, zodat sneller en effectiever kan worden gereageerd op infectieziekte-uitbraken en milieu gerelateerde incidenten. Deze ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in een periode waarin de publieke gezondheidszorg landelijk te maken heeft met financiële druk en strengere kaders. Dit vergroot de spanning op capaciteit en middelen. Voor de gemeente Vaals betekent dit dat de GGD zich inhoudelijk blijft doorontwikkelen, terwijl tegelijkertijd duidelijk is dat financiële en organisatorische kwetsbaarheden blijvend aandacht vragen.
--	--

NAAM	2. Inkoop Jeugdzorg regio Zuid-Limburg
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente.
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De samenwerking die is vastgelegd in de Centrumregeling Inkoop Jeugdzorg heeft als doel zorg en ondersteuning te bieden die zoveel mogelijk is afgestemd op de jeugdige en zijn/haar ouder(s) zo dichtbij mogelijk in de vertrouwde omgeving passend bij de behoefte van de jeugdige. Dit versterkt het openbaar belang door zorg te bieden die toegankelijk, kwalitatief hoogstaand en afgestemd is op de lokale context. Naast het organiseren van zorg dicht bij huis en het bieden van integrale hulp streeft de gezamenlijke inkoop van jeugdzorg in Zuid-Limburg er ook naar om sturing op resultaten te realiseren. Dit houdt in dat de effectiviteit van de geboden zorg wordt gemeten en geoptimaliseerd zodat jeugdigen en hun gezinnen daadwerkelijk de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2025: € 90.000) voor ingekochte zorg op basis van feitelijk gebruik via de centrumgemeente en de uitvoeringskosten van de centrumgemeente. Besluitvorming verloopt via bestuurlijk overleg.
RISICO'S	Binnen de regionale samenwerking rond de inkoop van jeugdzorg blijven financiële risico's aanwezig. De zorgvraag kan fluctueren en is niet altijd goed voorspelbaar. Dit kan leiden tot afwijkingen tussen de gemaakte afspraken en het feitelijke gebruik van zorg. Ook bestaat het risico dat nagekomen kosten uit eerdere jaren tot extra lasten leiden voor gemeenten. Daarnaast vraagt de sturing op zorgvolume en kosten voortdurende aandacht. Niet alle informatie over zorggebruik en financiële ontwikkelingen is altijd direct beschikbaar voor lokale besluitvorming. Dit kan het tijdig bijsturen bemoeilijken. Tegelijkertijd blijven landelijke beleidsontwikkelingen binnen de Jeugdwet onzeker, wat invloed kan hebben op de uitvoeringspraktijk en de kosten. De deelnemende gemeenten blijven gezamenlijk verantwoordelijk voor het beheersen van deze risico's. Binnen de centrumregeling wordt daarom blijvend ingezet op monitoring, afstemming en bestuurlijk overleg om tijdig zicht te houden op ontwikkelingen en waar nodig maatregelen te treffen.

ONTWIKKELINGEN	In 2025 is de regionale samenwerking rond de inkoop van jeugdzorg voortgezet en verder uitgebreid. De deelnemende gemeenten hebben daarbij ingezet op een betere aansluiting tussen de regionale inkoopafspraken en het lokale jeugdbeleid. De focus lag op het beheersbaar houden van de kosten en het versterken van preventie. Tegelijkertijd is gewerkt aan het zo dicht mogelijk bij huis organiseren van passende ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen. Ook is in 2025 aandacht besteed aan het verbeteren van sturing en monitoring. Door gericht gebruik te maken van managementinformatie en regionale data is het inzicht in zorggebruik en kostenontwikkeling vergroot. Dit helpt om tijdiger bij te sturen waar nodig. Daarnaast is voortgebouwd op de bestaande regionale beleidskaders. Deze geven richting aan normaliseren, integrale hulp en regie, met als doel passende ondersteuning te bieden binnen een financieel beheersbaar kader.
----------------	---

NAAM	3. Omnibuzz			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Sittard-Geleen			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vraag afhankelijk vervoer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) voor 30 Limburgse gemeenten. De bijna 39.500 klanten zijn inwoners die van hun gemeente een indicatie voor ons vervoer hebben gekregen. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor zowel de reizigers als de deelnemende gemeenten. Omnibuzz voert tevens in een aantal gemeenten ander kleinschalig vervoer uit in opdracht van die gemeente(n).			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Meerssen, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Beesel, Bergen (L), Brunssum, Gennep, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Simpelveld, Venlo, Venray, Voerendaal, Weert en Beekdaalen.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Jaegers			
FINANCIEEL BELANG	Er is een bijdrage van € 282.700 in 2025 geleverd op basis van een verdeelsleutel die is afgeleid van het te behartigen belang en de werkzaamheden. Deze bijdrage dekt de kosten voor personeel en beheer. Alle kosten die verband houden met de uitvoering van het vervoer worden echter gedragen door de individuele gemeenten op basis van het daadwerkelijk gebruik door hun inwoners. De besluitvorming over deze regeling valt onder de bevoegdheid van het algemeen bestuur.			
VERMOGEN	X 1.000	2023	2024	2025
	eigen vermogen	€ 3.005	€ 1.422	€ 2.368
	vreemd vermogen	€ 4.490	€ 7.608	€ 9.583
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€ 2.070	€ 631	€ 1.599

RISICO'S	Binnen de samenwerking met Omnibuzz blijven er voor Vaals enkele structurele risico's. De vervoersvraag is gevoelig voor maatschappelijke en demografische ontwikkelingen en blijft daardoor lastig voorspellen. Daarnaast blijft het tekort aan chauffeurs een belangrijk aandachtspunt. Bij een toenemende vraag kan dit de kwaliteit en continuïteit van het vervoer onder druk zetten. Ook de toenemende zorgzwaarte van klanten vormt een risico. Ritten vragen vaker extra tijd en begeleiding, wat gevolgen heeft voor de inzet van voertuigen en chauffeurs en daarmee voor de kosten. Financieel kunnen prijsontwikkelingen, zoals stijgende brandstofkosten en CAO-loonontwikkelingen bij vervoerders, leiden tot hogere tarieven. Omdat deze kosten worden doorberekend aan de deelnemende gemeenten, kan dit resulteren in een hogere gemeentelijke bijdrage voor Vaals. Daarnaast brengen wettelijke verplichtingen op het gebied van digitale toegankelijkheid, privacy en informatiebeveiliging extra uitvoeringslasten met zich mee. Hoewel de uitvoering hiervan deels is uitbesteed, blijft de bestuurlijke verantwoordelijkheid bij de deelnemende gemeenten liggen.
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft Omnibuzz verder gewerkt aan het versterken van de kwaliteit, betrouwbaarheid en toekomstbestendigheid van het doelgroepenvervoer. Daarbij is ingezet op verdere verduurzaming van het vervoer. Dit gebeurde onder andere door samenwerking met vervoerders rond de inzet van elektrisch rijden, passend binnen landelijke en regionale duurzaamheidsdoelstellingen. Ook digitalisering bleef een belangrijk thema. De digitale dienstverlening en de planningssystemen zijn verder doorontwikkeld. Dit maakt het mogelijk om ritten efficiënter te plannen en klanten beter te ondersteunen. Tegelijkertijd is aandacht besteed aan het beheersen van het chauffeurstekort. In overleg met vervoerders wordt gezocht naar oplossingen om de continuïteit van het vervoer te waarborgen. De samenwerking met gemeenten is in 2025 verder geïntensiveerd. Daarbij lag de focus op beleidsontwikkeling, data gedreven werken en het delen van managementinformatie. Daarnaast heeft Omnibuzz zich voorbereid op toekomstige ontwikkelingen binnen het vervoerslandschap. Het gaat hierbij onder meer om mogelijke wijzigingen in de Wmo en de verdere ontwikkeling van publieke mobiliteit, zodat tijdig kan worden ingespeeld op veranderingen in vraag en regelgeving.

NAAM	4. Regionale samenwerking leerplicht en RMC
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente.
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Doel van de leerplichtwet is te waarborgen dat jongeren in de Gemeente Vaals onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs. Door regionale samenwerking ontstaat ruimte voor kwaliteitsverbetering, het toezicht op het handhaven van de leerplicht wordt eenduidiger en meer direct. Ook is de continuïteit van de uitvoering van de functie gewaarborgd. Voor scholen en instellingen is er één adres waar gemeld moet worden. Daarnaast worden de scholen en instelling meer betrokken in het verdere proces en zien ze sneller resultaat van hun melding.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg a/d Geul.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een vergoeding (2025: € 83.000) voor de kosten voor het personeel op basis van een vooraf vastgestelde kostprijs en formatieberekening. Besluitvorming betreft een bevoegdheid van de raden van de deelnemende gemeenten, het portefeuillehouders overleg adviseert hierin.

RISICO'S	De regionale samenwerking leerplicht en RMC kent een beperkt risicoprofiel. Het samenwerkingsverband is licht van vorm en gericht op uitvoering en afstemming. De beleidskaders en financiële afspraken worden jaarlijks gezamenlijk vastgesteld. Dit biedt duidelijkheid en stabiliteit in de uitvoering. Wel blijft de uitvoering afhankelijk van voldoende capaciteit en deskundigheid. Veranderingen in wetgeving of maatschappelijke ontwikkelingen kunnen extra inzet vragen. Ook kan een toename van complex schoolverzuim of voortijdig schoolverlaten druk zetten op de uitvoering. Dit vraagt blijvende aandacht binnen het regionaal overleg.
ONTWIKKELINGEN	In 2025 is de regionale samenwerking leerplicht en RMC voortgezet. De deelnemende gemeenten hebben de gezamenlijke aanpak verder bestendigd. De focus lag op vroegtijdige signalering en preventie. Hierdoor kunnen risico's rondom schoolverzuim sneller worden herkend. De samenwerking met scholen en andere betrokken organisaties is in 2025 verder versterkt. Er wordt gewerkt met korte lijnen en duidelijke afspraken. Dit maakt het mogelijk om sneller in te grijpen wanneer jongeren dreigen uit te vallen. Digitale ondersteuning blijft hierbij een belangrijk hulpmiddel. De gezamenlijke werkwijze draagt bij aan een consistente uitvoering binnen de regio. Daarmee wordt ingezet op het ondersteunen van jongeren bij het volgen en afronden van onderwijs. Tegelijkertijd helpt dit gemeenten om hun wettelijke taken op een doelmatige en beheersbare manier uit te voeren.

NAAM	5. Regionale samenwerking Leerlingenvervoer
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente.
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het leerlingenvervoer dient een cruciale maatschappelijke functie. Het heeft als openbaar belang te zorgen dat elk kind, ook zij die door beperkingen of afstand extra ondersteuning nodig hebben, veilig en op tijd op school kunnen komen. De doelstelling is tweeledig: enerzijds wordt door het vervoer de toegang tot onderwijs gewaarborgd waardoor de kans op scholing voor alle kinderen gelijk wordt gehouden en anderzijds worden ouders ontzorgd doordat zij minder verantwoordelijk zijn voor het dagelijks vervoer van hun kinderen. Deze aanpak draagt bij aan een inclusieve onderwijsomgeving en versterkt het sociale vangnet binnen de samenleving.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 1. Mens & Voorzieningen
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Vaals, Maastricht, Meerssen, Valkenburg a/d Geul, Eijsden-Margraten en Gulpen-Wittem.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een vergoeding van de kosten voor het personeel waarbij het aantal afgegeven beschikkingen de maatstaf is en een vergoeding voor de praktische uitvoering van het leerlingenvervoer waarbij het aantal aan een vervoersvoorziening deelnemende leerlingen de maatstaf is. 2025: € 203.000.
RISICO'S	Binnen het leerlingenvervoer blijven financiële en operationele risico's aanwezig. Kosten kunnen stijgen door prijsontwikkelingen bij vervoerders. Denk aan loonstijgingen en brandstofkosten. Dit kan leiden tot hogere bijdragen van de deelnemende gemeenten. Daarnaast blijft de uitvoering kwetsbaar door beperkte beschikbaarheid van chauffeurs. Tekorten bij vervoerders kunnen druk zetten op de continuïteit en de kwaliteit van het vervoer. Ook contractuele problemen of verstoringen in de uitvoering kunnen tijdelijk gevolgen hebben voor leerlingen en ouders. Deze risico's vragen blijvende aandacht binnen de regionale samenwerking.
ONTWIKKELINGEN	In 2025 is de regionale samenwerking rondom het leerlingenvervoer voortgezet. De focus lag op het borgen van continuïteit en betrouwbaarheid. Gemeenten en centrumgemeente werkten samen aan het beheersbaar houden van kosten en

	het verbeteren van de organisatie van het vervoer. Er is verder ingezet op het oplossen van knelpunten in de uitvoering. Daarbij is aandacht geweest voor passende vervoersoplossingen en het beperken van vertragingen. Ook is blijvend gekeken naar mogelijkheden om het vervoer efficiënter te organiseren zonder afbreuk te doen aan de veiligheid van leerlingen. Deze aanpak draagt bij aan stabiliteit binnen het leerlingenvervoer. Tegelijkertijd ondersteunt zij gemeenten bij het uitvoeren van hun wettelijke taak op een doelmatige en verantwoorde manier.
--	--

NAAM	6. Reinigingsdiensten Rd4			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Reinigingsdiensten Rd4 verzorgt de inzameling en verwerking van afvalstromen voor de deelnemende gemeenten. Ook beheert de Rd4 de milieuparken in deze gemeenten, verzorgt de straatreiniging, transport, kringloopactiviteiten en gladheidbestrijding. Daarnaast adviseert de Rd4 de gemeenten bij hun afvalbeleid. Rd4 neemt in opdracht van de aangesloten gemeenten de wettelijke afvalzorgplicht volledig voor haar rekening door een zo optimaal mogelijke exploitatie en beheer (maatschappelijk, financieel, milieu) van de gehele afvalketen.			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid dagelijks bestuur: Wethouder Hamaekers			
FINANCIEEL BELANG	Bij Rd4 afgenomen diensten worden op contractbasis ingekocht (2025 € 1.502.000). Het algemeen bestuur besluit en informeert de raden van de deelnemende gemeenten.			
VERMOGEN	X 1.000 geconsolideerd	2023	2024	2025
	eigen vermogen	€ 3.320	€ 4.375	€ 5.654
	vreemd vermogen	€ 34.430	€ 39.740	€ 36.432
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000 geconsolideerd	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€ -322	€ 853	€ 1.083
RISICO'S	Ook in 2025 blijven verschillende risico's aanwezig. De krapte op de arbeidsmarkt zet druk op het aantrekken en behouden van personeel en kan leiden tot hogere kosten. Daarnaast blijft Rd4 gevoelig voor schade aan voertuigen en gebouwen. Uitval van materieel kan directe gevolgen hebben voor de continuïteit van de dienstverlening. Verder spelen financiële onzekerheden een rol. Ontwikkelingen in brandstofprijzen en vergoedingen voor PMD hebben invloed op de kostenstructuur. Ook kan een stijgende rente bij herfinanciering leiden tot hogere lasten. Rd4 tracht deze risico's zoveel mogelijk binnen de eigen organisatie te beheersen. Wanneer risico's zich toch voordoen, kunnen zij indirect gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten. Dat kan zichtbaar worden in een lager te verdelen resultaat of, in uitzonderlijke situaties, in aanvullende bijdragen.			
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft Rd4 verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de organisatie en de uitvoering van haar taken. De aandacht lag daarbij op het verbeteren van de dagelijkse bedrijfsvoering en het voorbereiden van keuzes voor de komende jaren. Deze inzet was gericht op het blijvend kunnen leveren van een stabiele dienstverlening aan de deelnemende gemeenten. Binnen de organisatie is			

	gewerkt aan het versterken van processen en ondersteuning. Er zijn stappen gezet in digitalisering en informatievoorziening zodat werkzaamheden beter kunnen worden ondersteund en gestuurd. Tegelijk is ingezet op de voorbereiding van toekomstige investeringen, onder meer op het gebied van grondstoffenverwerking en kringloopactiviteiten. Deze voorbereidingen dragen bij aan de verdere ontwikkeling van de dienstverlening in de regio. Duurzaamheid speelde ook in 2025 een belangrijke rol binnen Rd4. De organisatie heeft haar inzet voortgezet om het energieverbruik te beperken en de uitstoot van CO₂ te verminderen. Bij investeringen in gebouwen en materieel wordt steeds nadrukkelijker gekeken naar energiezuinige en duurzame oplossingen. Het duurzaamheidsfonds is verder opgebouwd om deze keuzes ook in de toekomst financieel mogelijk te maken. Op sociaal gebied bleef Rd4 aandacht houden voor haar rol als werkgever. De samenwerking met het Werkvoorzieningsschap is voortgezet, met als doel werkgelegenheid te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Tegelijk vraagt de krapte op de arbeidsmarkt en veranderende regelgeving blijvende aandacht voor de inzetbaarheid en ondersteuning van medewerkers.
--	--

NAAM	7. RUD Zuid-Limburg															
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam															
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht															
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD) is opgericht om namens de deelnemende gemeenten en de provincie Limburg op een deskundige en efficiënte wijze uitvoering te geven aan de wettelijke basistaken op het gebied van milieuvergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Hiermee draagt de RUD bij aan het waarborgen van een veilige, schone en gezonde leefomgeving. Voor de gemeente Vaals betekent dit dat zij verzekerd is van kwalitatief hoogwaardige uitvoering van haar milieutaken met specialistische kennis die lokaal niet altijd beschikbaar is. Het openbaar belang ligt daarmee in een doeltreffende en rechtmatige uitvoering van de milieuwetgeving en een effectieve bescherming van de fysieke leefomgeving.															
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer															
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Voerendaal en de provincie Limburg.															
BESTUURLIJK BELANG	Lid dagelijks en algemeen bestuur: Burgemeester Leunessen															
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2025: € 127.000) aan de kosten op basis van de feitelijke afname. Bij de kostentoerekening worden naast de directe uitvoeringskosten tevens de overheadkosten verdisconteerd. Het algemeen bestuur besluit inzake het financiële en administratieve beheer.															
VERMOGEN	<table><tr><td>X 1.000</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 1.810</td><td>€ 3.080</td><td>€ 2.580</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 4.013</td><td>€ 3.071</td><td>€ 3.390</td></tr></table>				X 1.000	2023	2024	2025	eigen vermogen	€ 1.810	€ 3.080	€ 2.580	vreemd vermogen	€ 4.013	€ 3.071	€ 3.390
X 1.000	2023	2024	2025													
eigen vermogen	€ 1.810	€ 3.080	€ 2.580													
vreemd vermogen	€ 4.013	€ 3.071	€ 3.390													
FINANCIEEL RESULTAAT	<table><tr><td>X 1.000</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td></tr><tr><td>financieel resultaat</td><td>€ 785</td><td>€ 1.307</td><td>€ 1.259</td></tr></table>				X 1.000	2023	2024	2025	financieel resultaat	€ 785	€ 1.307	€ 1.259				
X 1.000	2023	2024	2025													
financieel resultaat	€ 785	€ 1.307	€ 1.259													
RISICO'S	De gemeente Vaals is deelnemer aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Deze organisatie voert de basistaken uit op het gebied van vergunningverlening toezicht en handhaving. De omgevingsdienst werkt sinds enkele jaren aan het versterken van de organisatie. Dit gebeurt in reactie op landelijke eisen voor kwaliteit capaciteit en robuustheid. In 2025 is hierin duidelijke vooruitgang															

	geboekt maar het proces is nog niet volledig afgerond. Nieuwe of aangescherpte landelijke regelgeving kan leiden tot extra taken of hogere eisen. Dit kan gevolgen hebben voor de benodigde inzet en daarmee voor de kosten. Voor Vaals betekent dit dat financiële risico's vooral samenhangen met externe ontwikkelingen waarop beperkte directe invloed bestaat. Wanneer binnen de omgevingsdienst tekorten ontstaan kunnen gemeenten aanvullend worden aangesproken. Dit gebeurt volgens de afspraken binnen de gemeenschappelijke regeling. Tegelijkertijd beschikt de omgevingsdienst over een groeiend weerstandsvermogen. Overschotten worden transparant verwerkt en deels teruggegeven aan de deelnemers. De risico's voor Vaals zijn hiermee inzichtelijk en beheersbaar en zijn betrokken bij de beoordeling van het gemeentelijk weerstandsvermogen.
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft de Omgevingsdienst Zuid-Limburg grote stappen gezet richting het voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria. De organisatie is versterkt met een volwaardige afdeling Bedrijfsvoering. Ook is geïnvesteerd in professionalisering en betere sturing op prestaties en kosten. Uit tussentijdse beoordelingen blijkt dat de omgevingsdienst naar verwachting in 2026 formeel als robuust zal worden aangemerkt. De jaarrekening 2025 laat een positief resultaat zien. Een deel hiervan is ingezet voor versterking van het weerstandsvermogen en een deel wordt verdeeld onder de deelnemers waaronder de gemeente Vaals. Daarnaast stond 2025 in het teken van verdere uitvoering van de Omgevingswet. Er is gewerkt aan uniforme werkprocessen en betere rapportage richting gemeenten. De samenwerking met deelnemers is verder geïntensiveerd. Voor Vaals betekende dit een stabiele uitvoering van de VTH-taken gedurende het jaar. Ondanks maatschappelijke druk en een groeiende opgave is de dienstverlening op niveau gebleven. De ingezette ontwikkelingen vormen een solide basis voor de komende jaren en dragen bij aan een meer voorspelbare en toekomstbestendige uitvoering voor de gemeente Vaals.

NAAM	8. Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht – Heuvellandgemeenten (SZMH)
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht is centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Stichting Samenwerking Zuid-Limburg voor Maatschappelijke Hulpverlening (SZMH) ondersteunt gemeenten bij het uitvoeren van taken in het sociaal domein met name op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en beschermd wonen. SZMH fungeert als centrumgemeenteconstructie onder aansturing van de gemeente Maastricht en vervult een coördinerende en uitvoerende rol namens de deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Vaals ligt het openbaar belang in de borging van toegankelijke en kwalitatief goede hulpverlening aan kwetsbare inwoners, het efficiënt beheren van middelen voor maatwerkvoorzieningen en het garanderen van een bovenlokale aanpak van complexe hulpvragen.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 3. Werk & Economie
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg a/d Geul
BESTUURLIJK BELANG	De regeling is bestuurlijk gezien een 'lichte' regeling: Wethouder Kompier
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage in de kosten (2025: € 1.378.000) voor de uitvoering van het vastgestelde meerjarenplan op basis van een verdeelsleutel. Voor de uitvoering van het lokaal vastgestelde beleid, wordt een afzonderlijke dienstverlenings-overeenkomst gesloten. De financiële zeggenschap ligt bij de afzonderlijke gemeenten.
RISICO'S	De gemeente Vaals neemt deel aan Sociale Zaken Maastricht Heuvelland als centrumregeling. Daarmee deelt de gemeente in de risico's die samenhangen met de uitvoering van taken op het gebied van participatie, inkomen en inburgering. In 2025 worden deze risico's in belangrijke mate beïnvloed door toenemende complexiteit binnen de doelgroep en door wijzigingen in wet- en regelgeving. De invoering en voorbereiding van nieuwe wetgeving vragen extra

	inzet en vergroten de druk op de uitvoering. Daarnaast blijft de financiële ontwikkeling een aandachtspunt. Veranderingen in het bijstandsvolume, de kosten van re-integratie en de inzet van maatwerk kunnen leiden tot schommelingen in de uitgaven. Hoewel het bijstandsbestand in 2025 slechts beperkt is gegroeid en onder de landelijke raming bleef, blijft het aandeel inwoners dat langdurig afhankelijk is van bijstand hoog. Dit vergroot het risico op structurele kosten en vraagt om een intensieve begeleiding. Op het gebied van bedrijfsvoering en capaciteit zijn er ook een aantal risico's. De uitvoering vraagt continu investeren in medewerkers en expertise. Krapte op de arbeidsmarkt en ziekteverzuim kunnen de uitvoeringskracht onder druk zetten. Deze risico's worden binnen SZMH actief gemonitord en waar mogelijk beheerst, maar kunnen bij tegenvallers indirect financiële gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten, waaronder de gemeente Vaals.
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft Sociale Zaken Maastricht Heuvelland verder gewerkt aan de uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst met de Heuvellandgemeenten. De nadruk lag op een mensgerichte en inclusieve uitvoering, met meer aandacht voor maatwerk en de menselijke maat. Tegelijk is ingezet op het versterken van rechtmatigheid en doelmatigheid, onder meer door betere sturing en monitoring van prestaties en resultaten. Een belangrijke ontwikkeling in 2025 was de voorbereiding en gedeeltelijke implementatie van ingrijpende wetswijzigingen, waaronder Participatiewet in Balans en de Wet van School naar Duurzaam Werk. Deze ontwikkelingen vragen om aanpassing van werkprocessen en een andere benadering van handhaving en begeleiding. Ook is verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de re-integratieketen en de samenwerking met ketenpartners binnen het Werkcentrum Zuid-Limburg. Ook heeft SZMH in 2025 stappen gezet richting een meer data- en impact gedreven werkwijze. Door structurele monitoring en het gebruik van sturingsinformatie wordt beter inzicht verkregen in trends en effecten van beleid. Voor de gemeente Vaals dragen deze ontwikkelingen bij aan een stabielere uitvoering en aan een toekomstbestendige inrichting van de sociale dienstverlening in de regio.

NAAM	9. Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De GR WOZL voert namens de deelnemende gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit, en biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt beschut werk en begeleiding. Het openbaar belang voor Vaals ligt in het creëren van duurzame werkgelegenheid voor kwetsbare inwoners, het ondersteunen van hun participatie in de samenleving en het efficiënt inzetten van rijksmiddelen via schaalvoordelen en regionale samenwerking. WSP Parkstad is opgericht om de werkgeversdienstverlening in de regio structureel te organiseren. Het doel is om samen met gemeenten, werkgevers te ondersteunen bij het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt. Voor Vaals ligt het openbaar belang in het bieden van arbeidskansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het versterken van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 3. Werk & Economie
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaalen, Brunssum, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Kompier
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2025: € 1.547.000) in de kosten van het Werkvoorzieningsschap op basis van een verdeelsleutel (WSW-middelen). Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en van het beheer van de vermogenswaarden van het Werkvoorzieningsschap.
VERMOGEN	WOZL hanteert het uitgangspunt dat zij niet over een eigen weerstandsvermogen hoeft te beschikken.

	<table><tr><td>X 1.000</td><td>2024</td><td>2025</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 2.797</td><td>€ -2.922</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 8.273</td><td>€ 5.173</td></tr></table>	X 1.000	2024	2025	eigen vermogen	€ 2.797	€ -2.922	vreemd vermogen	€ 8.273	€ 5.173
X 1.000	2024	2025								
eigen vermogen	€ 2.797	€ -2.922								
vreemd vermogen	€ 8.273	€ 5.173								
FINANCIEEL RESULTAAT	<table><tr><td>X 1.000</td><td>2024</td><td>2025</td></tr><tr><td>financieel resultaat</td><td>€ 2.776</td><td>€ -2.922</td></tr></table>	X 1.000	2024	2025	financieel resultaat	€ 2.776	€ -2.922			
X 1.000	2024	2025								
financieel resultaat	€ 2.776	€ -2.922								
RISICO'S	In 2025 blijven WOZL en WSP Parkstad financieel sterk afhankelijk van de hoogte van de rijksbijdrage per arbeidsjaar. Wijzigingen in subsidie, loon- en prijsontwikkelingen en het beschikbare werkvolume kunnen direct leiden tot hogere gemeentelijke bijdragen. De markt voor eenvoudige productie- en assemblageactiviteiten blijft grillig, waardoor het aanbod aan passend werk onder druk staat en plaatsingen minder stabiel zijn. Daarnaast vormt de personele bezetting op cruciale functies zoals voormannen en leidinggevendenden een structureel risico. Uitval of moeilijk vervulbare vacatures kunnen leiden tot verlies van werkplekken en extra begeleidingslasten, met financiële gevolgen voor de uitvoeringskosten. Het ziekteverzuim onder Sw-medewerkers blijft hoog, wat de inzetbaarheid beperkt en de kosten verhoogt. Dit vraagt blijvende inzet op begeleiding en ondersteuning. Tot slot blijft Beschut 2.0 kwetsbaar. Hoewel het resultaat in 2025 beter was dan begroot, sluit deze activiteit nog altijd af met een substantieel negatief resultaat. Bij tegenvallende volumes of stijgende kosten kan dit alsnog leiden tot aanvullende bijdragen van gemeenten, waaronder Vaals.									
ONTWIKKELINGEN	In 2025 trokken GR WOZL en GR WSP Parkstad opnieuw samen op als één organisatie. Die samenwerking zorgde ervoor dat de dienstverlening richting inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt verder werd versterkt. Het jaar stond in het teken van duurzame plaatsingen, het ontwikkelen van passend werk en het bieden van stabiliteit in een arbeidsmarkt die langzaam aan het afkoelen was. Door nauwe samenwerking met werkgevers bleef het mogelijk om kandidaten op maat te begeleiden waardoor Sw-medewerkers en PW-kandidaten beter konden doorstromen naar regulier werk. In totaal vonden honderden kandidaten opnieuw hun plek en wist de organisatie, ondanks de krapte op instapniveau, veel mensen duurzaam aan de slag te helpen. Binnen WOZL speelde de doorontwikkeling van Beschut 2.0 een belangrijke rol. De werkprocessen werden verder aangescherpt en de begeleiding intensiever georganiseerd om werkplekken te behouden in een markt waarin volumes en opdrachten steeds grilliger worden. Tegelijkertijd werd geïnvesteerd in moderne bedrijfsvoering. Een nieuw stafkantoor in Heerlen werd ingericht, de ICT-omgeving werd vernieuwd en de informatiehuishouding werd versterkt zodat de organisatie beter kan voldoen aan wetgeving en aan de eisen die moderne dienstverlening stelt. Om de continuïteit te waarborgen, werkte WOZL met partners aan toekomstbestendige structuren. Er werd meer ingezet op begeleid werken en detacheringen onder eigen werkleiding. Ook groeide de rol van sociaal begeleiders om medewerkers te helpen bij problemen die hun inzetbaarheid beïnvloeden. Het ziekteverzuim bleef hoog maar stabiliseerde wel enigszins in vergelijking met voorgaande jaren doordat oudere medewerkers gebruikmaakten van de RVU-regeling. Het financieel beeld over 2025 werd sterk beïnvloed door de verplichte dotatie van €3,7 miljoen aan de RVU-voorziening. Omdat deze dotatie niet mocht worden gedekt met de hiervoor ontvangen rijksbijdrage, drukte dit volledig op het resultaat en kwam WOZL uit op een tekort van €2,9 miljoen. Deze impact is grotendeels administratief van aard, omdat de BBV voorschrijft dat de volledige toekomstige verplichting in één boekjaar moet worden verwerkt terwijl de financiering daarvan structureel in de baten is opgenomen. Tegelijkertijd bleven de resultaten binnen de uitvoering van de Wsw stabiel en werd Beschut 2.0 beter afgesloten dan verwacht. Voor Vaals betekent dit dat de uitvoeringskosten in lijn zijn met eerdere jaren, maar dat de financiële positie van WOZL aandacht blijft vragen door structurele druk en beperkte buffers.									

NAAM	10. Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)				
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam				
VESTIGINGSPLAATS	Roermond				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De BSGW is in het leven geroepen om de heffing en invordering van lokale belastingen alsmede de uitvoering van de Wet WOZ op een efficiënte en kosteneffectieve manier uit te voeren voor zowel gemeenten als het Waterschap Limburg. De doelstelling van BsGW is het realiseren van schaalvoordelen, kostenverlaging voor de deelnemers, behoud of verbetering van de kwaliteit van dienstverlening en vergroting van digitale dienstverlening. Het openbaar belang dat hiermee wordt gediend is een professionele en gezamenlijke uitvoering van belastingtaken door overheden waardoor middelen rechtmatig, tijdig en doelmatig worden geïnd tegen zo laag mogelijke kosten en met betere service aan burgers en bedrijven.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening				
DEELNEMENDE PARTIJEN	Het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaalen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.				
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Kompier				
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2025 €275.000) in de kosten overeenkomstig de kostenverdeelstelsystematiek. Het algemeen bestuur stelt regels vast voor het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.				
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024	2025
	eigen vermogen	€ 2.002	€ -2.835	€ 5.224	€ 6.528
	vreemd vermogen	€ 8.244	€ 11.817	€ 11.562	€ 8.175
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2022	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€ 792	€ -1.293	€ 3.723	€ 4.526
RISICO'S	De gemeente Vaals is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling BsGW, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van belastingheffing, -inning en de Wet WOZ. BsGW voert jaarlijks een actuele risicoanalyse uit. In 2025 liggen de belangrijkste risico's vooral in de sfeer van bedrijfsvoering en externe ontwikkelingen. De krapte op de arbeidsmarkt blijft voelbaar en heeft invloed op de beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel. Ook ziekteverzuim vormt een aandachtspunt en kan leiden tot extra inzet van tijdelijke capaciteit. Daarnaast blijft BsGW gevoelig voor ICT-gerelateerde risico's. De organisatie is sterk afhankelijk van digitale systemen en gegevensstromen. Verstoringen, vertragingen in aanbestedingen of uitval van systemen kunnen directe gevolgen hebben voor de continuïteit van de dienstverlening. Ook datalekken en cyberincidenten blijven een belangrijk aandachtsgedebied, ondanks de getroffen beheersmaatregelen. Financiële risico's hangen in 2025 vooral samen met kostenontwikkelingen en externe factoren zoals prijsstijgingen bij ICT-leveranciers en mogelijke wijzigingen in wet- en regelgeving. BsGW beschikt over een weerstandsvermogen dat is afgestemd op de geïdentificeerde risico's. Operationele risico's dienen in beginsel binnen de eigen organisatie te worden opgevangen. Alleen bij uitzonderlijke omstandigheden kan dit indirect gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten, waaronder de gemeente Vaals.				
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft BsGW verder gewerkt aan het verbeteren en stabiliseren van de dienstverlening. Een belangrijke ontwikkeling was de daadwerkelijke invoering van de nieuwe kostenverdeelstelsysteem per 1 januari 2025. Deze methode zorgt voor een meer transparante en evenwichtige verdeling van kosten tussen de deelnemers, gebaseerd op actuele productie en werklust. Voor de deelnemers betekent dit meer inzicht en een betere aansluiting tussen werkzaamheden en				

	bijdragen. Op het gebied van kwaliteit en dienstverlening zijn in 2025 positieve resultaten zichtbaar. De Waarderingskamer heeft opnieuw ingestemd met de verzending van de WOZ-beschikkingen en BsGW heeft voor alle deelnemers het maximale kwaliteitsniveau behaald. Ook het aantal WOZ-bezwaren en beroepen is gestabiliseerd en de proceskosten zijn duidelijk lager dan in eerdere jaren. Dit hangt samen met verbeteringen in het waarderingsproces, de aanslagoplegging en de afhandeling van bezwaren. Daarnaast is in 2025 verder gewerkt aan digitalisering en gegevenskwaliteit. Het Samenwerkingsportaal, waarin gemeenten en BsGW samenwerken aan consistente BAG-, WOZ- en BGT-gegevens, is verder doorontwikkeld en in gebruik. Deze ontwikkeling draagt bij aan minder dubbel werk, betere data en een efficiëntere uitvoering. Het boekjaar 2025 is afgesloten met een positief resultaat, waarbij een deel van het overschot is teruggestort aan de deelnemers. Dit onderstreept de financiële stabiliteit van BsGW en de voortzetting van de ingezette koers gericht op kostenbeheersing en kwaliteit.
--	---

NAAM	11. Subsidiering Anti Discriminatie Voorziening Limburg
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, gemeente Maastricht en Roermond zijn centrumgemeente
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Anti Discriminatie Voorziening Limburg (ADV Limburg) voert voor de Limburgse gemeenten de wettelijke taken uit op grond van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen. Het doel van de ADV is het bestrijden en voorkomen van discriminatie door het bieden van ondersteuning aan inwoners die te maken krijgen met discriminatie, het signaleren van trends, het geven van voorlichting en het bevorderen van bewustwording. Voor de gemeente Vaals ligt het openbaar belang in het waarborgen van een laagdrempelige, onafhankelijke en deskundige voorziening voor discriminatiemeldingen en het bevorderen van gelijke behandeling van alle inwoners.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten uit Zuid-Limburg: Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal. De gemeenten uit Noord-Limburg: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo en Weert.
BESTUURLIJK BELANG	Geen
FINANCIËEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage van € 6.684 in 2025 ter financiering van de ADV Limburg en de coördinerende taken en werkzaamheden door de centrumgemeente naar rato van het aantal inwoners. ADV factureert jaarlijks in het lopende jaar de werkelijk te betalen bijdrage.
RISICO'S	De risico's voor de gemeente Vaals bij deze subsidierelatie zijn beperkt. Er is een risico dat de toenemende maatschappelijke aandacht voor discriminatie leidt tot een hogere vraag naar ondersteuning en daarmee tot capaciteitsdruk bij de ADV. Ook kunnen veranderingen in wetgeving of landelijke beleidskaders gevolgen hebben voor de taakuitvoering of financieringsstructuur. Als de provincie zich zou terugtrekken of haar bijdrage verlaagt kan dat leiden tot een grotere financiële verantwoordelijkheid voor de deelnemende gemeenten.
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft de Antidiscriminatievoorziening Limburg haar werkzaamheden voortgezet binnen het landelijke netwerk Discriminatie.nl. Door deze aansluiting is de herkenbaarheid van het meldpunt vergroot en is de toegankelijkheid voor inwoners verbeterd, terwijl de uitvoering regionaal is gebleven. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wettelijke taak om inwoners laagdrempelig ondersteuning en advies te bieden bij discriminatieklachten. De focus lag in 2025 nadrukkelijk op het versterken van de kerntaken. Naast het behandelen en registreren van meldingen is ingezet op preventie en voorlichting, onder andere richting scholen, organisaties en gemeenten. De maatschappelijke aandacht

	voor discriminatie blijft groot, wat zich vertaalt in een toenemende vraag naar ondersteuning en signalering. Discriminatie.nl Limburg vervult hierin een belangrijke rol door trends zichtbaar te maken en gemeenten te ondersteunen bij bewustwording en preventieve inzet.
--	---

NAAM	12. Veiligheidsregio Zuid-Limburg			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is een wettelijke gemeenschappelijke regeling waarin zestien gemeenten samenwerken aan de brandweerzorg, crisisbeheersing, rampenbestrijding en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR). Het doel is een veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en instellingen. Voor de gemeente Vaals ligt het openbaar belang in het waarborgen van snelle en doeltreffende hulp bij incidenten en crises, een goede voorbereiding op rampen, en het beschermen van de publieke gezondheid en veiligheid.			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beek, Beekdaalen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Burgemeester Leunessen			
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een bijdrage (2025: € 1.135.000) op basis van de verdeelsleutel. Het algemeen bestuur stelt financieel beleid, beheer en organisatie vast.			
VERMOGEN	X 1.000	2023	2024	2025
	eigen vermogen	€ 7.754	€ 10.640	€ 16.045
	vreemd vermogen	€ 58.895	€ 66.319	€ 58.590
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€ 1.940	€ 632	€ 2.498
RISICO'S	Hoewel de veiligheidsregio in 2025 belangrijke stappen heeft gezet in versterking van organisatie en uitvoering blijft het financiële beeld kwetsbaar. Het weerstandsvermogen is ook dit jaar lager dan wenselijk en wordt als onvoldoende beoordeeld waardoor onverwachte lasten niet altijd binnen de eigen middelen kunnen worden opgevangen. Dit kan ertoe leiden dat bij grotere tegenvallers een beroep wordt gedaan op de deelnemende gemeenten. De uitvoering van taken rond de opvang van Oekraïense ontheemden en de crisishulpverlening van asielzoekers vraagt veel inzet en blijft afhankelijk van landelijke financiering en landelijke besluiten. Hoewel kosten grotendeels worden vergoed door het Rijk en het COA blijft de uitvoering gevoelig voor wijzigingen in regelgeving of instroom waardoor extra druk op middelen kan ontstaan. Daarnaast zijn er risico's die samenhangen met technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. De veiligheidsregio moet blijven investeren in informatiebeveiliging en in nieuwe middelen en systemen waardoor incidenteel hogere kosten mogelijk zijn. Ook veranderende milieueisen kunnen leiden tot extra uitgaven bijvoorbeeld bij materieel of oefenlocaties. Tot slot brengt de aanwijzing van de VRZL als vitale aanbieder met zich mee dat toekomstige verplichtingen kunnen ontstaan, waarvan de financiële gevolgen nog niet precies zijn te overzien. Voor Vaals betekent dit geen acuut risico maar wel een aandachtspunt omdat aanvullende taken of maatregelen later kunnen doorwerken in de gemeentelijke bijdrage.			

ONTWIKKELINGEN	In 2025 liet de Veiligheidsregio Zuid Limburg zien dat een jaar vol veranderingen ook een jaar kan zijn waarin de organisatie hecht samenwerkt en blijft groeien. De komst van de GHOR als integraal onderdeel van de veiligheidsregio zorgde voor een bredere blik binnen het crisisdomein waardoor de samenwerking rond gezondheid en veiligheid veel vanzelfsprekender werd. Binnen de crisisorganisatie stonden de voorbereidingen op militaire dreiging en de mogelijke uitval van vitale voorzieningen nadrukkelijk centraal. Door deze focus zijn de locaties van de veiligheidsregio ingericht om bij langdurige stroomuitval te kunnen blijven functioneren en is ook binnen de gemeenten gewerkt aan gezamenlijke bewustwording en betere afstemming voor dit soort scenario's. Daarnaast werd in 2025 stevig geïnvesteerd in een weerbare samenleving. Samen met de Zuid-Limburgse gemeenten werkte VRZL aan een regionale aanpak waarin kennisdeling en gezamenlijke planvorming de basis vormen. De oplevering van het dynamisch risicoprofiel gaf meer inzicht in risico's die op verschillende momenten kunnen opspelen zodat de regio eerder kan inspelen op ontwikkelingen. Tegelijkertijd bleef de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de crisisnoodopvang van asielzoekers veel inzet vragen. Ook in Vaals werd in 2025 een nieuwe locatie voor crisisnoodopvang geopend wat een intensieve samenwerking met de veiligheidsregio vergde. De brandweerorganisatie kende een jaar waarin veel vernieuwd werd. Nieuwe voertuigen, nieuwe beschermende kleding en de doorontwikkeling van informatiesystemen maakten de organisatie wendbaarder. De introductie van innovaties zoals de virtuele assistent voor informatiemanagement en de inzet van waterscooters voor waterongevallen vergrootte de professionaliteit. Daarnaast werd gewerkt aan toekomstbestendige piketten en aan een stevig programma voor mentale veerkracht zodat medewerkers gezond en inzetbaar blijven. De regio werd geconfronteerd met uiteenlopende veiligheidsopgaven waaronder natuurbanden en incidenten die snel konden opschalen. De Zuidlimburgveilig-app, die in 2025 breed werd uitgerold, maakte het voor inwoners eenvoudiger om actuele informatie te ontvangen en zich beter voor te bereiden op noodsituaties. Voor de gemeenten, waaronder Vaals, leverde deze ontwikkeling een toegankelijk instrument op om inwoners te bereiken bij verstoringen.
----------------	--

NAAM	13. Het Gegevenshuis			
RECHTSVORM	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam			
VESTIGINGSPLAATS	Landgraaf			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Het Gegevenshuis is een gemeenschappelijke regeling die voor deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg taken uitvoert op het gebied van informatiebeheer. De organisatie verzorgt onder meer het beheer van basisregistraties, riool- en groengegevens, ruimtelijke ordening en gebouwinformatie. Voor Vaals ligt het openbaar belang in het betrouwbaar, efficiënt en deskundig beheren van deze essentiële informatie die nodig is voor gemeentelijke processen zoals vergunningverlening, beheer openbare ruimte en beleidsontwikkeling.			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals, Voerendaal, Sittard-Geleen en het Waterschap Limburg. Daarnaast werkt Het Gegevenshuis ook in opdracht van de gemeenten Beesel en Valkenburg a/d Geul, de Stadsregio Parkstad Limburg, de Brandweer Zuid-Limburg en het Regionaal Orgaan Woningcorporaties (ROW) Parkstad Limburg.			
BESTUURLIJK BELANG	Lid algemeen bestuur: Wethouder Kompier			
FINANCIEEL BELANG	Er is sprake van een jaarlijkse bijdrage (2025: € 144.200) op basis van een jaarlijks overeen te komen dienstverleningsovereenkomst.			
VERMOGEN	X 1.000	2023	2024	2025

	eigen vermogen	€ 376	€296	€ 68
	vreemd vermogen	€403	€ 1.683	€ 727
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€ 201	€ 128	€ 0
RISICO'S	Het Gegevenshuis kent ook in 2025 een beperkt risicoprofiel. De organisatie werkt met duidelijke dienstverleningsovereenkomsten waarin producten aantallen en tarieven vooraf zijn vastgelegd. Hierdoor zijn kosten en prestaties goed voorspelbaar. Afwijkingen worden conform de afspraken naar rato doorbelast aan de deelnemers. Omdat Het Gegevenshuis geen commerciële activiteiten uitvoert en nauwelijks activa bezit is het risico op structurele financiële tegenvallers gering. Voor de gemeente Vaals betekent dit dat financiële risico's in hoofdzaak alleen ontstaan wanneer sprake is van hogere kosten bij overeengekomen producten. Deze worden in dat geval transparant en kostendekkend doorberekend. In 2025 hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan die leiden tot aanvullende financiële risico's voor Vaals. De incidentele kosten van de ICT-migratie zijn opgevangen binnen een bestemmingsreserve van Het Gegevenshuis waardoor geen extra bijdrage van de deelnemers nodig was. Hierdoor bleef het risico voor de gemeentelijke begroting van Vaals beperkt en beheersbaar.			
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft Het Gegevenshuis de overeengekomen producten en diensten voor de gemeente Vaals volledig geleverd. De exploitatie is afgesloten met een resultaat van € 0 na inzet van de bestemmingsreserve ICT. Dit resultaat past bij het karakter van Het Gegevenshuis als uitvoeringsorganisatie zonder winstoogmerk. Door het gericht inzetten van de reserve zijn incidentele kosten opgevangen zonder dat dit heeft geleid tot een hogere bijdrage van de deelnemers. Het resterende deel van de reserve is beschikbaar gehouden voor afrondende ICT-werkzaamheden in 2026 waarmee de financiële stabiliteit voor de deelnemers wordt versterkt. Een belangrijke ontwikkeling in 2025 was de verdere uitvoering van de ICT-transitie. De overgang naar een nieuwe ICT-omgeving en dienstverlener heeft tijdelijke extra inzet gevraagd maar vormt een noodzakelijke stap naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Daarnaast was sprake van personele wisselingen waardoor tijdelijke externe inhuur nodig was om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. Voor Vaals heeft dit niet geleid tot knelpunten in kwaliteit of beschikbaarheid van producten en diensten. Ook in 2025 zijn naast de reguliere dienstverlening aanvullende werkzaamheden uitgevoerd die steeds kostendekkend en transparant zijn doorbelast.			

NAAM	14. Enexis Holding NV
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap (NV)
VESTIGINGSPLAATS	's-Hertogenbosch
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Enexis Holding N.V. is een regionale netbeheerder en heeft als wettelijke taak om in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland – waaronder Limburg – het energienet voor elektriciteit en gas te beheren. Voor de gemeente Vaals betekent dit dat inwoners en bedrijven verzekerd zijn van betrouwbare en veilige toegang tot energie tegen maatschappelijk aanvaardbare tarieven. Het aandeelhouderschap in Enexis is van publiek belang omdat hiermee invloed wordt gehouden op strategische keuzes rond energietransitie, leveringszekerheid en betaalbaarheid. De gemeente Vaals is via de vereniging VEGAL-medeaandeelhouder van Enexis Holding N.V. de regionale netbeheerder voor gas en elektriciteit in delen van Nederland, waaronder Zuid-Limburg. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend via VEGAL waarin alle Limburgse gemeenten zijn vertegenwoordigd. Het openbaar belang ligt in het waarborgen van een betrouwbare, betaalbare en duurzame energie-infrastructuur voor inwoners en bedrijven. Enexis vervult een wettelijke taak als netbeheerder onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM).
RELATIE	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening

MET BELEIDSPROGRAMMA					
DEELNEMENDE PARTIJEN	Provincie plus tal van gemeenten; de gemeente Vaals is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding).				
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder: Wethouder Kompier				
FINANCIEEL BELANG	Het betreft een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 180.900 (180.900 aandelen van nominaal € 1). De boekwaarde van de aandelen bedraagt € 60.805. Aandeelhouders ontvangen jaarlijks (2025 €154.000) dividend. Daarnaast ontvangen de gemeenten nog een inconveniëntentoeslag (2025 €30.000).				
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024	2025
	eigen vermogen	€5.441.000	€ 5.320.000	€ 5.538.000	€ 5.811.000
	vreemd vermogen	€ 4.907.000	€ 5.517.000	€ 4.052.000	€ 5.527.000
	* per 30/06/ 2023				
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2022	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€ 1.300.000	€ 72.000	€ 254.000	€ 400.000
RISICO'S	De deelname van de gemeente Vaals als aandeelhouder in Enexis Holding N.V. brengt ook in 2025 beperkte maar reële risico's met zich mee. De energietransitie leidt tot een structureel zeer hoge investeringsopgave voor Enexis. In 2025 is opnieuw een recordbedrag geïnvesteerd in de uitbreiding en verzwaring van het elektriciteitsnet. Ondanks deze inspanningen blijft netcongestie een structureel knelpunt met wachttijden voor zowel afname als teruglevering van elektriciteit. Dit vergroot de maatschappelijke en bestuurlijke druk op de organisatie. De hoge investeringen leiden ertoe dat Enexis structureel een negatieve kasstroom heeft en afhankelijk blijft van externe financiering. Hierdoor neemt de schuldenlast verder toe en is het behoud van een sterke kredietwaardigheid van groot belang. Om de financiële ruimte voor investeringen te behouden is het dividendbeleid aangepast. Dit kan gevolgen hebben voor de hoogte en voorspelbaarheid van de dividenduitkering aan aandeelhouders zoals de gemeente Vaals. Daarnaast brengen toenemende digitalisering, cyberdreigingen, geopolitieke ontwikkelingen en onzekerheden in wet- en regelgeving aanvullende risico's met zich mee. De gemeente volgt deze ontwikkelingen in haar rol als aandeelhouder.				
ONTWIKKELINGEN	In 2025 heeft Enexis grote stappen gezet in de uitvoering van haar strategie voor een toekomstbestendig energiesysteem. Er is fors geïnvesteerd in uitbreiding en onderhoud van het netwerk, waarbij het werkpakket opnieuw is gegroeid. Tegelijk is ingezet op slimmer gebruik van het bestaande net door middel van congestiemanagement, flexibele contractvormen en innovatieve oplossingen zoals groepstransportovereenkomsten. Digitalisering en datagedreven netbeheer spelen hierin een steeds grotere rol. Ook is de samenwerking met gemeenten verder geïntensiveerd, onder meer via wijkgerichte netverzwaringen en versnelling van vergunningstrajecten. Daarnaast is in 2025 belangrijke wetgeving vastgesteld die richtinggevend is voor de komende jaren, waaronder de Energiewet en de Wet collectieve warmtevoorziening. Enexis bereidt zich hiermee voor op een mogelijke rol in warmtenetten, in samenwerking met overheden en publieke partners. Tegelijkertijd blijft de organisatie terughoudend en zorgvuldig in het afwegen van de financiële en maatschappelijke risico's hiervan. In financieel opzicht heeft Enexis in 2025 een hoger resultaat gerealiseerd dan in 2024 maar is het dividendbeleid aangepast. Vanaf boekjaar 2025 wordt maximaal 50% van de nettowinst uitgekeerd met een jaarlijks geïndexeerd plafond van € 100 miljoen, om voldoende financiële ruimte te houden voor de noodzakelijke investeringen.				

NAAM	15. CSV Amsterdam BV
RECHTSVORM	Besloten Vennootschap (BV)
VESTIGINGSPLAATS	's-Hertogenbosch

DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	CSV Amsterdam B.V. (Centrum voor Sociale Verzekeringen) is een vennootschap die namens meerdere gemeenten het formele aandeelhouderschap uitoefent in onder andere Enexis Holding N.V. De gemeente Vaals heeft via CSV Amsterdam B.V. indirect economisch belang in Enexis. Het openbaar belang ligt in het behoud van publieke zeggenschap over de regionale energie-infrastructuur en het waarborgen van een betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening.
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 4. Bestuur & Dienstverlening
DEELNEMENDE PARTIJEN	Tal van gemeenten; Vaals is aangesloten bij VEGAL (Vereniging Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Enexis Holding)
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)
ONTWIKKELINGEN	De gemeente Vaals had een beperkt aandelenbelang in CSV Amsterdam B.V., dat fungeerde als administratief aandeelhouder van Enexis Holding N.V. en namens gemeenten en provincies het juridisch aandeelhouderschap beheerde. CSV Amsterdam B.V. verrichtte zelf geen uitvoerende taken en had geen operationele rol in de uitvoering van energie- of netbeheertaken. In 2025 zijn de resterende activiteiten van CSV Amsterdam B.V. afgerond en is in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besloten tot ontbinding en liquidatie van de vennootschap. In dat kader is een liquidatiebalans vastgesteld en zijn de resterende liquide middelen uitgekeerd aan de aandeelhouders. De gemeente Vaals heeft in 2025 in verband met deze liquidatie een uitkering ontvangen van € 10.290 bruto. Per ultimo 2025 bestaat er geen deelneming meer in CSV Amsterdam B.V. en maakt deze vennootschap geen onderdeel meer uit van de verbonden partijen van de gemeente.

NAAM	16. Reinigingsdiensten Rd4 NV																			
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap (NV)																			
VESTIGINGSPLAATS	Heerlen																			
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Reinigingsdiensten Rd4 is een gemeenschappelijke regeling die voor de deelnemende gemeenten, waaronder Vaals, verantwoordelijk is voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, straatreiniging, kringloopactiviteiten en afvalscheiding. Het doel is het duurzaam beheren van grondstoffen en het efficiënt uitvoeren van afval- en reinigingstaken. Voor Vaals ligt het openbaar belang in een schone leefomgeving, het realiseren van circulaire ambities en het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.																			
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer/ Programma 4. Bestuur & Dienstverlening																			
DEELNEMENDE PARTIJEN	De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Vaals en Voerendaal.																			
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (A. Hamaekers)																			
FINANCIEEL BELANG	Bij de RD4 afgenomen diensten worden op contractbasis ingekocht (2025: €1.502.000) Het algemeen bestuur besluit en informeert de raden van de deelnemende gemeenten.																			
VERMOGEN	<table><tr><td>X 1.000 geconsolideerd</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td></tr><tr><td>eigen vermogen</td><td>€ 2.495</td><td>€ 3.179</td><td>€ 3.719</td><td>€ 4.359</td></tr><tr><td>vreemd vermogen</td><td>€ 40.448</td><td>€ 38.429</td><td>€ 42.753</td><td>€ 39.707</td></tr></table>					X 1.000 geconsolideerd	2022	2023	2024	2025	eigen vermogen	€ 2.495	€ 3.179	€ 3.719	€ 4.359	vreemd vermogen	€ 40.448	€ 38.429	€ 42.753	€ 39.707
X 1.000 geconsolideerd	2022	2023	2024	2025																
eigen vermogen	€ 2.495	€ 3.179	€ 3.719	€ 4.359																
vreemd vermogen	€ 40.448	€ 38.429	€ 42.753	€ 39.707																
FINANCIEEL RESULTAAT	<table><tr><td>X1.000</td><td>2022</td><td>2023</td><td>2024</td><td>2025</td></tr></table>					X1.000	2022	2023	2024	2025										
X1.000	2022	2023	2024	2025																

	financieel resultaat	€ 0	€ -131	€ 401	€ 333
RISICO'S	In 2025 liggen de belangrijkste risico's vooral in de bedrijfsvoering. De krapte op de arbeidsmarkt blijft merkbaar en zet druk op de personele bezetting en de kosten. Daarnaast blijft Rd4 afhankelijk van de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van materieel. Uitval van voertuigen of installaties kan direct gevolgen hebben voor de uitvoering van de dienstverlening. De afvalmarkt blijft gevoelig voor prijsschommelingen, met name bij de afzet van gerecycled materiaal zoals textiel. Hoewel sprake is van een stabielere markt dan in voorgaande jaren, kunnen deze ontwikkelingen nog steeds invloed hebben op het resultaat. Financiële risico's hebben met name betrekking op rente- en kostenontwikkelingen. Rd4 beschikt over een eigen weerstandsvermogen om deze risico's op te vangen.				
ONTWIKKELINGEN	In 2025 lag de nadruk bij Rd4 minder op grote veranderingen en meer op consolidatie en verdere professionalisering. De organisatie heeft gewerkt aan het versterken van processen en het verbeteren van de sturing op kosten en prestaties. Hiermee is voortgebouwd op de ontwikkelingen die in eerdere jaren in gang zijn gezet. Op het gebied van duurzaamheid is de ingezette koers voortgezet. Rd4 heeft verdere stappen gezet in het beperken van energieverbruik en uitstoot. Investerings in gebouwen en voertuigen zijn steeds vaker gericht op duurzame oplossingen. Het duurzaamheidsfonds is verder uitgebouwd om toekomstige keuzes financieel te ondersteunen. Ook bleef Rd4 aandacht houden voor haar sociale rol als werkgever. De samenwerking met het Werkvoorzieningsschap is voortgezet, waarbij de focus lag op behoud van inzetbaarheid en begeleiding van medewerkers. Het boekjaar is afgesloten met een positief resultaat, wat laat zien dat Rd4 in 2025 een stabiele fase heeft bereikt.				

NAAM	17. WML				
RECHTSVORM	Naamloze Vennootschap (BV)				
VESTIGINGSPLAATS	Maastricht				
DOELSTELLING EN OPENBAAR BELANG	Voorzien in de behoefte aan water in de provincie Limburg en aangrenzende gebieden.				
RELATIE MET BELEIDSPROGRAMMA	Programma 2. Wonen & Verkeer/ Programma 4. Bestuur & Dienstverlening				
DEELNEMENDE PARTIJEN	De Provincie Limburg en de 33 Limburgse gemeenten.				
BESTUURLIJK BELANG	Aandeelhouder (Wethouder Kompier)				
FINANCIEEL BELANG	Alleen de provincie Limburg en de in Limburg gelegen gemeenten kunnen aandeelhouder zijn. De gemeente Vaals heeft in deze vennootschap een deelneming in het aandelenkapitaal. Het nominale aandelenpakket bedraagt € 18.152, en betreft 4 aandelen van nominaal groot € 4.538. Dit aandelenkapitaal is volledig afgeschreven.				
VERMOGEN	X 1.000	2022	2023	2024	2025
	eigen vermogen	€ 200.459	€ 206.106	€ 217.814	n.b.
	vreemd vermogen	€ 382.490	€ 393.751	€ 403.411	n.b.
FINANCIEEL RESULTAAT	X 1.000	2022	2023	2024	2025
	financieel resultaat	€ 6.063	€ 4.562	€ 11.539	n.b.
RISICO'S	Doordat in het verleden reeds afschrijving van het aandelenpakket heeft plaatsgevonden en geen dividend wordt uitgekeerd, blijft het risico beperkt tot				

	benodigde extra bijdragen bij mogelijke toekomstige tegenvallende bedrijfsresultaten van de NV.
ONTWIKKELINGEN	Missie: heel Limburg kan rekenen op betrouwbaar drinkwater en waterdiensten op maat, nu en in de wereld van morgen. Het vertrouwen in gezond (drink)water, het stimuleren van duurzaam gebruik en het veiligstellen van de voorzieningen is van groot maatschappelijk belang. De WML bedrijfsdoelen volgen uit de missie en zijn samengevat: - We leveren nu en in de toekomst, 24 uur per dag, 7 dagen in de week betrouwbaar drinkwater aan inwoners, bedrijven en instellingen in Limburg; - Onze klanten zijn tevreden over ons product, onze dienstverlening en prijs; - We ondernemen met oog voor mens en milieu. WML wil middels een verantwoorde bedrijfsvoering de levering van betaalbaar en onberispelijk drinkwater borgen, vandaag en in de toekomst. Het financieel beleid is herijkt (tariefsverhoging). Hierdoor verbetert de schuldratio en voldoet WML vanaf 2025 aan de normen van commerciële banken. Daardoor zijn banken bereid WML te financieren voor investeringen, waarmee de zekerstelling van onze drinkwatervoorziening is geborgd. WML heeft in lijn met de herziene landelijke Beleidsnota Drinkwater en als antwoord op de klimaatverandering, het programma 'Zuinig op (drink)water' opgesteld. Hiermee neemt WML stelling als waterketenpartner. Vanaf 2021 wordt bewust drinkwatergebruik gestimuleerd om de stijgende trend om te buigen en bij te dragen aan een duurzaam watersysteem in ons land en Limburg.

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf Grondbeleid gaat in op het beleid en de positie die de gemeente inneemt ten aanzien van gronden (onroerend goed) welke gebruikt worden voor een (strategische) ontwikkeling. Afhankelijk van het doel en de fase van ontwikkeling worden gronden in eigendom geclassificeerd als voorraad dan wel als materiële vaste activa. Daarmee vormen zij een belangrijk instrument om toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen te sturen. De grondpositie bestaat uit een aantal zogenaamde 'grondexploitaties'. Dat zijn locaties welke in ontwikkeling komen dan wel zijn. Eenmaal afgerond is geen sprake meer van exploitaties.

Bij de ontwikkeling van een gebied is de gemeente gehouden aan de geldende wettelijke en ruimtelijke kaders. Deze zijn vastgelegd in Europese en nationale wet- en regelgeving, maar ook in mogelijke provinciale, regionale en lokale beleidsnota's, kadernota's en visiedocumenten. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening artikel 212 van de Gemeentewet worden beheersmatige aspecten in paragrafen behandeld. In artikel 11g van deze verordening is het kader aangegeven: "In de paragraaf grondbeleid van de begroting en jaarstukken wordt ingegaan op de uitvoering van het grondbeleid en de financiële ontwikkelingen van de in ontwikkeling genomen projecten."

Grondbeleid heeft een grote financiële impact. De eventuele baten maar ook financiële risico's komen uiteindelijk uit in de Algemene Reserve en zijn daarmee van grote invloed op de algemene financiële positie van de gemeente. Hoewel bij planontwikkelingen en exploitatieberekeningen getracht wordt de risico's zoveel mogelijk te minimaliseren, is het noodzakelijk een algemene buffer achter de hand te houden. Zie hiervoor de paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Conform de BBV-voorschriften moeten mogelijk te verwachten tekorten op een grondexploitatie direct als 'verlies' worden genomen (ten laste van de algemene reserve). Daarentegen mogen te verwachten overschotten op een grondexploitatie pas als 'winst' worden genomen op het moment dat ze ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd (ten gunste van de algemene reserve).

Op basis van de huidige stand van zaken wordt geen tussentijdse winstneming verwacht. Met name bij het project Vijlen is de eerste fase waarin sprake is van daadwerkelijke voortgang nog niet afgerond, waardoor tussentijdse winstneming niet aan de orde is.

Voor risico's die nog niet voldoende zijn te kwantificeren, kan sprake blijven van financiële onzekerheden door oplopende kosten. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

De grondpositie van de gemeente Vaals bestaat momenteel uit de volgende grondexploitaties (onderhanden projecten). Deze grondexploitaties vormen daarmee een onderdeel van de totale grondpositie zoals opgenomen op de balans; locaties die als voorraad zijn geactiveerd maar geen grondexploitatie vormen, zijn hierin niet meegenomen (voorbeeld: Ontwikkeling plangebied Aken-Vaals).

Grondexploitaties	Boekwaarde begin 2025	Vermeerderingen in 2025	Verminderings in 2025	Boekwaarde eind 2025	Resultaat- verwachting
Von Clermontpark	€ 1.441.000	€ 6.000	-€ 1.286.000	€ 161.000	€ 186.000 BW
Locatie Beemderlaan	€ 380.000	€ 3.000	€ -	€ 383.000	€ 453.000 BW
Hekkert-terrein	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ 285.000 V
Esso-locatie	€ 1.005.000	€ 46.000	-€ 902.000	€ 149.000	€ 733.000 V
Vijlen Zuid-Oost fase 3	€ 356.000	€ 390.000	-€ 2.385.000	-€ 1.639.000	€ 627.000 W
Gebiedsvisie Selzerbeek	€ 117.000	€ 57.000	€ -	€ 174.000	n.n.b.
Vereinshoes Koperstraat	€ 215.000	€ -	- € 11.000	€ 204.000	€ 73.000 W
	€ 4.514.000	€ 502.000	-€ 4.584.000	€ 432.000	

De totale omvang van de grondexploitaties is in de loop van 2025 fors afgenomen. Dit komt vooral door de verkoop van gronden in het Von Clermontpark en Vijlen Zuid Oost. Diverse grondexploitaties laten tekorten/verliezen zien. Dat heeft te maken met resterende boekwaarden en afwaarderingen, welke voor een deel reeds in het verleden hebben plaatsgevonden. Daartoe zijn toevoegingen (ten laste van het resultaat) aan de voorzieningen gedaan.

Onderstaand wordt per ontwikkeling een nadere toelichting gegeven.

Von Clermontpark

Omschrijving

Het stadsvernieuwingsproject Von Clermontpark kent zijn oorsprong in de jaren '90 en omvat de herstructurering van een omvangrijk terrein waar voorheen o.a. de naaldenfabriek Muva stond. Na realisatie van onder andere het appartementengebouw de Drapenier, de commerciële plint, de parkeergarage en de WoZoCo resteert nog voor ontwikkeling een langgerekte strook grond achter de vijver, vanaf de Beemderlaan tot aan de WoZoCo, groot ca. 6.500 m². Laudy Vastgoedontwikkeling ontwikkelt sinds 2025 deze strook tot woningbouwlocatie.

Beleidskader

Gemeente-begrotingen (incl. begroting 2025).

Doel

De ontwikkelingsrichting bij dit project sluit aan bij de uitkomsten van de Woonvisie 2017 en Woonbehoefte-onderzoek 2019, waarbij ingezet wordt op meer differentiatie in het woningaanbod via een mix van woningen voor diverse doelgroepen. Specifiek wensen we met deze ontwikkeling het aanbod aan koopwoningen voor starters, gezinnen en senioren te vergroten. De prijsklasse van de diverse woningen is gericht op het midden-segment.

Woningbouwprogramma

*27 gestapelde appartementen van ca. 100 m² met een gemiddelde koopprijs van € 420.000 (vooral gericht op senioren)

*16 grondgebonden stadswoningen van ca. 140 m² met een gemiddelde koopprijs van € 385.000 (vooral gericht op jongeren/gezinnen)

*6 vrije (bouw-)kavels van ca. 400 m² met een gemiddelde koopprijs van € 175.000 (vooral gericht op gezinnen).

In totaal ruimte voor 49 nieuwe woningen.

Voortgang

In 2023 is een verkoopovereenkomst gesloten met Laudy Vastgoedontwikkeling m.b.t. de strook in het Von Clermontpark. De ontwikkeling van de 27 appartementen en de 16 grondgebonden stadswoningen past binnen het vigerende bestemmingsplan. Voor de 6 bouwkvavels is een nieuw Omgevingsplan opgesteld, welk in februari 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld. Nadat alle vergunningen onherroepelijk waren is gestart met de verkoop. De verkoop van de appartementen en de woningen is zeer voortvarend gelopen, zoals ook verwacht in de begroting. Alle wooneenheden waren redelijk snel verkocht. Het merendeel (27%) is verkocht aan inwoners uit Vaals. Daarnaast blijken ook diverse kopers 'terug te keren' naar Vaals (mensen die hier in het verleden hebben gewoond). De verkoop van de bouwkvavels is gestart in het najaar van 2025 maar loopt minder voortvarend. Blijkbaar durven veel mensen het risico van 'zelf bouwen' momenteel niet te nemen, nu de prijzen voor materialen en arbeidsuren blijven oplopen. Eind 2025 is nog geen kavel verkocht (in de begroting 2025 is uitgegaan van verkoop van de kvavels in 2025). Afgezien van de verkoop en ontwikkeling van deze bouwkvavels zal het overige deel van het project medio 2026 worden afgerond.

Financieel

Het terrein is in 2023 verkocht voor een totaalbedrag van € 2 mio. Begin 2025 bedroeg de boekwaarde € 1.441.000. In 2025 zijn de gemeentelijke belastingen ad € 6.000 betreffende dit object bijgeboekt als kostenpost. Daarnaast zijn de betalingen van Laudy m.b.t. het onderdeel stadswoningen (€ 753.000) en bouwkvavels (€ 533.000) opgevoerd als verminderingen. Dat laatste bedrag zal overigens pas in 2026 worden ontvangen. Daarmee resteert eind 2025 een boekwaarde van € 161.000. We ramen nog ca. € 25.000 aan kosten 2026 (openbare ruimte), waardoor uiteindelijk een boekwaarde van € 186.000 zal resteren. Na afronding van dit project zal een taxatie worden uitgevoerd om de actuele waarde van de resterende gemeentegrond te bepalen. Als de boekwaarde boven die taxatiewaarde uit stijgt zal een gedeeltelijke afwaardering moeten plaatsvinden.

Locatie Beemderlaan

Omschrijving

Dit betreft het voormalige Van Houten gebouw, dat jarenlang in gebruik is geweest als bedrijfsverzamelgebouw. Hoewel het gebouw al sinds de jaren '90 op de nominatie staat om te slopen, is het tot heden steeds ingevuld. Momenteel met diverse sociaal-maatschappelijke initiatieven. Het gebouw is echter in zodanige technische staat dat sloop de meest economische variant is.

Beleidskader

Gemeente-begrotingen (vanaf begroting 2025).

Doel

De afgelopen jaren is ingezet op een mogelijke ontwikkeling van een gemeenschappelijke voorziening, al dan niet in combinatie met woningbouw dan wel zorgwoningen. Nu de gemeente café/zaal De Suisse verworven heeft met het oog op accommodatiebeleid, is nieuwbouw hiertoe op deze plek niet meer aan de orde. De koers wordt vooralsnog gezet op sloop en inrichting als parkeerterrein, in combinatie met uitbreiding van de naastgelegen supermarkt Lidl.

Programma

Uitbreiding Lidl met ca. 290 m2 vloeroppervlakte

Realisatie 71 parkeerplaatsen op terrein Lidl (deels gemeente) t.b.v. klanten Lidl en 35 op terrein gemeente als algemene parkeerplaatsen, dit betekent een toevoeging van 48 parkeerplaatsen op het huidige aantal van 58.

Voortgang

In de begroting 2025 is vooralsnog afgewogen om de ontwikkeling van deze locatie alsnog te richten op het slopen van het gebouw, een deel van het vrijkomende terrein te gebruiken voor de uitbreiding van Lidl en het overige deel voor het realiseren van openbare parkeerplaatsen. De sloop kan pas plaatsvinden nadat er voor de huidige gebruikers van het gebouw (voor zover mogelijk) adequate vervangende huisvesting is gevonden. Gelet op het feit dat nog een keuze gemaakt moet worden t.a.v. een centrale gemeenschappelijke voorziening, is nog niet duidelijk wanneer de sloop ingezet kan worden (verwachte sloop in begroting was eind 2025). Lidl heeft tot nu toe de wens uitgesproken om eind 2026/begin 2027 te starten met de uitbreiding. Lidl wenst een deel van het gemeentelijk terrein (noordkant) te huren voor het realiseren van extra parkeerplaatsen voor hun klanten. Het andere deel (zuidkant) wordt ingericht als openbare parkeerterrein. Een klein deel van het terrein wordt verkocht aan Lidl (strook met de uitbreiding tot aan de inrit), onder de voorwaarde dat de gemeente bij een eventuele verkoop van het gehele terrein door Lidl, het recht van eerste koop heeft.

Financieel

In 2025 zijn voor € 3.000 advieskosten bijgeboekt, waardoor de boekwaarde eind 2025 € 383.000 bedraagt. Voor de ontwikkeling van een parkeerterrein houden we rekening met ca. € 220.000 aan toekomstige kosten. Daarnaast gaan we uit van een bedrag van € 150.000 aan verkoopopbrengsten van grond. Daarmee zou de boekwaarde uiteindelijk uitkomen op € 453.000. Ook hier geldt dat na afronding van het project een taxatie moet worden uitgevoerd om de actuele waarde van de grond te bepalen. Is deze lager dan de boekwaarde, dan zal afgewaardeerd moeten worden (ten laste van de algemene reserve).

Hekkert-terrein

Omschrijving

Het Hekkert-terrein dankt zijn naam aan het voormalige bedrijventerrein van Opel-garage Hekkert aan de Sneeuwberglaan. Het terrein is ca. 2.700 m² groot en een aantal jaren geleden volledig opgeschoond/gesaneerd door de gemeente.

Beleidskader

Gemeente-begrotingen (incl. begroting 2025).

Doel

Nadat in het verleden enkele initiatieven voor het realiseren van studentenhuisvesting op deze locatie niet haalbaar zijn gebleken, is besloten deze richting niet meer te kiezen. Een concrete nieuwe ontwikkelingsrichting is nog niet afgesproken. Voorsnog wordt gekeken naar een samenhang met de nog op te stellen Gebiedsvisie Selzerbeek.

Voortgang

In 2025 hebben zich weinig concrete initiatieven aangediend voor dit terrein. Een paar ontwikkelaars heeft interesse getoond, maar blijven voorsnog 'hangen' bij de relatief hoge vraagprijs van € 1 mio (conform de boekwaarde).

Financieel

De boekwaarde is erg hoog als gevolg van de totale sanering welke in het verleden op kosten van de gemeente is uitgevoerd (en verantwoord op de grondexploitatie/boekwaarde). Hoewel de geïnteresseerde initiatieven nog te weinig concreet zijn, gaan we uit van een opbrengstwaarde minus nog door de gemeente te maken kosten (o.a. advisering, aandeel in de planontwikkeling) van netto € 715.000. Daardoor zou uiteindelijk een tekort resulteren van € 285.000.

In de eerdere berekening van de grondexploitatie werd uitgegaan van een verwacht tekort van € 250.000, waarvoor bij de Najaarsnota 2025 een (verlies-)voorziening is gevormd.

In de jaarrekening 2025 is aanvullend € 35.000 aan de voorziening toegevoegd, zodat deze aansluit op het geactualiseerde tekort van de grondexploitatie zoals in deze paragraaf toegelicht.

Voormalige Esso-locatie

Omschrijving

De gemeente heeft in 2017 het object voormalig Esso-tankstation inclusief omliggend terrein en bedrijfsgebouwen aan de Maastrichterlaan/Jos Francotteweg gekocht. De locatie zal door woningstichting Vanhier Wonen uit Voerendaal worden ontwikkeld tot woningbouwlocatie.

Tevens wordt in deze ontwikkeling betrokken het resterende deel van het voormalig klooster, pand Maastrichterlaan 83.

Beleidskader

Gemeente-begrotingen (incl. begroting 2025).

Doel

Bedoeling van de aankoop in 2017 was om enerzijds een onveilige en kwalitatief slechte locatie te saneren naar een woningbouwlocatie, passend bij de vraag uit de gemeenschap. De ontwikkelingsrichting bij dit project sluit aan bij de uitkomsten van de Woonvisie 2017 en Woonbehoefte-onderzoek 2019, waarbij ingezet wordt op het aanbod van sociale huurwoningen aan de bovenkant van het sociale segment.

Woningbouwprogramma

37 sociale huurappartementen in 2 appartementenblokken

Daarnaast zou op de locatie van het huidige pand Maastrichterlaan 83 nog een klein complex van ca. 10 appartementen kunnen worden gerealiseerd.

Terrein is in 2021 verkocht voor € 600.000, betaling heeft eind 2024 plaatsgevonden.

De gemeente zorgt voor sloop en sanering, ontvangt daartoe een Provinciaal subsidie van € 267.500 (maximaal)

Verwacht tekort op deze ontwikkeling: € 733.000, waarvan reeds eerder € 650.000 afgedekt via voorziening (zie paragraaf Grondbeleid)

Koopprijs pand Maastrichterlaan 83 is € 150.000

Voortgang

Nadat in 2024 de ruimtelijke procedures waren afgerond en de benodigde vergunningen onherroepelijk waren, is gestart met de saneringswerkzaamheden. Tegelijkertijd met het boren van de funderingspalen is de resterende sanering uitgevoerd. De grondwerkzaamheden stuiten echter op diverse problemen. Met name de funderings-verbindingen met de omliggende objecten zorgden voor extra kosten (zoals ook verwacht in de begroting). Ook de sanering zelf verliep niet zoals gehoopt. In het voorjaar is gestart met de daadwerkelijke bouwwerkzaamheden. Eind 2025 zijn de contouren van de 2 nieuwe appartementencomplexen duidelijk zichtbaar. Naar verwachting zal het project medio 2026 worden opgeleverd.

Additioneel heeft Vanhier Wonen intussen ook het naastgelegen pand Maastrichterlaan 83 gekocht om hier (aansluitend op het 'Esso-project') nog eens 10 extra appartementen te realiseren. Bij de nieuwbouwplannen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de historische vormgeving van de gevel van het huidige gebouw.

Financieel

Het voormalige Esso-terrein is in 2021 voor € 600.000 verkocht aan Vanhier Wonen. De boekwaarde bedroeg begin 2025 € 1.005.000. In 2025 zijn daar nog eens € 46.000 aan kosten (met name sanering en eerste aanleg riolering/nieuwe openbare weg). Er is voor € 902.000 aan opbrengsten gerealiseerd. Dat betrof enerzijds de verkoop van de Esso-locatie aan Vanhier Wonen ad € 617.000 en de tuinmuur tussen deze locatie en het object Maastrichterlaan 81 voor € 9.000 aan de eigenaar van dat laatste object. Daarnaast is in 2025 ook de door de Provincie beschikbaar gestelde KLC-subsidie ad € 237.250 (voorschot van 90%) ontvangen en een overboeking vanuit het sloopfonds van € 40.000. Daarmee resulteert eind 2025 een boekwaarde van € 149.000. Het komende jaar houden we rekening met nog € 175.000 kosten voor sanering en € 100.000 voor het aanleggen van de nieuwe openbare weg. Tevens zullen we het door ons ontvangen Subsidie Start Bouwimpuls ad € 462.500 moeten doorstorten naar Vanhier Wonen en krijgen we het restant (10%) van de Provinciale KLC-subsidie ad € 30.250. Tot slot verwachten we ook in 2026 de verkoopprijs van Maastrichterlaan 83 ad € 110.000 binnen te krijgen. Dan resteert uiteindelijk een negatief resultaat van € 733.000. Hiervan is reeds € 650.000 als verlies afgedekt/voorziening gevormd, onder meer bij de jaarrekening 2024. In de jaarrekening 2025 is aanvullend € 85.000 aan de bestaande voorziening toegevoegd, zodat deze aansluit op het geactualiseerde tekort van de grondexploitatie zoals in deze paragraaf is toegelicht.

Vijlen Zuid Oost fase 3

Omschrijving

In het uitbreidingsplan Vijlen Zuid Oost zijn in het verleden 2 fasen van woningbouw gerealiseerd. Er ligt nog een stuk gemeentegrond (ca. 6.000 m²) en tevens nog grond in eigendom van VOC Vastgoedontwikkelingscentrum (idem ca. 6.000 m²). Beide eigenaren werken samen aan een toekomstige ontwikkeling van woningbouw (fase 3).

Beleidskader

Gemeente-begrotingen (incl. begroting 2024).

Doel

De ontwikkeling moet bijdragen aan het realiseren van meer differentiatie in het woningaanbod gemeentebreed. Daarnaast wordt een mix van woningtypen en doelgroepen op deze locatie beoogd ter bevordering van de sociale veerkracht. Met de afronding van de woningbouw grijpt de gemeente bovendien de kans om de woonwijk qua openbaar groen uitnodigend te maken en beter te laten aansluiten bij het prachtige buitengebied, dat zich vanaf de rand van dit plan o.a. uitstrekt richting de Vijlenerbossen.

Woningbouwprogramma

- * 7 grote ('niveau-') gezinswoningen (woonkamer/keuken op 1e etage), koopprijs gemiddeld € 489.000
- * 4 patiowoningen voor senioren, koopprijs gemiddeld € 369.000
- * 6 starterswoningen (2x3), koopprijs gemiddeld € 419.000
- * 2 tweekkappers, koopprijs gemiddeld € 535.000
- * 3 vrije bouw kavels, koopprijs gemiddeld € 275.000 (totaal 22)

Voortgang

Vanaf de start van dit initiatief blijkt een grote behoefte aan koopwoningen uit de lokale omgeving (met name uit de kern Vijlen). Na het doorlopen van de benodigde ruimtelijke procedures is eind 2024 gestart met de verkoop van de kavels en vervolgens de woningen. Hoewel de verkoop op zich voortvarend is verlopen, is het aandeel kopers uit de eigen gemeente redelijk beperkt (14%). Na de zomervakantie in 2025 is gestart met de bouwfase (zoals gepland in de begroting). Direct aan het begin deden zich nogal wat problemen voor m.b.t. de stabiliteit van de ondergrond. De geschatte doorlooptijd bedraagt ruim 1 jaar, zodat de oplevering eind 2026 wordt verwacht.

Financieel

De boekwaarde bedroeg begin 2025 € 356.000. In 2025 zijn hier € 390.000 kosten bijgekomen, met name ontwikkel-/bouwkosten (ca. € 300.000), notariskosten en makelaarskosten. De verkoop van alle grondstukken heeft € 2.385.000 opgeleverd. Daardoor resteert er eind 2025 een negatieve boekwaarde van € 1.639.000. We verwachten in 2026 nog ca. € 1.012.000 aan ontwikkelkosten, met name afwerking van de infrastructuur en het openbaar groen. Wat dat laatste betreft wordt rekening gehouden met een investering van € 250.000. Uiteindelijk zou dan een positief resultaat/winst overblijven van € 627.000, hetgeen na afronding van dit project mag worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Gebiedsvisie Selzerbeek

Omschrijving

Het gebied aan de Selzerbeek- en Sneeuwberglaan, tussen de outdoor-kartingbaan en jongerencentrum Fraiche, kenmerkt zich tweeledig. Aan de noordkant is sprake van teruglopende industrie, tegen een prachtige natuur/achtergrond, de Sneeuwberg. De zuidkant kenmerkt zich, met name in de buurt van de Grenslandhal en de Jardon-locatie, als een stevig verstedend gebied met een enigszins desolate uitstraling. Hier ligt een opgave voor de gemeente om na te denken over een visie voor toekomstige ontwikkeling.

Beleidskader

Raadsbesluit Opstellen Gebiedsvisie Selzerbeek - juli 2023. Starten proces voor een Gebiedsvisie. Gebiedsvisie Selzerbeek vastgesteld door de gemeenteraad in december 2025.

Doel

De gebiedsvisie moet een sturingsinstrument vormen voor het gemeentebestuur om toekomstige initiatieven voor ontwikkeling in dit gebied te kunnen richten op een gewenste samenhangende ontwikkeling van het hele gebied. Daarbij heeft de gemeente voor ogen om aan de noordkant een mix

van woontypes te realiseren, waarbij wonen in het groen/verbinding met de natuur voorop staat. Het gaat dan om woningen in het midden- en hoogsegment. Aan de zuidkant wenst de gemeente de 'stedelijke rand' op een kwalitatieve manier af te ronden, ook met verschillende woontypen, in het midden- en lagere segment.

Voortgang

In 2025 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd, ter onderbouwing van de uiteindelijke visie. Zo hebben we o.a. extern advies ingewonnen rondom de stikstof-opgave, mobiliteit, natuur en ecologie. Op basis van die onderliggende rapporten is een Gebiedsvisie opgesteld, welke de gemeenteraad in december 2025 heeft vastgesteld. De visie schetst de gemeentelijke ambities om het gebied in de komende jaren te transformeren van voornamelijk industrie-gebied naar een zone waarin wonen in een groene omgeving centraal staat en tevens ruimte is voor kleinschalige bedrijvigheid/dienstverlening. De percelen zijn nagenoeg allemaal niet in eigendom van de gemeente. Er is (vooralsnog) bewust niet gekozen voor het toepassen van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten, aangezien dit ook verplichtingen en risico's voor de gemeente met zich meebrengt. Dat betekent dat de gemeente dient te sturen op particuliere initiatieven middels de uitgangspunten uit de Gebiedsvisie. De eerste initiatieven hebben zich inmiddels redelijk concreet gemeld. Aan de zuidkant van de Selzerbeek lopen nog steeds de initiatieven rondom de sloop en ontwikkeling van de Jardon-locatie (appartementen voor jongeren/studenten) en de transformatie van de voormalige Grenslandhal tot woonappartementen (ca. 20). Verwachting is dat dit laatste initiatief medio 2026 de gemeenteraad zal bereiken t.b.v. besluitvorming.

Financieel

Zoals aangegeven is (nog) geen gemeentelijke grond in deze exploitatie ingebracht. De boekwaarde bestaat enkel uit de kosten voor externe advisering. Begin 2025 was dat € 117.000 en in 2025 is daar nog € 57.000 bijgekomen, zodat de boekwaarde momenteel sluit op € 174.000. Zodra ontwikkelingen gaan plaatsvinden zullen exploitatiebijdragen van ontwikkelaars gevraagd worden, om zodoende de gemaakte en nog te maken kosten te dekken.

Vereinschoes Koperstraat

Omschrijving

De gemeente heeft in 2015 het Vereinschoes, zijnde café met bovenwoning, in eigendom overgenomen van de Stichting Ons Volkshuis. Het gebouw dient al decennia lang als verenigingsgebouw. De aankoop had een strategisch doel: mogelijk betrekken van dit pand en terras bij de ontwikkeling van het Koningin Julianaplein.

Beleidskader

Ingaande begroting 2022: mede vanuit bezuinigings-/efficiency overwegingen is de bestuurlijke koers gericht op het vervreemden van het gebouw.

Begroting 2025: vooralsnog aanhouden gelet op het proces rondom Accommodatiebeleid.

Raadsbesluit mei 2025: n.a.v. Gemeentelijk Accommodatiebeleid: object verkopen.

Doel

Aangezien dit gebouw nogal wat onderhoud behoeft en geen substantiële functie vervult in het kader van het nieuwe Gemeentelijk Accommodatiebeleid, zal het verkocht worden. De opbrengst kan ingezet worden t.b.v. het ontwikkelen van een (centrale) gemeenschappelijke accommodatie.

Cijfers

Boekwaarde begin 2025: € 215.000

Verwacht wordt het gebouw te kunnen verkopen voor € 300.000. Rekening houdend met € 11.000 afschrijving en € 15.000 aan nog te maken onderhoud en begeleiding bij verkoop, resteert dan uiteindelijk een boekwinst van € 71.000 (in 2025 t.g.v. de Algemene Reserve).

Voortgang

Zoals aangegeven heeft de raad in mei 2025 impliciet besloten dit gebouw te verkopen (in de begroting is nog uitgegaan van een overweging tot verkoop). De voorbereidingen voor de verkoop zijn inmiddels getroffen en de verkoop zal dit voorjaar worden opgestart.

Financieel

Jaarlijks wordt op dit pand afgeschreven (€ 11.000 in 2025). Derhalve is de boekwaarde eind 2025 € 204.000. Rekening houdend met kosten voor onderhoud en makelaar alsmede de verkoopprijs van € 300.000 (richtprijs), zou uiteindelijk een positief resultaat van € 73.000 gerealiseerd kunnen worden. Dat resultaat kan ingezet worden t.b.v. de (nieuwe) gemeenschappelijke accommodatie.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inhoud paragraaf

Deze paragraaf gaat in op de onderhoudstoestand en de onderhoudskosten van de gemeentelijke infrastructuur (wegen en riolering) en voorzieningen (groen, openbare verlichting en gebouwen) binnen de gemeente Vaals. Deze kosten maken onderdeel uit van met name de programma's Wonen en Verkeer en Mens en Voorzieningen.

De gemeente Vaals beheert onder andere 35.000 meter weg binnen de bebouwde kom, 47.000 meter weg buiten de bebouwde kom, 72.000 strekkende meter riolering, 156.000 vierkante meter openbaar groen en diverse gemeentelijke gebouwen. De kwaliteit van deze voorzieningen en het onderhoud daarvan zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de hoogte van de bijbehorende lasten.

Conform artikel 24 van de financiële verordening van de gemeente Vaals 2024 (vastgesteld op 22 april 2024) wordt in deze paragraaf een toelichting gegeven op de onderhoudsplannen voor wegen, groenvoorzieningen, gebouwen, riolering en openbare verlichting. Het onderhoud van water is niet van toepassing, omdat er binnen de gemeente Vaals geen waterkeringen of andere watergebonden infrastructuur onder gemeentelijk beheer vallen die volgens de BBV-richtlijnen onderhoud vergen, met uitzondering van het rioleringssysteem.

In de jaarrekening 2025 zijn de jaarlijks terugkerende kosten en het reguliere (klein) onderhoud ten laste van de exploitatie gebracht. De kosten voor groot onderhoud van wegen en gebouwen zijn rechtstreeks ten laste van de daarvoor gevormde voorzieningen verantwoord. De gemeente beschikt over drie afzonderlijke voorzieningen: één voor het groot onderhoud van gebouwen en twee voor wegen (groot onderhoud en achterstallig onderhoud). Deze voorzieningen moeten toereikend zijn om de lasten van het groot onderhoud over de gehele planperiode te dekken, op basis van de meerjarige onderhoudsplannen. De jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie is hierop afgestemd.

2. Riolering

Beleidskader

De gemeente Vaals voert het beheer en onderhoud van de riolering uit volgens een integrale en planmatige beheerfilosofie. Het doel van het beheer is dat het rioolstelsel op een duurzame manier goed blijft functioneren. De gemeente wil voorkomen dat er storingen ontstaan of dat er water op straat komt te staan en doet dat door de beschikbare middelen verstandig in te zetten. Om te bepalen welk onderhoud nodig is, wordt steeds gekeken naar wat er daadwerkelijk in het veld wordt aangetroffen. De gemaakte keuzes steunen op recente inspecties en op een zorgvuldige beoordeling van de situatie zodat duidelijk wordt welke ingrepen echt nodig zijn.

In 2025 is de voorgenomen nul-inspectie van het rioolstelsel afgerond. Een nul-inspectie is een volledige eerste inventarisatie van het hele stelsel waarbij alle leidingen en putten worden bekeken om een helder en volledig beeld te krijgen van de actuele technische staat. Deze inspectie vormt de basis voor toekomstig onderhoud en geeft inzicht in eventuele gebreken die nog niet eerder zichtbaar waren. Dankzij deze aanpak is per deelgebied een actueel en betrouwbaar beeld verkregen van de toestand van de riolering.

Tijdens de inspecties zijn waar nodig direct onderhoudsmaatregelen uitgevoerd zoals het verwijderen van wortelgroei en spoelcement. Een belangrijk onderdeel van deze 0-inspectie betrof het traject op de Maastrichterlaan. Door inzet van verkeersmaatregelen en nauwe afstemming tussen provincie, aannemer en gemeente is dit stelsel succesvol geïnspecteerd.

Naast de reguliere inspecties heeft de gemeente in 2025 extra aandacht besteed aan gebieden waar het riool mogelijk moet worden aangepast om afkoppelen beter mogelijk te maken en wateroverlast te verminderen. In deze gebieden is aanvullend onderzoek uitgevoerd. Daarbij gaat het niet alleen om inspecties maar ook om nauwkeurige inmetingen en scans van het bestaande stelsel. Hierdoor zijn onder meer de riooldeellocaties bij de rotonde Maastrichterlaan–Randweg, de Clarissenstraat en de omgeving van Landal veel duidelijker in beeld gekomen. De inzichten die dit oplevert, helpen bij het bepalen van de maatregelen die de komende jaren nodig zijn en bieden een stevige basis voor toekomstige keuzes in het beheer.

Met de uitgevoerde nul-inspecties en aanvullende onderzoeken is het rioolstelsel in 2025 zo volledig mogelijk vastgelegd en zijn bestaande hiaten in de beheergegevens grotendeels opgelost. Ook zijn alle kolken binnen de gemeente inzichtelijk gemaakt en gedigitaliseerd. Deze informatie vormt een belangrijke voorbereiding voor het nieuwe Basisrioleringsplan binnen het samenwerkingsverband Maas en Mergelland. Dit is een regionale samenwerking van de Zuid-Limburgse gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. In dit verband werken de gemeenten samen met Waterschap

Limburg en andere waterpartners om kennis te bundelen, onderzoek uit te voeren en gezamenlijke plannen te maken voor riolering, afvalwater en wateroverlast. Zo kan de regio efficiënter werken en beter inspelen op klimaatopgaven en waterproblemen die gemeentegrenzen overstijgen.

In 2025 heeft Sweco binnen dit samenwerkingsverband een gedetailleerde kaart van het verhard oppervlak opgesteld. Daarnaast is gestart met de aanbesteding voor het hydraulisch doorrekenen van het volledige rioolstelsel zodat de gevolgen van hevige neerslag en veranderingen in afvoer beter kunnen worden voorspeld.

Net als in voorgaande jaren zijn er diverse verzakkingen in de openbare ruimte hersteld. Deze bleken veelal te worden veroorzaakt door defecte kolk- of huisaansluitingen. Omdat dergelijke gebreken vooraf lastig via inspecties kunnen worden vastgesteld, worden deze problemen reactief opgelost zodra verzakkingen aan het licht komen. Proactief opsporen van dit type defecten is technisch complex en economisch niet doelmatig.

In 2025 is de voorgenomen relining van de riolering in het Von Clermontpark succesvol uitgevoerd waardoor de levensduur van deze leidingen aanzienlijk is verlengd. Daarnaast is extra onderhoud uitgevoerd aan de rioolgemalen. Hierbij zijn onder meer pompen, ontluuchtingskleppen en persafsluiters vervangen. Bij één gemaal is de volledige besturingskast inclusief besturingssysteem vervangen na aanrijdschade.

Naast inspecties en herstelmaatregelen is in 2025 verdere invulling gegeven aan de volledige beheercyclus van de riolering. De gemeente beschikt over een raamovereenkomst voor het reinigen en inspecteren van de hoofdriolering. In 2025 is een aanvullende raamovereenkomst voor relining en rioolreparaties opgesteld en aanbesteed. Daarnaast is het maatregelenplan, gebaseerd op de resultaten van de nul-inspecties, afgerond. Het maatregelenplan laat duidelijk zien welke werkzaamheden in de komende jaren nodig zijn en hoe urgent deze zijn. Het geeft richting aan het beheer van het rioolstelsel en helpt bepalen waar als eerste moet worden ingegrepen. De nieuwe raamovereenkomst maakt het mogelijk om de maatregelen uit het plan direct in uitvoering te brengen.

Vanuit rioolbeheer is tevens inhoudelijke input geleverd aan reconstructies en solitaire straten die zijn opgenomen in het Meerjarig Investeringsplan (MIP). Voor het project Hilleslagerweg is gekozen voor de aanleg van een bufferriool voor hemelwater binnen de komgrens van Vijlen. Deze maatregel draagt bij aan het oplossen van bestaande waterproblematiek en sluit aan bij de gemeentelijke afkoppelstrategie. Daarnaast is input geleverd voor de reconstructie Waterbuffer Noord, waarbij op basis van inspectieresultaten is bepaald welke delen van de bestaande riolering vervangen moeten worden en welke kunnen worden behouden.

Op basis van de uitgevoerde inspecties en onderhoudsmaatregelen wordt geconcludeerd dat het rioolstelsel van de gemeente Vaals in 2025 goed functioneert. Het onderhoudsniveau bevindt zich overwegend tussen niveau A en B, met enkele uitschieters naar niveau C. Door structurele inspecties, planmatig onderhoud en risico-gestuurde keuzes wordt het beheer van de riolering de komende jaren verder geoptimaliseerd.

Financiële Consequenties

De rioolheffing in de gemeente Vaals blijft volledig kostendekkend, wat betekent dat de inkomsten uit de rioolheffing gelijk moeten zijn aan de beheer- en onderhoudskosten. Eventuele overschotten worden toegevoegd aan de voorziening gebonden heffingen en meegenomen in het te bepalen tarief voor het volgende begrotingsjaar. Daarnaast blijft de voorziening riolering fungeren als buffer voor onverwachte grote uitgaven en mogelijke subsidie-uitkeringen voor het afkoppelen van regenwater.

De onderhoudslasten zijn in 2025 begroot op 362.000 euro, terwijl de werkelijke onderhoudslasten 407.000 euro bedragen. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een hoger aantal ad hoc meldingen dan vooraf voorzien. Omdat regulier onderhoud in de gemeente Vaals grotendeels plaatsvindt naar aanleiding van meldingen uit de openbare ruimte, leiden meer meldingen direct tot extra werkzaamheden en dus hogere kosten dan begroot. Hierdoor is de realisatie hoger uitgevallen dan vooraf geraamd.

In onderstaande tabel zijn de Onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Onderhoudslasten	€ 459.000	€ 362.000	€407.000
Kapitaallasten	€ 391.000	€395.000	€383.000
Totaal	€ 850.000	€757.000	€790.000

3. Groen

Beleidskader

Het beheer en onderhoud van de groenvoorziening in de gemeente Vaals is in 2025 uitgevoerd binnen de vier bekende categorieën: beplanting, grassen, bomen en onkruidbeheersing. Voor alle onderdelen is opnieuw gestreefd naar onderhoudsniveau B. Dit betekent dat het reguliere onderhoud voldoende moet zijn om een verzorgd en stabiel beeld in de openbare ruimte te behouden. Hieronder wordt per onderdeel teruggeblikt op de ontwikkelingen in 2025.

Beheer beplanting:

Het onderhoud van de vasteplantenborders volgens het GreentoColour-concept is in 2025 voortgezet. Het GreentoColour-concept is een vasteplantenaanpak waarbij ontwerp, plantkeuze, bodemverbetering en beheer op elkaar zijn afgestemd. Hierdoor groeien de plantvakken snel dicht en blijven ze vrijwel onkruidvrij. Daarnaast ontstaat een kleurrijke en onderhoudsarme beplanting die bijdraagt aan een hoogwaardige openbare ruimte.

Het GreentoColour-concept vraagt om nauwkeurig en deskundig beheer waardoor de plantvakken het hele jaar door in goede staat worden gehouden. Die intensieve aanpak heeft ervoor gezorgd dat de beplantingsvakken zichtbaar hebben bijgedragen aan een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte.

Daarnaast is in 2025 verder gewerkt aan het vervangen en inboeten van plantvakken waarvan de kwaliteit onder het gewenste niveau was gezakt. Dit betrof zowel vakken die hun levensduur hadden bereikt als vakken die door weersomstandigheden of gebruik waren verslechterd. Door tijdig en gericht in te grijpen, zijn meerdere locaties weer op het gewenste niveau gebracht. Het resultaat is dat de beplantingskwaliteit beter aansluit bij de beeldcriteria die de gemeente hanteert en dat de groenstructuur een verzorgd en samenhangend geheel vormt.

Beheer Grassen:

Het jaar 2025 stond in het teken van de nieuwe aanbesteding van het maaibestek. De nieuwe aanbesteding heeft geleid tot een meer uniform en duurzaam maaibeheer, waarbij nadrukkelijk (daar waar het kan) wordt ingezet op biodiversiteit en passend maaibeheer op locaties waar ecologische kansen aanwezig zijn.

De kwaliteit van de grasportvelden is doorlopend gemonitord. De in 2024 uitgevoerde verbetermaatregelen, waaronder gericht bezanden, hebben in 2025 merkbaar effect gehad: de velden voldeden overwegend aan de gestelde kwaliteitseisen en waren gedurende het speelseizoen goed bespeelbaar. Eventuele aandachtspunten konden tijdig in het reguliere onderhoud worden meegenomen.

Beheer Bomen:

In 2025 is verder gewerkt aan het actualiseren van de bomenadministratie, die in 2024 al in gang was gezet naar aanleiding van de boomveiligheidscontrole uit 2023. Door het updaten van gegevens en het uniformeren van registraties is de kwaliteit van de administratie aanzienlijk verbeterd.

Daarnaast zijn de in 2024 geconstateerde risicobomen inmiddels vervangen of gesnoeid, waardoor een deel van de onderhoudsachterstand structureel is weggewerkt. Ook is er verder uitvoering gegeven aan de zelfopgelegde inboetverplichting, waarbij op meerdere locaties nieuwe bomen zijn aangeplant ter vervanging van verwijderde exemplaren. Deze acties dragen bij aan een duurzaam en veilig bomenbestand.

Beheer Onkruidbestrijding:

De aanpak van onkruidbeheersing in 2025 heeft opnieuw geleid tot een positief beeld in de openbare ruimte. Door het hanteren van een gestructureerde en duurzame werkwijze is overlast beperkt gebleven en zijn er slechts incidenteel meldingen binnengekomen. Dit bevestigt dat de ingezette methodiek effectief is en aansluit bij de verwachtingen van inwoners. Het onderhoudsniveau in verhardingen en plantvakken is hierdoor over het algemeen goed geborgd.

Financiële Consequenties

Het beheer en onderhoud van regulier groen omvat de categorieën beplanting, grassen, bomen en onkruidbestrijding. Voor dit onderhoud is in 2025 een bedrag van 572.000 euro begroot, terwijl de realisatie uitkomt op circa 562.000 euro. Daarmee blijft de uitvoering nagenoeg binnen de beschikbare middelen.

Binnen het groenbeheer was in 2025 sprake van meerdere niet ingevulde vacatures. Om het onderhoudsniveau te kunnen continueren, is voor een deel van de werkzaamheden gebruikgemaakt van tijdelijke externe inzet. De hiermee samenhangende kosten zijn gedekt vanuit het personeelsbudget. Hierdoor ontstaat binnen het onderhoudsbudget voor openbaar groen een beperkte onderschrijding van ongeveer 10.000 euro. De onderhoudswerkzaamheden zijn volledig uitgevoerd en sluiten aan bij het beoogde kwaliteitsniveau.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Onderhoudslasten	€461.000	€572.000	€562.000
Kapitaallasten	€ 82.000	€79.000	€78.000
Totaal	€ 543.000	€651.000	€640.000

4. Gebouwen

Beleidskader

In 2022 heeft de gemeente Vaals samen met Bremen Bouwadviseurs het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de gemeentelijke gebouwen herzien. Deze actualisatie had als doel om een helder en volledig beeld te krijgen van de staat van het gemeentelijk vastgoed en om de onderhoudsactiviteiten en -kosten voor de komende tien jaar inzichtelijk te maken. Het MJOP vormt sindsdien het beleidskader voor een duurzame en verantwoorde aanpak van het vastgoedbeheer, waarbij veiligheid, kwaliteit en kostenbeheersing centraal staan.

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat uit uiteenlopende gebouwen met verschillende functies en onderhoudsbehoeften. Een deel van deze gebouwen bevindt zich in een uitstekende staat. Dat geldt onder andere voor het gemeentehuis, Bergzicht, BMA Vijlen en de Brede School. Deze panden hebben dankzij eerdere investeringen in onderhoud en verduurzaming een solide basis. Ook bij Rood-Groen is de kwaliteit sterk verbeterd: de kleedkamers zijn gerenoveerd en uitgerust met warmtepomp-airco's en de kantine is volledig herbouwd na een brand. Hierdoor geldt ook deze locatie inmiddels als goed onderhouden. Verder zijn in 2025 de reguliere onderhoudswerkzaamheden volgens het MJOP uitgevoerd en zijn verschillende grote projecten afgerond, zoals de vervanging van de parkeerinstallatie in de parkeergarage en de vernieuwing van het toegang- en beveiligingssysteem bij het gemeentehuis.

Voor de panden die de gemeente wil behouden én waarvan nog geen recente keuring beschikbaar was, zijn scope 10-keuringen uitgevoerd. Deze inspecties geven inzicht in de technische staat van de gebouwen, inclusief constructieve onderdelen en brandveiligheid. De uitkomsten helpen om in 2026 gericht herstelwerkzaamheden te plannen zodat de gebouwen blijven voldoen aan de geldende veiligheids- en kwaliteitsnormen.

Ook de gemeentewerf heeft in 2025 enkele aanpassingen ondergaan. De kantine en de kantoorruimtes zijn gerenoveerd en daarmee beter geschikt gemaakt voor de huidige en toekomstige werkzaamheden. Hierdoor vervult de werf weer een functionele en toekomstbestendige rol binnen de organisatie.

Voor de locatie Oud-Lemiers zijn uiteenlopende verbeteringen doorgevoerd. Deze aanpassingen hebben de bruikbaarheid van het pand vergroot. Belangrijk is dat deze locatie recent is overgedragen aan de Stichting Nij Lemiers, die vanaf dat moment verantwoordelijk is voor het verdere beheer en de toekomstige invulling. Deze stichting is opgericht nadat de voormalige exploitant (Vebego) haar exploitatiewerkzaamheden heeft beëindigd.

Voor een aantal oudere of minder intensief gebruikte gemeentelijke panden is een bewuste keuze gemaakt voor een meer behoudende onderhoudsstrategie. Dit betreft onder meer Auw Sjoel, Beemderlaan, BMA Lemiers en de Uitvoeringszaal Lemiers. Bij deze gebouwen richt het beheer zich vooral op het behoud van de huidige staat, zonder dat grote investeringen worden gedaan. Voor deze panden is een instandhoudingsplan opgesteld waarin de focus ligt op het verhelpen van urgente gebreken en het uitvoeren van noodzakelijke werkzaamheden binnen haalbare financiële en praktische kaders. Veiligheid, gezondheid en realistische uitvoerbaarheid staan daarbij voorop.

In het najaar van 2025 is het onderhoudsplan opnieuw geëvalueerd en geactualiseerd door gebouwbeheer in samenwerking met Bremen Bouwadviseurs. Deze actualisatie was nodig om het onderhoudsprogramma af te stemmen op veranderende omstandigheden, de actuele staat van de gebouwen en de beschikbare middelen. Daarbij is niet alleen gekeken naar de technische kant van het vastgoed maar ook naar de maatschappelijke rol van de gebouwen en hun bijdrage aan de bredere duurzaamheidsdoelen van de gemeente.

Op korte termijn wordt meer duidelijkheid verwacht over het nieuwe accommodatiebeleid. Dit beleid moet richting geven aan de toekomst van de gemeentelijke gebouwen en zal onder andere bepalen welke panden behouden blijven, opnieuw worden ingericht of mogelijk worden afgestoten. Deze beleidskeuze speelt een belangrijke rol bij toekomstige investeringen en het onderhoudsbeleid.

Het onderhoud van gemeentelijke gebouwen blijft essentieel voor de veiligheid van gebruikers én voor de financiële stabiliteit van de gemeente. Met de geactualiseerde onderhoudsplannen beschikt Vaals over een solide basis voor toekomstgericht vastgoedbeheer. De combinatie van regulier onderhoud bij goed functionerende panden en een instandhoudingsplan voor oudere gebouwen toont een pragmatische en duurzame aanpak. Dankzij de actualisatie van het MJOP is de gemeente in staat om flexibel en kostenefficiënt te sturen op maatregelen die passen bij de behoeften van de gemeenschap en de ambities voor een duurzame toekomst.

Financiële Consequenties

Het groot onderhoud in 2025 is uitgevoerd op basis van het meerjarenonderhoudsplan MJOP Bremen dat in 2022 is vastgesteld. De werkzaamheden in het kader van groot onderhoud worden gedekt vanuit de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen. Het reguliere onderhoud op locaties wordt gedekt vanuit de exploitatie.

Voor het reguliere onderhoud was in 2025 een bedrag van 232.000 euro geraamd. Hiervan is 208.000 euro gerealiseerd. De belangrijkste reden voor deze lagere realisatie is dat door werkzaamheden binnen het groot onderhoud aan het gemeentehuis een aantal reguliere onderhoudswerkzaamheden niet meer hoefden te worden uitgevoerd.

Van de oorspronkelijk geraamde 439.000 euro aan groot onderhoud is 365.000 euro gerealiseerd. De lagere realisatie wordt veroorzaakt doordat bij de actualisatie van het MJOP in 2025 is besloten om een aantal werkzaamheden door te schuiven naar 2026. Het gaat hierbij onder meer om de vervanging van stookinstallaties in het gemeentehuis, de gemeentewerf, café-restaurant Bergzicht en De Obelisk. Deze uitgaven zijn daardoor niet in 2025 gedaan en blijven beschikbaar in de voorziening.

In het geactualiseerde MJOP is rekening gehouden met het actuele onderhoudsniveau, prijsstijgingen en achterstallige werkzaamheden. De actualisatie heeft geleid tot een herberekening van de benodigde omvang van de voorziening groot onderhoud gebouwen. Hierdoor zijn zowel de jaarlijkse dotatie als de beginstand per 1 januari 2026 aangepast. De gewijzigde beginstand resulteerde in de najaarsnota in een positief resultaat van 100.000 euro. Dit voordeel ontstaat doordat in 2025 minder onderhoud is uitgevoerd dan gepland en door de bijstelling van de benodigde voorziening per 1 januari 2026. Tegelijkertijd laat het geactualiseerde MJOP zien dat de toekomstige onderhoudslasten hoger uitvallen, waardoor de jaarlijkse dotatie per 1 januari 2026 is verhoogd van 402.000 euro naar 461.000 euro.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en de mutaties in de voorziening groot onderhoud voor 2025 weergegeven.

	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Onderhoudslasten	€179.000	€232.000	€208.000
Mutatie voorziening onderhoud	€ 401.000	€401.000	€301.000
Totaal	€ 580.000	€633.000	€509.000

5. Wegen

Beleidskader

Het beheer van de wegen in de gemeente Vaals wordt uitgevoerd op basis van de richtlijnen van CROW. Deze vormen het fundament onder een professionele en gestructureerde aanpak van het wegbeheer. De gemeente combineert deze richtlijnen met een cyclische wegininspectie en aanvullende onderzoeken zoals visuele inspecties, maatregeltoetsen en asfaltonderzoeken. Samen zorgen deze instrumenten voor een goed onderbouwde onderhoudsprogrammering en een actuele kijk op de staat van het wegennet.

Binnen het wegbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen klein en groot onderhoud. Klein onderhoud bestaat uit kleinschalige maatregelen die vooral zijn gericht op het voorkomen van onveilige situaties. Deze werkzaamheden hebben geen planmatig karakter en worden uitgevoerd wanneer zich onveilige of ongewenste situaties voordoen. Groot onderhoud heeft juist een planmatig karakter en is bedoeld om de kwaliteit van het wegennet en de levensduur van de verhardingen te behouden. Deze maatregelen vloeien direct voort uit de resultaten van de wegininspecties en de meerjarige onderhoudsplanning.

In 2024 is hiervoor een nieuw Meerjarig Beheer- en Onderhoudsprogramma vastgesteld, waarin per wegvak is aangegeven welke maatregelen nodig zijn en wanneer deze moeten worden uitgevoerd.

Aanpak achterstand groot onderhoud wegen

In 2025 is volgens de planning gewerkt. Op verschillende straten zijn asfaltwerkzaamheden uitgevoerd, zoals op de Pater Gelissenstraat, de Pater Jansenstraat, de Weg onder de Eiken, de Zevenwegenweg, het Prins Bernhardplein en de Viergrenzenweg. Deze werkzaamheden hebben bijgedragen aan het verbeteren en waarborgen van de kwaliteit en veiligheid van de wegen.

In het onderstaande overzicht staat het onderhoudsniveau dat door de raad is vastgesteld (niveau B) en het onderhoudsniveau dat daadwerkelijk is behaald. Dit gaat specifiek over de achterstand in het groot onderhoud. Ook wordt aangegeven in hoeverre er nog sprake is van achterstand (kwaliteitsniveau D) ten opzichte van het gewenste niveau (kwaliteitsniveau B).

Achterstandsonderhoud wegen

	Totaal plan Achterstands- onderhoud 2025- 2027 in m2	Plan m2 jaarschijf 2025	Realisatie m2 2025 kwaliteitsniveau A of B	Restant m2 binnen planperiode t.m. 2027	Totaal
Achterstand wegen	63.166	21.327	20.667	42.499	63.166
% naar kwaliteitsniveau A of B	100%	34%	33%	67%	100%
% behaald t.o.v. van jaardoel			97%		

Toelichting:

Uit de tabel 'Achterstandsonderhoud wegen' blijkt dat van de in totaal 63.166 m² aan wegen met achterstand in groot onderhoud, volgens het onderhouds- en beheerplan in 2025 (jaarschijf) 21.327 m² uitgevoerd zou worden. In werkelijkheid is in 2025 20.667 m² gerealiseerd. Dit betekent dat deze wegen nu voldoen aan kwaliteitsniveau A of B. Daarmee is 97% van het jaardoel behaald. De resterende 3% (660 m²) wordt uitgevoerd in 2026. Dit betreft een weghelft van de Zevenwegenweg.

Volgens de planning moet de achterstand in groot onderhoud binnen drie jaar worden weggewerkt. Omdat in 2025 al 33% van het totale aantal m² is gerealiseerd, ligt de uitvoering op schema.

Regulier groot onderhoud wegen

In 2025 is ook voor het regulier groot onderhoud conform planning van het Meerjarig Beheer- en Onderhoudsprogramma gewerkt. In onderstaand overzicht wordt de voortgang in het regulier groot onderhoud weergegeven.

Regulier groot onderhoud wegen

	Totaal plan regulier groot onderhoud 2025-2028 in m2	Plan jaarschijf 2025	Realisatie 2025 kwaliteitsniveau A of B	Restant m2 binnen planperiode t.m. 2028	Totaal
Groot onderhoud regulier	25.974	3.933	2.007	23.967	25.974
% naar kwaliteitsniveau A of B	100%	15%	8%	92%	100%
% behaald t.o.v. van jaardoel			51%		

Toelichting:

Uit de tabel 'Regulier onderhoud wegen' blijkt dat in totaal 25.974 m² aan wegen regulier groot onderhoud nodig heeft. Volgens het onderhouds- en beheerplan zou in 2025 (jaarschijf) 3.933 m² worden uitgevoerd. In werkelijkheid is in 2025 2.007 m² gerealiseerd. Dit betekent dat deze wegen nu voldoen aan kwaliteitsniveau A of B. Daarmee is 51% van het jaardoel behaald. De resterende 49% (1.926 m²) wordt uitgevoerd in de planperiode 2026-2028. Volgens de planning moet het totaal aan groot onderhoud binnen vier jaar (de planperiode van het onderhouds- en beheerplan) worden uitgevoerd.

Waarom is in 2025 51% van het jaardoel behaald?

In 2025 is 51% van het geplande regulier groot onderhoud uitgevoerd, omdat enkele werkzaamheden niet binnen het jaar realiseerbaar waren. Het groot onderhoud aan Oud Lemiers en Rott is tijdens de voorbereiding technisch niet uitvoerbaar gebleken en daarom doorgeschoven naar 2026. Daarnaast zorgden afhankelijkheden en externe randvoorwaarden (o.a. calamiteit/afstemming met WML bij het voetpad Vijlenstraat, ecologische beperkingen zoals een dassenburcht (bij de Oude Trichterweg) en uitgestelde schouw/voorbereiding) voor verschuiving van delen van het werk naar 2026-2028. Hierdoor is minder uitgevoerd in 2025, maar de resterende meters worden opgenomen binnen de planperiode.

Overige werkzaamheden

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden zijn in 2025 ook verschillende werkzaamheden uitgevoerd door derden zoals nutsbedrijven, die werkzaamheden aan de ondergrondse infrastructuur hebben verricht. Omdat dergelijke activiteiten schade aan de weg kunnen veroorzaken, brengt de gemeente degeneratiekosten in rekening. De opbrengsten hiervan zijn ook dit jaar ontvangen en verwerkt, zodat herstel van deze schade financieel kan worden afgedekt.

Tot slot zijn op de Maastrichterlaan enkele aanvullende werkzaamheden uitgevoerd. Zo zijn boomroosters aangepast en is het straatwerk op diverse plekken hersteld. Deze herstelmaatregelen dragen niet alleen bij aan een nette uitstraling maar ook het goed functioneren van de openbare ruimte. Deze maatregelen creëren daarmee een veilige verkeerssituatie.

Financiële consequenties

De realisatie van de reguliere onderhoudskosten van de wegen komt in 2025 uit op circa 161.000 euro. Dit bedrag bestaat uit ongeveer € 142.000 euro voor regulier onderhoud, waaronder werkzaamheden aan veldwegen en de afhandeling van meldingen, en € 19.000 euro voor regulier groot onderhoud. In de begroting was voor deze posten gezamenlijk € 154.000 euro opgenomen, bestaande uit 139.000 euro voor het reguliere onderhoud en € 15.000 euro voor het reguliere groot onderhoud.

Naast dit reguliere onderhoud is in 2025 ook projectmatig groot onderhoud uitgevoerd. Hiervoor is in totaal circa € 910.000 aan projectuitgaven gerealiseerd. Deze uitgaven hangen samen met de werkzaamheden die eerder in het beleidskader wegen zijn beschreven en weerspiegelen de omvang van de in 2025 uitgevoerde maatregelen op de betrokken wegvakken.

In 2025 heeft de gemeente daarnaast € 538.000 aan degeneratiekosten ontvangen. Deze middelen worden ingezet om schade aan de wegen, ontstaan door werkzaamheden van derden, te herstellen en het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte te waarborgen.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Reguliere onderhoudslasten*	€ 63.000	€ 139.000	€ 142.000
Onderhoud algemeen	€ 93.000	€ 15.000	€ 19.000
Kapitaallasten	€ 452.000	€ 477.000	€ 449.000
Totaal	€ 608.000	€ 631.000	€ 610.000

* Dit bedrag bestaat uit het onderhoud wegen klein, onderhoud veldwegen en in mindere mate klachtenonderhoud ten laste van het jaarresultaat.

Het groot onderhoud wegen is in deze tabel niet opgenomen omdat deze uitgaven ten laste van de voorzieningen worden geboekt. De aanpassingen van de voorzieningen gaan wel ten laste van het jaarresultaat. De aanpassing van de voorzieningen gebeurt vanwege verschuiving in de planning en indexering. De oorspronkelijk begrote en gerealiseerde storting bedraagt € 276.405. De aanpassing van de voorziening regulier groot onderhoud is verhoogd met € 7.091, terwijl de voorziening voor achterstandsonderhoud € 5.198 omlaag is aangepast zodat de voorzieningen voor de planperiode de juiste omvang hebben zoals voorgeschreven door de verslagleggingsregels van het besluit begroting en verantwoording (BBV).

6. Openbare verlichting

Beleidskader

Het beleid voor openbare verlichting richt zich op een manier van verlichten die de openbare ruimte veilig en prettig maakt en tegelijk rekening houdt met energieverbruik en duurzaamheid. De gemeente Vaals werkt daarbij volgens de wettelijke regels en de richtlijnen die gelden voor verlichting in de buitenruimte. De gedachte achter dit beleid is eenvoudig: verlichting moet niet alleen goed werken, maar ook bijdragen aan een gevoel van veiligheid, aan een helder zicht op de weg en aan een aangename uitstraling van de omgeving.

In 2025 is verder gewerkt aan het vernieuwen en verbeteren van de openbare verlichting. Een belangrijk onderdeel hiervan was de vervanging van de oudere lichtmasten in de Kerkstraat, Bergstraat, Akerstraat en Tentstraat. De conventionele verlichting is op deze plekken vervangen door moderne led-armaturen. Deze overstap zorgt voor een lager energieverbruik en een betrouwbaarder verlichtingsniveau, waardoor straten in de avond en nacht beter zichtbaar en veiliger zijn.

Aan het einde van 2025 is ook de nieuwe aanbesteding voor het beheer en onderhoud van de openbare verlichting afgerond. De gemeente heeft voor de komende vier jaar gekozen voor Spie als uitvoerende partij.

Met deze keuze wordt stabiliteit geboden in de uitvoering en kan de modernisering van de verlichting de komende jaren op een zorgvuldige en gestructureerde manier worden voortgezet.

Financiële consequenties

De onderhoudskosten voor de openbare verlichting bedragen in 2025 afgerond € 81.000 euro. De kosten waren begroot op €96.000 euro. Het positieve verschil van ongeveer € 15.000 euro ontstaat doordat het verlichtingsnet de afgelopen jaren is verduurzaamd. Door de plaatsing van onderhoudsarme LED-armaturen treden minder storingen op. Daardoor is minder correctief onderhoud nodig.

De energiekosten komen in 2025 uit op ongeveer € 62.000 euro. Ter vergelijking in 2024 bedroegen de energiekosten nog circa €99.000 euro. De daling wordt veroorzaakt door het lagere energieverbruik van het vernieuwde LED-netwerk. De vervanging van conventionele verlichting heeft daarmee een duidelijk effect gehad op de elektriciteitslasten.

De kapitaallasten bedragen in 2025 afgerond € 31.000 euro. De begroting voor dit onderdeel bedroeg € 32.000 euro. De afwijking is beperkt en past binnen de normale ontwikkeling van afschrijvings- en rentelasten.

In totaal is in 2025 ongeveer € 112.000 euro uitgegeven aan onderhoud en kapitaallasten voor de openbare verlichting. Deze realisatie laat zien dat de ingezette verduurzaming zowel de onderhoudsbehoefte als het energiegebruik verder reduceert.

In onderstaande tabel zijn de onderhoudslasten en kapitaallasten weergegeven.

	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Onderhoudslasten	€ 96.000	€ 96.000	€ 81.000
Kapitaallasten	€ 9.000	€ 32.000	€ 31.000
Totaal	€ 105.000	€ 128.000	€ 112.000

Paragraaf Wet Open Overheid

1. Wet open overheid (Woo)

Deze wet regelt de wijze waarop overheidsinformatie openbaar wordt gemaakt en beoogt daarmee de transparantie van het openbaar bestuur en het vertrouwen van de samenleving in de overheid te versterken.

De Woo kent drie kernverplichtingen:

1. De actieve openbaarmakingsplicht, inhoudende dat overheidsinformatie uit eigen beweging beschikbaar wordt gesteld;
2. De passieve openbaarmakingsplicht, op grond waarvan informatie op verzoek wordt verstrekt;
3. De informatiehuishoudingsplicht, die ziet op het duurzaam, ordelijk en toegankelijk beheren van overheidsinformatie.

2. Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking heeft betrekking op het openbaar maken van specifieke documenten naar aanleiding van een daartoe ingediend verzoek. Eenieder kan een verzoek om openbaarmaking indienen, zonder dat daarbij een belang behoeft te worden aangetoond. In 2025 zijn er meer dan 80 documenten openbaar gemaakt. Deze openbaarmaking betrof onder meer (e-mail)correspondentie, whatsappberichten, adviezen en besluiten.

Het ingediende verzoek tot het openbaar maken van documenten wordt in behandeling genomen door de Woo-coördinator van de gemeente Vaals.

3. Actieve openbaarmaking

De verplichte actieve openbaarmaking is verdeeld over vier tranches, bestaande uit in totaal elf voor gemeenten relevante informatiecategorieën en wordt stapsgewijs ingevoerd. De eerste tranche is op 1 november 2024 in werking getreden. De gemeente Vaals heeft hieraan uitvoering gegeven door de categorieën *organisatie en werkwijze* en *bereikbaarheidsgegevens* openbaar te maken.

Voor de tranches twee tot en met vier is op dit moment nog geen concrete datum van inwerkingtreding vastgesteld.

Ter voorbereiding op de verdere implementatie van de actieve openbaarmakingsverplichtingen is een projectteam samengesteld dat zich richt op de invoering van de hierboven genoemde verplichtingen op grond van de Woo. Intern zijn reeds diverse voorbereidingen getroffen. Zo wordt gebruikgemaakt van software voor digitale informatiehuishouding ten behoeve van het anonimiseren van documenten. Daarnaast zal het huidige softwarepakket van de gemeente Vaals worden uitgebreid of aangepast en wordt een afzonderlijke website ingericht. Via deze website zullen de betreffende informatiecategorieën toegankelijk worden gemaakt.

4. Financiële toelichting

Om de komende jaren te kunnen voldoen aan de verplichtingen van de Woo, moeten wij rekening houden met aanvullende uitgaven. In onze oriëntatie op de meest passende oplossing hebben we onder andere gekeken naar de inzet van specifieke expertise, benodigde software en de structurele kosten die daarbij komen kijken.

Gemeente Vaals ontvangt voor de Woo-implementatie een bijdrage via de algemene uitkering (gemeentefonds). In 2025 heeft de gemeente hiervoor een bedrag van circa € 105.000 ontvangen. In datzelfde jaar zijn kosten gemaakt voor het inhuren van een externe adviseur ter hoogte van € 2.835. Deze uitgave viel binnen de begrote Woo-kosten. Inmiddels wordt deze taak door eigen medewerkers uitgevoerd.

Tot slot zijn er geen andere kosten gemaakt. Het jaar is benut voor interne voorbereidingen op de Woo-implementatie en voor de oriëntatie op een passend softwarepakket danwel een afzonderlijke website. De software- en websitekosten zullen vanaf 2026 gemaakt worden. De huidige verwachting is dat de eenmalige kosten € 13.050 bedragen en de jaarlijkse structurele kosten € 9.075. In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met deze kosten.

Deel 5

Jaarrekening 2025

Baten, lasten en toelichting 2025

Rekeningresultaat 2025 (Bedragen * € 1.000)	Begroting 2025			Rekening 2025			Resultaat-afwijking	
	Primair							
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Abs.	%
Mens & Voorzieningen	-13.733	2.825	-10.908	-13.776	3.255	-10.521	387	4%
Wonen & Verkeer	-8.931	5.465	-3.466	-10.198	6.275	-3.923	-457	-13%
Werk & Economie	-9.570	6.644	-2.926	-10.121	6.870	-3.251	-325	-11%
Bestuur &	-5.375	385	-4.990	-6.075	530	-5.545	-555	-11%
Subtotaal programma's	-37.609	15.319	-22.290	-40.170	16.930	-23.240	-950	-4%
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-1.741	29.276	27.535	-2.825	33.338	30.513	2.978	11%
Overhead	-5.246	30	-5.216	-5.351	309	-5.042	174	3%
Totaal	-44.596	44.625	29	-48.346	50.577	2.231	2.202	7593%

Rekeningresultaat 2025 (Bedragen * € 1.000)	Begroting 2025			Rekening 2025		
	na wijzigingen					
Programma's	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mens & Voorzieningen	-14.270	3.230	-11.040	-13.776	3.255	-10.521
Wonen & Verkeer	-10.230	6.002	-4.228	-10.198	6.275	-3.923
Werk & Economie	-10.045	6.863	-3.182	-10.121	6.870	-3.251
Bestuur & Dienstverlening	-5.582	394	-5.188	-6.075	530	-5.545
Subtotaal programma's	-40.127	16.489	-23.638	-40.170	16.930	-23.240
Financiering/ algemene dekkingsmiddelen	-3.019	32.904	29.885	-2.825	33.338	30.513
Overhead	-5.396	205	-5.191	-5.351	309	-5.042
Totaal	-48.542	49.598	1.056	-48.346	50.577	2.231

De voorgaande tabellen zijn overgenomen uit deel 3 financiële verantwoording onderdeel B2 op pagina 42 en 43. Verzoek is om die pagina's te raadplegen voor een toelichting.

Balans en toelichting op de balans

ACTIVA	2024	2025	PASSIVA	2024	2025
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	€ 77.917	€ 60.401	Eigen vermogen	€ 9.924.338	€ 12.464.727
Bijdragen aan activa in eigendom van	€ 77.917	€ 60.401	Algemene reserve	€ 7.266.941	€ 6.317.876
			Bestemmingsreserves	€ 2.927.593	€ 3.916.261
			Gerealiseerd resultaat	€ -270.196	€ 2.230.590
Materiële vaste activa	€ 24.238.711	€ 26.025.806	Voorzieningen	€ 7.243.570	€ 7.206.732
Investerings met economisch nut	€ 11.837.642	€ 13.820.332	Verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.921.054	€ 1.094.985
Investerings met economisch nut (heffing)	€ 8.339.196	€ 8.545.040	Egalisatievoorzieningen	€ 5.322.516	€ 6.111.747
Investerings met een maatschappelijk nut	€ 4.061.873	€ 3.660.434			
Financieel	€ 129.544	€ 126.218	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 17.832.333	€ 16.196.133
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemin	€ 99.652	€ 99.650	Onderhandse leningen van		
Overige langlopende geldleningen	€ 29.892	€ 26.568	- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 17.820.000	€ 16.180.000
			Waarborgsommen	€ 12.333	€ 16.133
Totaal vaste activa	€ 24.446.172	€ 26.212.425	Totaal vaste passiva	€ 35.000.241	€ 35.867.592
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Voorraden	€ 4.059.858	€ 566.275	Netto- vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 4.475.595	€ 3.667.445
Onderhanden werk waaronder bouwgr	€ 4.059.858	€ 566.275	Overige schulden	€ 4.475.595	€ 3.667.445
Uitzetting met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	€ 14.693.661	€ 16.987.305		€ -	€ -
Vorderingen openbare lichamen	€ 4.716.123	€ 6.512.596	Overlopende passiva	€ 5.827.290	€ 6.089.393
Uitzetting in 's Rijks schatkist looptijd korter dan één jaar	€ 9.216.847	€ 9.640.859	Verplichtingen	€ 1.658.537	€ 411.419
Overige vorderingen	€ 760.691	€ 833.850	Van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek doel	€ 3.526.776	€ 4.279.141
Liquide middelen	€ 258.772	€ 255.408	Overige	€ 614.488	€ 773.658
Kas- en banksaldi			Vooruitontvangen bedragen	€ 27.489	€ 625.175
Overlopende activa	€ 1.844.663	€ 1.603.017			
Vooruitbetaalde bedragen	€ 1.844.663	€ 1.603.017			
Totaal vlottende activa	€ 20.856.954	€ 19.412.005	Totaal vlottende passiva	€ 10.302.885	€ 9.756.838
Totaal activa	€ 45.303.126	€ 45.624.430	Totaal passiva	€ 45.303.126	€ 45.624.430
			Bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstelling of garantiestellingen zijn verstrekt		31.045.388
			Van gemeente Vaals verstrekte garantie		46.294

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld volgens de geldende voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten Provincies en Gemeenten (BBV). In artikel 24 van het BBV is opgenomen, dat de balans en de toelichting verplichte onderdelen zijn van de jaarrekening. Alle bedragen luiden in euro's (€).

Ook moet in de jaarrekening uitgelegd worden op welke manier het resultaat is bepaald en via welke methode de boekwaarde van bezittingen en schulden worden bepaald. In deze paragraaf zal hier nader op worden ingegaan.

Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Grondslagen van de waardering van activa (bezittingen)

Activa (bezittingen) worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs wordt ook wel de historische kostprijs genoemd. Deze is opgebouwd uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de grond- en hulpstoffen die zijn gebruikt om het goed te vervaardigen. Daarbij komen nog bijkomende kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Ook kunnen een redelijk deel van de indirecte kosten worden meegenomen in de vervaardigingsprijs. Op vaste activa wordt jaarlijks lineair afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De afschrijvingstermijnen per investering (actief) zijn opgenomen in de Nota Activabeleid gemeente Vaals (raadsbesluit 07 juni 2021). Als er sprake is van een investering gedurende het boekjaar, wordt pas afgeschreven in het daaropvolgende jaar. De nieuwe nota Activabeleid 2026 is vastgesteld op 15 december 2025 en treedt in werking vanaf 1 januari 2026.

Soort activa	Waarderingsgrondslag
Immateriële vaste activa	Immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. De afschrijvingstermijn op kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen is maximaal 5 jaar (ex 212-verordening), tenzij de looptijd van de lening korter is. De afschrijvingstermijn voor de kosten voor onderzoek en ontwikkeling is maximaal 5 jaar (artikel 212-verordening). Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publiek taak
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en deelnemingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met aflossingen en een eventuele voorziening voor verwachte oninbaarheid. Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitgezette bedragen met een looptijd langer dan één jaar worden onder de financiële vaste activa opgenomen. Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden onder de vorderingen (vlottende activa) opgenomen.
Voorraden	Voorraden, grond- en hulpstoffen en gereed product, alsmede bouwgronden in exploitatie worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voorraden en deelnemingen moeten tegen de marktwaarde worden gewaardeerd, indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 65 BBV). Voor de bouwgronden in exploitatie geldt, dat de winstneming plaatsvindt volgens de percentage-of-completion methode, hetgeen betekent, dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst wordt genomen. Hiervoor geldt de voorwaarde, dat het resultaat op betrouwbare wijze moet kunnen worden ingeschat.
Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.
Liquide middelen	De liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.
Overlopende activa	De overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Afschrijvingstermijnen conform Nota Activabeleid gemeente Vaals 2021

Categorie	Omschrijving	Termijn in jaren
Gronden	Tuinaanleg/ groenbeheer	20
	Sportpark velden	25-30
	Sportpark terreinen	25-30
	Aankoop gronden	N.v.t.
Gebouwen	Nieuwbouw	40
	Verbouwing/ renovatie /uitbreiding	25
	Terreinafrastering (hekwerk)	10
	Installaties (o.a. verwarming)	15
	Inventaris (meubilair)	10
	Telefooncentrale	10
Openbare ruimte	Aanleg/ reconstructie van wegen, parkeerplaatsen, woonomgeving, pleinen, fiets- en voetgangerspaden	20
	Kunstwerken	25
	Speeltoestellen	15
	Aanbrengen verkeersvoorzieningen	10-20
	Vervanging openbare verlichting	20
	Aanleg riolering	40
Voorzieningen	Wagenpark < 5.000 kg	7
	Wagenpark > 5.000 kg	12
	Woonwagens	25
	Hardware (server e.d.)	5
	Software (o.a. centrale balie, financiële administratie e.d.)	3-10
Onderzoek	Ontwikkelings- en onderzoekskosten	5

Bovenstaand genoemde afschrijvingstermijnen zijn indicatief bedoeld. De werkelijke gebruiksduurverwachting wordt per actief beoordeeld. Afwijking van bovenstaand genoemde afschrijvingstermijnen vindt enkel plaats wanneer hier op grond van de economische realiteit gegronde redenen toe bestaan. Deze afwijking wordt geformaliseerd middels een separaat raadsbesluit. *Grondslagen voor de waardering van passiva (schulden)*

Passiva worden, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Soort Passiva	Waarderingsgrondslag
Eigen vermogen	Het eigen vermogen bestaat uit de reserves - bestaande uit de algemene reserve en bestemmingsreserves - en het resultaat na bestemming, volgend uit de programmarekening. De balans toont de financiële positie na aanwendungen en toevoegingen aan reserves.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van: -verliezen of risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen, waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is. Er wordt een inschatting gemaakt van het risico en dit wordt afgedekt door het vormen van een voorziening; -kosten die een volgend begrotingsjaar worden gemaakt en die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar. Het doel van deze voorziening is om de kosten gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren. Middelen die van derden verkregen zijn en die specifiek moeten worden besteed, worden opgenomen onder voorzieningen. Aan de voorzieningen vindt geen rente-toevoeging plaats. Tenzij bij de betreffende voorziening anders wordt vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.
Uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde., verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.
Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	Vlottende schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.
Overlopende passiva	Overlopende passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd, is buiten de balansstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie dienaangaande opgenomen.

Grondslagen van de resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening is het baten- en lastenstelsel gehanteerd. Dit houdt in, dat opbrengsten (baten) en kosten (lasten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercircularis van het boekjaar. De dividendopbrengsten worden verantwoord op het moment, dat deze betaalbaar worden gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (personeelskosten) van een jaarlijks gelijkblijvend volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Toelichting op de balans

Immateriële vaste activa

Volgens balans-indeling worden de immateriële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling van activa;
- Bijdragen aan activa in eigendom derden.

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde-ingen	Boekwaarde 31.12.2025
Kosten sluiten geldleningen en saldo agio/ disagio	0	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0
Bijdragen activa derden	77.917	0	0	17.516	0	0	60.401
Totaal immateriële vaste activa	77.917	0	0	17.516	0	0	60.401

In de onderstaande tabel worden de bijdragen aan activa in eigendom van derden gespecificeerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde-ingen	Boekwaarde 31.12.2025
Zaal Lemiers	15.000	0	0	15.000	0	0	0
Behoud oudste gebouw	62.917	0	0	2.516	0	0	60.401
Totaal bijdrage aan activa in eigendom van derden	77.917	0	0	17.516	0	0	60.401

Materiële vaste activa

Volgens balans-indeling worden de materiële vaste activa als volgt onderverdeeld:

- Investerings met een economisch nut;
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Her categorisatie	Boekwaarde 31.12.2025
Investeringen met economisch nut	11.837.642	1.038.780	9.000	850.020	0	1.802.930	13.820.332
Investeringen met economisch nut met heffing	8.339.196	561.824	0	355.980	0	0	8.545.040
Investeringen met maatschappelijk nut	4.061.873	131.964	0	533.403	0	0	3.660.434
Totaal materiële vaste activa	24.238.711	1.732.568	9.000	1.739.403	0	1.802.930	26.025.806

In onderstaande tabellen worden de investeringen met economisch nut en de investeringen met maatschappelijk nut gespecificeerd. Investeringen hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investeringen met economisch nut	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Her categorisatie	Boekwaarde 31.12.2025
Gronden en terreinen	3.563.612	56.676	0	141.832	0	0	3.478.456
Woonruimten	43.549	0	0	3.241	0	0	40.308
Bedrijfsgebouwen	6.250.218	781.691	9.000	376.551	0	1.802.930	8.449.288
Vervoermiddelen	462.419	60.494	0	84.276	0	0	438.637
Machines, apparaten en installaties	1.517.844	139.919	0	244.120	0	0	1.413.643
Totaal investeringen met economisch nut	11.837.642	1.038.780	9.000	850.020	0	1.802.930	13.820.332

De boekwaarde stijgt ten opzichte van 2024 door investeringen in onder andere de aankoop Suisse, inbraakbeveiliging gemeentehuis, vervoermiddelen buitendienst, een cameravolgsysteem en de hercategorisering van Hotel Drieland.

Investerin- gen met economisch nut met heffing	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2025
Gronden en terreinen	5.570.746	0	0	190.934	0	0	5.379.812
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	2.768.450	561.824	0	165.045	0	0	3.165.228
Totaal investeringen met economisch nut met heffing	8.339.196	561.824	0	355.980	0	0	8.545.040

De boekwaarde stijgt ten opzichte van 2024. De toename wordt onder andere veroorzaakt door uitgaven voor het relinen van de riolering in het Von Clermontpark, investeringen in het voetpad bij de Schurberigseweg, groot onderhoud aan bruggen aan de Randweg en een parkeerinstallatie in de parkeergarage.

Investerin- gen met maatschap- pelijk nut	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeerdering investeringen	Vermindering investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarde- ringen	Boekwaarde 31.12.2025
Investeringen voor 2027	3.301.844	11.964	0	469.240	0	0	2.844.568
Investeringen na 2017	760.029	120.000	0	64.163	0	0	815.866
Totaal investeringen met maatschap- pelijk nut	4.601.873	131.964	0	533.403	0	0	3.660.434

Ten opzichte van 2024 neemt de boekwaarde per saldo af. Dit komt door de reguliere afschrijvingen op de investeringen.

De vermeerderingen (toename boekwaarden) wordt veroorzaakt door uitgaven op lopende projecten, zoals o.a. de wegconstructie aan de Hilleslagerweg, investeringen aan het wegennetwerk en een waterbuffer.

Financiële vaste activa

Volgens de balansindeling vindt de onderverdeling van de financiële vaste activa plaats in:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen;
- Leningen aan woningcorporaties;
- Leningen aan deelnemingen;
- Overige langlopende leningen;
- Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd langer dan één jaar.

Financiële vaste activa	31.12.2024	31.12.2025
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	99.652	99.650
Leningen aan deelnemingen	0	0
Overige langlopende geldleningen	29.892	26.568
Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd langer dan één jaar	0	0
Totaal financiële vaste activa	129.544	126.218

Per onderdeel worden de belangrijkste gegevens uiteengezet.

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen

De aandelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel tegen de marktwaarde, indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs. De gemeente bezit de volgende aandelen.

Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	31.12.2024	31.12.2025	In boekjaar betaalbaar gesteld dividend
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	38.847	38.845	36.528
Enexis Holding NV	60.805	60.805	160.708
Totaal kapitaalverstrekingen deelnemingen	99.652	99.650	197.236

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden volgens de geldende voorschriften verantwoord in het jaar waarin het recht op ontvangst ontstaat (dit is dus het jaar waarin de aandeelhoudersvergadering plaatsvindt).

Overige langlopende geldleningen	31.12.2024	31.12.2025
Lening tennishal	29.892	26.568
Totaal kapitaalverstrekingen deelnemingen	29.892	26.568

Op 23 december 2023 zijn de tussen de gemeente en de tennishal geldende erfpachtvoorwaarden bij notariële akte gewijzigd. Als gevolg hiervan is de tennishal erfpachtcanon verschuldigd. De door de tennishal te dragen overdrachtsbelasting wordt door de gemeente voldaan, waardoor de gemeente een vordering op de tennishal verkrijgt.

De tennishal verplicht zich deze vordering in 120 gelijke maandelijkse termijnen van € 277 af te lossen. Over het niet-afgeloste deel van de vordering is de tennishal jaarlijks 2% rente verschuldigd.

Vorraden

De voorraden bestaan uit bouwgronden in exploitatie. Op de boekwaarde is tot en met 2015 rente bijgeschreven.

Vorraden	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeer- dering investe- ringen	Vermin- dering investe- ringen	Afschrijving winstneming	Boekwaarde 31.12.2025	Voorziening verliesla- tend complex	Balanswaarde 31.12.2025
Ontwikkeling plangebied Aken- Vaals	10.640		0	0	10.640	0	10.640
Jos Francotteweg	0	324.685	0	0	324.685	0	324.685
Seffenterstraat	0	693.231	0	0	693.230	0	693.230
Totaal voorraden overig	10.640	1.017.916	0	0	1.028.555	0	1.028.555

- In de boekwaarde per 31.12.2024 van het Project Esso is het verwachte verlies van €650.000 reeds meegenomen.

Grondexploitaties	Boekwaarde 31.12.2024	Vermeer- dering investe- ringen	Vermin- dering investe- ringen	Afschrijving winstneming	Boekwaarde 31.12.2025	Voorziening verliesla- tend complex	Balanswaarde 31.12.2025
Von Clermontpark	1.740.603	6.329	1.286.000	0	460.932	0	460.932
Hekkert – terrein	1.000.000	0	0	0	1.000.000	-285.000	715.000
Beemderlaan	382.810	0	0	0	382.810	0	382.810
BP Vijlen 3 ^e fase	355.819	392.303	2.387.239	0	-1.639.117	0	-1.639.117
Rehabilitatie omgeving Esso- Station*	355.525	55.630	911.798	0	-500.643	-85.000	-585.643
Koperstraat	214.461	0	0	10.723	203.738	0	203.738
Grondexploitaties	4.049.218	454.262	4.585.037	10.723	-92.280	-370.000	-462.280
TOTAAL	4.059.858	1.472.178	4.585.037	10.723	936.275	-370.000	566.275

Uit bovenstaand overzicht blijkt, dat bij de rehabilitatie van de omgeving Esso-station een verlies verwacht wordt van € 735.000, op het project Von Clermontpark (Hekkert) wordt een verlies verwacht van € 285.000. Hiervoor zijn twee verliesvoorzieningen gevormd, die in mindering zijn gebracht op de boekwaarde van de voorraden. De overige veranderingen van de boekwaarde van de voorraden is helemaal toe te schrijven aan de bouwgrond-exploitatie. In de paragraaf Grondbeleid worden de mutaties per grondexploitatie uitgebreid toegelicht.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	31.12.2024	31.12.2025
Vorderingen op openbare lichamen	4.716.123	6.512.596
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	9.216.847	9.640.859
Overige vorderingen	803.579	908.835
Af: voorziening voor oninbaarheid	-42.888	-74.985
Totaal uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	14.693.661	16.987.305

De openstaande debiteuren hebben een normaal verloop.

Van het totaal te vorderen bedrag op openbare lichamen heeft € 105.867 betrekking op de compensabele BTW, die pas na 1 juli 2026 wordt ontvangen. Daarnaast heeft € 869.582 betrekking op de vordering op de BSGW inzake de afrekening van onder andere de toeristenbelasting en diffar.

De voorziening voor oninbaarheid (dubieuze debiteuren) wordt op de vorderingen in mindering gebracht.

Van dit gedeelte van de vorderingen is niet zeker of deze ook daadwerkelijk binnen zullen komen.

Betreffende voorziening is in 2025 toegenomen met € 32.097

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren	2025
Drempelbedrag	330.000
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 1 ^e kwartaal 2025	-212.417
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 2 ^e kwartaal 2025	-283.908
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 3 ^e kwartaal 2025	-230.865
Gemiddeld bedrag buiten 's Rijks Schatkist 4 ^e kwartaal 2025	-290.103

Liquide middelen

Liquide middelen	2024	2025
Bank voor Nederlandse Gemeenten	250.833	249.834
Rabobank	5.252	3.539
Kasgeld	2.688	2.033
	258.773	255.408

De stand van de liquide middelen betreft steeds een momentopname per 31 december van het jaar. Het kan daarom zijn dat per jaar de stand van de liquide middelen sterk verschilt. Voor de financieringsbehoefte kan de gemeente gebruik maken van een kortlopende kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De hoogte van deze faciliteit is onderdeel van de treasuryfunctie. Hierover leest u meer in de paragraaf Financiering.

Overlopende activa

De overlopende activa betreffen vooruitbetaalde kosten voor 2025. Facturen die betrekking hebben op 2026 en in 2025 al aan de gemeente worden gestuurd en betaald moeten worden voor 31 december 2025 staan op de balans onder de vooruitbetaalde facturen. Deze kosten horen namelijk in 2026 thuis. De functionele verantwoording in 2026 heeft inmiddels plaatsgevonden. Daarnaast dienen hier de nog te ontvangen bedragen te worden opgenomen, waarvan de afwikkeling in een volgend boekjaar te verwachten is.

Overlopende activa	31.12.2024	31.12.2025
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	1.844.663	1.603.017
Totaal overlopende activa	1.844.663	1.603.017

Eigen vermogen

Eigen vermogen	31.12.2024	31.12.2025
Algemene reserve	7.266.941	6.317.876
Bestemmingsreserves	2.927.593	3.916.261
Saldo rekening na bestemming	-270.196	2.230.590
Totaal eigen vermogen	9.924.338	12.464.727

Algemene Reserve	Balans 31.12.2024	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Balans 31.12.2025
Algemene reserve	7.266.941	-270.196	250.000	-928.868	0	6.317.876
Totaal algemene reserve	7.266.941	-270.196	250.000	-928.868	0	6.317.876

Algemene Reserve

Voor de aard en het doel van de Algemene Reserve wordt verwezen naar de Nota Reserves en Voorzieningen 2021, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 december 2020. De nieuwe nota Reserves en Voorzieningen 2026 is vastgesteld op 15 december 2025 en treedt in werking vanaf 1 januari 2026.

De volgende mutaties hebben plaatsgevonden in de Algemene Reserve:

- **Storting in algemene reserve**
In de begroting 2023 is vastgesteld om structureel een bedrag ad € 250.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Het bedrag is toegevoegd aan de algemene reserve voor 2025
- **Resultaatbestemming 2024 (onttrekking)**
Bij de vaststelling van de jaarrekening 2024 is besloten het negatieve jaarresultaat 2024 van € 270.000 aan de algemene reserve te onttrekken.
- **Reserve overloop (onttrekking)**
Met de vaststelling van de jaarrekening 2024 is besloten om een bedrag van € 385.000 in de reserve overloop te storten zijnde niet in 2024 ingezette budgetten. Het bedrag is aan de algemene reserve onttrokken.
- **Reserve masterplan (onttrekking)**
Met de vaststelling van de jaarrekening 2024 is besloten om een bedrag van € 105.000 in de reserve masterplan te storten. Het bedrag is bedoeld voor afhandeling van herstel van wegen ten gevolge van werkzaamheden aan de infrastructuur door nutsbedrijven. Het bedrag is aan de algemene reserve onttrokken.
- **Omgevingswet (onttrekking)**
Voor 2025 zijn in de algemene reserve middelen gereserveerd ten behoeve van de invoering van de omgevingswet, mede voor incidentele lasten voor inhuur ter voorbereiding op de invoering van de omgevingswet. In 2025 worden ongeveer € 83.000 besteed voor inhuur en ongeveer € 17.000 voor het omgevingsplan. Het totale bedrag van ongeveer € 100.000 wordt verrekend met de hiervoor gereserveerde middelen in de algemene reserve. In de algemene reserve zijn uit 2025 nog middelen van € 58.000 over ten behoeve van het omgevingsplan. Dit bedrag en de in de algemene reserve gereserveerde bedragen voor het omgevingsplan uit 2026 en 2027 zullen in de nog te vormen bestemmingsreserve omgevingsplan overgeheveld worden zoals vastgesteld met de nota Reserves & Voorzieningen 2026.
- **Incidenteel nadeel Bloemendalpark (onttrekking)**
Voor de dekking van het incidentele aanbestedingsnadeel Bloemendalpark zijn voor 2024 € 89.000 ten laste van de algemene reserve beschikbaar gesteld. Aangezien het onderhoud van de paden Bloemendalpark pas in 2025 uitgevoerd werd, zijn de middelen in 2024 niet ingezet. In navolging van het raadsbesluit zijn de middelen geoormerkt voor 2025 en ook onttrokken in 2025.
- **Incidenteel nadeel Hekkert terrein (onttrekking)**

Voor de dekking van de neerwaartse bijstelling van de boekwaarde Hekkert zijn in 2025 incidenteel € 250.000 onttrokken.

Bestemmingsreserves	Balans 31.12.2024	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Balans 31.12.2025
Ontwikkelfonds	1.657.748	0	0	-114.000	0	1.543.748
Ontwikkelfonds buitengebied	400.000	0	0	0	0	400.000
Kwetsbare groepen	100.000	0	0	0	0	100.000
Overloop	191.901	0	385.000	-576.901	0	0
Masterplan openbare ruimte	255.000	0	623.000	-55.431		822.569
Uniformen-fonds	31.151	0	0	0	0	31.151
Re-integratie	224.000	0	0	0	0	224.000
Minimabeleid	31.692	0	0	0	0	31.692
Parkeerbonds Vaals	36.102	0	12.000	0	0	48.102
Exploitatie TGO	0	0	200.000	0	0	200.000
Compensatie incidentele tekorten jeugdzorg	0	0	515.000	0	0	515.000
Totaal bestemmingsreserves	2.927.594	0	1.735.000	-746.332	0	3.916.262

Bestemmingsreserves

Voor de aard en het doel van de Bestemmingsreserves wordt verwezen naar de Nota Reserves en Voorzieningen 2021, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 14 december 2020. De nieuwe nota Reserves en Voorzieningen 2026 is vastgesteld op 15 december 2025 en treedt in werking vanaf 1 januari 2026.

De volgende mutaties hebben plaatsgevonden in de Bestemmingsreserves:

Reserve Ontwikkelfonds

- Grondschildering Willem Alexanderplein (onttrekking)
Aan het ontwikkelfonds zijn € 14.000 onttrokken ten behoeve van de realisatie van de grondschildering Willem Alexanderplein.
- Huis van de Wijk (onttrekking)
Aan het ontwikkelfonds zijn € 100.000 onttrokken ten behoeve van de realisatie van het huis van de Wijk (Vallisveld).

Reserve Overloop

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2024 is besloten om € 385.000 te storten in de reserve overloop, ten laste van de Algemene Reserve.

In de jaarrekening 2025 vallen diverse posten uit de reserve Overloop (uit voorgaande jaarrekeningen) vrij ten gunste van het resultaat, omdat deze middelen niet opnieuw zijn begroot. Het gaat om een totaal van € 191.901, bestaande uit:

- € 38.901 re-integratie
- € 11.000 training nieuwe raadsleden
- € 121.000 uitvoeringskosten klimaatakkoord.

Van de in 2024 begrote € 385.000 in de reserve Overloop is € 375.000 daadwerkelijk besteed aan de beoogde doelen, te weten:

- € 15.000: project "Knopen lopen"
- € 59.000: Omgevingsplan
- € 30.000: Intensivering evenementen
- € 13.000: onderhoud groen
- € 185.000: herstel paden Bloemendalpark
- € 18.000: transformatie jeugdhulp
- € 55.000: WOZL

Het restant van €10.000 is niet besteed en derhalve vrijgevalen in het resultaat.
Deze bestedingen worden nader toegelicht in de exploitatie op de betreffende beleidsvelden.

Reserve Masterplan

- **Storting in reserve masterplan**
In de begroting 2025 is vastgesteld om structureel een bedrag ad € 50.000 toe te voegen aan de reserve masterplan (degeneratiekosten). Het bedrag is toegevoegd aan de reserve masterplan voor 2025.
- **Storting in reserve masterplan**
Met de jaarrekening 2024 is vastgesteld om een additioneel bedrag van € 105.000 toe te voegen aan de reserve masterplan (degeneratiekosten).
- **Storting in reserve masterplan (toevoeging)**
Met name door de werkzaamheden in verband met de glasvezel mag de gemeente Vaals additioneel een bedrag van € 468.000 tegemoetzien van de nutsbedrijven vanwege het openbreken van de wegen (inclusief de trottoirs) voor werkzaamheden aan de leidingen. Dit bedrag kan pas in rekening worden gebracht na een nauwkeurige opmeting van de door de werkzaamheden beschadigde wegvlakken. Volgens de gekozen systematiek worden deze baten toegevoegd aan de reserve Masterplan, zodat conform de planning het definitieve herstel op een later moment kan plaatsvinden. Deze wegen zijn momenteel tijdelijk hersteld.
- **Onttrekking Reserve masterplan**
Het definitieve herstel van wegen en trottoirs dat volgt na de werkzaamheden van de nutsbedrijven werd geraamd op een bedrag van € 79.000. Hiervan zijn in 2025 € 55.431 gerealiseerd. Dit bedrag wordt onttrokken aan de reserve Masterplan.

In totaal zijn additioneel € 567.569 toegevoegd aan de reserve masterplan in 2025.

Reserve Parkeerfonds

Het parkeerfonds heeft tot doel te zorgen dat voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden, ook als dit binnen een bouwplan niet past. Bij bouwplannen of wijzigingen van de bestemming worden initiatiefnemers geacht om op eigen terrein voldoende parkeerplaatsen te realiseren. Als hieraan aantoonbaar niet kan worden voldaan, kan onder voorwaarden ontheffing worden verleend. Aan deze ontheffing kan een financiële verplichting gekoppeld worden. In de reserve parkeerfonds zijn in 2025 € 12.000 gestort.

Reserve Exploitatie Tijdelijk gemeentelijke opvang (TGO) – vorming nieuwe reserve

De Tijdelijke Gemeentelijke Opvang (TGO) in het voormalige Hotel Drielanden werd per 30 juni 2025 operationeel en is in de begroting 2026 meerjarig geraamd (jaarlijkse huurinkomsten van € 400.000 en jaarlijkse lasten van €400.000).

Het aan 2025 gerelateerde bedrag van € 200.000 (huurinkomsten) is gereserveerd voor het laatste ongunstige exploitatiejaar 2030. In dat laatste jaar zijn de huurontvangsten voor een halfjaar ook € 200.000 terwijl de lasten van € 400.000 het hele jaar doorlopen. In 2030 ontstaat daardoor een nadeel van € 200.000.

Dit nadeel hangt voornamelijk samen met de afschrijvingslasten van € 363.000. Deze lasten zijn afgestemd op de gebruiksperiode van 5 jaar van de TGO-investering en de daarop afgestemde afschrijvingstermijn. Immers de deuren van TGO sluiten op 30 juni 2030 waarna de locatie een andere bestemming krijgt zoals benoemd in de besluitvormingsstukken. De bestemmingsreserve is gevormd naar aanleiding van de vaststelling van de najaarsnota 2025.

Reserve Compensatie incidentele tekorten jeugdzorg vorming nieuwe reserve

In de septembercircularie 2025 heeft het demissionaire kabinet middelen toegekend voor de compensatie voor tekorten op jeugdzorg in 2023 en 2024. Het positieve effect voor gemeente Vaals bedraagt € 515.000. Voor deze middelen is de bestemmingsreserve "Compensatie incidentele tekorten jeugdzorg" gevormd naar aanleiding van de vaststelling van de najaarsnota 2025 met als doel incidentele tekorten zoals onvoorziene noodsituaties en zware jeugdzorgtrajecten te kunnen dekken. De bestemmingsreserve is gevormd naar aanleiding van de vaststelling van de najaarsnota 2025.

Voorzieningen

Voorzieningen	Boekwaarde 31.12.2024	Boekwaarde 31.12.2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.921.054	2.317.992
Egalisatievoorzieningen	5.322.516	4.888.740
Totaal voorzieningen	7.243.570	7.206.732

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Boekwaarde 31.12.2024	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2025
Uitkeringen gewezen wethouders	184.000	0	0	0	184.000
Voormalig personeel	38.011	0	0	-10.232	27.779
Kwaliteitsfonds landelijke inpassing	34.883	875	0	-19.000	16.758
Pensioenen gewezen wethouders	1.553.286	498.456	0	-61.371	1.990.371
Verlofsparen	56.385	42.700	0	0	99.084
Bindingsbeleid	54.489	0	0	-54.489	0
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.921.054	542.031	0		2.317.992

Egalisatievoorzieningen	Boekwaarde 31.12.2024	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2025
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.329.805	301.571	0	-364.641	1.266.735
Rioleringen	130.246	0		-1.420	128.826
Achterstand groot onderhoud	2.985.000	0	0	-823.400	2.161.600
Woningbouwinitiatieven	40.040	0	-40.040	0	0
Rioolheffing	141.270	136.310	0	0	277.579
Afvalstofheffing	419.684	184.928	-50.000	0	554.612
Wegen infrastructuur	276.471	283.496	-60.579	0	499.388
Totaal egalisatievoorzieningen	5.322.516	906.305			4.888.740

De volgende voorzieningen worden aan de activazijde van de balans opgenomen en vallen daardoor buiten het saldo van de voorzieningen.

Voorzieningen elders gepresenteerd op balans	Boekwaarde 31.12.2024	Toevoegingen	Vrijval	Aanwendungen	Boekwaarde 31.12.2025
Dubieuze debiteuren	42.888	32.097	0	0	74.985
Verliezen bestemmingsplannen	650.000	370.000	0	0	1.020.000
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's elders gepresenteerd	692.888	402.097	0	0	1.094.985

Voorzieningen

Voorziening pensioen voormalige wethouders

De actuariële waarde berekeningen met betrekking tot pensioenen voormalige wethouders worden voor gemeente Vaals door een externe partij berekent.

De stand van de voorziening bedraagt einde 2025 € 1.612.000. Aan de voorziening zijn € 120.000 toegevoegd en € 61.000 onttrokken (al lopende pensioenen).

Deze berekeningen komen overeen met de voorschriften vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor het opstellen van actuariële waarde berekeningen. Zaken als rekenrente, sterftetafel, leeftijdsterugstelling, etc. sluiten aan bij de berekening van de voorziening bij overgang naar ABP gepland per 1 januari 2028. In het onderzoek naar de voorziening van verschillende gemeenten, uitgevoerd door een externe partij, is wel gerekend met een dekkingsgraad van ABP, die waarschijnlijk een rol zal spelen bij de voorgenomen overdracht per 1 januari 2028 (Vaals heeft deelgenomen aan het onderzoek). In de actuariële waarde berekeningen van gemeente Vaals is geen rekening gehouden met een dekkingsgraad – met andere woorden de berekende bedragen zijn de daadwerkelijk benodigde bedragen (ofwel een dekkingsgraad van 100%).

Als vuistregel voor de berekening van een dekkingsgraad wordt de volgende rekenregel gehanteerd:

"Bij een voorziening van €1.000.000 en een dekkingsgraad van 110% zal een voorziening van €1.100.000 aangehouden moeten worden. Het effect van deze dekkingsgraad is niet opgenomen in de actuariële waarde berekeningen en kan via de hiervoor beschreven vuistregel in kaart worden gebracht."

Het betrekken van de dekkingsgraad in de bepaling van de voorziening houdt verband met de uitspraak van de commissie BBV om een verhoging van 10–20% van de voorziening aan te houden, samen met de te lage voorziening die bij sommige gemeenten aan het licht is gekomen bij vergelijking tussen het externe onderzoek en de door de gemeenten opgegeven getroffen voorziening.

Op basis van extern advies is ervoor gekozen om uit te gaan van de dekkingsgraad van het ABP per december 2025 (123,5%). Deze dekkingsgraad wordt in de berekening gehanteerd om een zo actueel en volledig mogelijk beeld van de toekomstige verplichtingen te krijgen. Het hiermee corresponderende aanvullende bedrag van € 379.000 is aan de voorziening toegevoegd. Hierdoor komt de eindstand van de voorziening per 31 december 2025 uit op € 1.991.000.

Voorziening verlofsparen

Voor de jaarrekening 2025 zijn gemaakte afspraken met medewerkers met betrekking tot verlofsparen bij personeelszaken opgevraagd. Het in totaal berekende bedrag (uren in combinatie met bruto uurloon) bedraagt € 42.700 (resultaateffect). Hiervan zijn € 23.100 in de najaarsnota vermeld. De additionele toevoeging van € 19.600 aan de voorziening is gerelateerd aan twee nieuwe deelnemers voor verlofsparen.

Voorziening bindingsbeleid

Eind 2024 is in het kader van het bindingsbeleid een budget van € 500 per medewerker beschikbaar gesteld ten behoeve van persoonlijke ontwikkeling. Vanwege de late beschikbaarstelling in 2024 is hier beperkt gebruik van gemaakt. Om het beoogde doel alsnog te realiseren, is besloten dit budget in 2025 nog gedurende één jaar beschikbaar te houden. De hiervoor gevormde voorziening is per eind 2025 vrijgevallen. De vrijgevallen middelen zijn verrekend met de inzet voor het beoogde doel.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

In augustus 2025 is het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) van gemeente Vaals geactualiseerd. Tijdens het opstellen van dit plan is er rekening gehouden met het doorschuiven van een aantal werkzaamheden. Zo is ervoor gekozen om in 2026 een aantal klimaatinstallaties gezamenlijk aan te besteden en niet verspreid in 2025 (zoals in het voorgaande MJOP stond) uit te voeren. Tijdens het opstellen van begroting 2026 is de voorziening herrekend op basis van het nieuwe MJOP. De werkzaamheden die uit 2025 worden doorgeschoven zijn daarin opgenomen. Daarom is het budget van € 100.000 dat in 2025 overblijft vanwege het doorschuiven van deze werkzaamheden afgeraamd tijdens de najaarsnota 2025 ten gunste van het resultaat. In 2025 zijn in totaal € 363.000 aan de voorziening voor onderhoudswerkzaamheden onttrokken.

Voorziening woningbouwinitiatieven

De middelen uit de voorziening woningbouwinitiatieven zijn in 2025 overgeheveld naar de grondexploitatie van het voormalige Esso tankstation (sloopfonds). Tijdens de regionale afstemming "bestedingsdoel financiële compensatie bij kleine woningbouwinitiatieven Zuid-Limburg" (bestuurlijk overleg met portefeuillehouders Maastricht-Heuvelland) is overeengekomen de middelen uit de voorziening woningbouwinitiatieven van in totaal € 40.040 in te zetten voor de sloop van het voormalige Esso tankstation. De voorziening is hiermee komen te vervallen.

Voorzieningen egalisatie rioolheffing en afvalstofheffing

Aan beide voorzieningen zijn in 2025 toevoegingen gedaan (€ 136.310 egalisatie rioolheffing en € 184.928 egalisatie afvalstofheffing). Deze toevoeging volgt uit een verplichting vanuit het BBV inzake de maximale kostendekkendheid van 100%. Daarnaast zijn aan de voorziening egalisatie afvalstofheffing € 50.000 onttrokken zoals vastgesteld in de begroting.

Voorziening Achterstand groot onderhoud wegen

De voorziening is in 2024 gevormd voor een bedrag van € 2.985.000. In 2025 zijn € 823.400 besteed onder andere voor werkzaamheden aan de "Viergrenzenweg", "Zevenwegenweg" en "Pater Geissenstraat"

Voorziening Wegen infrastructuur

Aan de voorziening Wegen infrastructuur zijn in 2025 € 283.496 toegevoegd (volgens planning) en € 60.579 zijn besteed met name voor werkzaamheden aan de "Oude Trichterweg".

Voorzieningen die op de activa zijde van de balans worden gepresenteerd

Voorziening dubieuze debiteuren

Aan de voorziening dubieuze debiteuren is een bedrag van €32.100 toegevoegd (onder andere door faillissement Festivals).

Voorziening verliezen bestemmingsplannen (Esso)

Ten behoeve van verwachte verliezen gerelateerd aan de grondexploitatie Esso is reeds een verliesvoorziening gevormd van € 650.000 onder meer bij de jaarrekening 2024. In de jaarrekening 2025 is aanvullend €85.000 aan de bestaande voorziening toegevoegd, zodat deze aansluit op het geactualiseerde tekort van de grondexploitatie zoals toegelicht in de paragraaf Grondexploitatie.

Voorziening verliezen bestemmingsplannen (Hekker) – nieuw gevormd

Ten behoeve van verwachte verliezen gerelateerd aan de grondexploitatie Hekker-terrein is een verliesvoorziening gevormd van € 250.000 ten laste van de algemene reserve. Tijdens het jaarrekening proces is de voorziening verhoogd met € 35.000 ten laste van de exploitatie. De totale omvang van de voorziening bedraagt einde 2025 € 285.000.

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	Boekwaarde 31.12.2024	Opgenomen in 2025	Aflossing en nieuwe leningen	Totale schuld 31.12.2025	Aflossing in 2026	Boekwaarde 31.12.2025
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	17.820.000	0	0	17.820.000	1.640.000	16.180.000
Waarborgsommen	12.333	0	4.000	16.333		16.333
Totaal vaste schulden met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	17.832.333	0	4.000	17.836.333	1.640.000	16.196.133

Staat van vaste geldleningen

Datum geldlening	Rente-percentage	Boekwaarde 31-12-2024	Opgenomen in 2025	Aflossingen in 2025	Totale schuld 31.12.2025	Aflossing in 2026	Boekwaarde 31.12.2026	Rentelast 2025
05.01.06	3,365	840.000	0	120.000	720.000	120.000	600.000	26.265
16.01.07	3,975	870.000	0	120.000	750.000	120.000	630.000	31.647
24.04.07	4,500	800.000	0	100.000	700.000	100.000	600.000	32.971
01.06.11	4,250	3.250.000	0	500.000	2.750.000	500.000	2.250.000	128.326
09.09.14	1,990	5.900.000	0	400.000	5.500.000	400.000	5.100.000	114.425
14.06.19	0,760	7.800.000	0	400.000	7.400.000	400.000	7.000.000	58.140
Totalen		19.460.000	0	1.640.000	17.820.00	1.640.000	16.180.000	437.798

De waarborgsommen hebben betrekking op huurders van gemeentelijke gebouwen, woonwagens, garageboxen en gronden.

Netto-vloftende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Netto-vloftende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	31.12.2024	31.12.2025
Kasgeldleningen	0	0
Overige schulden	4.475.595	3.667.445
Banksaldi	0	0
Totaal netto-vloftende schulden met een rente-typische looptijd korter dan een jaar	4.475.595	3.667.445

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31.12.2024	31.12.2025
Verplichtingen die in het lopende jaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.658.537	411.419
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbetalingen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.526.776	4.279.141
Overige vooruit ontvangen bedragen, die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	641.977	1.398.833
Totaal overlopende passiva	5.827.290	6.089.393

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbetalingen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Boekwaarde 31.12.2024	Gereserveerd Toevoeging	Besteding	Boekwaarde 31.12.2025
Rijk				
Onderwijsachterstandenbeleid	91.742	1.676	0	93.418
Onderwijsachterstandenbeleid Corona	100	0	0	100
Opvang Oekraïners	0	27.061	0	27.061
Asielopvang	0	312.000	180.090	131.910
Inburgering	199.243	49.185	62.236	186.192
Onderwijsroute	9.088	0	482	8.606
Cliëntenonderzoek	3.579	0	0	3.579
Gezondheidszorg	20.000	0	0	20.000
Gezond en actief leven akkoord	72.195	22.487	0	94.682
Integraal zorgakkoord	104.272	36.798	104.272	36.798
Versterken bibliotheekvoorziening	173.848	0	114.292	59.556
Informatiepunt digitale overheid	10.232	0	10.232	0
Sanering verkeerslawaaï Lemiers / Mamelis	41.750	0	2.500	39.250
Sanering verkeerslawaaï Maastrichterlaan	678.830	0	2.500	676.330
Advies Warmtetransitie	3.724	0	0	3.724
Reductie energiegebruik	41.076	0	0	41.076
Energiearmoede	241.643	0	0	241.643
Klimaatbeleid CDOKE	501.835	351.733	0	853.568
NIP	837.527	304.085	0	1.141.612
NPLW	174.462	76.011	0	250.473
SPUK Hulp toeslagenregeling	2.094	0	2.094	0
Provincie Limburg				
Doe Mee	7.662	0	0	7.662
Jeugd 2025	21.905	0	0	21.905
Krimpgelden Bergzicht	25.141	0	0	25.141
Laaggeletterdheid	4.130		4.130	0
Sportstimulering / sportakkoord	16.055	85.140	0	101.195
Energiek Heuvelland	124.498	0	26.535	97.963
Energiek Vaals	16.971	0	4.448	12.523
Ruilwinkel	19.732	0	0	19.732
Delta glasvezel	83.442	0	0	83.442
Totaal voorschotbetalingen	3.526.776	1.266.176	513.811	4.279.141

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen baten die betrekking hebben op 2026 en eventueel volgende jaren. Daarnaast worden hier de verplichtingen opgenomen die in het lopende jaar zijn opgebouwd, maar in toekomstige jaren worden betaald.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In dit hoofdstuk zijn de verplichtingen opgenomen, die niet uit de balans zijn te herleiden. Dit kunnen verplichtingen zijn in de vorm van borg en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen. Belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de komende jaren is gebonden, worden hier ook vermeld.

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31.12.2024	Boekwaarde 31.12.2025
Woningcorporaties				
Stichting Krijtland Wonen	1.784.757	50 %	562.300	482.651
Stichting Krijtland Wonen	746.330	50 %	300.685	274.000
Stichting Krijtland Wonen	1.085.881	50 %	342.114	293.654
Stichting Krijtland Wonen	1.034.940	50 %	617.506	588.000
Stichting Krijtland Wonen	198.150	50 %	118.228	113.132
Stichting Krijtland Wonen	308.912	50 %	184.315	175.000
Stichting Krijtland Wonen	2.405.035	50 %	1.608.650	1.548.000
Stichting Krijtland Wonen	5.000.000	50 %	5.000.000	5.000.000
Stichting Krijtland Wonen	5.000.000	50 %	2.250.000	2.000.000
Stichting Krijtland Wonen	2.400.000	50 %	640.000	480.000
Stichting Krijtland Wonen	3.500.000	50 %	3.500.000	3.500.000
Stichting Krijtland Wonen	4.500.000	50 %	3.000.000	2.850.000
Stichting Krijtland Wonen	5.000.000	50 %	3.333.333	2.999.999
Stichting Krijtland Wonen	750.000	50 %	480.000	450.000
Stichting Krijtland Wonen	1.500.000	50 %	1.050.000	1.000.000
Stichting Krijtland Wonen	3.750.000	50 %	1.750.000	1.500.000
Stichting Krijtland Wonen	2.650.000	50 %	1.855.000	1.590.000
Stichting Krijtland Wonen	2.400.000	50 %	960.000	720.000
Stichting Krijtland	4.793.997	50%	3.730.149	3.473.653
Heton	2.650.000	100 %	1.952.847	1.874.299
Totaal gewaarborgde geldleningen	51.458.002		33.235.127	30.912.388

Verstrekte Bankgaranties	Omschrijving	Garantiebedrag per 31.12.2025	Uitbetalingen op basis garantstelling
CBRE DRET Custodian	Huurpenningen parkeergarage Beemderlaan	46.294	0

Zowel voor de gewaarborgde geldleningen, als de verstrekte bankgarantie zijn 2025 geen betalingen gedaan uit hoofde van aanspraken op verleende borg- en garantstellingen.

Rechtmatigheidsverantwoording 2025

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 15 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 927.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 1.368.282 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 927.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 330.940 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Begrotingscriterium € 330.940 maar zijn volledig acceptabel.
- Voorwaardencriterium € 1.037.342 aan fouten en onduidelijkheden.
- Misbruik – en oneigenlijk gebruik criterium; geen bevindingen.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Rechtmatigheidsverantwoording		
Begrotingscriterium		
1A	Overschrijding van de lasten programma Mens & Voorziening	€ -
	Overschrijding van de lasten Programma Wonen & Verkeer	€ -
	Overschrijding van de lasten Programma Werk & Economie	€ 76.048
	Overschrijding van de lasten Programma Bestuur & Dienstverlening	€ 254.892
1B	Overschrijding van investeringsbudgetten	€ -
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ -
A	<i>Saldo begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 330.940
	Bestaand beleid	
4	Totaal van begrotingsonrechtmatigheden (onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid	€ 330.940
	<i>Wanneer gemeenten bovenstaande stellige uitspraak opvolgen verandert de aard van de voorziening niet en is op dit punt geen besluitvorming door de Raad vereist. Omdat dit een gevolg is van hogere regelgeving is de eventuele begrotingsoverschrijding die hierdoor ontstaat acceptabel.</i>	
	Nieuw beleid	
5	<i>Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden wat niet binnen het bestaande beleid van de Raad past</i>	€ -
B	<i>Saldo begrotingsonrechtmatigheden = A</i>	€ -
Voorwaardencriterium		
	Onrechtmatige aanbesteding vanuit de doorloop van oude (doorlopende) contracten en op nieuwe contracten	€ 561.613
	Inkoopcontracten die niet als rechtmatig kunnen worden beschouwd doordat (een deel van) de onderbouwing ontbreekt	€ 60.635
	Inkoopcontracten die niet correct zijn aanbesteed	€ 415.094
	<i>Totaal Voorwaardencriterium</i>	€ 1.037.342
M&O Criterium		€ 0
	Er zijn geen bevindingen boven de rapportagegrens	
TOTAAL AAN RECHTMATIGHEIDSAFWIJKINGEN		€ 1.037.342

Bevinding

Begrotingscriterium

Binnen de rechtmatigheidsverantwoording zijn afwijkingen geconstateerd op programma 3 en programma 4. Het betreft:

- Programma 3: € 76.048
- Programma 4: € 254.892

Voor programma 3 betreft de afwijking een overschrijding op de uitkeringen. Aangezien dit een *open-einde-regeling* betreft, wordt deze overschrijding als acceptabel beschouwd. De uitgaven zijn niet vooraf volledig beïnvloedbaar en vallen binnen de kaders van de geldende regelgeving.

Voor programma 4 is de afwijking ontstaan door de aanpassing van de voorziening voor de pensioenen van wethouders. Hierbij is aangesloten bij de stellige uitspraak van de Commissie BBV inzake de verwerking van de voorziening pensioenen wethouders in het kader van de Wet toekomst pensioenen (WTP). Wanneer gemeenten deze uitspraak volgen, verandert de aard van de voorziening niet en is op dit punt geen afzonderlijke besluitvorming door de raad vereist. Omdat de overschrijding voortvloeit uit hogere regelgeving, wordt deze als acceptabel aangemerkt.

Voorwaardencriterium

Vanuit de reguliere controle op inkoop & aanbestedingen zijn dossiers onrechtmatig bevonden.

Voor wat betreft de aanbestedingen is er een bedrag van € 1.037.342 aan onrechtmatigheden geconstateerd.

Dit is op te splitsen in € 561.613 waarvan de oorsprong van de fout in een eerder jaar is ontstaan. Omdat deze foute aanbesteding niet meer hersteld kon worden, blijven de jaarlijkse kosten vanuit dit contract als fout aangemerkt zolang het contract aanhoudt.

Inzake Europese aanbestedingen en € 60.635 inzake afwijkingen in het kader van de interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. De Europese aanbestedingen hebben te maken met uitbreidingen van contracten waardoor de aanbestedingsgrens voor de duur van 4 jaar wordt overschreden.

Het restant betreft opdrachten waarvan de documentatie of niet voorhanden, zodat het traject van aanbesteding niet kon worden aangetoond of trajecten waarvan wel is vastgelegd om een en ander uit te voeren zonder aanbestedingstraject maar waarvan geen formeel afwijkingsbesluit is opgesteld.

M&O criterium

De gemeente heeft geen overkoepelend M&O Beleid. In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht meerjarige contracten

Nr.	Sector	Cluster	Leverancier	Jaar	Duur	Omschrijving	Jaarlijkse kosten
1.	Maatschappij	-	Heton	2015	30 jaar	Onderhoud sportcomplexen	€ 350.000
2.	Maatschappij	-	Visit Zuid-Limburg	2020	6 jaar	Subsidie	€ 115.495
3.	Maatschappij	-	Gemeente Maastricht	2013	GR	Leerlingenvervoer	€ 153.000
4.	Maatschappij	-	Landal GreenParks Hoog Vaals	2017	10 jaar	Dienstverlening en toegankelijkheid park	€ 60.000
5.	Maatschappij	-	WOZL detachering	2012	1 jaar, stilzwijgende verlenging	Papier prikken	€ 20.000
6.	Ruimte	Infrastructuur	WOZL BV	2014	stilzwijgende verlenging	Detachering	€ 65.200
7.	Ruimte	Infrastructuur	Vebego Groen	2024	1 jaar	Onderhoud maaien kernen	€ 71.000
8.	Ruimte	Infrastructuur	Van der Valk	2008	5 jaar, verlengd tot 31.12.2019	Rioolinspectie	€ 54.300
9.	Ruimte	Infrastructuur	Dolmans	2024	1 jaar	Onderhoud sportvelden	€ 47.000
10.	Ruimte	Infrastructuur	RD4	2023	2 jaar	Onkruidbestrijding	€ 69.500
11.	Ruimte	Infrastructuur	Schaapskooi Mergelland	2023	3 jaar	Begrazen met schapen	€ 10.000
12.	Ruimte	Infrastructuur	Wielierclub Trappedoelies	2017	1 jaar met stilzwijgende verlenging	Onderhoud mountainbikeroute	€ 1.700
13.	Ruimte	Infrastructuur	Vaessen	2024	2 jaar	Onderhoud hagen buitengebied	€ 20.000
14.	Ruimte	Infrastructuur	Ziut	2016	10 jaar	Onderhoud openbare verlichting	€ 95.000
15.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	Ecclesia	2025	1 jaar	Eigendommen- en brandverzekering	€ 69.500
16.	Bedrijfsvoering	Financiën & Control	RSM Nederland Accountants NV	2022	4 jaar	Accountantsdiensten	€ 61.000
17.	Bedrijfsvoering	I & A	TMobile	2026	3 jaar	Telefonie	€ 20.000
18.	Bedrijfsvoering	I & A	Canon Business Center	2023	1 jaar met stilzwijgende verlenging	Kopieerapparatuur	€ 23.000
19.	Bedrijfsvoering	I & A	Eurofiber	2009	5 jaar, stilzwijgende verlenging	Internet	€ 30.000

20.	Bedrijfsvoering	I & A	Ziggo zakelijk	2017	stilzwijgende verlenging	Ethernet VPN, Internet en telefonie	€ 20.800
21.	Bedrijfsvoering	I & A	BCT BV	2001	stilzwijgende verlenging	Corsa platform informatiemanagement + extra's	€ 107.000
22.	Bedrijfsvoering	I & A	Isilinx	2007	20 jaar	Glasvezelkabel	€ 12.500
23.	Bedrijfsvoering	I & A	Microsoft	2024	1 jaar, stilzwijgende verlenging	Microsoft Office	€ 10.000
24.	Bedrijfsvoering	I & A	BCT BV	2019	stilzwijgende verlenging	Liber platform informatiemanagement	€ 33.000
25.	Bedrijfsvoering	I & A	iBabs	2018	stilzwijgende verlenging	Digitale vergadertool	€ 20.000
26.	Bedrijfsvoering	I & A	De Ree	2010	stilzwijgende verlenging	Beheer- en beschrijftool archieven	€ 3.800
27.	Bedrijfsvoering	I & A	Validsign	2019	stilzwijgende verlenging	Integratietool digitale handtekeningen	€ 8.500
28.	Bedrijfsvoering	I & A	Interaction Next	2020	stilzwijgende verlenging	Xential Saas oplossing	€ 9.000
29.	Bedrijfsvoering	Parkeren	Cannock Chase	2020	2 jaar, stilzwijgende verlenging	Naheffingsaanslagen parkeerbelasting	€ 6.000
30.	Facilitair bedrijf	-	Vattenfall	2023	5 jaar	Gas	afhankelijk van verbruik
31.	Facilitair bedrijf	-	Vattenfall	2023	5 jaar	Electriciteit	afhankelijk van verbruik
32.	P & O	-	Centraal Beheer Achmea	2024	Stilzwijgende verlenging	WIA Verzekering	€ 59.500
33.	Ruimte	Infrastructuur	Henssen Groen	2023	3 jaar	Maaien bermen	€ 59.000
34.	Bedrijfsvoering	Juridische Zaken	Melior Verzekeringen	2025	1 jaar	Aansprakelijkheidsverzekering	€ 44.000

Informatie Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op de gemeente Vaals. Het voor de gemeente Vaals toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 voor medewerkers in loondienst (algemeen bezoldigingsmaximum).

Verantwoordingsmodel WNT 2025			
Kalenderjaar 2025 bedragen x € 1	J.H.M. Bertram	P. Hovens	M. Morina
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier*	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01/31-12	01-03/14-11	15-11/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	Nee	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.871	139.943	14.310
Beloningen betaalbaar op termijn	37.546	0	5.122
<i>Subtotaal</i>	<i>157.417</i>	<i>139.943</i>	<i>19.432</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	173.885	31.677
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	157.417	139.943	19.432
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde bedragen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

*) Peter Hovens bekleedt na 14 november 2025 de functie van plaatsvervangend griffier en is derhalve voor deze periode niet opgenomen in de WNT-verantwoording, maar heeft wel bezoldiging ontvangen.

Kalenderjaar 2024	J.H.M. Bertram	F.L.M.H. Coenen
bedragen x € 1	Gemeente secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	116.611	69.939
Beloningen betaalbaar op termijn	19.087	12.446
<i>Subtotaal</i>	<i>135.698</i>	<i>82.385</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	135.698	82.385
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde bedragen	N.v.t.	N.v.t.

Verantwoordingsmodel WNT 2025	1B	
Kalenderjaar bedragen x € 1	2025 P. Hovens	2024 P. Hovens
Functiegegevens	Griffier	Griffier
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1-1/28-02	25-03/31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2	10
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	274	928
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	235	221
Maximum op basis van de normbedragen per maand	49.800	278.400
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m		269.478
Bezoldiging (ex. BTW)		
Bezoldiging in de betreffende periode	35.099	116.000
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		151.099
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		151.099
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betalingen		N.v.t.

Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Rekening 2026		
	totaal	waarvan: incidenteel	structureel
Lasten thema 1	13,776,393	2,356,944	11,419,449
Lasten thema 2	9,611,944	2,543,473	7,068,471
Lasten thema 3	10,079,148	0	10,079,148
Lasten thema 4	6,061,739	14,000	6,047,739
Totaal lasten thema's	39,529,224	4,914,417	34,614,807
Baten thema 1	-3,255,173	-2,575,541	-679,632
Baten thema 2	-5,597,322	-1,643,946	-3,953,376
Baten thema 3	-5,010,764	0	-5,010,764
Baten thema 4	-634,471	0	-634,471
Totaal baten thema's	-14,497,730	-4,219,487	-10,278,243
Saldo van baten en lasten thema's	25,031,494	694,930	24,336,564
Lasten algemeen dekkingsmiddel	1,542,281	0	1,542,281
Lasten overhead	5,321,275	0	5,321,275
Lasten vennootschapbelasting	0	0	0
Lasten onvoorzien	30,000	0	30,000
Totaal lasten diverse	6,893,556	0	6,893,556
Baten algemeen dekkingsmiddel	-34,156,182	0	-34,156,182
Baten overhead	-309,259	0	-309,259
Baten vennootschapbelasting	0	0	0
Baten onvoorzien	0	0	0
Totaal baten diverse	-34,465,441	0	-34,465,441
Saldo van diverse	-27,571,885	0	-27,571,885
Totale saldo van baten en lasten van de thema's en diverse	-2,540,391	694,930	-3,235,321
Stortingen in reserves	1,985,000	1,685,000	300,000
Onttrekkingen aan reserves	-1,675,200	-1,490,200	-185,000
Geraamd resultaat	-2,230,591	889,730	-3,120,321
Totaal structurele lasten			41,808,363
Totaal structurele baten			-44,928,684
Structurele baten - structurele lasten			-3,120,321

Staat van reserves en voorzieningen 2025

Programma	Omschrijving	1-1-2025	Resultaatbestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2025
Bestuur & Dienstverlening	9000000 (R) Algemene reserve	€ 7.266.942	€ -270.197	€ 250.000	€ -928.868	€ 6.317.877
	AR ALGEMENE RESERVE	€ 7.266.942	€ -270.197	€ 250.000	€ -928.868	€ 6.317.877
Mens & Voorzieningen	9100190 (BR) Uniformenfonds	€ 31.151				€ 31.151
Mens & Voorzieningen	9100250 (BR) Kwetsbare groepen	€ 100.000				€ 100.000
Mens & Voorzieningen	9100260 (BR) Exploitatie TGO			€ 200.000		€ 200.000
Mens & Voorzieningen	9100270 (BR) Compensatie indicentele tekorten jeugdzorg			€ 515.000		€ 515.000
Wonen & Verkeer	9100240 (BR) Ontwikkelfonds buitengebied	€ 400.000				€ 400.000
Wonen & Verkeer	9200170 (BR) Parkeerfonds Vaals	€ 36.102		€ 12.000		€ 48.102
Wonen & Verkeer	9300220 (BR) Masterplan openbare ruimte	€ 255.000		€ 623.000	€ -55.431	€ 822.569
Werk & Economie	9100200 (BR) Reintegratie	€ 224.000				€ 224.000
Werk & Economie	9100120 (BR) Minimabeleid	€ 31.692				€ 31.692
Bestuur & Dienstverlening	9100230 (BR) Ontwikkelfonds	€ 1.657.748			€ -114.000	€ 1.543.748
Bestuur & Dienstverlening	9100180 (BR) Overloop	€ 191.901		€ 385.000	€ -576.901	-
	BR SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVE	€ 2.927.594	€ -	€ 1.735.000	€ -746.332	€ 3.916.262
	R SUBTOTAAL RESERVES	€ 10.194.536	€ -270.197	€ 1.985.000	€ -1.675.200	€ 10.234.139
Wonen & Verkeer	9300201 (V) Egalisatie rioolheffing	€ 141.270		€ 136.310		€ 277.579
Wonen & Verkeer	9300202 (V) Egalisatie afvalstofheffing	€ 419.684		€ 184.928	€ -50.000	€ 554.612
Wonen & Verkeer	9300055 (V) Achterstand groot onderhoud wegen	€ 2.985.000			€ -823.400	€ 2.161.600
Wonen & Verkeer	9300125 (V) Verliezen bestemmingsplannen Hekkert	€ -		€ 285.000		€ 285.000
Wonen & Verkeer	9300120 (V) Verliezen bestemmingsplannen Esso	€ 650.000		€ 85.000		€ 735.000
Wonen & Verkeer	9300100 (V) Rioleringen	€ 130.246			€ -1.420	€ 128.826
Wonen & Verkeer	9300040 (V) Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 1.329.805		€ 301.571	€ -364.641	€ 1.266.735
Wonen & Verkeer	9300170 (V) Kwaliteitsfonds	€ 34.883		€ 875	€ -19.000	€ 16.758
Wonen & Verkeer	9300180 (V) Woningbouwinitiatieven	€ 40.040			€ -40.040	€ -
Wonen & Verkeer	9300050 (V) Wegen infrastructuur	€ 276.471		€ 283.496	€ -60.579	€ 499.388
Bestuur & Dienstverlening	9300110 (V) Dubieuze debiteuren	€ 42.888		€ 32.097		€ 74.985
Bestuur & Dienstverlening	9200075 (V) Pensioenen gewezen wethouders	€ 1.553.286		€ 498.456	€ -61.371	€ 1.990.371
Bestuur & Dienstverlening	9300215 (V) Verlofsparen	€ 56.384		€ 42.700		€ 99.084
Bestuur & Dienstverlening	9200085 (V) Bindingsbeleid	€ 54.489			€ -54.489	€ -
Bestuur & Dienstverlening	9200080 (V) Uitkeringen gewezen wethouders	€ 184.000				€ 184.000
Bestuur & Dienstverlening	9300210 (V) Voormalig personeel	€ 38.011			€ -10.232	€ 27.779
	V SUBTOTAAL VOORZIENINGEN	€ 7.936.457		€ 1.850.432	€ -1.485.172	€ 8.301.717
	TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	€ 18.130.993	€ -270.197	€ 3.835.432	€ -3.160.372	€ 18.535.856

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Vaals

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025**Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Vaals te Vaals gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Vaals op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader behorende bij het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 15 december 2025 van de gemeente Vaals.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten, lasten over 2025;
2. De balans per 31 december 2025;
3. De toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. De rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
5. De sisa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
6. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

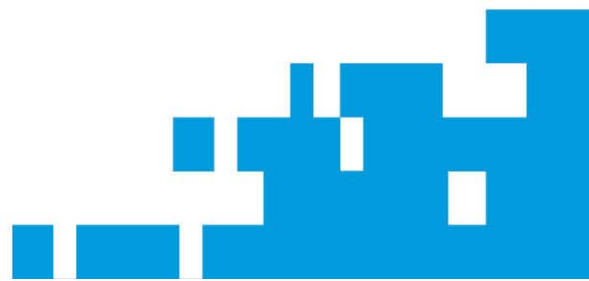
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 15 december 2025 van de gemeente Vaals en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Vaals zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikte is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 927.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, sisa-, of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente Vaals en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent en op de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd. De organisatie heeft diverse maatregelen verweven in de interne beheersing binnen de diverse processen. Een interne frauderisicoanalyse waarin frauderisico's worden geïdentificeerd en relevante interne controlemaatregelen worden gedefinieerd om deze frauderisico's te mitigeren is vooralsnog niet gestructureerd aanwezig.

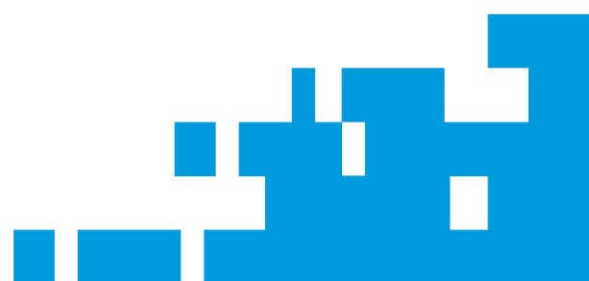
Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van het management en gevraagd of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude.

Als onderdeel van ons proces inzake het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door de leiding van de organisatie

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Hoewel het risico dat het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt in sommige entiteiten groter is dan in andere, is het in alle entiteiten aanwezig. Als gevolg van de onvoorspelbaarheid van de wijze waarop het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt, vormt dit een risico op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude en vormt het om die reden een significant risico. Dit betreft een vanuit de regelgeving verplicht frauderisico dat geadresseerd dient te worden tijdens de jaarrekeningcontrole.

Wij hebben inzicht verkregen in de voor de financiële administratie gehanteerde dagboeken, alsmede de aard van de journalisering die op deze dagboeken plaatsvinden. Tevens hebben wij het bestaan van het proces omtrent het doorvoeren van memoriaalboekingen getoetst. Op basis van het inzicht in dagboeken en journalisering hebben wij voor de dagboeken waarop memoriaalboekingen plaatsvinden, onderzoek verricht naar de doorgevoerde memoriaalboekingen met name gericht op overboekingen tussen programma's c.q. taakvelden. Tevens hebben wij in het kader van de volledige verantwoording van de lasten in het boekjaar een voortgezette controle op inkopen en betalingen na balansdatum uitgevoerd.

Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop het betalingsproces is vormgegeven en hebben de aanwezigheid van het vierogenprincipe in het betalingsproces getoetst. Wij hebben gegevensgerichte werkzaamheden ten aanzien van uitgaande betalingen uitgevoerd, uitgaande van een risico op onrechtmatige betalingen als gevolg van onterechte wijzigingen in een bankrekeningnummer van een crediteur.

Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop de gemeente het proces ten aanzien van schattingen heeft vormgegeven. Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de jaarrekeningposten waarvoor een materieel schattingsrisico is geconstateerd, waaronder de voorzieningen inclusief de debiteurenvoorziening. Hierbij hebben wij door middel van diverse detailwerkzaamheden aansluitingen gemaakt tussen de verantwoording en de onderliggende brondocumentatie.

Wij hebben geïdentificeerd of er sprake is van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Voorts hebben wij in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Tevens hebben wij kennisgenomen van advocatenbrieven en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Frauderisico dat de Europese en gemeentelijke aanbestedingsregels niet worden nageleefd

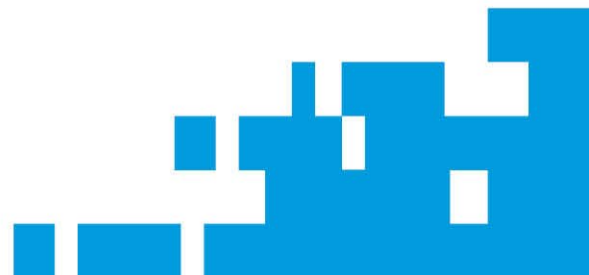
Gemeenten doen zaken met een omvangrijk aantal leveranciers. Het risico bestaat dat de Europese en gemeentelijke aanbestedingsregels niet worden nageleefd om opdrachten onterecht aan bevriende partijen te kunnen gunnen, hetgeen tot onrechtmatige besteding van middelen leidt.

Wij hebben door middel van het voeren van interviews inzicht verkregen in het aanbestedingsproces van de gemeente. Tevens hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om het bestaan van het aanbestedingsproces vast te stellen.

Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd uitgaande van de cumulatieve (meerjarige) bestedingen per leverancier. Hierbij hebben wij voor bestedingen die de Europese, dan wel de gemeentelijke drempelwaarden overschrijden deelwaarnemingen uitgevoerd, waarbij wij aansluiting hebben gezocht met de onderliggende aanbestedingsdocumentatie.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in de jaarstukken heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Wij hebben onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd om de risico-inschatting van het college van burgemeester en wethouders te evalueren:

- Kennisnemen van de analyse in de paragraaf “Weerstandsvormogen en risicobeheersing” van het college van burgemeester en wethouders en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle van de jaarrekening kennis hebben genomen en het bevragen van de organisatie over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten die ten grondslag liggen aan deze analyse.
- Kennisnemen van de meerjarenbegroting, inclusief de daarin opgenomen meerjarige raming van de mutatie in reserves, en de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- Inzicht verkrijgen in de verplichte financiële kengetallen.
- Inwinnen van inlichtingen over kennis inzake het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te vangen vanuit de reguliere exploitatie.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – Benadrukking van onrechtmatigheden in rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording, op paginanummer 157 tot en met 159 in de jaarrekening, waarin het college van burgemeester en wethouders verantwoordt dat de totale omvang van de niet-acceptabele onrechtmatigheden € 1.037.342 bedraagt. Dit betekent dat voor het hiervoor vermelde totaalsaldo niet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, inclusief de in het normenkader benoemde gemeentelijke verordeningen is voldaan. Dit saldo niet-acceptabele onrechtmatigheden overschrijdt de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens van € 927.000.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de sisa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking sisa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking sisa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering sisa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking sisa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

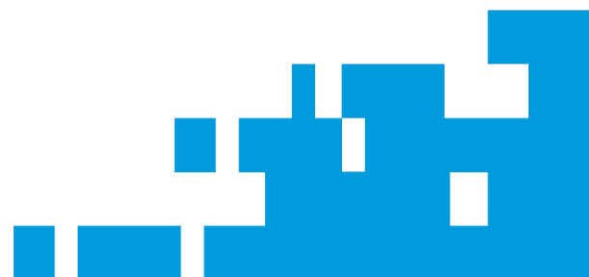
- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen het normenkader behorende bij het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 15 december 2025 van de gemeente Vaals.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat door de gemeenteraad is vastgesteld op 15 december 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

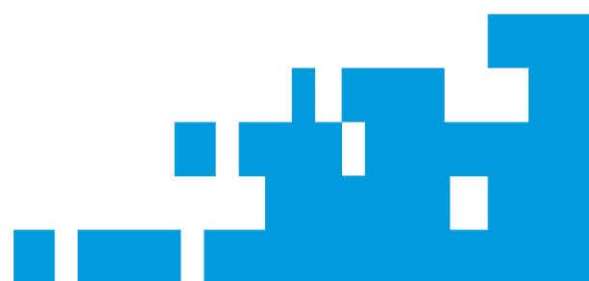
Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Heerlen, 23 juni 2026
RSM Netherlands Accountants N.V.

Digitaal ondertekend door:

Stefan Prevoo
23 juni 2026 21:09 +02:00

drs. S.J.M. Prevoo RA

Verplichte beleidsindicatoren BBV

Beleidsindicator	Eenheid	Peiljaar	Waarde
Bestuur en ondersteuning – formatie	FTE per 1.000 inwoners	2025	10,33
Bestuur en ondersteuning – bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2025	10,36
Bestuur en ondersteuning – apparaatskosten	Kosten per inwoner	2025	€ 1.595,43
Bestuur en ondersteuning – externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2025	15,4% - €1.773.262
Bestuur en ondersteuning - overhead	% van totale lasten	2025	12,6%

Bron: eigen gegevens

Beleidsindicator	Eenheid	Peiljaar	Waarde Vaals	Waarde NL
Veiligheid – verwijzingen HALT	Aantal per 1.000 jongeren	2025	9	10
Veiligheid – winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2025	2,5	2,1
Veiligheid – geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2025	3,0	4,6
Veiligheid – diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2025	1,5	1,2
Veiligheid – vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2025	4,5	5,7
Economie – functiemenging	Percentage	2024	28,9%	54,5%
Economie – vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2023	144,5	191,4
Onderwijs – absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2024	12,3	6,7
Onderwijs – relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2024	20	28
Onderwijs – vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2024	4,0%	2,3%
Sport, cultuur en recreatie – niet sporters	Percentage	2024	49,8%	42,5%
Sociaal domein – banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2024	396,9	850,2
Sociaal domein – jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2019	1%	1%
Sociaal domein – kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2024	8%	6%
Sociaal domein – netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2025	60,9%	73,2%
Sociaal domein – werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2024	2%	2%
Sociaal domein – personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2025	399,6	281,2
Sociaal domein – lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2024	282,3	203,1
Sociaal domein – jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	9,3	14,0
Sociaal domein – jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2024	0,8%	1,0%
Sociaal domein – jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2024	0,7%	0,4%
Sociaal domein – cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2025	440	660
Volksgesondheid en milieu – omvang huishoudelijk restafval	Kilogram/inwoner	2024	118	148
Volksgesondheid en milieu – hernieuwbare elektriciteit	Percentage	2023	20,0%	40,0%
VHROSV – gemiddelde WOZ-waarde	Duizend Euro	2025	238	398
VHROSV – nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2024	0,5	8,4
VHROSV – demografische druk	Percentage	2025	82,2%	70,7%
VHROSV – gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2025	1.146	957
VHROSV – gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2025	1.229	1.050

Bron: www.waarstaafjegemeente.nl

SiSa Bijlage Jaarrekening 2025

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 07-01-2026							
Verrekenaar	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toelagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05
			0	0	Nee	Nee	Nee
			Reeks 1	Reeks 1			
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)			
			Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07			
			€0	€0			
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunt Digitale Overheid	€0	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PA's (jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18
			€0	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegespikken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegespikken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
			Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24
			€0	€0	€0	€0	€0
OCW	D6	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunt dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunt in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05
			€ 10,232	€ 0	1	123	3
			Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voor- en naschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 159 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en naschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05
			€ 142,344	€ 50,410	€ 23,844	€ 0	€ 91,742
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
			Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Bedrag Aard controle R Indicator: D8/08	Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10	Bedrag Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06
			1				
			2				
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienuummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02	Aard controle R Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05
			1	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 178,792	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening
			2				
			100				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07				
			1 Ja				
			2				
			100				

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslaai	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.v.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
			1 BSV/24/00102	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 BSV/24/00297	€ 2.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 BSV/24/00296	€ 2.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Hieronder per regel één projectnummer en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
		Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12	
		1 BSV/24/00102	€ 69.967	€ 0	€ 0		Ja	
		2 BSV/24/00297	€ 2.500	€ 0	€ 0		Nee	
		3 BSV/24/00296	€ 2.500	€ 0	€ 0		Nee	
lenW	E44B	Tijdelijke impulsieregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor de medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekkers	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekkers	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060935 Gemeente Maastricht	92022) Zaaknummer 31178250 en nummer 50000005263	€ 0	€ 93,811	€ 0	€ 411,632
			2					
			15					
		Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09				
		1 060935 Gemeente Maastricht	92022) Zaaknummer 31178250 en nummer 50000005263	Ja				
			2					
			15					
		Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel			
		Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13			
		1 060935 Gemeente Maastricht	92022) Zaaknummer 31178250 en nummer 50000005263		Ja			
			2					
			15					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 4.633.040	€ 54.957	€ 160.880	€ 0	€ 28.298	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	1.7 Participatiewet (PW)	1.7 Participatiewet (PW)		
		Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12	
		€ 31.146	€ 4.050	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
		Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
		€ 0	Ja					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekkings) gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekkings	Baten (jaar T) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	
		€ 0	€ 0	€ 2.391	€ 0	€ 0	€ 0	
		BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekkings (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekkings (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekkings (exclusief BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekkings	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangloeslagaffaire Gemeente			
		Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 14,112	€ 316	€ 0
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4,350	€ 0	€ 0
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 1,048	€ 6,736	€ 70	€ 0
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 600	€ 0	€ 0
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 1,048	€ 25,798	€ 386	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0				
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0				
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		6 Totaal	0	0	0			
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
			€ 150,945	€ 200,130	Nee			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente				
		Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
		€ 0	€ 0	Nee				
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2025	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 8,606	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Ontvangsten Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende uitkering				
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
		€ 11,338	€ 37,882					
		Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Overige zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Overige zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting			
		Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06			
		€ 13,366	€ 24,516	€ 0				
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05		
		Nee		€ 0		€ 81,803	Ja	

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/Neel n.v.t.)?	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle R Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle R Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			€ 227.940	€ 22.487	€ 205.453	€ 577.044	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Neel n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Neel)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			Ja	Nee				
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			1 061883 Gemeente Sittard-Geleen	€ 150.606				
			2					
VWS	H40B	Specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen 2024 - 2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Zijn de geplande mijlpalen volgens de coördinerend zorgverzekeraars gerealiseerd (Ja/Neel)?	Bestedingen (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve Bestedingen (tot en met jaar T) ten laste van Rijksmiddelen - aan niet gerealiseerde mijlpalen	Cumulatieve Bestedingen (tot en met jaar T) ten laste van Rijksmiddelen - alleen van toepassing als de indicator H40B/02 aan het einde van de bestedingsperiode "Nee" is	
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: H40B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H40B/02	Aard controle R Indicator: H40B/03	Aard controle R Indicator: H40B/04		
			1 061883 Gemeente Sittard-Geleen	Nee	€ 0	€ 0		
			2					
			3					
			4					
			5					
VRO	J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsprojecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/01	Aard controle R Indicator: J6B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/03	Aard controle R Indicator: J6B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/06
			030011 Provincie Limburg	€ 67.780	€ 67.780	€ 67.500	€ 67.500	3
			Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Neel)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/08				
			0	Nee				
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03			
			44	20	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
			1					
			2					
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			609	€ 0	€ 150.921	43	€ 0	€ 10.118
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning-bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energieverbruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			694	€ 0	€ 67.983			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			2.878	2.001	0	0	753	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor denken met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LA/23-0360312	€ 92.794	62	0	€ 0	€ 26.606
			2 LA/25-03847332					
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan de energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezunige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (Ja/Neel)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1	€ 0	€ 63.994	Nee		
			2					
			100					

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			2023-0000096224	37	Nee	0	Nee	€ 0
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			2023-0000096224	€ 781.583	Ja		37	Ja
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			2023-0000096224	Nee				
			20					
KG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 42.276	€ 78.471	€ 58.448	€ 116.532	€ 0	€ 169.987
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t.b.v. transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 909.524	€ 816.450	€ 0	€ 0	€ 0	€ 22.174
			Totaal bedrag vorderingen (t/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is oedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11	
				€ 45.430				
			Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
			Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 vermindert met 09					
			Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13				
			€ 1.302.718					
AenM	M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	Aantal gerealiseerde plekken van duurzame aard (minimaal 5 jaar beschikbaar, te bewijzen door middel van bestuursakkoord met COA gemeente) boven indicatieve opgave					
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: M30/01					
			200					

Bijlage Taakvelden BBV – Jaarrekening 2025

TAAKVELDENREKENING GEMEENTE VAALS 2025

	Primair	Actueel	Rekening	Programma
0 - Bestuur en ondersteuning	-20,165,264	-21,122,990	-20,256,332	
0.1 - Bestuur	1,116,238	1,286,232	1,784,881	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	918,278	751,500	842,262	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	288,870	277,779	
3.8 Overige goederen diensten	131,522	172,022	174,415	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	20,000	20,000	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	40,000	47,000	46,588	
7.2 Mutatie Voorzieningen	0	0	498,456	
7.3 Afschrijvingen	6,349	6,349	6,349	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	89	491	403	
<i>Baten</i>				
7.2 Toevoeging voorziening	0	0	-61,371	
0.2 - Burgerzaken	1,112,465	1,141,460	1,102,450	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	743,560	774,560	798,944	
3.5.1 Ingeleend personeel	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	295,980	338,975	299,965	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	31,500	70,500	78,480	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	144,175	144,175	144,176	
7.3 Afschrijvingen	0	0	0	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	0	0	0	
<i>Baten</i>				
3.7 Leges en andere rechten	-102,750	-186,750	-219,115	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	0	
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	
0.4 - Overhead	5,816,195	5,860,408	5,717,561	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	3,518,690	3,387,290	3,547,249	
2.1 Belastingen	6,270	6,270	4,456	
3.5.1 Ingeleend personeel	45,000	305,700	290,044	
3.8 Overige goederen diensten	2,056,181	2,199,833	1,986,178	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	5,500	5,500	5,618	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	1,500	1,500	2,909	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	9,250	9,250	9,016	
7.2 Mutatie voorzieningen	103,421	70,241	90,016	
7.3 Afschrijvingen	136,481	125,593	134,272	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	15,502	6,581	5,854	
<i>Baten</i>				
3.5.2 Verhuur personeel aan derden	-100	-100	0	
3.6 Huren	-12,000	-12,000	-16,334	
3.8 Overige goederen diensten	-21,800	-197,550	-284,995	
4.3.1 uitkering rijk	-15,700	-15,700	-15,722	
4.3.2 Bijdrage gemeente	-32,000	-32,000	-41,000	
0.5 - Treasury	-55,030	-178,871	-155,958	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	56,160	51,640	45,577	
2.1 Belastingen	436	436	555	
3.5 Ingeleend personeel	0	6,340	5,679	
3.8 Overige goederen diensten	10,532	10,860	9,941	
5.1 Rente	391,766	391,766	391,766	
7.2 Mutatie voorzieningen	1,513	1,513	1,513	
7.3 Afschrijvingen	6,054	6,137	6,137	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	2,318	1,246	786	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	-200	-200	-434	
5.1 Rente	0	0	-209,212	
5.2 Dividenden en winsten	-120,092	-245,092	-245,252	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	-403,517	-403,517	-163,014	

0.61 - OZB woningen	-1,680,820	-1,756,118	-1,842,425	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	0			
3.5.1 Ingeleend personeel	0			
3.8 Overige goederen diensten	10,925	10,925	9,791	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	75,729	75,729	7,358	
4.5.8 Oninbaar GB	8,622	8,622	0	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-1,776,096	-1,851,394	-1,859,574	
0.62 - OZB niet-woningen	-596,396	-622,941	-584,383	B&D
<i>Lasten</i>				
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	26,921	26,921	40,313	
4.5.8 Oninbaar GB	2,790	2,790	0	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-626,107	-652,652	-624,696	
0.63 - Parkeerbelasting	-801,000	-681,000	-677,665	W&V
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	6,000	6,000	0	
<i>Baten</i>				
3.7 Leges en andere rechten	-727,000	-657,000	-671,787	
3.8 Overige goederen diensten	-80,000	-30,000	-5,878	
0.64 - Belasting overig	-27,861	-27,861	-9,504	B&D
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	30,500	30,500	25,000	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	6,300	6,300	9,415	
4.5.8 Oninbaar GB	339	339	20,644	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-30,000	-30,000	-27,167	
2.2.2 belastingen op huishoudens	-35,000	-35,000	-37,396	
0.7 - Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-25,999,549	-28,022,549	-28,407,363	B&D
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-25,999,549	-28,022,549	-28,407,363	
0.8 - Overige baten en lasten	808,494	455,953	275,682	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	486,101	381,759	289,449	
3.8 Overige goederen diensten	413,307	65,125	8,625	
7.2 Mutatie voorzieningen	0	0	32,297	
7.3 Afschrijvingen	9,000	9,000	0	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	1,928	69	0	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-101,842			
7.2 Voorziening	0	0	-54,689	
0.9 - Vennootschapsbelasting	0	0	0	
0.10 - Mutaties reserves	142,000	336,000	309,800	B&D
<i>Lasten</i>				
7.1 Mutatie reserves	300,000	1,973,000	1,985,000	
<i>Baten</i>				
7.1 Mutatie reserves	-158,000	-1,637,000	-1,675,200	
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	1,086,297	2,230,592	B&D

1 - Veiligheid	1,942,317	2,013,482	1,997,578	
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	1,186,063	1,338,528	1,298,587	B&D
<i>Lasten</i>		0		
1.1 Salarissen en sociale lasten	31,500	31,500	31,120	
3.8 Overige goederen diensten	17,720	17,720	11,881	
4.3.2 Bijdrage gemeenten	0			
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1,136,373	1,289,090	1,294,601	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	470	218	182	
<i>Baten</i>				
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	-39,197	
1.2 - Openbare orde en veiligheid	756,254	674,954	698,991	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	591,650	540,350	594,261	
3.8 Overige goederen diensten	142,854	102,854	95,918	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	6,000	16,000	6,684	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	15,750	15,750	21,960	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-215	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	-19,617	
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2,499,937	2,223,230	2,088,420	
2.1 - Verkeer en vervoer	1,927,674	1,637,279	1,482,891	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	381,456	350,946	307,648	
2.1 Belastingen	2,943	2,943	3,733	
3.5 Ingeleend personeel	85,000	156,795	157,506	
3.8 Overige goederen diensten	575,781	826,655	729,410	
7.2 Mutatie voorzieningen	286,615	286,615	293,722	
7.3 Afschrijvingen	584,688	585,977	547,789	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	69,791	40,948	27,313	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	0			
3.8 Overige goederen diensten	-58,600	-613,600	-569,031	
4.3.4 Bijdrage provincie	0	0	-10,000	
7.2 Voorziening	0	0	-5,199	
2.2 - Parkeren	572,263	585,951	605,529	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	80,000	80,000	87,635	
2.1 Belastingen	3,350	3,350	3,624	
3.5.1 Ingeleend personeel	47,500	47,500	46,023	
3.8 Overige goederen diensten	419,635	434,696	476,029	
7.3 Afschrijvingen	16,936	16,936	10,269	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	4,842	3,469	1,599	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-19,650	
2.3 - Recreatieve havens	0	0	0	W&V
2.4 - Economische havens en waterwegen	0	0	0	W&V
2.5 - Openbaar vervoer	0	0	0	W&V

3 - Economie	-1,548,980	-1,441,783	-1,528,083	
3.1 - Economische ontwikkeling	17,040	17,040	15,400	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	17,040	75,040	23,799	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	0	-58,000	-8,399	
7.5 Overige verrekeningen	0			
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1,339	-7,181	-8,234	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	24,680	23,550	21,806	
2.1 Belastingen	173	173	138	
3.5 Ingehuurd personeel	0	1,585	1,420	
3.8 Overige goederen diensten	36,712	36,793	22,906	
4.4.8 Oninbaar GB	240	240	0	
7.2 Mutatie voorzieningen	378	378	378	
7.3 Afschrijvingen	1,286	1,307	1,307	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	224	147	57	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-5,000	-14,000	-14,115	
3.7 Leges en andere rechten	-54,054	-54,054	-42,023	
3.8 Overige goederen diensten	-3,300	-3,300	-108	
3.4 - Economische promotie	-1,567,359	-1,451,642	-1,535,249	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	9,800	9,800	11,507	
3.8 Overige goederen diensten	40,335	155,335	164,506	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	74,139	74,139	36,654	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	128,225	128,225	130,850	
4.4.8 Oninbaar GB	93	93	0	
7.3 Afschrijvingen	8,421	9,421	9,421	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	528	245	207	
<i>Baten</i>				
2.2.1 belastingen op producenten	-1,803,000	-1,803,000	-1,825,791	
2.2.2 belastingen op huishoudens	-25,900	-25,900	-33,435	
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-29,168	
4 - Onderwijs	803,331	793,857	744,112	
4.1 - Openbaar onderwijs	0	0	0	M&V
4.2 - Onderwijshuisvesting	93,868	85,405	73,866	M&V
<i>Lasten</i>				
2.1 Belastingen	7,655	7,655	0	
3.8 Overige goederen diensten	5,431	6,368	3,737	
7.2 Mutatie voorzieningen	567	567	567	
7.3 Afschrijvingen	62,668	62,668	62,668	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	17,547	8,147	6,894	
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	709,463	708,452	670,246	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	0	0	0	
2.1 Belastingen	27,015	27,015	38,451	
3.8 Overige goederen diensten	280,435	296,803	362,050	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	87,623	87,623	82,764	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	197,500	217,500	216,044	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	129,507	129,507	37,301	
7.2 Mutatie voorzieningen	50,462	50,462	50,542	
7.3 Afschrijvingen	150,026	150,026	150,026	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	39,907	18,528	15,679	
7.5 Overige verrekeningen				
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-12,512	-12,512	-43,449	
3.8 Overige goederen diensten	0	0	-1,800	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-211,093	-227,093	-239,038	
7.5 Overige verrekeningen	-29,407	-29,407	1,676	

5 - Sport, cultuur en recreatie		3,926,914	4,422,783	4,151,412	
5.1 - Sportbeleid en activering		350,080	380,080	309,217	M&V
<i>Lasten</i>					
1.1 Salarissen en sociale lasten		80,100	80,100	70,243	
3.5.1 Ingeleend personeel		0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten		200,170	200,170	171,874	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk		0			
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		87,243	117,243	97,204	
7.4 Rente		567	567	531	
<i>Baten</i>					
3.8 Overige goederen diensten		-18,000	-18,000	-14,965	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk		0		-15,670	
7.5 Overige verrekeningen		0			
5.2 - Sportaccommodaties		765,961	745,629	758,776	M&V
<i>Lasten</i>					
2.1 Belastingen		10,532	10,532	7,023	
3.8 Overige goederen diensten		630,212	643,718	724,437	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		43,209	43,209	43,944	
7.2 Mutatie voorzieningen		82,106	53,266	53,350	
7.3 Afschrijvingen		33,590	33,590	33,590	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente		9,282	4,284	3,573	
<i>Baten</i>					
3.3 Pachten		-20,720	-20,720	-20,720	
3.6 Huren		-4,250	-4,250	-4,250	
3.8 Overige goederen diensten		-18,000	-18,000	-82,171	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk		0	0	0	
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		860,802	963,484	818,258	M&V
<i>Lasten</i>					
1.1 Salarissen en sociale lasten		123,810	119,290	105,147	
2.1 Belastingen		21,664	21,684	24,020	
3.5 Ingehuurd personeel		0	6,340	5,679	
3.8 Overige goederen diensten		428,921	477,328	477,176	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		157,609	167,757	107,557	
7.2 Mutatie voorzieningen		90,746	75,765	75,885	
7.3 Afschrijvingen		132,409	189,458	187,174	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente		32,193	32,412	18,222	
<i>Baten</i>					
3.6 Huren		-114,350	-114,350	-152,676	
3.8 Overige goederen diensten		-12,200	-12,200	-29,926	
7.5 Overige verrekeningen		0			
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten		0			
5.4 - Musea		72,215	69,254	78,681	M&V
<i>Lasten</i>					
1.1 Salarissen en sociale lasten		4,900	4,900	11,507	
2.1 Belastingen		1,985	1,985	0	
3.8 Overige goederen diensten		16,659	17,201	21,128	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		33,376	33,376	36,893	
7.2 Mutatie voorzieningen		11,761	11,761	11,779	
7.3 Afschrijvingen		7,462	7,462	7,462	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente		1,872	869	738	
<i>Baten</i>					
3.6 Huren		-5,800	-5,800	-7,256	
4.3.1 uitkering Rijk		-2,500	-2,500	-3,570	
5.5 - Cultureel erfgoed		49,288	46,874	47,189	M&V
<i>Lasten</i>					
2.1 Belastingen		181	181	305	
3.8 Overige goederen diensten		4,252	4,399	5,208	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen		30,082	30,082	29,540	
7.2 Mutatie voorzieningen		5,523	5,523	5,532	
7.3 Afschrijvingen		8,016	8,016	8,016	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente		1,234	573	485	
<i>Baten</i>					
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk		-1,900	-1,900	-1,897	

5.6 - Media	288,600	361,600	329,296	B&D
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	20,000	20,000	10,920	
2.1 Gemeentelijke belastingen	0	0	1,575	
3.8 Overige goederen diensten	167,000	101,600	143,549	
4.3.1 Bijdrage Rijk	0	0	10,232	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	240,000	304,517	
7.5 Overige verrekeningen	101,600	0	0	
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	-10,232	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	0	-2,611	
7.5 Overige verrekeningen			-128,654	
5.7 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1,539,968	1,855,862	1,809,995	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	625,542	591,212	529,071	
2.1 Belastingen	23,644	23,644	34,047	
3.5.1 Ingeleend personeel	75,000	86,485	83,543	
3.8 Overige goederen diensten	689,106	1,035,433	1,098,808	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	4,070	4,070	3,961	
7.2 Mutatie voorzieningen	15,504	15,504	15,529	
7.3 Afschrijvingen	109,878	108,691	105,973	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	11,074	4,673	3,986	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-8,200	-8,200	-8,449	
3.8 Overige goederen diensten	-5,650	-5,650	-6,474	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	-50,000	
6 - Sociaal domein	11,935,139	11,267,251	11,224,069	
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	2,289,138	1,814,810	1,689,243	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	1,415,500	1,447,500	1,477,039	
2.1 Belastingen	5,061	5,061	6,436	
3.5.1 Ingeleend personeel	120,000	250,000	214,285	
3.8 Overige goederen diensten	2,302,733	2,111,086	1,795,788	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	188,773	311,773	176,446	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	205	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	495,348	316,748	285,146	
7.2 Mutatie voorzieningen	20,204	20,204	20,236	
7.3 Afschrijvingen	542	542	542	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	152	71	9,976	
7.5 Overige verrekeningen	0	0	71,114	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-3,000	-203,000	-203,000	
3.8 Overige goederen diensten	0	-31,000	-108,543	
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-2,203,675	-2,584,675	-2,101,718	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	-52,500	-141,500	-139,066	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen				
7.5 Overige verrekeningen	0	312,000	184,357	
6.21 - Toegang en eerstelijnsvoorziening	268,630	213,446	171,846	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	40,300	90,521	46,958	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	167,800			
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	24,000	24,000	12,052	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	28,000	37,000	42,726	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	8,530	61,925	70,110	
<i>Baten</i>				
4.3.2 Bijdrage gemeenten				

6.3 - Inkomensregelingen	1,954,884	2,432,370	2,535,779	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	181,000	199,050	196,758	
2.1 Belastingen	910	1,346	924	
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	35,000	35,000	25,622	
3.8 Overige goederen diensten	69,336	84,336	68,039	
4.1.1 Sociale uitkeringen in geld	4,849,882	5,124,882	5,272,401	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1,332,432	1,406,432	1,367,558	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	200,000	186,866	
4.5.8 Oninbaar GB	265,000	312,000	327,719	
7.5 Overige verrekeningen	0	0	-300	
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-4,778,676	-4,930,676	-4,909,808	
6.4 - Begeleide participatie	1,767,727	1,559,222	1,554,550	W&E
<i>Lasten</i>				
2.1 Belastingen	436	0	0	
3.4.1 Begeleiding	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	33,000	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1,722,031	1,546,962	1,577,263	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	12,260	12,260	0	
<i>Baten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	-22,713	
6.5 - Arbeidsparticipatie	1,559,232	325,682	358,606	W&E
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	40,050	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	0	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	1,423,930	288,430	326,785	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	95,252	37,252	31,821	
6.6 - Hulpmiddelen en diensten (WMO)	190,000	459,721	388,265	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	190,000	190,000	148,322	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	297,717	282,718	
<i>Baten</i>				
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeentelijke regelingen	0	0	-5,913	
4.3.6 Bijdrage overige overheden	0	-27,996	-36,862	
6.711- huishoudelijke hulp WMO	1,058,502	-2,500	-46,886	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	1,050,000	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0			
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	60,000	35,000	0	
<i>Baten</i>				
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	-51,498	-37,500	-46,886	
6.712- Begeleiding WMO	688,502	572,500	541,114	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	450,000	470,000	588,000	
3.8 Overige goederen en diensten	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	290,000	140,000	0	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen en diensten	-51,498	-37,500	-46,886	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden				
7.2 Mutatie voorzieningen				
6.713- Dagbesteding WMO	0	180,000	180,084	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	0	180,000	180,084	

6.714- Overige maatarrangementen WMO	333,524	1,175,000	1,193,000	M&V
<i>Lasten</i>				
3.4.1 Specifieke uitkeringen in natura	0	1,175,000	1,193,000	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	333,524	0	0	
<i>Baten</i>				
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden				
6.751 - jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	0			
<i>Baten</i>	410,000	0	0	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige overheden				
6.752 - jeugdhulp ambulant regionaal	500,000	1,110,000	1,143,594	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	500,000	1,110,000	1,143,594	
6.753 - jeugdhulp ambulant landelijk				M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	100,000	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.761 - Jeugdhulp met verblijf lokaal	150,000	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	150,000	0	0	
6.762 - Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	443,279	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	378,577	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	59,403	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	5,299	
6.763 - jeugdhulp met verblijf landelijk	850,000	1,050,000	499,824	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd				
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	850,000	1,050,000	499,824	
6.791 - PGB Wmo	0	0	104,625	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	104,625	
6.792 - PGB Jeugd	150,000	0	1,542	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkoop jeugd	0	0	467	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	150,000	0	1,075	
6.74 C - Gesloten plaatsing	0	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.811 - Beschermd wonen	0	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	0	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
6.821- Jeugdbescherming	130,000	0	74,536	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	130,000	0	74,536	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen				
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden				

6.82- Jeugdreclassering	45,000	175,000	226,423	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	45,000	175,000	226,423	
6.91 - Coördinatie en beleid WMO	0	0	0	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
6.92 - Coördinatie en beleid Jeugd	0	202,000	164,645	M&V
<i>Lasten</i>				
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	185,800	112,878	
3.8 Overige goederen diensten	0	16,200	51,767	
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	
7 - Volksgezondheid en milieu	22,809	-46,713	-150,012	
7.1 - Volksgezondheid	894,082	753,931	693,795	M&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	89,050	89,050	83,802	
3.5 Inhuur	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	115,779	115,779	84,911	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	689,253	549,102	525,082	
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	0	0	
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	
7.5 Overige verrekeningen	0	0	0	
7.2 - Riolerings	-505,629	-501,305	-336,100	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	168,480	154,920	136,734	
2.1 Belastingen	1,308	1,308	1,659	
3.5 Inhuur	0	19,020	17,038	
3.8 Overige goederen diensten	362,026	435,300	466,727	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	69,300	69,300	40,576	
4.5.8 Oninbaar GB	6,277	6,277	0	
7.2 Mutatie voorzieningen	4,538	4,538	140,854	
7.3 Afschrijvingen	359,640	364,762	361,838	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	120,161	58,548	45,787	
<i>Baten</i>				
2.2.1 Belastingen op producenten	-1,596,759	-1,599,678	-1,530,862	
2.2.1 Belasting op huishoudens	-600	0	97	
3.6 Huren	0	0	0	
3.8 Overige goederen diensten	0	-15,600	-8,094	
4.3.3 Bijdrage gemeenschappelijke regeling	0	0	-8,454	
7.2 Mutatie voorzieningen				
7.3 - Afval	-681,377	-677,719	-711,466	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	178,203	165,773	153,475	
2.1 Belastingen	1,199	1,199	1,521	
3.5 Inhuur	0	17,435	15,618	
3.8 Overige goederen diensten	1,466,638	1,467,539	1,388,346	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	93,800	93,800	38,395	
4.5.8 Oninbaar GB	8,879	8,879	0	
7.2 Mutatie voorzieningen	4,160	4,160	189,094	
7.3 Afschrijvingen	23,963	24,191	24,191	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	4,621	2,145	1,814	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren				
3.7 Leges en andere rechten	-2,313,022	-2,313,022	-2,322,813	
3.8 Overige goederen diensten	-99,818	-99,818	-151,107	
7.2 Mutatie voorzieningen	-50,000	-50,000	-50,000	

7.4 - Milieubeheer	300,820	363,467	201,539	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	3,168	54,168	53,676	
3.5.1 Ingeleend personeel	65,000	71,000	117,738	
3.8 Overige goederen diensten	452,048	452,048	323,284	
4.3.2 Inkomensoverdracht gemeente	0	0	0	
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	296,604	302,251	115,400	
4.7 Overige verrekeningen	0	0	0	
<i>Baten</i>				
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	0	0	-1,168,400	
4.3.2 Inkomensoverdrachten - Gemeenten	0		63,994	
4.3.4 Inkomensoverdrachten - Provincies	0			
7.5 Overige verrekeningen	-516,000	-516,000	695,847	
7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	14,913	14,913	2,220	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	5,800	5,800	5,820	
3.8 Overige goederen diensten	15,113	15,113	9,138	
<i>Baten</i>				
3.8 Overige goederen diensten	-6,000	-6,000	-12,738	
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1,358,177	1,890,883	1,728,835	
8.1 - Ruimtelijke ordening	1,077,045	1,553,767	1,493,343	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	617,000	291,000	300,976	
2.1 Belastingen	2,110	2,110	600	
3.5.1 Ingeleend personeel	107,500	370,500	468,335	
3.8 Overige goederen diensten	211,209	561,881	582,279	
7.2 Voorziening	0	250,000	370,000	
7.3 Afschrijvingen	62,112	94,138	94,138	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	79,114	37,138	11,565	
<i>Baten</i>				
3.1 Verkoop gronden				
3.6 Huren	-2,000	-2,000	0	
3.8 Overige goederen diensten	0	-51,000	-51,486	
4.3.2 Bijdrage gemeenten	0	0	-283,064	
8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0	W&V
8.3 - Wonen en bouwen	281,132	337,116	235,492	W&V
<i>Lasten</i>				
1.1 Salarissen en sociale lasten	323,000	323,000	280,257	
2.1 Belastingen	260	760	1,717	
3.5.1 Ingeleend personeel	85,000	0	72,575	
3.8 Overige goederen diensten	98,682	195,655	173,128	
7.3 Afschrijvingen	13,661	16,418	16,418	
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	4,678	2,931	7,363	
<i>Baten</i>				
3.6 Huren	-14,149	-46,648	-45,045	
3.7 Leges en andere rechten	-230,000	-155,000	-203,421	
3.8 Overige goederen diensten			-67,500	

Totale lasten	44,573,284	49,597,553	48,407,781
Totale baten	-44,573,284	-49,597,553	-48,407,781
Saldo	0	0	0